

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204331

UNIVERSAL
LIBRARY

OUP—552—7-7-66—10,000

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. T83/N723 Accession No. T3678

Author నిఖిలేశ్వరమూర్తి

Title శ్రీ నావాసము Vol. II.

This book should be returned on or before the date
last marked below.

స్త్రీసాహసము

(ద్వితీయ భాగము)

నిష్ఠల కృష్ణమూర్తి

1 1/2
రూ

వల్లిపర్తి: అద్దేపల్లి అండ్ కో

సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్

రాజమహేంద్రవరము

శ్రీ భగవద్గీతా గర్భిత భావబోధిని.

శ్రీ కోకా వెంకటాచార్యమహానుజులు నాయకుగారు రచించినది.

తెనుగులో, శ్రీమద్భగవద్గీతకు ఇంత చక్కని మహాభాష్యం మరొకటి లేదు. శ్రీ నాయకుగారు భగవద్గీత అంతా చిరకాలం పారాయణ చేసి, మననం చేసి, మధించి తాము తెలుసుకున్న గూఢార్థాలన్నీ లోకశ్రేయస్సుకోరి యీ గ్రంథం రూపంగా భద్రపడి మనకు ప్రసాదించారు. వారు ప్రవీణ్ణి కానికీ ముందు ప్రతిపదార్థం కచ్చాసు. తరవాత ప్రశ్నిస్తే రాల రూపంగానూ వివరణ రూపంగానూ గూఢార్థాలన్నీ ఉల్లేఖించారు. ఈ గ్రంథం పరిశీలించకుండా ఎవరైనా సరే “మేము భగవద్గీత చదివాము” అనుకోడం వా హాసం అనిపించుకుంటుంది. గాయలుపైజాన 724 పేజీలు, 16 పేజీల అవతారికాంత గొప్ప గ్రంథం కానికోబైతు చెప్పవలసింది. కాని మొత్తాశ్రం పనులు నిలభం 6-0-0.

శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి కీర్తనలు

సంపాదకులు - పుష్పగ్రాం సహాయభావతులనాగు.

ఇందులో, మేళోర్త గాగాలు అరవను 505 కీర్తనలు, 19 పద్య గీతం కీర్తనలు వున్నాయి. మరొకటి వంశం కీర్తనల సమాశ్రయ గాగాలు స్వరం కట్టి ఉన్నాయి. తక్కిన కీర్తనలన్నీ మూలం మాత్రమే ముద్రించబడ్డాయి. కీర్తనలకు అర్థమున్నూ తెలుపబడ్డది. 16 పేజీల శ్రీ త్యాగరాజస్వామి చిత్రం ఉంది. మొదట మేళోర్త గాగాలు వున్నా, చివర అకారాదిగానూ కీర్తనల సూచిక చేర్చబడ్డది. దీనిని కాగితాలు. చక్కని పైంపు. కాల 5-0-0 మాత్రమే

మంగళ హోతులు, శ్రీకృష్ణ సేవ.

శ్రీమతి కొమ్మికోట పిలపట్టామ్యగారు రచించినది.

ఈ కెండు పుస్తకాల్లోనూ శ్రీల కందుబాటుగా ఉండే వైలిలో చక్కని మూర్తిలలో 150 పాటలకు తక్కువ కావడా ఉన్నాయి. అన్నీ భక్తిరసం ఉట్టిపడేవి, శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణుల సేవను తెలియచేసినవి. దేనికదే వెల 1-0-0

కృష్ణా మా పుస్తకములు చేరువద్ద అన్ని బుక్ షాపులలోనూ ఈ ధరలకు దొరుకు

సత్యసాగ్రంథములు: శ్రీ
రాధాపరామహంసాటలము

శ్రీ సాహసము
(ప్రతిభాభాగము)

అద్దెపల్లి లక్ష్మణస్వామి నాయుడు గారచే
ప్రకటితము : రాజమహేంద్రవరము.

స్త్రీసాహసము

ద్వితీయభాగము

సుప్రసిద్ధాంగ్లనవలకు భాషాంతరీకరణము

బి. శ్రీ నిష్టల కృష్ణమూర్తిగారు

సరస్వతీ గ్రంథమండలి
రాజమహేంద్రవరము

సర్వస్వామ్యములు
శ్రీ కాళమనివి

Saraswathi Power Presses, Rajahmundry
Printed and Published by
A. Lakshmanaswamy Naidu.
1st Edition : 9880—1936

ఆ యడావిడిలో నేనెచటికి మొట్టమొదట బోవునునో యని యా మార్గార్థము నాగ్రాంతిగా గిట్టబట్టునులయు. నేను వాని కమియో తిరిగి ప్రశ్నించునొక విషయ మిదేయ.

పూలయంగడికి నిజముగ నిప్పులకొనలేదు. కాని కవరు దాచిన స్థలము నొలుంగుటకు లాభము మునుపటి కంటెలయుపంత యవకాశ మిచ్చితిని.

మరల నెనుకకువచ్చి తలుపులన్నింటిని గట్టిగ గడిచులు వేసుకొని, శరీరాంగము లన్నియు పరికరపుచుండిన వాటిని కనుట భరచుకొని బ్రయత్నించుచు నట్లు విచారించుచు. నీ ప్రయత్నములు జెరిగిన నే నిట్లు భయపడుచున్నది. నేను గ్రహించుచు. చుట్టత భయపెట్టెనల యునని యతడెన్ని కన్నాగియున్నానై న నన్ను విచారించు. నీనుక నేనా యనకు తెలియకుండ కొంతసాహసము చేసికొని ప్రవేశించి యుండుట మంచిదేనో యని యూహించెడిది. లాభము భయము దీరకుట నేను చాలకాల మితర ప్రయోజనములు చాలజేసెను చేయవలస యుండును. చేతి పట్టిలో పెట్టుసాముగ్రహిత వ్రేలకాలము గడచుట నానిసహ్యకరముగ దోచును. పట్టెను పట్టుకొనునెడల బండిలో పోవలయును. అందువలన నాగ్రహణ మిదగుటకు తెలియవచ్చును. ఇతరుల నెవరిని నమ్ముటకు వీలులేదు. అంతియగాక యింకని నాగ్రాంతిగ జూడవలసివదని యిరుగు చురుగు వారినితో జెప్పెట యాచార్యక మని తోచినది. పూలయంగడివాని కొప్పగింతచూ యనుకొంటిని. కాని యతని భార్యకు తేనెపోని వ్యవహారము లన్నియును కావలయును. ఆమె తప్పకుండు నాగుట్టు మట్టుల పరియనెట్లొంపని మానదు. ఫిన్నే కొప్పగింతమనిని యామెగూడ లాభములని లాభము నొంది

యుండెను. గనుక నాతనిపట్ల మొగమోటుమి విడచి ప్రవర్తింపజాలదు. ఇంక నాన్నగారి విషయము తలపెట్టుటకే వీలులేదుగదా ! ఇంక చుట్టు ప్రక్కల వారి నెవరినైనా సమ్మనచ్చునో సమ్మరాదో తెలియదు. లాకెన్నువారి కేవల నాశిలను పట్టి నారహస్యములను కనుగొనుటకు ప్రయత్నింపక మానెను.

సరియె. ఏని యెట్లున్నను నేనిచోట్లు విడచి మరియొక యింటి కరుగక తప్పదు. అట్లు పోవుచున్నాను అనసరమని తోచిన వస్తువులను తీసికొని వెళ్లకతప్పదు. ఇంక నేల నననసరముగ కాలహరణ మొనరించుట ?

మరియొక క్షణమైన మసలుటకు నామన మంగీకరింపకుండెను. లాకెన్ను మరియేదయో కుట్రను నన్నులోపల నేనీస్థలము బాసి బయట పడవలయును. మరల సతడేమిచేయునో తెలియదు. అందువలన నతని బాచినుండి తప్పించుకొనవలయుననిన యిప్పుడె, యీక్షణము ననె తప్పించుకొనుట తేమకరము.

* * * * *

ముఖ్యమగు బట్టలను, మరొకొన్ని వస్తువులను, రెండు ట్రంకుపెట్టెలలో నిముచ్చుకొని వాటిని నేనే క్రిందిచావడిలోనికి మోసికొని పోతిని. తరువాత నాకవరును దాని రహస్యస్థలమునుండి భద్రముగ తీసికొనివచ్చి నా పెద్దకోటు లోపలిజేబులో పెట్టుకొంటిని.

నేను ప్రయాణమునకు సంసిద్ధమగునప్పటికి నాలుగుగంటలయ్యెను. ఇంకను ఎండ తీక్షణముగ నుండెను. అందువలన చీకటి పడువరకు నచటనె నన్ను నా పెట్టెలను గాపాడుకొనుచు కూర్చుంటిని. ఆ సమయమున నాకంతభయముగ నుండెను ! ఒడలెంత నణకినది ? తలచుకొనిన సిప్పటికిగూడ గుండెలలో పొగలువచ్చును. రెండుమారులు వీధితలుపు చప్పుడయ్యెను. తలుపువెనుకనే మేడమెట్లమీద నేను

గూర్చుండినందున వీధిలోని వారికెక్కడ వినబడునోయని పూజి బిగియపట్టుకొనుచుంటిని. మొదట తట్టినదెవరో తెలియలేదు గాని రెండవమారు తలుపుతట్టినది ఫిన్నేయని తెలిసికొంటిని. ఆమెయెంత సేపు తలుపుతట్టినను తీయకుండుటకు విసువుకొని తన పేరువిలాసములు గల “విజయింగుకార్డును” ఉత్తరములపెట్టెలో పడవైచి పోయెను. క్రమక్రమమున చీకటి సాచ్చసాగెను. అంతట ధైర్యము నవలంబించి తలుపుతీసికొని వీధిలోనికిరిగితిని. నాకొఱకెవరును పొంచియున్నట్లు లేదు. ప్రక్కమలుపులోనికిబోయి యొక మోటారుబస్సునెక్కి కూర్చుంటిని. మరియెవ్వరు నాబస్సు నాతోనెక్కకుండుటనుగాంచి కొలది దూరమరుగగనె దిగితిని. నాతోమరియెవరును దిగకుండుటనుగాంచి నన్ను మోసగింపవచ్చిన వారెవరు సచటలేరని నిశ్చయించుకొంటిని. నేను వచ్చునప్పుడు నాకేవట్కూబండిగాని, రిక్నాబండిగాని యెవరు పడిలేదు.

ఆరోజులలో రిక్నాబండి సులభముగ దొరకుచుండెను. దాని యందు ప్రయాణముచేయుట సౌఖ్యదాయకమె. అందువలన నొక బండిని మాట్లాడుకొని గ్రీన్విచ్చికి బేరముచేసితిని. రిక్నావాడు పెట్టెను నద్దకొని నన్ను బండియెక్కమనగ నలుదెసల నొకపరి పరీక్షింపి మరీ బండిలో గూర్చుంటిని.

అప్పటినుండియే నాకెక్కువ బాధలారంభమైనవనియు బహిరంగముగ నచటినుండి బయలుదేరిన చాలబాగుండెడిదనియు నేను తరువాత నాలోచించితిని.

ఏదిఎట్లున్నను అనుకొనినప్రకారమెవరికి కనబడకుండగనే నేను గ్రీన్విచ్చి చేరుకొంటిని.

* * * * *

ఏదియో దివ్యశక్తి నుపయోగించి లారెన్న నాపలాయనమును గుర్తించి యెక్కడ హింసించునోయని దారిపొడవుననుగూడ నేననుమానించుచునేయుంటిని. నేనెచటికి పారిపోయినదియు తెలసికొనుట కతడెట్టి దివ్యశక్తియు నుపయోగించు నవసరములేదుగాని నన్ను గ్రీన్విచ్చి తీసుకుపోయిన రిక్తావాని నెట్లయిన గుర్తించునెడల నారహస్యమంతయు సులభముగ గ్రహించగలుగు. నాసురదృష్టదేవత యతనికిట్టి విషయములందుగూడ పోష్యుననెమోయని నేను వెఱగొందుచుంటిని. దారిలో కారణములే నే నాకు రిక్తావానిపై తరచుగ కోపముగలుగుచుండెను. ఒంటియిరుగును కిటికీయున్న “స్ప్రింగు” మరలోనేదియో లోపమున్నట్లు నాకుతోచెను. అందులకు క్షమాపణ చెప్పుకొనుచునే నెన్నిమారులు కోపించినను మారుమాటాడక వాడు గ్రీన్విచ్చి యరిగినవెంటనే నేనడుగకుండిన నా పట్టెలను పేడమీదకెక్కించి సెలవడిగెను. ఒంటియద్దెతో కొంతయీనాముగూడ నియ్యగా వాడెంతయో సంతసించి కృతజ్ఞతావందనము లాచరించుచుపోయెను. వాని యతివిసయముజూచి నాకిదిహ్యముగలిగి వానిని సమ్మరదని తోచినది. మనయూహలకు మనమన్న కారణమనియు, నాయప్పటి దౌర్బల్యవస్థనుబట్టి వానిపై సింహారణముగ ననుమానముబొందితిననియు తరువాత గ్రహించితిని.

* * * * *

లవ్రజాయి నన్నెంతయు దయతో నాదరించెను. ఆ రోజంతయు తాను నారాక కెదురు చూచుచుండ ననియు రెండు నిముషములలో వంటచేసెదననియు చెప్పి యామె లోపలికరిగెను.

పాపము పుణ్యాత్మురాలు ! తను యింటి బాడుగనైన నిచ్చుకొనలేని హీనస్థితికి నత్తునని యా సత్సలసుహృదయ యప్పటిలో నించు కయు సంశయింపకుండెను. నాటిసాయంకాలము చలి విశేషముగ

నుండెను. ఆమె కొంచెము నిప్పుచేసి నాకు కాచుకొనుటకిచ్చెను. నేనందులకు కృతజ్ఞతా వందనము లర్పించితిని.

నెడ్డు విడచి పెట్టినదియు, అతని మొదటి భార్య సౌకర్యయుతముగ జేసినదియు నగునా అద్దెగదులలో మెల్లగ నా రాత్రి ప్రవేశించితిని.

మానవ జీవితమొక నదీప్రవాహము వంటిది. ఒకప్పుడొక ప్రక్కకును, యింకొకప్పుడు వేరొకవంకకును, మరొకప్పుడు తీస్సగను ప్రవహించుచుండును. ఒకప్పుడు వెనుకకువచ్చును. ఒకప్పుడు పల్లపు ప్రదేశముచేరి విశాలముగ ప్రవహించును. మరియొకప్పుడు కొండల సందున బడి తొందరగ ప్రవహించును. కాని చివరకెట్లయిన సాగరమున సంగమింపక మానదు. అటులనే చివరకీతనువు విలయకాలమున ప్రకృతి నిలయమొందకమానదు. అని యేమేమియో వేదాంత వాక్యముల నాలోచించుకొనుచుంటిని.

నే నలనట నొందితినని గ్రహించి లవుజాయి నా పెట్టెల సన్నిధిని సవరించి పెట్టెదసనెను. నేనందులకు సంతోషముతో సంగీకరించి తాళములగుత్తి నామె చేతికిచ్చితిని. అప్పుడు బడలికవలన నేను స్పృహ తప్పియుండవలయును. నెడ్డు ఛాయాపటము నా పెట్టెలలో పెట్టితినను సంగతి బొత్తుగ జ్ఞాపకము లేకపోయెను. లేకున్న నే నేదియో మిషపైని యామెకా తాళముల నీయకపోవుదును. బట్టలసరుదుచు నామె యా పటమునుతీసి ఆశ్చర్యముతో నావంక జూచువరకు నాకామాటయె జ్ఞప్తికిరాలేదు.

తప్పులుచేయుటలో నన్ను మించినవారు మరి యెవ్వరు నుండరనుకొని యెదను. కాని నాయప్పటి విపద్దశాపరంపరల సంగతి నించుక నూహించునెడల మరియొకరి కెటులైన నీ సరికి పిచ్చి యెత్తుకుండునా యని యాశ్చర్యము గలుగుచుండెను.

ఆ ముదుసలి అత్యంతాశ్చర్యముతో ఆ ఛాయాపటము నీక్షించుచు నన్ను గూర్చి యిట్లు పలికెను. మిమ్మిట్లు అడుగుచున్నందులకు మన్నించవలయును గాని ఈ పటము పాపమా భేజనతిది గదా మీ కెట్లు వచ్చినది.”

ఆ పటము క్రిందనె “ప్రేమపూర్వకముగ లోర్నాకర్పించితి” నని నెడ్డు స్వహస్తమున వ్రాసియుండెను.

కాలుజారి నది కదా యికనైన తెలివిగ మెలగవలయునని యెంచి, ధైర్యము నవలంబించి యిట్లంటిని.

“సరియె బాగున్నది. ఆ భేజనతిది కాదే. యన్నాను. ” అని యాశ్చర్యము నభినయించుచు బలికితిని.

“సందేహ మెందుకు ? ఇది యామెదే ! ఆమె భర్తరూపమేయిది. నే నెఱుగనా ? క్రిందటిమారు మీరిచటికి నచ్చినపుడు దీనినీగదిలో చూడలేదా ? అదిగో ఆగోడకే అచటనే వ్రేలాడు చుండెడిది. ఇది యింకొకటియా ? కాదే. దానికిని దీనికి నేమియు వ్యత్యాసములేదే !”

“అయ్యో ఆమాత్రము గూడ నాకు తెలియక పోవలయునా ? ఏమమ్మావెట్టి ? ” అని మెల్లగ సణగితిని. కాని యామెకీ మాటలు సమాధానము కాలేదు. తగిన జవాబు కావలయునని నా దెస చూచు చుండెను. ఇంక నే నేమి చేయగలను ! ఏమి చేయుదునా యని యాలో

చించుచుండగా నామెయె యందులకు సులభమగు మార్గమును జూపించెను.

“అట్లయిన మీరుగూడ నాతని యెరుగుదు రనుమాటయె ? మీ కేమిసేసే హమా ? ”

“నాకు కాదుగాని నా భర్తకతడు ఆప్తమిత్రుడు. ఆయన మరణించిన సంగతియె నాకు తెలియదు. నేనిచ్చట చూచిన యాపిల్లనతడు వివాహమాడిన సంగతి గూడ నాకు తెలియదు. ”

అంతనామె విచారముతో తల పంకించి యూరకుండెను.

* * * * *

కొంతసేపటికి మరల నామె ఆయన చాల రహస్యముగ దిరుగుచుండెనువాడు. పోలీసువారి కతడు చిక్కినందున పాపమా పిల్ల కంతగా నష్టము కలిగిన దనుకొనను. అతడది యొక రీతిమనిషి రాకపోక లతిగోప్యముగ నుండెను. ఒకప్పుడు మానములకొలదియు నింటికి రాకుండెను. అతని జాడలు నాకు తరచుగ ననుమానాశ్చర్యముల గలిగించు చుండెడివి. ఒక మారు మూడుమాసముల వరకు నింటికి రాకుండెను. అది సరికదా జూబయినను వ్రాయలేదు. ఏమో తెలియదనుకొని చెప్పచున్నాను. మీరతని నెఱుగుదురని చెప్పితిరే ! ”

పటముపై నున్న వ్రాతయట్లు కన్పించుచుండగ నేనతని నెఱుగుదునని యెట్లు చెప్పవచ్చును ? బొంకినను నిలువనేరదు. అందువలన నామె ప్రశ్న నెఱులైన దాటివేయనెంచి, వివరములు మాత్రము తెలిసికొనవలయునను కుతూహలముతో “నేను చెప్పినది ఛాలకాలము క్రిందటి మాట. ఈమధ్య పెక్కు సంవత్సరములనుండి యతని సంగతియే తెలియకుండెను. అందులకే మీ మాటలనింత కుతూహలముతో వినుచున్నాను.” అంటిని.

నెడ్డు మరణించెనని యింతమంది యింత నిశ్చయముగ చెప్పుచుండ దానికేమాత్రమైన నాధారముండదాయను అనుమానము నన్ను బాధింప సాగెను. అప్పుడునాకు కలిగిన హృదయవేదనకు పరిమితి లేక పోయెను. నెడ్డు చనిపోయినటు లందరు ననుకొనుచున్నను, యేలనో కాని యతడు మరణింపలేదని నేను నమ్ముకొను చుంటిని. ఈ రెండవ భేజ సతికిని ప్రాప్తుసతికిని ఏదియో సంబంధముండుటయు ప్రాప్తుసతి నాడా శవాగారమున గన్పించుటయు జూచి ప్రాయశః ఆయునకుడే యీ రెండవ భేజభర్తయయి యుండునేమో? నా భర్తయింకను సజీవిగానే యుండవచ్చునని నే ననుకొంటిని. కాని రెండవ భేజగదిలో నాడు చూచిన నెడ్డు ఛాయాపటము ఆ యనుమానమునుగూడ నపహరించెను. నెడ్డు నిజముగ మరణింపకుండు నెడల ఒక జాబయినను వ్రాయకుండునా?

“ఆయన యిచటనే మరణించెనా?” యని ప్రశ్నించుచూ నాయా వేగము నామె కనిపెట్టకుండుటకై అగ్నిగుండము చుట్టునుచెదరియున్న నిప్పుకణముల ప్రోగుచేయు చుంటిని.

* * * * *

అయ్యోపాపము! అదిగూడ జరుగలేదమ్మా! ఆయన చాల కాలము బట్టి యింటికి రాకుండెను. ఏల రాలేదని దిగులు పడుచుండగా నొకనాడావార్త తెలిసెను. ఆ మృత్యువు వచ్చువేళకైన సతడెచట నుండెనో యామె యెరుగదు. ఆయన పోవునపుడు మాత్రమెచటికో పోవుచున్నానని చెప్పుచుండును. ఆమెకు డబ్బుచాలక చాల చిక్కు పడుచుండెను. అట్టి సమయములందు అత్తగారు కొంతడబ్బు నిచ్చుచుండెడిది.”

“ఆమె అత్తగారా? ” అని నే నాశ్చర్యముతో ప్రశ్నించితిని.

“మీ కెందులకంత ఆశ్చర్యము ! ఆమె గూడ చాల మంచిమనిషి. ఈ దుఃఖ సమయములో భేజనటికి డబ్బిచ్చుచు విచారముపశమించుటకుగాను, ఆమె నింకొక చోటికి తీసికొనిపోయెను.”

“ఓహో ! నే నిచటికి వచ్చినరోజున మీ యింటికి వచ్చిన యామె యేనా మీరు చెప్పనది ? పొడవుగను, కొంచెమునల్లగను, నుండు వితంతువు సంగతియేనా మీరు చెప్పనది ?” అని నే నడిగితిని.

“అవునామెయే ! ఆమెను మీ రెక్కడ జూచితిరి ?”

“నాడు మీ యింటినుండి యావలికరుగు చుండగా జూచితిని.”

“అట్లయిన మీరు వారినందరిని నెఱుగునట్లున్నదే ! ఆరోజున నామె యచటనుండగనే మీరు వచ్చిన నెంతయో బాగుండెడిది. ప్లోరెన్సు కన్యను గూడ నెరుగుదురా యేమి ?”

ఓరి భగవంతుడా ! నే నెవరికిని తెలియకుండ నిచట డాగియుండ వలెననుకొనగా నీమె వారందరినెఱుగునట్లున్నదే ! ఇక నేమిచేయను ?

“ప్లోరెన్సా ! ఉండండి. పేరువిన్నట్లున్నది. ఆమె భేజగారి కక్కచెల్లెలా యేమి ?”

“ఒక వ్రేలు విడచిన అక్కచెల్లెలు. అనగా ఆమె తండ్రి భేజతల్లికి ద్వితీయ సంబంధము. ఆమె యిప్పటి పేరు ప్రాప్తు. ఇది తృతీయము. నాటకములలో వేషములను వేసికొని తిరుగు ప్లోరెన్సుకన్య తండ్రి యింటి పేరు మర్చిననువారు.”

ఈ సమాచారము వలన నాకు కొన్ని క్రొత్తసంగతులు బోధపడినవి. గ్రాంటుగారి యాగమనము నాటి రాత్రి నెడ్డును మర్చిననును చాలసేపు సంభాషించుకొనిరి. వారపుడొకరి నొకరు గుర్తించుకొని యుండవలయును. ఆతని సంగతి సందర్భములన్నియు నామె కదివరకే తెలిసియుండవలయును. అందువలననే వాడు నన్నంత సాహసముతో నల్లరి పెట్టినది ! అని తలచుకొనునప్పటికి నాతల గిరగిరతిరుగ సాగెను.

నేను చీకాకు పొందియుండుటను గాంచి లవ్వుజాయి భోజన పదార్థములను తెచ్చుటకరిగెను. పిమ్మట భోజనసమయమున మేము మరొకొంతనేపు ముచ్చటించితిమి. అప్పుడామె యిట్లు చెప్పెను.

“ప్రాప్తునతి చాల గౌరవపాత్రురాలగుట వలన ఆ భోజగురించి యేమియు చెప్పజాలకున్నానుగాని లేకున్న వాడెందులకు పనికిరాని శుంతయని వెంటనే చెప్పియుండును. ముందెపుడో పెద్ద బంగారు గనులు దొరకి తాను మహాభాగ్యవంతుడగుదునని వాడు తరుచుగ బడాయి కొట్టుచుండెడివాడు. ప్రస్తుతమా ముసలిదేమైన సహాయము చేయకుండునెడల తినుటకన్నమును, కట్టుటకు గుడ్డయు లేక హీనమాన మొందియుండును.

“ఒక మానేదియో యిటులనే చాల దినములవర కింటికిరాకుండు నపుడె పాపమాబిడ్డ బ్రోషధమిప్పించు దిక్కులేక మరణించినది. ఆబిడ్డ చనిపోయిన పిమ్మట నొక్కనాడు మాత్రమే అతడింటికి వచ్చెను. ఆ వచ్చినపుడు మనిషి చాల నీరసించుటయెగాక పట్టలేనంత విచార మేదియో పెట్టుకొని కృంగిపోయినట్లుండెను. మరల సతడెచటికరిగెనో యెవరికిని తెలియకుండెను. కొన్నిదినములైన పిమ్మట సతడు నెమోనియా విషజ్వరపీడితుడై మాంచెప్పరులో మరణించినట్లు ప్రాప్తునతికి తెలిసెను. అంతట నామె భోజనుతీసుకొని మాంచెప్పరున కరిగి యచట వాని కపరక్రియల నొనరించినది.*

ఈసంగతులను వినిన పిమ్మట నా కింకొక సందేహము కలిగెను. పేరు ఊరు లేని యా నిర్భాగ్యుని శవదహనమున కానాడు తానే సర్వ కార్యములను నిర్వర్తించుటకు ప్రాప్తునతి పూనుకొనెను. స్వలాభాపేక్ష నేదియో నెరవేర్చుకొననెంచి ఆ మరణించిన యువకుడే నెడ్డు భోజని చెప్పి యీ పిల్లదానిచేత వాని కపరక్రియల నొనరించినదా యేమి?

నాసంశయమును తీర్చుకొనుటకు నేనపుడు లవుజాయి నాయా తేదీల వివరములడుగ నారంభించితిని. ఆమెకా తేదీలంత వివరముగ జ్ఞాపకము లేకపోయినను చెప్పిన సమాచారమును బట్టి చూడగా రెండవ భేజసతి మాంచెప్పరున కరిగిన పిమ్మటనే నేనును నెడ్డును కలసి సంభాషించినట్లు నాకు తోచినది. కాని అదియె నిజమని స్థిరపరచు కొనుటకు వీలులేకుండెను. నాకుగూడ తేదీల వివరము లంతగ జ్ఞాపకము లేకుండెను.

ఈ కఠిన సమస్యపరిష్కారమునకు నాకు కొంత వ్యవధి కావలసి వచ్చెను. ప్రాప్తసకే వివరములన్నియు తెలియుననుట కెట్టి సందేహమునులేదు. కాని ఆమె నాకు ప్రబలవిరోధియని నాయంతఃకరణ స్పష్టముగ బోధించుచుండెను. స్వలాభాపేక్షతో నామె నాకెక్కువ చిక్కులను గల్పించుచున్నట్లున్నది.

అట్టిస్థితిలో నామె నాయందు నిష్కపటముగ ప్రవర్తించునని నమ్ముటకెట్లు వీలగును ?

ప్రాప్తసతి విలాసమునుగాని, భేజసతివిలాసమునుగాని తెలుపవలసినదని లవుజాయినడుగగా తనకాసంగతి తెలియదని యామె చెప్పెను. వారాసంగతి నితరులకు తెలుపనుద్దేశింపనందుననే యామెకు చెప్పలేదని నేనూహించితిని. భేజసతికెప్పుడు నెవరియొద్దనుండియు లేఖలు రాలేదు. తరచుగ నామె యొంటరిగ నివసించుచుండెనట. చంటిపిల్లను లాలించుకొనుటతో నామె కాలమంతయు వెళ్లబుచ్చు చుండెనట. పాపము ! దైవమిపుడాపిల్లను గూడ నపహరించినాడు.

కాలక్రమమున నేదియో గృహకృత్యములలోబడి యసూయా మాతృర్యముల నడంచుకొనుచు నెటులనో కాలక్షేపము చేయుచుంటిని. ఒక దినమున పనియేమియులేక తీరికగ కూర్చుండుటవలన చిక్కియున్న నా శరీర స్థితి నించుక పరిశీలించితిని. నెడ్డు అదృశ్యుడయిన నాటిరాత్రి నుండియు నెడతెగక గలుగుచుండిన యలజడివలన పూర్తిగ నలసిపోయి శరీరము చాల శుష్కించియుండెను. శరీరము వ్యాధిగ్రస్తమయ్యెనేమో యని యనుమానము కూడ కలిగెను.

నే నెచటికరిగితినో తెలసికొనవలయునని లారెన్నుగాని మరియెవ్వరు గాని బ్రయత్నించుచున్నట్లు కన్పించలేదు. అందువలన నా ప్రస్తుతపు నివాసమతనికి తెలియదని స్పష్టమగుచుండెను.

నెడ్డు బ్యాంకుద్వారా పంపినడబ్బు యింకెన్ని దినములు సరిపోవును? ఇప్పుడుచేతిలోనున్న యీ రెండువందల సవరనులు ఖర్చైపోయిన పిమ్మట నేమిచేయవచ్చునని కొంచెము సందేహము కలుగుచుండినను అట్టి స్థితివచ్చునపుడు చూచుకొనవచ్చునని ధైర్యముగ కాలక్షేపము చేయుచుంటిని.

తక్కిన స్త్రీలవలె లవుజాయికి రహస్యాస్వేషణ కౌతూహల మంతగా లేనట్లుండెను. నా దగ్గరకెట్టి మిత్రులుగాని, జాబులుగాని రాకుండుటయు, నే నెవరితోడ నెట్టి ప్రసంగములను బెట్టుకొనక నేకాకివలె నివసించుచుండుటయు, ఆమెకు వింతగా దోచినట్లులేదు.

ఒకమారు మాత్రమామె నన్నొక ప్రశ్ననడిగెను. దానియందొక గూఢార్థముగూడ నున్నట్లు నాకుతోచెను. నా భర్తమరణించి యెంత కాలమయినదియు, అతడాకస్మికముగ మరణించెనో, వ్యాధిపీడితుడై మరణించెనో తెలుసుకొన యామె తలంచెను. మరణమాకస్మికముగ

సంభవించెననియు, సుమారు రెండుమాసము లయియుండుననియు నే నపుడు బదులు చెప్పితిని. ఆ ప్రశ్నల నపుడామె యేలయడిగెనో నాకు తెలియకుండెను. ఆ రెండుప్రశ్నలుతప్ప ఆమె నన్నింకేమియు నడుగ లేదు. అందువలన నా మనస్సునకు చాల సంతోషముకలిగెను. అప్పుడ పుడు నెడ్డును నేనును మాచిన్నిగృహమున మనోహరముగ గడపు చుండిన రోజులు జ్ఞాపకము వచ్చుచుండెడివి. కడసారిమేమొకరి నొకరి నెడబాసిన కొలదిదినములలోనే యతడు మరణించియుండుననియు, నా వితంతువేషము చివరకు నిజముగనే పరిణమించినదనియు నేను రూఢిచేసుకొంటిని.

నా విచారపుటాలోచన లిటులుండగ ముందుకలుగబోవు మహా ద్భుతవిషయమును గూర్చి యొకనాడు లవుజాయి నాకు సూచనగ చెప్పెను. ఒకరుచెప్పటకు ముందుగ నేనే యీ సంగతిని తెలసికొన వలసియుండెను. అట్లు తెలసికొనజాలకుండుటకు నాయజ్ఞానమెకారణమో, లేక నప్పటి నా దౌర్భాగ్యావస్థయే కారణమో చెప్పజాలను.

ఆ రోజంతయు శరీరము చాల నీరసముగనుండెను. మంచము మీదినుండి లేవవలయునను బుద్ధియె పుట్టకుండెను. జరిగినసంగతులను స్మరించుకొనుచు విచారించుచుండుటకంటె నాకు వేరొక కార్యమెంతోచ కుండెను. మృత్యుదేవత నామీద దయతలచి యప్పట్టున తనధామము చేర్చుకొనునెడల నెన్ని కృతజ్ఞతా వందనములనైన నర్పింతుననుకొను చుంటిని. గ్రీన్విచ్చికరిగిన నాటనుండియు నాకు మరికొన్ని విశేషములు తెలసి నామనస్సు మరింత ఖోభించుచుండుటవలన ఆపేరే నాకిప్పు డసహ్యాకరముగనుండెను. నెడ్డు నాకెంత యపచారమొసరించిననుగూడ నామనసుమాత్రమతనియందే లగ్నమగుచుండెను. మరలనతనినెప్పుడు చూతునాయని యొకప్పు డువ్విట్లూరుచుందును. లోకులందరతడు మరణించినాడని నిశ్చయించుచున్నను, అతడు సజీవయై సుఖముగనున్నా

డనియు, ఎప్పుడోయొకనాడు తప్పకుండా నన్ను జూడవచ్చుననియు ననుకొనుచుంటిని. కాని ఆ యాశ యడియాశగ గన్పించెను. అధవా ఆయన జీవించియెయున్నయెడల నెప్పటికైన తన భార్యను అనగా రెండవ భేజ సతిని జూచుటకీ యింటికి రాకపోడనియు ఆ వచ్చునప్పుడామె స్థానమున నే నుండుటనుగాంచి యామెను విడచిపెట్టి నన్నొక్కరైన చ్చేపట్టగోరుననియు, అట్లుచేయునెడల నేనతనికెట్టి యభ్యంతరమును జెప్పకుందుననియు ననుకొనుచుంటిని.

ఇంతలో లవుజాయి, రొట్టెలను తేనీటిని తీసికొని వచ్చెను. నా కప్పుడా రొట్టెలుగాని తేనీరుగాని యవసరములేకుండెను. మీదుమిక్కిలి విచారగ్రస్థములైన నా యాలోచనాపరంపరలకామె యేల అంతరాయము గలిగింపవలయునని చాల కోపమువచ్చినది. అందువలన కొంచెము తృణీకరముగ మాట్లాడ నారంభించితిని.

పాపమా ముదుసలి నా మాటలకు కోపగించుకొనక ఆ పల్లెరమునచట డించి యెట్లయిన తేనీటినితాగునట్లు చేయుటకు బ్రతిమాలుచుండెను. నాతోనెట్టి రక్తస్పర్శయులేని యీ ముదుసలి నాయందేల నింత దయగలిగి ప్రవర్తించు నిదియంతయు కలయై యుండునని నాకు తోచెను. కాని యచట గూర్చుండిన ముదుసలియు, నామెముందర రొట్టెలపల్లెరమును, తేనీటిగిన్నెయు స్పష్టముగ గన్పించుచునే యుండెను.

“నేను చెప్పిన దంతయు నిజమనియు, నాశ్రేయస్సునకే యనియు నమ్ముము. దైవవిధి యొకవిధమున నుండగా మరియొకవిధమున నెట్లు జరుగును? నేనెప్పుడే నిద్రిని గోతపెట్టితిని. నలుగురు మాత్రము మిగిలి వారిపొట్టల నెటులనో పోసికొనుచున్నారు. వారెప్పుడో కిసిమిసిపండుగల కొకసారి యిచటికి వచ్చుచుందురు. అప్పుడు వారిని జూచుకొని పొంగి పోవుచుందును. అంతవరకు దినముల నెట్లనో గడపుకొనుచుందును.

ఏమిచేయగలము? చచ్చినవారితో చావలేముగదా! ఉన్నవారినైన జూచుకొనవలయును. నీవిట్లు మూర్ఖపుపట్టుపట్టి, వేళపాళల కాహారము తినక, నలుగురిలో కలసి పొచ్చరికగ తిరుగక, విచారముతో కూలబడి యుండునెడల నీకుమంచిది కాదు సరికదా ఆపుట్టబోవు బిడ్డకు గూడ శ్రేయస్కరము కాశాలను. పెద్దదాననో, చిన్నదాననో నీకంటె యెక్కువయేండ్లు గడవినదాననుకదా! నామాట వినుటమంచిది. చిన్నతనముననే రాకూడని విపత్తువచ్చినది. కాదని ఎవరనగలరు? కాని యేసుప్రభుని కరుణాకటాక్షమున కడుపులోబిడ్డ సునాయాసముగ నీవలబడి నీచేతులలో నవ్వుచు, కేరుచు, నాడుచు పుండునపుడు నీకీ దుఃఖమేమియు నుండదు. నానాటికి తగ్గిపోవును. కొన్నాళ్లకు నీహృదయము సంతోషముతో పొంగుచుండును. ప్రపంచమల దింకను జీవించి యున్న ఫలమప్పు డనుభవించెదవు. గనుక నామాట విని కొంచె మెంగిలిపడుము.”

ఆమెవైపు నిదానించి చూచుచు నేనటులనే యాశ్చర్యముతో కదలకుండను, మెదలకుండను గూర్చుంటిని. అది చూచి యామె,

“ఏమిటి? నీకానంగతియె యేమియు తెలియదందువా యేమి?” అని యడిగెను.

“ఏసంగతి?”

“ఎంతసంగనాచివమ్మా?”

నాకేమియు తెలియదనునట్లు మరల తలనూచితిని. కాని యామె యుపన్యాస ధోరణివలన నామె యుద్దేశ్య మేమియు పూర్తిగ బోధపడినది. అంతట రెండుచేతులతో కన్నులను మూసికొని, సిగ్గుతో తల వంచుకొని కాలగోరుల జూచుచు నూరకొంటిని. మంచి చమత్కారియు అద్భుతమైన తెలివితేటలును గల ఆముదుసలి మెలమెల్లన

నేదియో పని కల్పించుకొని యావలికరిగెను. నన్నొంటరిగ విడిచి పెట్టుట మంచిదికాదని యామె యూహించుచున్నను ఆసమయమున నేకతముగ విడచుట యనవసరమని యామె గ్రహించెను.

ఆమె మాటలు నిజమని నిదర్శనములను బట్టి తెలుసుకొని కొంత తేనీరుత్రాగి యామె దయతోచేసి తెచ్చిన రుచికరములగు రొట్టెలన్నిటిని ఫలహారముచేసి నేదదీరితిని.

క్రమక్రమమున సంతోష మతిశయించి ఆనందాశ్రవులు చోటు చాలక తమలోతాము కలహించుకొని యొక్కమారుగ నన్నియు రాలుచున్న వేనో యని నాకప్పు డనుమానముకలిగెను. నేను నెడ్డు నందు పరిపూర్ణవిశ్వాసముంచి హృదయపూర్వకముగ సతనిప్రేమించి పెండ్లియాడితిని. ఇంక సతనివలన నాకు శిశువుదప్పవించుచున్న దని ననేలే సిగ్గుపడవలయును?

నే నెంతమాత్రము సిగ్గుపడనవసరములేదు. సముద్రమంతటి పూర్వ విచారమంతయు నానాటికి తగ్గిపోవుచుండెను. మనమునం దనుదిన ముల్లాసము అతిశయించుచుండెను. ఆసంతత సంవర్ధిత సంతోషమున కెట్టి పరిమితియు గన్పించకుండెను. నెడ్డుమాత్రమే గాదు—ప్రపంచ మంతయు నింక నన్నొంటరిగ విడచినను నాకెట్టి విచారము నుండదు. లోకమంతటను వ్యాపించిన చెడుగులన్నియు నొక్కసారిగ నాపై దండెత్తనిండు. ఈనూతన విశేషము గ్రహించిన పిమ్మట నేను నాభర్తగ నేర్చుకొని వరించిన పురుషవరునందు నాకుగల యపారప్రేమపాతివ్రత్యములకు నిదర్శనపూర్వకముగా భగవంతుడు దయచేసిన యాయదృష్ట విశేషము నాకొనగూడెనని గ్రహించిన పిమ్మట—నాకెట్టి భయమును లేకుండెను. నాకప్పటిలో సంతతాభివృద్ధినొందిన సపారమగుసంతోషము—సంతోషము ! సంతోషము తప్ప వేరొక్కటి లేదు. ప్రపంచ

మంతయు పూర్వవిచారరాగముల విసర్జించి నూతన సంతోషరాగ మన్నికడల నాలాపించుచున్నట్లు నాకు తోచుచుండెను. నెడ్డు చిన్న బిడ్డడు, నాగర్భమున పెరుగుచున్న సంగతి నాకనుక్షణము స్మరణకు వచ్చుచుండెను. మామహాపవిత్ర ప్రేమచిహ్నమగు ఆపరమాణు స్వరూపమెప్పుడు పెద్దదై నాచేతుల కరవుదీర్చి, నాకన్నులపండువ గావించి, నాహృదయభార మెప్పుడు తగ్గించునని నేనువిప్లవారుచుంటిని. మాపరమపవిత్ర ప్రేమాంబునిధి సంజనిత స్వరూపముగ నాకొక చిహ్న మైన లేకపోయినదే యని గదా నేనిన్నిదినము లంత యీర్ష్యాసూయ లతో బాధపడుచుంటిని. ఇప్పుడింక కోరదగిన దేమున్నది ?

లవుజాయి తిరిగివచ్చి “నామాట నిజమేనా” యని ప్రశ్నించు నప్పుడు నేనేమి చెప్పగలను ? ఆమెకు ప్రత్యుత్తరముగ యొక చిరునగ వును తొలకరించి, సిగ్గుతో తలవంచి యూరకొంటిని.

పైని వివరించిన కథయంతయు జూన్ నెలలో జరిగెను. అనగా జూన్ నెలారంభములో నేను బెల్మూరువీధియందలి పదహారవనెండుగుల గృహమున ప్రవేశించితిని. ఆక్రిందటి మార్చి మాసాంతమున నెడ్డు నన్ను విడచిపెట్టిపోయెను.

గ్రీష్మఋతు వతిశీఘ్రగతి నడుచెంచెను. నేనింకెన్నియో పనులను చక్కజెట్టుకొనవలసియుండెను. అయినను చేసిన ఘనకార్యముగాని, తీరికగాని గన్పించుటలేదు.

పైరహస్యవిశేషము నిశ్చయమని నిర్ణయించుకొనినపిమ్మట బ్యాంకు నకరిగి నాకు రావలసిన మిగతాపైకము తీసుకొని ఖాతానెత్తివేసితిని. నాకొరకని నాన్నగారు నాఖాతాలో 300 సవరనులు జమకట్టిరని బ్యాంకువారు తెలిపిరి. నాకాసంగతి పరమానంద ప్రదముగనుండెను. డబ్బునకు కాదాయానందము! నాన్నగారికి మరల నాపై ననుగ్రహము కలిగినదిగదాయని.

నేను బ్యాంకులో ఖాతానుంచిన సంగతి నాన్నగారికెట్లు తెలిసినదని నాకాశ్చర్యము కలిగెను. అతడు తలవని తలంపుగ నిపుణిట్టి సహాయ మొనరించుటకేమి కారణమని యూహింపవలసివచ్చితిని. కాని నాకీపుడు లేనిపోని యూహలతో కాలహరణ మొనరించుటకు వేళలేకుండెను. అతడట్టి యభిమానమును గనుబరచుటకు నిరుపమానమైన పుత్రవాత్సల్యముకంటె నింకేముండును? నిర్దేతుకజాయమాన కటాక్షమున నతడొనర్చిన యుపకృతికి నేను కృతజ్ఞతావందనముల సర్పింపవలయును గదా! వెంటనే నాన్నగారికి నాకృతజ్ఞతను తెల్పుచు నాయవజ్ఞతను క్షమింపగోరుచు నుత్తరమువ్రాసి ఆడబ్బంతటిని చిన్నచిన్ననోట్లుగా

మార్చి చేతినంచితో జాగ్రత్తగా పెట్టుకొని మరల గ్రీన్విచ్చికి పయనమైతిని.

నేను పట్టణమునుండి గ్రీన్విచ్చికి పలాయనమైనపిమ్మట మరల నిచటికి వచ్చుటకిదియే ప్రపదమము. లాఠెన్ను సారగుడులోనుండి యపహరించిన కవరును ప్రాణప్రదముగ నాభర్తవచ్చువరకుదాచి, పిమ్మట సతని కర్పించవలయునని తలంచితిని. అందువలన మొదటి యాలోచనయంతయు సటు ప్రవహించెను. కాని యిపుడంతకంటె సమూల్యతరమగు రహస్యపుఖజానా దొరకినదిగాదా ! ఇక నాపూర్వపు ప్రాచీనులెవరికి కావలయును ?

సంతసముతో శరీర మవశత్వమొంద నాయంతటి యదృష్టవంతురాలింకెవతెయైన యుండునాయని నాలో నేనే యాశ్చర్యమొందుచు యింటికిరిగితిని.

నాన్నగారి ధనముకంటె సతని నూతనవైఖరికిని ఆయుపకార బుద్ధికిని నేనెక్కువ సంతోషము బొందితిని. ఆధనసహాయము గూడ వేళకే లభించుటవలన సంతసమొందితిని కాని యతనికి నాయందు మరల దయగలుగుట ప్రస్తుతస్థితిలో చాలా అనుకూలముగ నుండగలదు. నా రహస్యమతనికి తెలియునెడల సతడు నా యపరాధమును పూర్తిగా క్షమించునేమో యని యనుకొంటిని. సంగతి సందర్భముల నన్నిటిని పూర్తిగా తెలుసుకున్న ను నేనిప్పుడు నెడ్డును క్షమింపలేదా ? అటులనే నాన్నగారు కోపోపశాంతినొంది నన్ను క్షమింతురనుకొనుచుంటిని.

భేజసతీ నివసించుచుండినపు డామెభర్త ఛాయాపటమున్న చోటున నె “ఎల్లుమిరుసతి” యను కృత్రిమనామమున నేను నివసించుచుండినపుడు గూడ ఆనెడ్డు భేజపటమునె యచటనుంచుట మిగులసాహసము. నాభర్తపటము నాగదిలో నుంచుట సామాన్య పరిస్థితులందు హర్షదాయకమే యగును. కాని పూర్వజీవితమును గష్టిపుచ్చనెంచి మారు

వేషమున మెలగునపు డట్టిపని సాహసము మాత్రమే గాక నారహస్య మంతటిని బయలుపరచుటకు హేతుభూతమగును. అయిన నదియేలనో ఆపటమునచట నటులనే యుంచితిని. ఎందుకట్లుంచితీవని నన్నెవరు నడుగలేదు. అంతకంటె నేనెవరికిని సమాధానము చెప్పలేదు. సరియె దానికేమిగాని నేనిపుడు చెప్పవలసిన గాధ చాలగలదు. దానినెట్లు చెప్పవలయునో నాకే తెలియకున్నది. నాజీవితయాత్రలో నేనెక్కువ విశేషముగ నాలోచింపవలసిన ఘట్టములు పెద్ద వేవియోకొన్ని యున్న వని నా స్నేహితులనుచుండిరి. కాని చిల్లరసంగతులందు నా కభిరుచి మెండు. నాన్నగారి నప్పటిలో పోయిచూచుట మంచిదని వారనుచుండిరి. కాని బట్టలనేవియో కుట్టుకొనుచు నింటియొద్దనే కూర్చుండ వలయునని నాకు బుద్ధిఘట్టుచుండెను. కాలక్రమమున చేతికుట్టుపనులలో మంచి దిట్టరినైతిని. ఎన్నియోపుస్తకములను, పటములను కొని వానిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించుచుంటిని. ఆహారమందు పూర్వమువలె నసూయనొందక తృప్తికరముగ భుజించుచుంటిని. లేనిపోని యాలోచనలు సంశయములు తగ్గుటవలన భారమును, అలజడియు నశించి శరీరము దృఢతరమగుచు దేహమున కెక్కువ బలముకలుగుచుండెను.

బ్యాంకున కరిగిననాడు నాకు చాల బడలిక కలిగినది. ఒడలు సామ్మన్లినది. అందువలననో మరెందువలననోగాని మనస్సునకు పెద్దసంశయ మొకటి తోచెను. లవుజాయి చిన్నిగృహమున నయిదు వందల నవరనులనుచుట ప్రమాదకరమని తోచెను. అందరును వచ్చుచు పోవుచునుండు కొంపయగుటవలన నా సంగతి యెవరికైనను తెలియవచ్చును. నేను బ్యాంకులోనుండి సొమ్ము పుచ్చుకొనుచుండగా నచటనన్ను చూచిన వారెవరైన సన్ను వెంబడించి యుండవచ్చును. అప్పటికి నాకట్టి యనుమానము గలుగనందున వారినితప్పించు కొనుటకు నేనెట్టి ప్రయత్న మొనరించి యుండలేదు.

ఈ డబ్బునెట్లు భద్రముగ దాచవచ్చునని యాలోచించుచుండగా ఘోరమైన దాచినప్పటి కథయంతయు జ్ఞాపకమువచ్చెను. అపటము గ్రీన్విచ్చి వచ్చిననాటినుండియు నటులనే నా బ్రంకుపెట్టెయడుగున పడియుండెను.

అందువలన పాలచట్టివంటి భద్రప్రదేశమేది గన్పించునాయని యీ నూతనగృహమున రహస్యస్థలమునకై నెమకుచుంటిని. ఇచట నట్టికిటికిగాని గోడకు దూలములకు మధ్యసందులుగాని లేకుండెను. అంతియగాక నాడబ్బాలు, పాలచట్టిలు మొదలగువాటి నన్నిటిని లవు జాయియొద్దనే యుంచుచుంటిని.

ఏమియుతోచక నా గదిలో నటునిటు సంచారము చేయుచుండగా సంతరింద్రియము లూరకుండక నేమేమియో యాలోచించుచుంటిని. తలవని తలంపుగ నాగనియందొక మూలనుండిన యొక కర్రపలకమీద నా కాలుపడెను. దానిమీద నొక తివాసి పరచియుండుట వలన క్రిందనున్న కర్రపలక యెవరికిని గన్పించకుండెను. తివాసికిని బల్లకును కలిపి కొట్టినమేకులేలనో కదలుచుండుటవలన నాకు సంశయముగలిగి వెంటనే మేకులనూడబెరికి తీవాసి నెత్తితిని. దానిక్రిందనున్న కర్రపలక మాత్రము భూమిపట్టమునకు సమానముగ మేకులలో తాపియుండెను. తివాసిమేకులవలెగాక నీ మేకులు గట్టిగ నాటియుండెను. మేకులుమాత్రమేగాక దానికేనియో మీటగూడ నుండెను.

పనికిమాలిన పనులు జేయుటలో నా కెందులకింత పట్టుదలగయుండునోయని యప్పటికప్పుడూహించు చుంటినేగాని నాకా తత్వమెప్పటికిని బోధపడకుండెను. ఇదివరకెందుకట్లుచేయు చుండినను యీమారు గూడ చేయకతీరదనియు, ఇట్లుపై నట్టి యవసరకుతూహలమును విడువవలెననియు నిశ్చయించుకొని ఆబల్ల నెట్లులై నను నూడబెరుక నుద్దేశించి

చితిని. దానిక్రింద విలువగల వస్తువులనుంచుకొనుట కనుకూలముగ నుండునని నా యాలోచన.

శిరోజముల పెంపొందించుకొనుటకు నుపయోగించు పెద్దరకం సూదులందొకదానిని బల్లనందులలో బెట్టి మీటగా మీటగా చివరకాబల్లఁజేడిపోయెను. దానియందేమి యుండునో చూడవలయునను యుత్సాహముతో నొక క్రొవ్వువత్తిని వెలిగించి దగ్గరనుంచుకొని నేలపై పద్మాసనమువేసికొని కూర్చుండి యా భూగృహమునందున్న వస్తువుల నొక్కటొక్కటిగ బయటికి దీయనారంభించితిని. దానిలోని వస్తువులను బట్టి చూడగా దానినిదివరకె యెవరో రహస్యస్థలముగ నుపయోగించు చుండెడివారని నేనపుడూహించితిని.

మొట్టమొదట నొక ఘరుషవృక్తి జన్మలేఖ నొకగుపడెను. అది చూచి నెడ్లుదకాదని తెలసికొని యావలపడవైచితిని. పిమ్మట సప్తవంకరలతో అల్లిబిల్లిగవ్రాసిన పటమొకటి గాన్నించెను. దానిని పరికించగా ఘెర్నూద్వీప పటమునకు సమానాప్రతివ్రాయవలయునని యెవరో యుద్దేశించి వ్రాసినట్లుండెను. దానికొకకార్డు గుండుసూదితో సరికి యుండెను. ఆకార్డుమీద నీక్రింది విలాసముండెను.

“ మెట్లేలందునన్ను కూరలవర్తకులు.

కవెంటుగార్దెను,

లండను”

ఇవిగాక నింకేవేమియో దొంగతనపు పనిముట్లుండెను. చిన్నగున పము, పార, బొరిగె, చీకటి లాంతరు, నల్లనిగుడ్డ, గుప్పెడు మారు తాళములచెవులు యింకేమేమియో యుండెను. వాటినిన్నిటిని బయట వేసితిని.

ఇంక నాగోతిలో మరేమియు నుండవనుకొని, అయినను దీపము పెట్టిచూచెదనుగాక యని క్రొవ్వువత్తిని దానిదగ్గరకు తీసికొనివచ్చితిని. అంతట నా యశుగుభాగమున నేవియో జిగ్గజమెరియసాగెను. అదియే మనితీసిచూచునోకి అమూల్యములగు మూడు నక్షత్రములుగల బంగారు ఉంగరము !

దానినిబట్టుకొని యచటనే చతికిలబడి దీనితోనేమిచేయవచ్చునని యాలోచించితిని. మరల లేనిపోని యాలోచనములలోబడి విచారము నొందజనదని నిశ్చయించుకొంటిని. కాని మనసు కోతివలె నూరకయుండుదందురుగదా ! అందులోనావంటి చపలచిత్త సంగతినింక చెప్పట కేమున్నది ? నెడ్డు యెటువంటి జీవనవృత్తి నవలబించెనో ఇదివరకే పూర్తిగ తెలిసినది. అందులకు నిదర్శనములిచట ఎన్నియో గన్పించినవి. అయినను నెడ్డు నా మాటలను శ్రోసివేయుటవలన కొంతయనుమానము కలిగెను. ఇప్పుడా యనుమాన మస్తమించిపోయెను! ఎంతమంచివారై నను దొంగలుతమతమ తప్పిదముల నూరకనొప్పుకొందురా ? ఆ రత్నఖచితమైన యంగుళీయకము చూచినప్పటి నుండియు నాయొడలు గగుర్పాటు నొందుచుండెను. ఏ దొంగతనములోనో దొరకిన వస్తువులతోపాటు దీనినిందు పడవైచి పిమ్మట సతమదీని సంగతి మరచిపోయియుండును. దొంగవస్తువు నాకేలయని దానినెచటినుండి తీసితినో యచటనే పడవైచితిని. తక్కినవస్తువు లన్నిటినిగూడ నటులనేయుంచి మెడ్డీనన్నవారి కార్డుమాత్రము పైకితీసితిని.

ఈరహస్యస్థలము నింకెవరికిని తెలియనేరదని యొచించి నాయొద్ద నున్న డబ్బునుగూడ దానిలోనుంచితిని. లారెన్ను కవరుగూడ దానిలోనికే పోయెనని వేరుగ చెప్పవలయునా ?

రోజు మేరి కీరహస్యము తెలియనట్లుండెను. నెడ్డు నిజముగ మరణించి యుండునెడల జీవకోటియందెవరికిగూడ దీనిసంగతి తెలసియుండదు. ఎవరికి తెలియుటకైన నవకాశమేమున్నది?

మెడ్డీ అందు సన్నవారి కార్డు నాకు కొత్తయాలోచనల గలిగించి అప్పటి యాలోచనలను తొలగించినది.

దురదృష్టవంతము, నాశాభంగకరమునగు ఆనాటకములో లా రెన్ను నన్ను నాయకగ నియమించుటలో నెట్టిలోపమును గనిపించదు. ఎన్ని మారులెన్ని యిడుములు అనుభవించినను క్రొత్తపరిశోధన లొసరించుటకు నామనసెప్పుడును సాహసించుచునేయుండును. దానియందేదియో గూఢరహస్యముండిన నింకనేమి తరువాయి?

మెడ్డీ కుటుంబ వ్యాపారమునకు సంబంధించిన ఆకార్డు, ఘెన్ను ద్వీపపటమునకేల సంత జగ్రత్తగా నదికించియుండవలెను? కార్డు విలువగలదిగనుక నావర్తకులుగూడ గొప్పవారుగ నుండవలయును. దొంగతనమే జీవనోపాధిగ నేర్పరచుకొనినవాని చోరద్రవ్యముతో నొకమూలబడియున్నందులకు పాపమాకార్డునకు ప్రాణమే యున్నచో యెంత లజ్జించియుండునోగదా!

కార్డునుబట్టి మెడ్డీ గొప్ప మర్యాదస్తుడనియు, అతని కొడుకులు చురుకుగ పనిచేయువారనియు నేనూహించితిని. అట్టివారిలో నేనును నా వారును యిరికికొనిన ఈకుతంత్రమునకు నేమిసంబంధముండగలదు? ఆలోచించుకొలది నీ యంశమును తప్పక కనుగొనవలయునను కుతూహలమతిశయింప జొచ్చెను.

ఆ బల్లను తివాసిని మరల గట్టిగ బిగియించి యా వలిగదిలోని కరిగి తిని. అచట దీపము వెలుగుచుండెను. సగముకుట్టిన బట్టలు నా రాక కెదురు చూచుచుండెను. మఱికొన్ని నూతనాంశముల సరయుటయు, మరికొన్నింకను తెలుసుకొనవలసి యుండుటయు సంభవించుట వలన నా పనిసాగకుండెను.

ప్రకాశవంతముగ వెలుగుచుండిన నా విద్యుద్దీప్తకాంతులలో నాకార్డును పరిశోధించి చూడగా దానిమీద పెన్నిలతో నేమియో వ్రాసి నట్లుండెను. కాని దానినెంతజదువ ప్రయత్నించినను జదువలేకుంటిని. అప్పుడు నాకదివరకేదియో నవలలోచదివిన “కనబడనిసిరా” సంగతి జ్ఞాపకమువచ్చెను. ఈ యక్షరముల నాసిరాతో వ్రాసియుందురనియు, కనబడనిసిరాలలో కొన్నిటికగ్నివేడిమి తగిలిన నవి ప్రస్ఫుటములగు ననియు నేనెచ్చటనో జదివినసంగతియుగూడ జ్ఞాపకమువచ్చెను.

వెంటనే దీపమువెలిగించి కార్డును వెచ్చిలచేసితిని. రెండునిముషములట్లుంచి చూడగా నేనా నవలలో చదివినసంగతి యదార్థమని ఋజువయ్యెను.

ఆ కనబడనిసిరాతో నా కార్డుమీద నీవిధముగ వ్రాసియుండెను. “మూడుగంటలవేళకు నీవీపటమును తీసికొని కవెంటుగార్డెనునందలి కూరగాయల వర్తకుడు జానుమెడ్లీగారి దగ్గరకరిగి యీ పటమునతని కిచ్చునెడల నీకు ఏబది నవరనుల నీయగలడు. ”

ఆ గుహలో నెన్నిదినములనుండి యీ కార్డుపడియుండెనో నాకు తెలియదు. నేను చూచునప్పటికి మిగుల ధూళిధూసరిత మగుటవలన చాలకాలమయి యుండుననుటకు సందేహములేదు. ఇంతకాలమైన పిమ్మట నీ మాటలకేమి విలువయుండును ! అయిన నూరకుండుటకు మనసంగీకరింపలేదు.

మరునాడు భోజనమైన వెంటనే కవెంటుగార్డెనునకు బయలుదేరితిని. జానుమెడ్లీయనునతని మూడుగంటలపుడు చూడవలసినదని కార్డు మీదనుండెను. అనగా కార్డుమీదనున్న విలాసముగల తావుననే చూడవలయునని యుద్దేశించివుండవచ్చును. మూడుగంటల వేళకు కవెంటుగార్డెనులో సాధారణముగ కొట్టలన్నిటిని కట్టివేయుదురట ! నేను పోయినరోజున నచటి దుకాణములను మరింతముందుగనే కట్టివే

సిరి, తెఱచియున్న నచ్చటచ్చట రెండుమూడున్నను వాటివ్యాపారము గూడ పూర్తియైసట్లుండెను. ఒకదుకాణముదగ్గర తుడుచునపుడు నుమ్మ రేగికుండుటకై యొక బాలుడు ముందుగా నీరు జల్లుచుండెను. వానినడుగగా మెట్టివారి దుకాణమునకు దారిచూపించెను. సేనచటి కరుగునరికి తలుపులుమూసి యుండుటయెగాక వాటికడ్డముగ పెద్ద యినుపగజములుగూడ బిగియించి యుండెను. మెట్టిలుతక్కిన వారందరి కంటె ముందుగనే దుకాణమునెక్కివేయుదురట !

ఇకనీరోజునకు కార్యములేదని సేనచటనుండి మరలుచుండగా నాతలుపునందు యిమిడ్చియుంచిన చిన్నతలుపు నొకదాని తెరచికొని యొకపురుషుడు తొందరగ బైటికివచ్చెను. వానిదుస్తులనుబట్టిచూడగా వర్తకునివలె గన్పించెను. చిన్నతలుపున కీవలకితాళమువేసి యింటికరుగుట కతడుద్దేశించుచుండెను. సేనతటదైర్యము వహించి యతని సమీపించితిని. సేనచట సేమియు తోచనిదానివలె తిరుగుచుండుటను గాంచి యతడిచటికేల వచ్చితివని యడుగునట్లు నాదెసచూచెను. సేనేమియు మాట్లాడకుండుటను గాంచి నా దగ్గరకువచ్చి సేనాశ్చర్య మొందుచుండగా టోపీనెత్తి గౌరవసూచకముగ పలుకరించి “అమ్మా! అడిగినందులకు క్షమింపవలయును? మీరిచట నెవరినైన జూడనెంచితిరా యేమి ? ” అని పల్కెను.

సేనిక సేదియో చెప్పక తీరదనుకొంటిని. ఇంతకును నేను వచ్చిన పని యేమంతముఖ్యమైనది? ఎవరేని ప్రశ్నించునెడల మన మీవిధముగ ప్రత్యుత్తరమియవలయునని నేనిదివరకేమియు ననుకొనలేదు. అందువలన నానోటికపుడు తోచినదాని నిట్లు వచించితిని.

“అవును జానుమెట్టిగారికొక జబుతెచ్చితిని. ఆయన యెచట నుండురు ? మీరేనా ? ”

నా యందు దయతో మాట్లాడుటనుజూచి యితడే జానుమెట్లీయని తలంచితిని. అతడేజానుమెట్లీయగునెడల నా జేబులోని కార్డు సతనిచేతి కీచ్చి, ఆ వ్రాతకర్థమేమని మోమోటమువిడచి యడిగియుందును.

తాను జానుమెట్లీ కాదనుసట్లు అతడు తలనూచెను. కాని జానుమెట్లీ కెవరోయత్తరమును తెచ్చెదరని యెఱిగిసట్లు అతనివైఖరి బోధించుచుండెను.

“మీరొకనెల దినములకు ముందుగ రావలసియుండెనమ్మా! ఏల నింత ఆలస్యమైనది? మీరు రారనుకొని జాను సీరాశచేసుకొనెను. ఇప్పుడు వానింటికేగిన సచటదొరకివచ్చును. ”

“వారిలైక్కడ? ”

“లాకోర్టులకు వెనుక కింగుస్వే కావల నెడమప్రక్కనున్న చిన్న సత్రమువీధిలో నిరువది యవగృహమునందున్నాడు. ఇచటికెంతయో దూరముండదు. రెండుమూడు ఫర్లాంగులుండనేమో! ”

నాకీ సమాచారము తెలియబరచి నందులకతనకి కృతజ్ఞతావంద సము లర్పించి యచటినుండి చిన్న సత్రమువీధికి బయలుదేరితిని. అతడొకదశకును, నేనికొక దిశకును వెడలితిమి.

ఇప్పటిసీతిలో నీ నూతనసాహసమునకు పూనుకొనుట నాకెంత మాత్రము నిష్ప్రములేకుండెను. త్రాగుబోతు మైకములోచేసిన దుర్మార్గముల నా వెనుక తల్లచుకొనిపరితపించునపుడు ఇట్లుపై మరియొకచుక్కనైన త్రాగనని యనుకొనునట! అట్లునుకొనుచుపోవునది మరల నా సారాయి దుకాణమునకే!

ఆ విధముగానున్నది నా ప్రవర్తనము. ఈ కుతూహలాన్వేషణ ప్రయత్నముల నింతటితో కట్టిపెట్టుదమనుకొనుచునయిన ఆ యిల్లు చూచిపోవుటయందేమి విషత్తున్నదనియెంచి మెల్లమెల్లస కింగుస్వే కావలకరిగి చిన్న సత్రమువీధిని చేరుకొంటిని. దానిదారి కనిపెట్టుటకెంత మందినో యడుగవలసివచ్చెను. అయినను విడచి పట్టలేదు.

20 వ గృహమచటి పుస్తకాంగణములకు ప్రక్కనె యుండెను. దానికి రంగులు మొదలగునవి వేసి క్రొత్తగ నలంకరించినట్లుండెను. తలుపులమీదను కిటికీలమీదను క్రొత్తరంగులు వేసినట్లుండెను.

జానుమెట్లీగారి దుకాణమున కేదియోతుంటరియాలోచనతో బోవ నెంచుటకును, అచ్చటి స్థితిగతు లనుకూలముగనుండిన సతనితో మాట్లాడుటకును, లేకున్న నచటినుండి వెంటనే గృహోన్ముఖ నగుటకును ఆతనియింటి కరిగి అతనితో నేపనియులేనిదే లోకాభిరామాయణము నేదియో మాట్లాడగోరుటకును చాల భేదమున్నది. అచట బహుశా మెట్లీ భార్య గూడ నుండునేమో ?

అయిన నేదియో కాగితములనంచి తెచ్చువారి కేబదిసవరసుల నీయ సిద్ధముగనున్న ఆ జానుమెట్లీ నొకసారి చూడనిదే యింటికరుగుటకు బుద్ధిపుట్టకుండెను. వీలగునెడల సతనితో పరిచయముచేసికొని ఆతనికీ ఖెర్నూద్వీపవ్యవహార మేమైవ తెలసియుండునేమో ప్రయత్నించిచూడవలెనని కుతూహలముగనుండెను.

కొంతసేపటికి నేనొక యుపాయము నాలోచించితిని. వీధిగుమ్మము యొద్దనుండు విద్యుద్యంత్రపుగంట మ్రోగించుటయు, లోపలినుండి మెట్లీగాని, అతనిభార్యగాని తలుపుతీయుటకు వచ్చునెడల వారికి తెలియని వారిపేరుచెప్పి వారచట నున్నారాయని ప్రశ్నించుటయు లేరని చెప్పినపిమ్మట ఆవలికరుగుటయు వారిరువురిలో నెవరునురాక పని మనిషివచ్చి తలుపుతీయునెడల నామెనేవేవియో ప్రశ్నలనడిగి కొంత సమాచారమును తెలసికొని పిమ్మట నాదారినినేను వచ్చుటయు చేయుదమని యెంచితిని.

ఇంకేమియు నాలోచింపక వెంటనే గుమ్మములోనికిరిగి గంట మ్రోగించితిని. తక్షణమే సేవకురాలువచ్చి తలుపుతీసెను. ఆమె ముందరిచావడిలోనే యుండవలయును. లేకున్న నింతవేగమెట్లుతలుపు తీయగలిగెను ? ఆమె యెవరు ? గ్రీన్విచ్చిలో జూచిన భజనతీయ ! నెడ్డు రెండవభార్య-ఆ బాలవితంతువె ! ఆమె విడచిపెట్టిన గదులనె సేన దైకు తీసికొంటిని. ఈమె యిచటి కెట్లువచ్చెనుచెప్పుమా ?

ఆమె వెంటనేనన్న గుర్తించియుండవలయును. కాని గుర్తించినట్లు ప్రవర్తింపకయె స్నేహభావముతో నావైపుజూచుచు నావచ్చినపని నడిగెను.

నేనేమిచెప్ప నుద్దేశించితినిో నాకపుడేమియు జ్ఞాపకములేకపోయెను. అయిననా వేళకేదియో చెప్పితిని. చెప్పకూడనియంశము నే చెప్పియుంటి నని తరువాత సంశయించితిని. నా ప్రత్యుత్తరము వినినవెంటనే యాప్రక్క గదిలోనున్న లారెన్సుడ్యూకు బయటికివచ్చి నావైపు చూచెను.

లారెన్సుచూపులును, ఆముఖమును నన్నాదరింప నెంచినవానివలె సంతోషముతో వికసించుచున్నటులుండెను. తలవనితలంపుగ నేనతని నచటజూచుటకెంతవిస్మయ మొందుచుంటినిో యతడుగూడ నన్నచట నాస్థితిలో జూచుటకంతకంటె నెక్కువ విస్మయ మొందసాగెను. కాని నన్నుచూచి యతడు పరమానంద మొందినట్లంతయో మర్యాదజేసెను.

“ఓసిలోర్నా ! నీవేనా ? ఇంకెవరోయనుకొంటిని. ఎక్కడను కను పించకుండుటవలన నీవు మరణించియుందునని నిరాశచేసికొంటిమి. ఆ డికెన్సుగాడిప్పటిలో బ్రదికియుండునెడల నీవునన్మష్టిగురించి మరి యొక సవలప్రాసియుండును. రోజా ! నీవు లోపలికిపోయి మాచెల్లెలు భజనతీవచ్చినదని అమ్మగారితోచెప్పుము. వెంటనే రమ్మంటిననుము.”

ఆ మాటలను వినినప్పిమ్మట నాకు మరియూపిరాడలేదు. లారెన్ను నన్నెంతదయతో నాదరించుచున్నను నేనునాయంతనె మృత్యుగృహము ప్రవేశించితినిని యెరుగుదును. ప్రపంచమందలి జనులందరిలో నితని నొక్కనినె చూడవలెచి నేనిప్పుడు డాగియుంటిని.

అట్లయిన లారెన్నే “జానుమెడ్డీ” పేరునవ్యవహరించుచున్నాడా యేమి? నా “యెల్నిమీరు” పేరునలె?

ఆ యింటివైఖరినిజూచి ఆ సంగతి నే నిదివరకె గ్రహింపవలసియుండెను. ఆరంగులు, అలంకారములు, చిత్రములు అన్నియు లారెన్ను అభీష్టముకారము జరిగించినవేకాని లారెన్ను వేషభాషలుమాత్రము చాలవరకు మాననట్లుండెను. ప్రాగ్దేశీయవైభవ ప్రకటనావాంఛ యతని నిప్పుడు పూర్తిగవిడిచినట్లుండెను. అంతఃసము సంతకొల్లగ వెచ్చించిన నాటకము నెట్లు పరిత్యజించెనో యటులనే తదితర వాంఛలనుగూడ కొంతవరకు విడిచిపెట్టినట్లుండెను.

ఇప్పు డత డీనాటి — అనగా అయిదవ జార్జిచక్రవర్తి కాలము నాటి—తగుమనుష్యులందొకనివలె కన్పించుచుండెను. ఆ వేషము, ఆ బట్టలకట్టు, ఆ హావభావచేష్టలు అన్నియుగూడ సత్యంతాధునిక నవనాగరికతను సూచించుచుండెను. ఆ చేతివ్రేళ్లయందొక దానికి బరువైన యుంగరమొకటి యుండెను.

బహు రమ్యముగ నలంకరించియున్న ఆ యింటినిగాని, లారెన్ను వేషవైఖరులనుగాని, జూచి యానందించుట కిప్పుడు తగినంత విశ్రాంతి గాని, మనోనిశ్చలతగాని లేకుండెను. పైకి గంభీరముగ నటించుచున్నను లోపలమాత్ర మతివిపరీతమగు భయము గలుగుచుండెను. నేనచటినుండి యావలికరుగగనె వారి పనిమనిషి నాయావదృప్యత్రాంతమును వారికెఱిగించును. అందువలన నేనిప్పుడింటికరుగగనే యిప్పటి బసను మార్చి మరియొక యింటిని జూచుకొనవలయును. నాకింక

నెచటయింత యిమ్మగుబస దొరకగలదు ? లవుజాయివంటి యుత్తమ యిల్లాలు నాకింకెచట లభింపగలదు ? ప్రస్తుతమామె సహాయము గూడ చాల అవసరముగనుండెను. ఆమె యంగీకరింపడు నా కష్టరిమితముగు ప్రేమకుదిగెను. ఆమె యింటిని మానాన్నగారి యింటికింటె సభిక్తముగ ప్రేమించుచుంటిని. నాహృదయమందంత నిగూఢముగ దాచుకొనిన రహస్య మామెయొక్క రైకె తెలియును. ఆ సంగతి నొరులెరుంగరాదు. ఎవరికేమి బుద్ధిపుట్టునో ? ఇంతకును ఘరిటిరోజులలో నామేలు గోరు వారి సహాయము నాకతియవసరము. ఇంతవేగమింకొకరు నాయభి మానము కావలసినవారెచట దొరకెదరు ? కోరికొఱవితో తలగోకి కొనినట్లు నేనిపుడూరక నీపిచ్చిపనినేల జేసితినిని విచారింపనాగితిని. ఏమాత్రము జ్ఞానముండి యూలోచించినను యీరోజుమేరీకిని లాచెన్ను నకునుగల బంధుత్వము నేనిదివరకె యూహించి యుండినలయును.

ఒక యరగంట సేపచట గూర్చుండిన పిమ్మట లాచెన్ను సన్ను కచేరిగదిలోనికి తీసికొని పోయెను. మొదట నేననుకొనినంతకంటె నాగృహము యొక్కవ విశాలముగ నుండెను. ఆతెల్లనిగోడల చిత్ర విచిత్రములగు రంగుపటములును, వెండి స్టాంపులును, తెల్లని చీనా గిన్నెలు, వాటియం దందముగ సమర్పిత కాగితపు పూగుత్తులు, ఆసోఫాలు, కుర్చీలు మొదలగు వస్తువులన్నియు చాల అందముగ నుండెను. రంగు అద్దముల బీరువాలు రెండింటిలో సతతము తన పుస్తక ముల సన్నిధి సమర్పకొని యుండెను. పిమ్మట మేమాగదిలో సుఖా సీనులమైన వెనుక బంగారు 'పెట్రె'లోనుండి సిగరెట్టుదీసి తాబేలు చర్మముతో చేసిన గొట్టమునబెట్టి కాల్చుచు సతడిట్లు పలికెను.

“లోర్నా నీవిచటి కెట్లు వచ్చితివి? మంచిపనినే చేసితివి. కాని నేనిచట నున్నట్లు నీకెవరు చెప్పిరి ?” అని కొంచెము వెనుక తిరిగి “ఇప్పుడు గూడ నిట్టిబట్టలనే వేసికొనుచున్నావేమి ? నాభార్యను

జూడుము; ఆమె యెంతచక్కగ ముస్తాబుకాగలదో చూచి యానందించగలవు!” అని హెచ్చరికగ పలికెను.

అట్లయిన లారెన్నునకు వివాహమైనదా? ఇదివర కొకసారి యతడేమియో బలికెను. అప్పుడేదియొ యాలోచనలనందడిని నేనామాటను బాగుగ వినిపించుకోలేదు. మరల నిప్పుడుగూడ నామె వస్తుధారణము గురించి యేమేమియో చెప్పుచున్నాడు.

ఎవరా భార్య అనునట్లు నేనతనివైపు చూచితిని. “మరియెవరు మర్చిసనుకస్యయే! నేనామెను “అబిగేయి” అని పిలచుచుందును. ఆపేరామె కెంతయో తగియున్నది. కాని—” అని యతడు మూలుగుచు నూరకుండెను. ఆమెయందు గూడ కొన్ని లోపము లున్నవని యతడు చెప్ప నుద్దేశించినట్లు నేను గ్రహించితిని.

“సరియే. దానికేమిగాని నేనిచట నున్నసంగతి నెట్లు తెలసికొంటివి?” అని యతడు మరల నడిగెను.

“కొవెంటుగాడ్డెనులో పళ్లెను, కాయగూరలను విక్రయించుచున్న మెడ్డీయను సతనివలన తెలసికొంటిని.”

అందుపై లోరేన్నేదియో యోచనచేయ నారంభించెను. ఇంతలో పనిమనిషి వచ్చెను.

“అమ్మగా రిప్పుడె వచ్చెదరు?”

“అవును. వాడా? వాడు కూరగాయల నమ్ముచున్నా డనుకొని యెదను.”

“మెడ్డీగాడా అండి? మనకు కూరగాయల నిచ్చుచున్నది వారేనండి” యని యామె పలికెను.

“అవును నిశ్చయమే! ఫ్రెండిలు బావమరిది. చూడుము. ఫ్రెండిలుతో గలసి యాడాబాగదిలో నివసించుచున్నది వాడేనా?”

“అవునండి”

ఇంక నామె నడుగవలసినది మరి యేమియు లేనందున నామె యావలి కరిగెను. లా రెన్ను మరల నావైపు తీరిగెను.

“మెట్టి అరగంట క్రిందట ఇంటికి వచ్చినాడు. వాడు నావిలాసమును నీకు చెప్పినాడనుమాట యబద్ధము. వాడెట్లు చెప్పజాలడు.”

ముందేమి జరుగునోయని జాగ్రత్తగ నాలోచించుకొని వారి దుకాణములోనున్న యతడు నాకీ విలాసమునిచ్చెను. ఇచటికి వచ్చిచూడ నిది నీయిల్లుగ పరిణమించెను. ఆదుకాణము ముందర మెట్టివారి పేరుతో నొక ఒల్లకట్టియుండెను. నిజముగ నీ విచట నుండువని నేననుకొనలేదు. జానుమెట్టిని జూడదలచి వచ్చితిని “అని పలికితిని.”

ఈమాటలను విని లా రెన్ను తనతీవి నించుకమార్చి నే చెప్పుమాటల నాతురతతో విననారంభించెను.

“వానితో నీకేమిపని ?”

“వానితో నాకిప్పుడెట్టి పనియులేదు.” అని తప్పించుకొంటిని.

నేను మాట్లాడుచుంటినే గాని నాదృష్టియంతయు రోజుమేరీమీదనే యుండెను. ఇప్పుడీమె లా రెన్ను ఇంటియందేమిచేయుచున్నది చెప్పు మాయనియు, ఆమె యెవరో లా రెన్నునకు తెలియునాయనియు నేనూ హించుచుంటిని. ఆయనకు తెలియకున్నను మర్చిసనునకై నను తెలియకపోదు. ఇంతవరకు నేనతని మోసగించిన విషయమునుగూర్చి లా రెన్నే మియు మాట్లాడలేదు. కెన్ను ద్వీప పటమును మరల సంపాదించుకొనుటకు తానుచేసిన ప్రయత్నములను గూర్చియైన సతడేమియు మాట్లాడలేదు. మేమా గొడవలో ఒడులోపల సతనిభార్య వచ్చెను. ఆమె నిప్పుడు యే పేరుతో పిలువవలయునో నాకు తెలియకుండెను. ఆమె నింతవరకు ప్లా రెన్ను మర్చిసను అను పేరుననే నేను సంబోధించుచుంటిని. కాని లా రెన్నామెకు “అబ్బేయి” అని పేరు పెట్టెనట.

“అబిగేయిలూ ! మనల సంతోష బెట్టుటకు లోర్నా యిటువచ్చి నది. చూచితివా ? ” అని దర్జాగా చెప్పుచు “వెంచి, ఇప్పుడే తేసీరు తెచ్చియిచ్చునా ? ” లేదా ? అని యడిగెను.

“తప్పకుండ తెచ్చును. ఏమండీ భేజునతిగాయా ! చాలారోజులకు దర్శనము. మాయందెంతయో దయతలచి—”

“మీశరీరమండిప్పుడు స్వస్థతగానుండుట నాకెంతయో సంతోష ముగనున్నది. నాకీసమాచారము ఆశ్చర్యము కలిగించుచున్నది. మీ కుభయులకు వివాహమైనట్లు నాకింతవరకు తెలియలేదు.”

“మీ నాన్నగారికీ వివాహము ఇప్పుడులేదు. మీకు గూడ నిష్ఠ ముండదేమో ? ”

లాచెన్ను ప్రేళ్లనాడించుచు మాసంభాషణ కంతరాయము గలిగించెను.

మొత్తముపై నీ సమావేశము మిగుల నాశ్చర్యకరముగ నుండెను.

మొట్టమొదట లారెన్ను ఫ్లోరెన్నును పెండ్లియాడుటయే వింతగ నుండెను. మెట్లీ గూఢవ్యాపారము మరింత ఆశ్చర్యకరముగ నుండెను. రోజుమేరీ లారెన్ను గృహమున పనిమనిషిగ నుండుట దానికంటె నాశ్చర్యముగ నుండెను. ఈవిధముగ నే సత్యంత ఆశ్చర్యకరమగు గూఢవ్యాపారమున నిరికికొంటిని. లారెన్నునకు ఆతని భార్యకు రోజు మేరీకి గూడ నా రాక అగమ్యగోచరముగ నుండెను.

మనోహరముగ సలంకృతమైన ఆ గదిలో మేము కూర్చుండి యుండగా రోజుమేరీ తేనీరు తెచ్చెను.

తరువాత లారెన్ను నాన్నగారీకిని తనకును సంభవించిన కలహమును గూర్చి కొంత ముచ్చటించెను. తరువాత కలహ మెట్లు సంభవించెనో, నాన్నగారి నిరంకుశ వ్యాపారము తన కెట్లు కష్టతరముగ నుండెనో ఆ సంగతు లన్నిటి సత్యపు సగ్రుచ్చినట్లంతయు చెప్పెను. “లోర్నా ! నీవు సమ్మెదవో సమ్మెవో గాని ముసలాయనకు రోజురోజునకు పిచ్చి ముదిరిపోవుచున్నది. నా వివాహము సంగతి వినినంత నె యతడు మండి పడెను. అందువలన నతని నింకొకసారి చూచుటకైన నా మనస్సంగీకరించినది గాదు.”

“అట్లయిన డ్యూకు కంపెనీ వ్యాపారము సంగతి యేమైనది ?” అని నే నడిగితిని. ఆ వ్యాపార మంతయు పూర్తిగ చెడిపోవుచున్నదని లారెన్ను నన్ను మోసముచేయ నెంచి యొకప్పుడు నాతో చెప్పిన మాట నా కప్పుడు జ్ఞాపకము వచ్చెను.

“ఏమి ? మన వ్యాపారమున కేమి ?” అని యత డనాలోచితముగ పూర్వము తాను చెప్పిన మాటలనే తిరిగి పలికెను.

“ఆ వ్యవహార మంతయు నిపుడెవరు చూచుచున్నారు?” లారెన్ను అపు డేదియో సంగతిని జ్ఞాపకము తెచ్చుకొన ప్రయత్నించుచుండి నట్లు నా కతని ముఖము చెప్పక చెప్పుచుండెను.

“ఇంకెవరు చూచెదరు? మీ నాన్నగారే, లారెన్ను నావలకు తరిమివేసి యాయాస్థినంతటి నపహరించినారు. సంవత్సరమునకు రెండువేల నవరనులను మాత్రము మాకు ముప్పిభరణము నిచ్చు చున్నారు. అందువలననే మేమీసందులలో నెట్లనో కాలము వెళ్ల బుచ్చుకొనవలసి వచ్చినది.”

“ఈమాటల కేమిగాని లారెన్ను నీవిదివరకేదియో చెప్పియుం టివే?” అనుచు నాశ్చర్యముతో లారెన్నుడెన జూచుచు మరి మాట్లాడ కూరకుంటిని.

“మీరేమి చెప్పితిరోమిటి?” అని స్లోరెన్నాతని నతి తీవ్రముగ ప్రశ్నించెను.

అప్పటి వైఖరినిబట్టి చూడగ స్లోరెన్నున కతనిపై నపరిమితమగు అధికారము ప్రబలెననియు, ఆమె మాట కెదురాడుట కతడు భయ పడుచుండెననియు నేను గ్రహించితిని.

“అవునవును. ఇప్పుడు వ్యవహారములన్నియు చక్కబడినవి. స్థితి గతులు నేననుకొనినంత విశేషముగ చెడలేదు. ఇప్పుడా వ్యవహార మంతయు జక్కగనే జరుగుచున్నది.”

“ఆవ్యాపారమున కెప్పుడునుగూడ తొందర కలుగలేదనుకొనియె దను. నాన్నగారు దానిపై నెప్పుడుగూడ నధికారము తగ్గించుకొన లేదనుకొనియెదను.” అని మోమోటము వీడి పలికితిని.

లారెన్ను నామాటల కెదురాడజాలక తన యసత్యప్రలాపము సంగీకరించువాని ఖోలే గ్రుడ్లను మిటకరించి యూరకుండెను. అంత

నతనిభార్య కటువుగ “లేకున్న మరియెప్పుడైన నెవరికమ్మా ఆకం పెన్సీపై నధికారము నాకు తెలియ కడుగుచున్నాను? ” అని పలికెను.

అంత ప్రశస్తముగ సాగుచున్న మావ్యాపారము చెడిపోయినదని చెప్పునెడల నేను తన మాయోపాయములకు సులభముగ జిక్కుదునని యెంచి లారెన్సునాతో నపుడట్లు చెప్పియుండెనని గ్రహించి యూర కుంటిని.

ప్లోరెన్సునకును, ఫ్రాస్టునకునుగల సంబంధ బాంధవ్యములను పూర్తిగ నెరిగియుండియు, నేమియు నెరుగని దానివలె “నాన్నగారి యింటి యజమానురాలి సంగతియెట్లున్నది? ఆమె యధికారమేమైన తగ్గినదా? లేకమరింత ప్రబలమైనదా? ” యని సాహసించి యడిగితిని.

అంతట నొకనిముష మెవరును మాట్లాడలేదు. వారుభయులలో నెవరునుగూడ నేనట్టి ప్రశ్న నడిగెదననుకొనినట్లులేదు. అంతట లారెన్సు కొంచె మాకులపాటుతో “ఫ్రాస్టునతినతడు పనిలోనుండి తప్పించినట్లు న్నదే!” యనెను.

“అహా!” యని గొప్పమాచ్చేదయో జరిగియుండుననియు, అందు వలననే అన్ని పరిస్థితులు గూడ నొక్కసారిగనిట్లు మారినవనియు నేనప్పుడూహించుకొంటిని.

ఫ్రాస్టునతి తనకు మాత్రమేగాక నాకుగూడ నత్తగారగునను సంగతి లారెన్సున కింకను తెలియకుండునాయని నేను సంశయించితిని. తనకును, తనదాని రోజుమేరీకి గూడ నామెయె యత్తగారను సంగతి నతడు గ్రహింపకుండునా? ఆయన కాసంగతులన్నియు తెలియునో, తెలియవో, భగవంతున కెఱుకగాని తన పన్నాగమంతయు తనశక్తిని మించి పోయినదని మాత్ర మతడు తప్పకుండ గ్రహించి యుండవలయును.

నేనచట నే మేమియో మాట్లాడుచుంటినే గాని ధ్యానమంతయు నింకొకవంకనుండెను. నేను జూడవచ్చిన జానుమెడ్లీ యెచటనున్నాడు?

రోజుమేరీ యిచటి కేలవచ్చినది? నారహస్యము నామె వీరిలో నెవరి కైన చెప్పినదా? అను ప్రశ్నలు నాతలలో నిరంతరము తిరుగులాడుచుండెను. ఫ్లోరెన్సు టక్కరిచూపులను గాంచునపుడెల్ల, నాకామెయందనుమాన మధికమగుచుండెను. ఆమె యిదివరకు నారహస్యములన్నిటి నెటులనో గ్రహించెను. ఇప్పుడు మాత్రము గ్రహించి యుండదాయేమి? ఇప్పటికి గ్రహింపకున్న నికమిచ్చనైన తప్పకుండ గ్రహింపగలదను భయము నాకపరిమితముగ నుండెను.

ఎట్లయిన నచ్చటనుండి త్వరగా తప్పించుకొని పోవలయునని నాకుండెను. కాని యెట్లు పోవచ్చునను తెరపు నూహింప నారంభించితిని.

కాని నేనచటనుండి యప్పటి కేవిధముననో తప్పించుకొని పోయినను రోజుమేరీయున్నది. ఆమె నా ప్రస్తుత నివాసస్థలము నెఱుగును, నేనచటనుండి యావలికరుగగనె, తానునన్ను గ్రీన్విచ్చిలో చూచిన సంగతిని, తాను విడచిపెట్టిన గడులనె నేనెదెకు తీసికొనిన సంగతిని రోజుమేరీ వారి కెక్కడ చెప్పివేయునో యని నాకు భయమగుచుండెను. ఇంతవరకు లారెన్సు నాయునికినిగూర్చి సన్నేమియు ప్రశ్నింపలేదు.

కాని నేనింటికి ప్రయాణమగులోపల నా ప్రశ్న సతడు విడచిపెట్టి నను ఆజిత్తులమారి భార్య మాత్రము విడువలేదు.

“నేను మీయింటికి రెండుమూడుసార్లు పోయియుంటిని. మీరాయిల్లు విడచిపెట్టి యెక్కడికోవెళ్లి నట్లచటివారు చెప్పిరి. ఎక్కడి కేగిరో, ఏట్లుంటిరో ఏమయితిరో యని లారెన్సును నేనునుచాల బెంగ పెట్టుకొంటిమి. ఎక్కడ వెదకినను గన్పించకుంటిరి. ఎవరినడిగినను యెవరును చెప్పజాలకుండిరి. ఏమిచేయను? చివరకేదియో భగవంతుని దయవలన కండ్లబడితిరి. అదియె పదివేలు ”

కొన్నిరోజులనుండి నేనొక మిత్రురాలి యింటికిరిగితిని. మరల నింతలోనే మాయింటికిరిగెదను. ఆయింటికిరిగినవెంటనే మీకు జాబు

వ్రాసెదనులెమ్ము! నాయందభిమానమున్నది గనుక నట్లు బెంగపెట్టుకొంటిరి. ఈకాలములో నెవరిసంగతి నెనరెందులకు విచారించుదురు? పోయినచెప్పదను. *

అనుచు సంతతితో సంభాషణ ముగించి గృహోన్ముఖునైతిని. లారెన్ను బంధ్రులతో ప్రేమతో గాబోలును, నాకు వీధిలోనికి దానిజూపించి తలుపు తెరిచి వందనము లర్పించి సెలవు తీసికొనిపోయెను.

కాని జానుమెట్ల సంగతియే వింతగనున్నది. వృథాయానమైనదే గాని యతని జాడలేమియు పొడనూపలేదు. నిజముగ నాపేరుగలవాడెవడైన నున్నాడా లేక లారెన్ను క్రొత్త పేరొకదానిగల్పించి దానితో నిత్యం నాటకమేదైన నాడుచున్నాడా? యని నాకు సంశయము తోచెను. ఇంతలో నొక యువకుడు ప్రక్కగదిలోనుండి నాదెన తొంగి చూచి తొందరగ నీవలకే తెంచి, ఈ లగొట్టుకొనుచు నేనరుగుత్రోవనె నాలుగడుగులు ముందుగ నడువనారంభించెను. మనిషిలావుగనున్నను భుజములతీరుమాత్ర మందముగనుండెను. వెనుకనుండి యతని జాడల నిరీక్షించి చూడగ నతడేదియో కార్యాంతర్వర్తియై యరుగుచున్నట్లుండెను. కాని నాసంగతి సందర్భముల సరయుటకై లారెన్ను దంపతు లంపినగూఢచారుడేమోయని నాకనుమానముకలిగెను. ఆయనుమానము క్రమక్రమముగ హెచ్చి భయముగలుగనారంభమయ్యెను.

కాని లారెన్ను పంపుటయే నిజమగునెడల నతడునాదెన నొకసారి మైన జాడకుండగనె యంతత్వరితగతి నరుగునా? ఎవరియనుమానములువారికిటులనే మతి భ్రమగలిగించుచుండునేగాని యతడేల గూఢచారుడై యుండునని మరల ధైర్యము తెచ్చుకొని తొందరగ నడువ నాగించితిని.

ఏది యెట్లున్నను నేనీవీధిని తప్పించుకొని మరియొక దారినేల పోగూడదు ? అందువలన నెట్టి నష్టము గలుగదుగదా యతడు గూఢ చారుడేయగునెడల కొంతలాభకరముగగూడ నుండునని యోచించితిని. కాని ప్రక్కరోడ్డున కరుగుటకు మనసంగీకరింపకుండెను. ఇప్పుడు తప్పించుకొనినంతమాత్రమున నేమిలాభము ? రోజుమేరీనడగి లారెన్ను నానివాసస్థలమును దెలసికొనును. అదితప్పదు. అంతియగాక జానుమెడ్లీ యెవరో తెలుసుకొనబ్రయత్నించి, ఇంతశ్రమనొంది చివరకతని జూడ కుండబోవుట మనస్సున కేమి నిష్టములేకుండెను. అందువలననే నాదారిని మరివిడువలేదు. తిన్నగా చిన్నసత్రమువీధి చివరకుబోయి అచట క్లెమెంటుసత్రమున కరుగు అడ్డురోడ్డు సనుసరించి స్త్రాండురోడ్డుచేరు కుంటిని.

గ్రీవ్మర్తు దినమగుటవలన ప్రొద్దెప్పటికి సస్తమింపకుండెను. మరల వర్షమారంభమయ్యెను. కాని యెక్కవకాలము కురియలేదు. జల్లుగా కొట్టి యూరకుండెను. గొడుగు తెరచుటకు రెండు నిముషములాగి తిరిగి చూచునప్పటికి జానుమెడ్లీయని నేననుకొనుచుండిన పురుషుడంతర్ధాన మయ్యెను.

అందువలన ఆపురుషుడెవరో తెలిసికొనవలయునను ఉద్దేశము చెడి పోయినందులకు విచారింపవలయునో, గూఢచారుని బాధ తప్పినదని సంతోషింపవలయునో తెలియకుండెను. ఇంతలో నారాక కెదురు చూచుచు నొకగుమ్మములో నిలచుండిన రోజుమేరీ నాకంటబడియెను. అందువలన నెక్కువకాలము విచారించుటకుగాని, సంతోషించుటకు గాని నాకవకాశము లేకుండెను. లారెన్ను గృహమునందున్నప్పుడు దాల్చిన ఎట్టటోపీ దీసివైచి యిప్పుడామె తెల్లటోపీ ధరించెను. ఆదుస్తులను విప్పి కొత్తవాటిని ధరించుటకు వేళచాలక గాబోలు నామె పెద్ద “ఓవరుకోటు” వేసికొని యచట నిలచియుండెను. దారి

నడచువారి నందఱి నామె యతిజాగ్రత్తగ పరిశీలించుచుండెను. నన్నామె జూచినవెంటనే నేనాకారణమును గుర్తించితిని. నాతో మాట్లాడదలచి యామె నాకొఱ కచట నిరీక్షించుచుండెను.

ఆపిల్లనుజూచినంతనె నాకసహ్యము కలుగుటయెగాక మనస్సు విశేషముగ సంకటపడజొచ్చెను. లారెన్ను కుట్రదారులలో నీమెగూడ చేరిపోయినదని నాకట్టి యసూయగలిగి యుండవచ్చును. నెడ్లు ప్రేమించి పెండ్లియాడినదీయువతి. అట్టిది నెడ్లు శత్రుబృందమున చేరకూడదు. సాధ్యమగునంతత్వరలో వాఁతంత్రములలో పడకుండ తప్పించుకొనుట మంచిది. లేకున్ననది యామెకె యపాయకరముగ పరిణమించును.

ఆమెనిలచియుండినగృహము సమీపించుకొలదిని నానడక మందగింపసాగెను. ఇంక సయిదారడుగుల దూరమున్నదనగ నామెయె నాకెదురువచ్చెను.

“నేను మీతోమాట్లాడవలసిన పనియున్నది. మీతోగలసి నాలుగడుగులురానా? తిరిగి గ్రీన్విచ్చి కే బోవుచున్నారా?” యని సంకోచించుచు నడిగెను.

“నాతోనీ కేమిపని యున్నది?” అని నేనడిగితిని. నన్ను దారిలోనిలపి లేనిపోని యాలస్య మొనరించుటకు వాళేదియో పన్నుగడ పన్నియుండ వచ్చుననియు మెట్లీమీద నిష్కారణముగ సనుమానమొందితినిగాని యీమెయె గూఢచారిణిగ నుండవచ్చుననియు నాకపుడనుమానము కలిగెను.

“నేనిచట మాట్లాడజాలను. మీతోగలసియుండగా వారు నన్ను చూడరాదు. మనమిద్దఱముగలసి కొంతసేపుమాట్లాడుకొనుటకు తగిన స్థలమేదియులేదా? సంగతిసందర్భములను వేగమాలోచించుకొనవలయును. నేనొకవేళ గ్రీన్విచ్చి కరుగుటయె శ్రేయస్కరమని తోచినయెడల నొకగంటలోనే రావలయును. తిరిగి వారింటికరుగుటకు నాకిష్టములేదు. వారిని వారిమాటలను జూచుకొలది నాకుభయమగు

చున్నది.” అనుచు దీనముగ చేతుల నులిమికొనుచు నిలచుండెను. ఆమెవైఖరి నాటకములోని యభినయమువలె గన్పించి నాకామెపై మరింత యసూయగలిగెను. నాటకమే యెయుండిన నామెనటన చాలప్రశస్తముగనున్నదని చెప్పియుండును.

“నీయుద్దేశ్యమేమియో స్పష్టముగ తెలుపుము.” ఆమెముఖమున దీనభావము తాండవమాడుచుండెను. ఆపెకన్నుల సశృబిందువులు చిందులాడుచుండెను. హృదయము కనికరముతో కరగిపోవుచుండెను. అయిన మొదట నామెపై జనించిన యీర్ష్యాభావము తగ్గకుండెను. అందువలననే నామెనింకను నేవగింపజూచితినే గాని యామె మనసునందలి భావమును గ్రహించుటకు ప్రయత్నింపకుంటిని. మేముభయులమొకరితో నొకరము సంభాషించుకొనదగినంత రాచకార్యములేమున్నవి? ఉన్నను మనస్పర్థలులేకుండ మేమునిష్కపటముగ నెట్లుమాట్లాడుకొనగలము? అది స్వభావ విరుద్ధము. అని నేనేమేమియోనాలోచించుచుంటిని. అప్పటి నాభావోద్రేకమును నణ్ణించుటకు మాటలుచాలవు. ఆమె దీనస్వభావమును జూచి నామనసెంత మెత్తగిల్గినను, నాభర్తనె వరించిన నాసవతి యీమెయె యనుసంగతి జ్ఞాపకము వచ్చునపుడెల్ల నాచిత్తముగడ్డకట్టుకొనిపోవుచుండెను.

“మీరెవ్వరో నేనించుకయు నూహింపజాలకుంటిని. మీరానాడులవుజాయిగారింటి కద్దెకువచ్చిననాడు మీనిజన్మితిని నేనేమాత్రము గ్రహింపజాలకుంటిని. కాని డ్యూకుగారింటికివచ్చినప్పటికి మీసంగతి సందర్భముల గ్రహించుటకు నాకు కొంతయవకాశము చిక్కినది.”

“డ్యూకు గారింటనేమివిశేషములను తెలిసికొంటివి? మనమీనడి వీధిలో నిలచి యిటులనే మాట్లాడుకొనవలయునా” అని యామె విసువుదలతో పలికెను.

“అవును” అనునట్లు నేను మరేమియు మాట్లాడకూరకుంటిని.

అయ్యో! అమ్మా! మీకాయనసంగతి యేమియు తెలియనట్లు న్నది. ఆతడు నీవెంటనే బయలుదేరి రావలసియుండెను. ఏలరాలేదో తెలియకున్నది. నేనిప్పుడేలవారియొద్ద సెలవుపుచ్చుకొంటినో ఆసంగతిని వారూహించునెడల—ఊహించునెడల యని యేలసంశయము? —వారీసరికి నాయుద్దేశమును గ్రహించియేయుందుగు. వారికాసంశయము కలుగునెడల మనకిప్పుడు ముప్పువాటిల్లును. డ్యూకుగారికి పిచ్చిపట్టినదని మీకు తెలియదు కాబోలును! వారాడినదేయాట...

అయ్యో! దైవమా. నేననుకొనిసంతయునైనది. లారెన్సునకు నిజముగా పిచ్చిపట్టినది. గంటక్రిందటనే నతని జూచునపుడతని చేష్టలన్నియు పిచ్చివాని కృత్యములవలె గన్పించినవి. అయినను రోజు మేరీ చెప్పవరకు నేనాసంగతిని గ్రహించజాలకుంటిని. నాటకమారంభించినప్పటినుండియు నాతడు కొన్ని పిచ్చిచేష్టల కలవాటుపడినమాట వాస్తవము. అట్టిచేష్టలు నిదానించిచూచినగాని పిచ్చిచేష్టలని తెలియవు. కానీ అదిగూడ నున్నాడరోగలక్షణమేయని చెప్పదురు. అది యొకవిధమగు యున్నాడమట. లారెన్సునకట్టి పిచ్చిపట్టినది. కాని యాలక్షణములు ఉన్నాడరోగలక్షణములనియు, లారెన్సునకు పూర్తిగామతిచెడిపోయినదనియు నేనింతవరకూ గుర్తించలేదు. గ్రీన్విచ్చి వ్యాపారము నీచిన్నదానియొద్దనే నెంతకప్పిపుచ్చినను కార్యములేదు. నేనెంతకాల మెచటమసలినను చివరకు చేరుకొనవలయుస్థలము నామె పూర్తిగా నెరుగును.

ఇంతలో పడవసంగతినాకు జ్ఞాపకమువచ్చెను. అచటికి రే వెంతయో దూరములేదు.

“అట్లయిన గ్రీన్విచ్చి కేరమ్ము పోదమా. కాని జాను మెట్లీ వ్యవహారమేమిటి?”

ఆ మాటల నుచ్చరించుసరికామె నాదెసనొక వింతచూడ్కి బరపి యిట్లుపలికెను.

“నేనిప్పుడు మీతో మాట్లాడదలచిన విషయములలో నదియొకటి. మెట్లీ గూఢ చారుడు. చనిపోయిన మనిషికొరకు పెనగులాడుచున్నాడు.”

“అసగా మరణించిన నాభర్త జీవించియున్నట్లు పోలీసువారనుమానించుచున్నారనియు తదన్వేషణార్థముగూఢచారుల సంఘనియాసీయుద్దేశ్యము?” అనుమాటలు నానోటనుండి జారిపోయినవి. అంతలో తెలివి తెచ్చుకొని యూరకొంటిని.

“కాదుకాదు. మీభర్తగాదు. నాభర్తచనిపోయిన సంగతి వారికి తెలియదు” అనియామె బదులుపలికెను.

నాగుండెలపుడతి త్వరితముగా గొట్టుకొనసాగెను. కాని నాకవికొంతసంతసమునుగూడా కలిగించినవి. మాయిద్దఱభర్తయు నొక్కడే యనుసంగతి పాపమా పిల్లదానికింకను తెలియదు. అయిన నామెయింత స్పష్టముగ చెప్పుచున్నప్పుడు నెడ్డింకను జీవించుచున్నాడనుకొనుట రిత్యమాట.

“అయ్యో! అపుడేపడవ వచ్చినది. మరియొక నావవచ్చువరకును మీరు వేచియుండవలయును. లేకున్న మీతో నన్నుగూడ తీసికొనిపోవలయును. మీకు సంగతి సందర్భములన్నిటిని వివరించి చెప్పటకింకను చాల వేళపట్టును.” అని యొక నిమిషమాగి “నేనేదియో పనిపాటుచేసుకొని నాపొట్టపోషించుకొనగలను. నా వలన మీకెట్టి యిబ్బందియు గలుగనీయను. లవుజాయికి మరియొక గదిగలదు. దాని యందుండును.” అని పలికెను.

ఆమె చెప్పవలసినది చాలగలదు. నేనుగూడ సంగతులన్నిటిని తెలసికొననిదె యామెను విడచిపెట్టుట నాకష్టములేదు. అంతియగాక నామెమాటల నాలకించుకొలది నా యసూయ తొలగ నారంభించెను. ఆమె నిర్మలస్వభావమును నిష్కపటవాక్యములును నా కామెయందనురాగము నంకురింపజేసినవి. అంత నేమైననాగాకయని సాహసించి

యామెతో “నీకంత యిష్టముగ నున్నయెడల తప్పకుండ రావచ్చును. నాకుగూడ సంతోషమే” యని పలికితిని.

పడవప్రయాణికులతో క్రిక్కిరిసియుండెను. అందువలన మేముసావ కాశముగ మాట్లాడుకొనుటకు వీలులేకపోయెను. అత్తవారింటికివచ్చిన కొత్త పెండ్లికూతురు పుట్టింటికిరుగునపుడు పొందుసంతసోత్సాహములు రోజుమేరీకన్నులలో తాండవించుచుండెను. పడవనెక్కునపుడు చేయూతకొరకామె చేతినిపట్టుకొనగా నామె మరింతగట్టిగా చేయిపట్టు కొనినవిధమునుబట్టి యామె భావములుకొంతవరకు విడితమగుచుండెను. తానునాచేతిని పట్టుకొనియున్న సంగతినేమరచి యామెయే మేమియో యాలోచించుకొనుచుండెను.

మొగమోటము విడచి యొకరితో నొకరము మాట్లాడుకొనుట మా కుభయాలకుగూడ సిగ్గుగా నుండెను. దానికితోడు యిసుక వేసిన నేలరాలనట్లు జనము క్రిక్కిరిసి యుండుటవలన బొత్తుగా మాట్లాడుకొనుటకు వీలు లేకపోయెను. అందువలన మాదీర్ఘసంభాషణ మింటికిబోవువర కాగిపోయెను. ఆచిన్నది చక్కగా నలంకరించిన నాచిన్నగదులలో స్థరరాత్రి సమయమున నిద్దరమేకతముగ గూర్చుండినగాని మానిజన్వభావముల నొకరికొకరము తెలుపుకొనుటకు వీలు లేదని నేను గ్రహించితిని. అందువలన పడవలో నామె నావిషయమై నేమియు ప్రశ్నింపలేదు. మాకిరువుర కికముందెట్టి రహస్యములుండగూడదని నేననుకొంటిని. ఇంతవరకామె యెచట నెట్లు జీవించినను నాకు తెలియకుండెను గాని యికముందు నాజీవితనాటకమున నామె గూడ ముఖ్యపాత్ర ధరించవలసి యున్నప్పుడు నేనెట్లామె నుపేక్షింపగలను?

ఆబాధ్యతను గుర్తించి తదనుగూఢ్యముగ నడచుకొనుట చాలాకష్టమనినాకు విడితమగుచుండెను. ఆమెను మరల విడిచిపెట్టరాదను సంగతిని తలచునపుడు నాకు భయముకలుగుచుండెను. అందులకు

తగినంత ధైర్యమును సాహసమును అవకాశము నొసంగుటకు దైవము ననేకవిధములుగ ప్రార్థించుచుంటిని. దీనికంటె యెక్కువ బాధ్యత యింకొకదాని నేనిప్పుడు వహింపవలసి యున్నది. ఆనంతోపము ముంగట సీసవతులయ్యార్యభావము, సీచముగా గన్పించును.

ఆమెయెవరు? నేనెవరు? నాహృదయ కుహరమందు సంతోష జ్యోతిసంకురింపజేసిన నాపరమప్రేమాస్పదానందమయమూర్తి బయట నడుగిడినపిమ్మట సీస్వల్ప మలినభావములెంతకాలముండును. ఆమె భర్తయే ప్రసాదించిన యీచిన్న పాపని నుభయులము గాఢానురాగమున పెంచుకొనుచు నాతనువున్నంతకాలమేగాక శాశ్వతబ్రహ్మకల్పముగ మాయుభయులన్నేహ లతాజ్యోత్స్న మవిచ్ఛిన్నముగ పెరుగవలసినదేగదా!

కాని యామెకిట్టి యుదార భావములుండునా? నాప్రేమ కనుకూలముగ మెలగనేర్చునా? ఆమె చంటిబిడ్డడప్పుడే స్వర్గస్తుడయ్యెను. తన యావనప్రాయమంతటిని నిరర్థకముజేసెను. అట్టిస్థితిలో తానింకొకరి బిడ్డను—కాదు. తనసవతిబిడ్డను—జూచి యొర్వగలదా?

ఏమో! ఏసంగతులెట్లుండునో యెవరు చెప్పగలరు? ఏదియెట్లున్నను దేహసుఖమును గోరుచుండుట లోకస్వభావముగదా!

ఇంతలో పడవ యాగిపోయెను. నాయూహా ప్రవాహమునకంత రాయముగలిగెను. ఈభావస్వప్నమునుండి మేల్కొంచి నేనుపడవ దిగునప్పటికి రోజుమేరీ ముఖము తెల్లబారియుండెను. ఆమె యిప్పుడు నాచేయిపట్టుకొనియుండలేదు. ఎప్పుడు విడచిపెట్టెనో నాకు తెలియదు. అంతియగాక దారిలోనామె మునుపటి యత్సాహమును గన్నరుపలేదు. ఇద్దరమేమియు మాట్లాడకుండగనే యిల్లుచేరుకొంటిమి.

మేముభయముగలసివచ్చుట జూచిలవుజాయి యహరిమి తామోదము నొందెను.

చాలకాలముక్రిందట నెచటనో తప్పిపోయి కనబడకున్న కన్నకు మార్తెవలె నామె రోజుమేరీ నమాంతముగ కౌగలించుకొనుట జూడ నాకు కొంచెమిర్ష్యకలిగెను.

“మాచిన్నపిల్ల ! మాచిట్టిపిల్ల ! మరలనెన్ని దినములకు చూచితీ నమ్మా ? మరిచూడనేమో యనుకొంటిని. కాని నాయదృష్టము మంచిదగుటవలన మరల నాకంటబడితివి. నీవెప్పుడువచ్చినను నాయొంటనేదియో గది సిద్ధముగనుండకమానదు.”

“ఒకవేళ ఖాళీలేనపుడు లండను మేయరున్నప్పటికి నాగది ఖాళీ చేయించి నీకిచ్చెదను. ఇప్పుడొకగది ఖాళీగానున్నదిలెమ్ము. మన మెట్టిబ్బందియు పడనవసరములేదు. కాని అది చాలచిన్నది.”

“చిన్నదయిననేమి ? పెద్దదైన నేమమ్మా ? మీయింటికి వచ్చిన పిమ్మట నాకేమిలోపము ?”

రోజుమేరీ భర్తను నేనెరుంగుదునని లవుజాయితో నిదివరకు చెప్పి యుంటిని. ఆసంగతిని గూర్చి యామె రోజుమేరీయెదుటనే నన్నేమైన ప్రశ్నించునేమోయని నేను భయపడుచుంటినిగాని పాపమా ముదుసలి నాకెట్టిబాధను కలిగింపనేలేదు. ఆడువారి యందింత అధికప్రసంగ విముఖుని నేనిదివరకెచ్చటను జూచియుండలేదు. అక్కరయున్నను లేకున్నను అనవసర ప్రసంగముచేయుట సామాన్యముగ నాడువారి కలవాటు. కాని యిట్టి ముగ్ధ స్త్రీలు గూడ కొందఱు లోకములో నుండక బోరని నేనప్పుడనుకొంటిని.

ఆపిల్లదాని కెట్టిసామగ్రియు లేకుండెను. తలదువ్వుకొనుట కొక దున్వేసగాని, పళ్లు తోముకొనుటకొక కుంచెగాని మరియు పరికరములు గాని లేకుండెను. చేతిలో డబ్బుమాత్రము కొంచెమున్నట్లుండెను. ఇంటికివచ్చిన వెంటనే యామెతనకు వలయు వస్తువులను దెచ్చుకొనుటకు బజారునకిరిగెను. ఆమె వీధిలోని కరుగుటనుగాంచి గోడను వ్రేలాడుచుండిన నెడ్డు ఛాయాపటమునుదీసి పెట్టెలో దాచితిని. ఆఛాయాపటము ముఖమున కెదురుగనుండగనె యాగదియం దామెతో గలసి ముమేలగుట నాకు కష్టముగ తోచెను.

మ మాదీర్ఘ సంభాషణ నారంభించుటకు తగినసమయము కుదురకుండెను. ఆమె బజారునుండి వచ్చిన వెంటనే భోజనమున కరుగవలసివచ్చెను. భోజనానంతరము మాతో మాట్లాడనెంచి తరుచుగ లవ్రజాయి గదిలో పలికివచ్చుచు బోవుచు నుండెను.

చివరకెట్లనో మేమనుకూల సమయమును కుదుర్చుకుంటిమి. నాటి రాత్రి మాకుభయులకు జరిగిన యాసంభాషణమును వేయి సంవత్సరములకై సమరుపజాలను.

సంభాషణారంభములో నుభయులకు గూడ బిడియ మెక్కువగ నుండెను.

నాటి సాయంకాలము దీపము వెలిగించినను గూడ సాంధ్యరాగారుణకాంతులు కిటికీలోనుండి లోపలికి ప్రసరించుచుండెను. మధ్యాహ్నము రెండుమూడు సారులు వర్షపాజల్లులు కొట్టిననుగూడ సాయంకాల మగునప్పటికిని నుక్క యధికముగనుండెను. ఆకస మంతయు మేఘావృత మగుటవలన గాలి వీవకుండెను. దిజ్ఞుండల మంతయు తఱుచుక విద్యుల్లతాలంకృత మగుచుండినను ఉఱుములచప్పుడంత యెక్కువగ లేకుండెను.

వంటయెస వెంటనే లవుజాయి సాయంకాలపు భోజనపదార్థము లన్నిటిని పల్లెరములందును, గిన్నెలయందును వడ్డించిపోయెను. ఆమె తిరిగి వచ్చులోపల వీధిముంగట నొక గుఱ్ఱపుబండి యాగిన చప్పుడ యొను.

ఎవరువచ్చిరో చూతమను భ్రాంతినటు తిరుగగా దానిలోనుండి దిగుచుండిన పురుషుడు నాకు పూర్వపరిచితుడుగ కన్పించెను. ఎవరు చెప్పుమాయని యాలోచించుసరికి అనతికాలముక్రిందట లారెన్ను యింటి లోజూచిన మెట్లీయని నేనుమానించిన పురుషుడేయని జ్ఞప్తికి వచ్చెను.

వానిని జూచిన యంతనె నాగుండెలు గుభిల్లిన వణకజొచ్చెను. ఇంక నేమనుకొనిన నేమికార్యము? నాగుట్టు నెరిగినవారు నన్ను తమ వలలో జక్కించుకొనిరి. రోజుమేరీ సమ్మలేక సమ్మలేక నమ్మినందులకు చివరకామె నాకు తగిన పరాభవ మొనరించినది.

జానుమెట్లీ బండి దిగి బిగ్గరగ తలుపు తట్టెను. లవుజాయి పరుగెత్తు కొనిపోయి తలుపు తీసెను. నా కప్పు డేమేమి భావము లంకురించినవో అది యేయేభావములక్రింద నెట్లు పరిణమించినదో చెప్ప నలవికాదు. రోజుమేరీ నన్ను మోసగించినది గదాయని కోపమును, మెట్లీ నా రహస్యము నెరిగి లారెన్నునకు చెప్పివేయునను భయమును నన్ను విశేషముగ కారయబెట్టుచుండెను.

రిత్తిగ గూర్చుండిన నేమి ప్రయోజనమని యెంచి వా రేమి మాట్లాడుకొనెదరో వినవలెనని కిటికీ తలుపులు తెరచితిని. “భేజు” సతి యున్నదా యని యత డపుడే యడిగిన ప్రశ్న చెవులబడి నాకు కంపము పుట్టెను. నా పేరు నెట్లనో తెలిసికొనిన నన్నుద్దేశించియే యత డడిగెనని నే ననుకొంటిని. కాని వాని మాటలను విని రోజుమేరి వాని కేదియో ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తొందరతొందరగ మేడమెట్లు దిగి యతనియొద్ద కరిగెను.

“ఓహో! మెట్టిగారా? చాల సామగ్రి తెచ్చినారే? మీ మేలెన్నటికిని మరువజాలను. అంత సామగ్రియు వచ్చినదా? ఇంకేమైన నుండిపోయినదా?”

ఆమె యిట్లడుగుచుండగా సోదోకసారి నాదెన చూచి మరల నాతో నేమియు సిని త్తములేనివానివలె నూరకుండెను.

నే నపు డతని నిదానముగ జూచుట కవకాశము కలిగినది. అందగాడని చెప్పజాలను గాని అండవికారి మాత్రము గాడు. ఆ ముఖము సందు దయాహాస్యరసములు శొలుకానుచుండెను. రోజుమేరీని జూచి సంతనె యతని ముఖకాంతి మరింత యతిశయించెను.

లాఠెన్ను అన్యాయపు టాలోచనలకు యిట్టివాడు సహాయ మొనరించునా? సజముగ సహాయ మొసర్చునని నేను సమ్మజాలకుంటిని.

“సామగ్రి సంతటిని తీసుకొని వచ్చితిని. వారింట నేల నుంచవలయును? నీ కింక వారి భయ మేమియును లేదు.” అని యతడు సంశోషముతో బదులు చెప్పెను.

“మీ రీ సామగ్రి తీసికొని వచ్చిన సంగతి వారి కేమైన తెలిసినదా?”

“ఎవ్వరికిని తెలియదు. ఫ్రెండిలునకు గూడ తెలియదు. కాని ఒక్కరికి మాత్రము తెలియును.”

“ఎవరికి!” అని రోజుమేరీ యాతురతో ప్రశ్నించెను.

అతడు నవ్వుచు “నా కొక్కడికి మాత్రమే తెలియును.” అని మెల్లగ నవ్వెను. అంత రోజుమేరీయును, లవుజాయియు పకపక నవ్వసాగిరి. నే నూరకుంటినని చెప్పజాలను. ఇట్లతడు చమత్కారముగ మాట్లాడునపు డతని కన్నలు మిణుకుమిణుకున మెఱయుచుండెను. రోజుమేరీ ముఖబింబము పూర్తిగ వికసించెను.

“సామగ్రి యింటిలో పడవేయనా?” అని యత డడిగెను.

అప్పుడు రోజుమేరీ లవుజాయి దెస తిరిగి “యితడు నా మేలు గోరు
స్రియమిత్రుడు. పాపము శ్రమయనక నా సామగ్ర సంతటిని తీసికొని
వచ్చెను.” అని యామె చెప్పుచుండగా మెట్టి బండిదగ్గరకు బోయి
పెట్టెలు మొదలగువాటి నింటిలో బెట్టుచుండెను. లవుజాయితో నావిధ
ముగ బల్కిన పిమ్మట రోజుమేరీ పైకి నాదెస నొకమారు చూచి
యేదియో పొరపాటు చేసినదానివలె ముక్కుమీద వ్రేలిడుకొని
యూరకుండెను.

బండిలోని ట్రంకుపెట్టెలు రెండు మూడింటి సరుగుమీద బెట్టిన
పిమ్మట రోజుమేరీక సంతోషము హెచ్చి, ఆతని నా పెట్టెలను మేడ
మీది చిన్నగదిలో బెట్ట నాజ్ఞాపించెను. వానిని ఒండివాని తాను
జూచుచున్నట్లు నేననుకొనవలెనని యామె నాప్రక్క జూచినప్పటి
నుండియు తన వైఖరి సంతటిని మార్చెను. భయముచే శరీర మంతయు
గంపించుచుండగా పడకగదిలోని కరిగితిని. కాని క్రమక్రమమున రోజు
మేరీయందు పరిపూర్ణవిశ్వాసము కుదురసాగెను.

ట్రంకుపెట్టెల సందడియు, బండిచప్పుడంతయు సంతరించిన పిమ్మట
నట్టింటిలో చాల సేపటివరకును మాటలసందడి వినిపించుచుండెను.
రోజుమేరీ రెండుమూడు సార్లు నాపేరుపెట్టి పిలచుటగూడ జరిగెను.

చివరకామె నాగదియొద్దకువచ్చి “ఎల్లీర్లు సఖి! నామిత్రు నొక్క
మారు జూడవచ్చెదవా?” అని యడిగెను.

ఇంక నేనేమియనుట కవకాశ మున్నది? మాట్లాడకుండ
తప్పించుకొనుటకు నాకుసాయాంతరమేదియు గన్పించలేదు. సరియె
వచ్చెదనని యామెను పంపితిని. నేనచటికరిగి చూచుసరికి ఆగూఢ
చారుడు, ఆకూరగాయల వర్తకుడు, నాకుర్చీలయందలి యమూల్యమగు
దానిపై గూర్చుండియుండగా రోజుమేరీవానికి తేసీరు యిచ్చుచుండెను.

నేనచటి కరిగినంతనె యతడు కొంచెము తొందరపాటుతో లేచి నిలచుండెను. అంతనామె మాకుభయలకును పరిచయము గలిగించెను.

“నేనాయింటియం దుండుటకు మెడ్డీ గారెంత మాత్రము నిష్పపడ లేదు. నేనెప్పుడాయిల్లు విడచి బయటికరిగినను నాపెట్టెలను తీసుకొని వచ్చి యాయింటియం దొప్పగింపవలయునని యతని నిదివరకు కోరి యుంటిని. నేనిపు డింటనుండకుండుటను గాంచి యతడే పెట్టెల నిచటికి తీసుకొనివచ్చెను. పాపము ! ఉపకారబుద్ధులు శ్రమయని యాలోచింపక నెవరికెంతకష్టపడ్డియో సహాయ మొనరించుచుందురు. ఈతనిఋణము నేనెట్లు తీర్చగలను ?” అని పత్తెను.

“అవును. నిజమే !” అని నేనంటిని.

అంత సతడు నావైపుచూచుచు, భేజుసటికి మీవంటి మిత్రము లభించినందులకు నాకెంతేనియు సంతోషముగ నున్నది. ఎల్లప్పుడు నేవేవియో నీచపుకుట్రలను బన్ను పిచ్చియజమాని యింటియందొట్టి సాధుశ్రీలలుండుట మంచిదికాదు. తనయన్నకుమారుని మంచిచెడ్డల నించుక కనిపెట్టి చూచుచుండవలసినదనియు, పిచ్చివాడగుటవలన సతడుచేయరానిపనులు వేటిని చేయకుండ జూడవలసినదనియు సర్ మార్తినద్యూకుగారు నన్ను నియోగించిరి. బహుశా, మీకు డ్యూకు అండు డ్యూకుకంపెనీవారి సంగతి తెలిసియే యుండవచ్చును. ఆకంపెనీ రాబడి కంతములేదు. అట్లయ్య నాపిచ్చియువకునకు తృప్తిలేక నేవేవియో పిచ్చియాలోచనలు జేయుచుండును.” అనిపలికెను.

ఈమెడ్డీకి నేనెవరో తెలియకుండునా ? లేక నాయంతట నేనే బయలుపడవలయునని యిటులారంభించినాడా ?

“అవునని తలనూపి” నేనాకంపెనీ గురించి యిదివరకె వినియుంటి నంటిని.

“అట్లయిన మీకింక చెప్పుట కేమున్నది? ఆకుటుంబము మంచి వసతులున్నదేగాని భేజనతివంటి వారుండుటకు తగినదికాదు.”

రోజుమేరీ సిగ్గుతో తలవంచుకొని చేతులు రెండింటిని జోడించుకొని యొడియం దిడుకొని వాటిదెస చూచుచుండెను.

“లోకాచారము ననుసరించి యజమానులకు నెలదినములకు ముందుగా నోటీసు నిచ్చి రోజుమేరీ పని మానుకొనిన బాగుగనుండును. కాని ముందుగ నోటీసునిచ్చుట కీమే భయపడినట్లున్నది. డ్యూకు గారికి తరచుగ కోపము వచ్చుచుండును. ఆనమయములం దతడు ఒడలెరుంగని పిచ్చిపనులు చేయుచుండును. ఈవిషయములో మీకు చెప్పవలసిన చిన్న చిత్ర మొకటి కలదు. మీకీష్టమున్నయెడల చెప్పెదను. మాబావ ఫ్రెండిలు నాకాసంగతి చెప్పెను. ఫ్రెండిలు డ్యూకుగారి మనిషియని యందరికిని తెలియును. చాలకాలమునుండి వారి కొలువులో నుండుటవలన సతనికి వారియం దభిమానము మెండు. అతడెసర్. మార్బినుగారి దగ్గరకరిగి లారెన్సు సంరక్షణార్థ మొకమనిషి యుండుట యవసరమని చెప్పి అతని యనుమతిమీద నాకీయద్యోగ మిప్పించెను. లారెన్సు డ్యూకుగార్ల ప్రస్తుతస్థితి ఫ్రెండిలునకుగూడ దుస్సాధ్యముగ నున్నదని మీకిందువలన తెలియగలదు.”

ఈ మాటలను వినిన పిమ్మట యితడే గూఢచారుడై యుండునెడల అతి యమాయకుడును, అధిక సంభాషణప్రియుడు నయి యుండవలయునని నే ననుకొంటిని.

కాని యెవ రెట్టి యధికప్రసంగ మొనరించినను నేను మాత్రమిప్పుడు నోరు కట్టుకొనవలయుననియు, అంతయు తెలిసినదానివలె తల నూపుచు నూరకుండవలెననియు నిశ్చయించుకొంటిని. కాని చివరకు నేను గూడ మాటలధోరణిలో పడక తీరినది కాదు.

“ఢ్యూకుగారి కిటీవలనె వివాహమైనట్లున్నదే?” అని పలికి యూరకొంటిని.

*

*

*

*

వాని ప్రత్యుత్తరము నా కమితమగు నాశ్చర్యము గలిగించెను.

“అవును. అతని చెల్లెలినే పెండ్లిచేసికొనియెను. వితంతువయ్యను, చిన్నదగుటవలన మరల వెంటనే పెండ్లిచేసికొనియెను. ఆమె పేరు గూడ భేజుసతియె నట.”

ముప్పిరిగొని వచ్చుచున్న కోపమును పట్టజాలక “నీ కీమాట నెవరు చెప్పిరి?” అని నే నతి తొందరగ గద్దరించి యడిగితిని. నా గద్దరింపు జూచి రోజుమేరీ నాపై కోపగించుకొనెను.

కాని ఆ కులాసాపురుషుని ముఖమునందు మాత్రము యెట్టి మార్పును గన్పించకుండెను. నా రూక్షరస్వరమును గుర్తింపనటు లతడు “ఏమో యెవరు చెప్పిరో నా కంతగ జ్ఞాపకములేదు. బహుశా క్రైం డిలు చెప్పియుండవలయును. అతడు చాల మితభాషి. అనవసరముగ నొక్కమాట నైన వెచ్చించడు.....ఇంక మీ రుభయులును నాకు సెలవు దయచేయవలయును. ఇప్పటికే చాల ఆలస్యమైనది. కాని నేను మరల—?” అనుచు సతడు రోజుమేరీ దెస జూచెను.

వాని కోరిక కతితొందరగ తన యంగీకారమును సూచించుచు నామె “ఆహా తప్పకుండ మీ రిచటికి తరచు దయచేయుచుండవల యును. అనగా అవకాశము కలిగినపుడే సుమండి!”

“అవకాశమున కేమున్నది. మనము చేసికొను యేర్పాటులలో నున్నది. రాబోవు ఆదివారమునాడు సాధ్యమైనంత త్వరలో వచ్చెదను.”

అతడు గడపదాటిన తక్షణమే రోజుమేరీ తలుపులు గడియబెట్టుకొని వచ్చి ఆశ్చర్యముతో నావైపు జూచుచు—

“చాల తెలివైనవని చేసితివి. వానికెట్టిసమాచారమును చెప్పకుండుట మిక్కిలి మంచిపని. ఒక మాటుమాత్రమెటులనో మాటజారి పోయినది” అని యామెఁజెలికెను.

“ఎవడాయనకుడు?” అని నేను తీవ్రస్వరమున ప్రశ్నించితిని. మరల నామెకేమికోపమువచ్చునో యని ఆవెంటనే “ఎవడైననుకావచ్చునుగాని గూఢచారుడు మాత్రము కాడని చెప్పవచ్చును. అంతవరకు నిశ్చయము.” అని యామెకు కొంచెము హెచ్చరికగలుగునట్లు పలికితిని.

“ఇది నిశ్చయము. ఇది నిశ్చయముకాదు. అని యెందులకాసంశయము? నేనిదివరకు చెప్పినమాట యటుండగా నతఁడుగూడ ఇప్పుడిప్పుడు చెప్పియుండనే తనసంగతినిగూర్చి!”

“అతడుగూఢచారుడనియె, మరణించిన మనిషికి వెదకులాడుచున్నాడనియు, చెప్పితివి. అంతియేకదా నీవుచెప్పితివి?”

“అతడుచెప్పినట్లు అతనిముఖ్యకర్తవ్యము లారెన్ను సంరక్షణము. అనగా లారెన్ను డ్యూకు సాధారణపు పిచ్చిచేష్టలనుతప్ప హానికరములగు పనులనెట్టివానిని జేయకుండ జూచుట. అంతమాత్రమున నతని గూఢచారుడనుటకు వీలులేదు కాని ఆయననుజూచినంతనే యదియేలనొనాకట్టి యనుమానము కలుగుచుండును. చివరకేదియెట్లున్నను, నీవెవరో అతడు గ్రహింపలేదు. అదే మనకుపదివేలు.”

“నీవుమాత్రము గ్రహించితివా యేమి?”

“అయ్యో! నాకు తెలియకేమి? నీవేరు లోర్నా భేజగదా? ఇంతియెకాదు. నీకు తెలియని విశేషములునాకు మరికొన్ని తెలియును. మనమిద్దరము తోడికోడండ్రము. నీవు జార్జి భేజను పెండ్లియాడితివి. నేను ఎడ్వర్డు భేజను పెండ్లియాడితిని.”

“కాదు నేను పెండ్లియాడినది గూడ ఎడ్వర్డు భేజనే?”

“అతడా పేరుతో తిరుగుచుండెను. కాని అతని అనలుపేరు జార్జి. ఇప్పుడు “గ్రాంటు” అను మరియొక పేరుతో వ్యవహరింపబడుచున్నాడు. అయ్యో లోర్నా! బాంధవ్యపు చనువున సట్లు పిలచినందులకు మన్నింప వలయును. నీ పెనిమిటి మంచివాడుకాడు. అతడెచటికి బోయెనోగాని మరల నింటికి రాకుండిననె నీకుమరింత సుఖముగ నుండగలదు.”

ఆమెకు తగిన జవాబులు చెప్పట కదియె యదనని యెంచి ప్రక్క గదిలో నున్న నెడ్డు ఛాయాపటము దెచ్చి ఆమె చేతి కిచ్చి—

‘ఇత డెవరో చెప్పగలవా?’ అని యడిగితిని.

ఆమె పటమువంక జూచి మరల నా ముఖముదెస చూచెను. ఆ చూపులలో న నేమియొ తిరిగి ప్రశ్నించుచున్నట్లుండెను. నేను వాటి యర్థమును గ్రహించులోపల నామెయె ‘చెప్పలేకేమి? చెప్ప గలను’ అనెను.

“ఎవరో చెప్పుకో చూతము.” అని నే నాశ్చర్యముతో నామె వైపు జూచుచు వేచియుంటిని. ఆమె ప్రత్యుత్తరము నాకు మరింత విస్మయము గలిగించెను. మెల్లని కంఠస్వరమున నామె యిట్లు పలికెను.

“ఇతడే నా భర్తయని నే నెప్పుడును నమ్ముచుంటిని. అనగా యీ ఛాయాపటము నా భర్తదే యని యనుకొనుచుంటిని.”

“అట్లయిన నిజముగ నిది యెవరిదో నీకు తెలియదా?”

“ఏమో! ఎవరిదో నిజము నాకు తెలియదు. కాని ఆతనిదని యనుకొంటిని. ఆతని ఛాయాపటమును నే నెన్నడును చూచియుండ లేదు. ఆతని మరణానంతర మీ పట మొక ప్రాతట్రంకు పెట్టెయడుగున పడియుండెను. దానిని బైటకి తీసి అద్దము కట్టించితిని.”

పిమ్మట మేము చాలసంగతులను మాట్లాడుకొంటిమి. నాకు తెలియని సంగతులు అనేకము బయలుపడినవి. నాటి సంభాషణయంతయు నాకు జ్ఞాపకములేదు. జ్ఞాపకమున్నను దానినంతటిని వ్రాయనెంచిన మరయొక గ్రంథమగును. అందువలన దాని సారాంశమును మాత్రము నాలుగుమాటలలో చెప్పెదను.

“స్కెటింగు ఆటలలో నొకనాడామె తన భర్తను గలసికొనెను. ఆతడీ యాట ననేకమందికి నేర్పుచుండెను. తానుగూడ దానిని నేర్చుకొనుచుండెను. ఈయాట నెడ్డన కెంతమాత్రము యిష్టములేదని నే నెరుగుదును. ఇట్లు కొంతకాల మరిగినపిమ్మట వారిరువురకును స్నేహము పెరిగి చివరకు వివాహముక్రింద పరిణమించెను. మునలి మేనత్త యొకరై తప్ప ఆమె మంచిచెడ్డల నాలోచించువారింకెవరును లేకుండిరి. ఆముదు సలి యీమెకెప్పుడు వివాహమగును, యెప్పుడు తన బాధ్యత తొలగును అని యాలోచించుచుండెను. ఆమె భర్తకెట్టి భూవనతియు లేకుండెను. ఖండాంతర మందేదియో యాస్తియున్నదనియు దాని నెటులనో సంపాదించవలయుననియు నతడు లేనిపోని పన్నాగములు పన్నుచుండెను. అపన్నాగములలో నాతనితల్లి ప్రాప్తునతి అతని నెంతయో ప్రోత్సహించుచుండెడిది. ఆ ప్రాప్తునతి కదియేలనో మొదటి కుమారునిపై నంతగా యిష్టములేకుండెను. ఇష్టములేకుండుటయెగాక నతడెచట నివశించుచుండినదియుగూడ నామెగుర్తింపజాలకుండెను. మర్చిసను పేరుతో నాటకములందు దిరుగుచుండు ఫ్లోరెన్సుకన్య ప్రాప్తునతికి మరయొక భర్త వలన గలిగినకూతురు.

వివాహసంతరము వారుభయులెంతయో బాధపడుచు కాలక్షేపము చేయుచుండగా నొకనాడు ప్రాస్తసతి తనబసకువచ్చి తనభర్త మాంచెప్పరునందు మరణించెనని చెప్పెను. అంతట వారుభయులును మాంచెప్పరునకరిగి యతనికచట సంత్యక్రియలొనర్చిరి.

పిమ్మట ప్రాస్తసతి రోజుమేరీ బాకీలనన్నిటిని దీర్చి చోటుమార్పవలయునను నెపమున లారెన్ను బసకు తీసికొనివచ్చి యచట పనిమనిషిగ కుదిర్చెను. తనకాపని యెంతయిష్టములేకున్నను ఆమె విడచిపెట్టలేదు. తనవదినగారిక్రిందనే బానిసగనుండుటకెంతమాత్రము నిష్టములేక యెప్పుడు సమయమువచ్చునా, యెప్పుడుతప్పించుకొనిపోవుదునాయని రోజుమేరీ తొందరపడుచుండెను.

వారింట నడుగిడినదాదిగ వారు తన సనేకవిధముల వేధించుచుండిరి. ఆమరణించిన భర్త కాగితములు' తన జన్మమధ్యమున నెప్పుడును జూడనివి, ఎచ్చట నున్నవో తెచ్చియిమ్మని వారామెను బాధించుచుండిరి. తనకు తెలియదని యెంతచెప్పినను నూరకుండెడివారు కారు. వారికేదియో ద్వీపకల్పము యొకపటము కావలసియుండెను. ఆపటము తనభర్తయొద్ద నుండెడిదట. తనకాపటముసంగతియె కాదుగద ఆద్వీపకల్పముసంగతిగూడ నేమియు తెలియదు.

ప్రాస్తసతియు, లారెన్నుదంపతులును, నిరంతర మామె నీసమాచారము చెప్పవలసినదని వేధించుచుండిరి. ఆముగ్గురిలో నాముసలి యామె బాధ కడుదుర్భరముగ నుండెను. ఇప్పుడు వారిబాధ తప్పుట యమబాధ తప్పినదానికంటె సధికముగనున్నది. ఇకనెన్నడును వారి కంటబడకుండ చేయుమని యామె వేయివిధముల దేవుని ధ్యానించుచుండెను.

ఆ కథ మొదలనాకు చాల ఆకర్షణీయముగ నుండెను. కాని గంటల కొలదిగ నామె చెప్పుచున్నందులకు విసువెత్తి నిద్రవచ్చువరకు నటులనే యూకొట్టుచుంటిని. కాని నా ముఖ్యసందేహములు మూడింటికి ప్రాప్తమైనవి సమాధానము కుదురలేదు. ఆమె సనేక విధముల ప్రశ్నించి చూచితినిగాని లాభములేకపోయెను.

రోజుమేరీయును నేనును సవతులమా, తోడికోడండమా ?

జానుమెట్లీ కీవ్యవహారము సందేహవరకు ప్రమేయమున్నది ?

జాను మెట్లీ యీ కాగితముల నిచ్చువారి కేబదిసవరనులనేల యిచ్చును ? ఆ విషయము దొంగసిరాతో నేలవ్రాసియుండెను ? ఎవరట్లు వ్రాసిరి ? ఈ వివరములన్నియు వినినపిమ్మట రోజుమేరీయందు నాకుమరల పరిపూర్ణమగు విశ్వాసముకుదించెను. అంతట నేనామెకు మెట్లీ కార్డును జూపించి కొన్నిప్రశ్నల నడిగితిని.

మెట్టివిలాసమును, ఆకనబడని సిరాయక్షరములను జూచిన వెనుక నామె నాకంటె నెక్కువగ నాశ్చర్యపడ జొచ్చెనేగాని నాకెట్టివివరములను తెలుపజాలకపోయెను. ఆయక్షరములు వ్రాసిన దెవరో ఆసంగతి నైన చెప్పగలదేమో యని ప్రయత్నించి చూచితినిగాని కార్యము లేకపోయెను. మీదుమిక్కిలి నాకాకార్డు లభించిన వివరములను తెలుప వలసినదని బలవంతము చేయసాగెను. నాకు తోచినంతవరకు జరిగిన సంగతులలో కొన్నిటినిచెప్పి యారకుంటిని. ఆకార్డు ఆగదిలోనే దొరికినదను మాటవిని యామె నిట్టూర్పు విడిచి—

“చాల ఆశ్చర్యముగ నున్న దే? నేనిన్నిదినములబట్టి యిచటనుండగా కనబడని కార్డు నీ కీసాలుగైదు దినములలో నెట్లు కనబడినది?” అని యామె ప్రశ్నించెను. ఆమె హావభావచేష్టలనుబట్టి చూడగా నిజముగ నామె కీ విషయములేవియు తెలియవనుమాట స్పష్టమయ్యెను. సంగతి సందర్భముల నెఱిగియు నాకు తెలుపుట కిష్టములేక నేమియు తెలియ నట్లు నటించుచున్న దేమోయని యనుమానించితిని గాని చివరకట్టి యనుమానమున కాధారమేమియు గన్పించలేదు.

నేను కవెంటుతోట కరుగుటను గూర్చియు అచటి పురుషులు లారెన్ను నివసించుచున్న యింటిలో మెట్టియున్నాడని చెప్పుటను గూర్చియు నామెతో చెప్పితిని. అంతనామె “అట్లయిన మెట్టి నే యేల నడుగరాదు? మనసంశయములన్నిటి నతడు వెంటనే తీర్చివేయును.” అని పల్కెను.

“నిజమే గాని యతడు వదరుబోతువలె నాకు గన్పించుచున్నాడు. కావలయునదియు, అక్కరలేనిదియు నన్నిచోట్ల నిష్ఠానుసారము వాగుచుండును. అందువలన మనరహస్యప్రవృత్తి చాలమందికి తెలిసిపోవును.”

నామాటలకు రోజుమేరీ చిన్ననవ్వు నవ్వెను. “ఎంతసేపు మాట్లాడి నను ఒకరికపకారము గలిగించు రహస్యముల నతడనవసరముగ నింకొక రికి చెప్పడు. ఆసంగతిని కనిపెట్టిరో లేదో? ”

“చెప్పకేమి ! నేనెవరనో యెరుగనిదే నాయొద్ద తనకుద్యోగమిచ్చి పోషించుచున్నవాడిని గూర్చి చెప్పగూడని విషయముల నెన్నిటినో చెప్పెను.”

నామాట కాదనునటులామె తలనడ్డముగ త్రిప్పుచు “ చెప్పగూడని యంశముల నతడేమియుచెప్పలేదే? అంతియెగాకనతడు చెప్పినదానిలో కొంతతప్పున్నది. లారెన్ను డ్యూకుగారికి పిచ్చిపట్టినదని చిన్ననత్రము వీధివారికందరకును దెలియును. అతడేవియో మందులను మ్రాకులను తినునట ! ఆ సంగతినతడేమైన చెప్పినాడా? ”

రోజుమేరీ మెట్లీతరపున నీ విధముగ వాదించుటనుజూచి నేనుచాల దూరమాలోచించితిని. లారెన్ను పిచ్చిఘోరణిలో మాట్లాడుచుండునట్లు నేనుగూడ రెండుమూడు సారులనుమానించితిని. ఎడ్వర్డు భేజనతిని తానువివాహమాడినట్లు లారెన్ను లోకమంతటితో చెప్పుచుండుటయె గాక తానుగూడ నట్లేవిశ్వసించుచున్నాడు. ఆ చెప్పుటలోనొక దురు ద్వేశమున్నట్లుగూడ తోచుచున్నది. నెడ్డుమరణించెననిగదా లోకులం దరును తలంచుచున్నారు. నిజముగనతడు మరణించునెడల నతనియావ దాస్త్రీ యతనిభార్యకు చెందవలయును. నన్నుతాను పరిణయమగుట వలన ఖెర్నూదీప్రము తనదేయగును. ఈ యుద్వేషమున నతడిట్లు చెప్పు చున్నాడేమో ?

ఖెర్నూదీప్ర వ్యవహారమును గూర్చియు, లారెన్ను పిచ్చితనమును గూర్చియు, ప్రాప్తనకును ఆమె కూతురు ఫ్లోరెన్నునకును యావద్వృత్తాంతమును తెలియనట్లన్నది. అందువలన వీలయినంత యెక్కువ యాస్తిని లారెన్నునకు అనగా తమకు లభించుటకు వారెన్ని మాయో పాయములనైన బన్నెదరు.

నాస్థితిగతులు వేరొక విధముగనుండినయెడల నాన్నగారికి గూడ ఘేర్నుద్వీప వ్యవహారము కొంత తెలియునుగనుక అతనికి సమాచార మంతటని తెలియబరచి నాకుతగినసలహా నీయవలెనని యడిగియుండును. కాని నేనప్పటిలో నలుగురికంటను బడరాదు. అనతికాలమున నె నెడ్లు ముద్దుబిడ్డలు యీ ప్రపంచమునందుదయించును. ఆసంగతి యందరికిని తెలియునెడల నాతనిపుట్టుక సహేతుకమైనదనియు, న్యాయసమ్మతమైనదనియు వారి యందరికిని ఋజువుపరచుట చాలకష్టము. నాభర్త లండనునగరము—కాదు యీ ప్రపంచమును విడచిపెట్టినటులందరును విశ్వసించుచుండిన రోజులలో, అనగా గ్రాంటుగారు లండనునగరమునందున్న రోజులలో నాకీమహాభాగ్యము కలిగినది. అప్పటికప్పుడే నెడ్లు అదృశ్యుడై యెన్నియో మాసములయ్యెను. అందువలన నేనీ సమాచారమును సాధ్యమగునంత గుప్తముగ నుంచవలయును.

నాటి వేసవిరేయి మాచరిత్రల కలయబోసికొనినప్పటి నుండియు రోజుమేరీకిని నాకును స్నేహము మిక్కుటముగ పెరుగనారంభించెను. మాయిద్దరి భర్తయు నొక్కడేయని నేనెన్నివిధముల నొక్కిచెప్పినను ఆమె యంగీకరింపకుండెను. చివరకామె భర్తలక్షణములను కొన్నిటి నామెయు, నాభర్త లక్షణములను కొన్నింటిని నేనును చెప్పుకొని సంగతినందర్భముల నన్నిటిని సపిమర్శముగ కలియబలుకుకొనగ వారిద్దరొకటికాదని నాకుగూడ రూఢియయ్యెను. ఇంక మాయిరువురి భర్తలలో ఎవరిభర్త ఎడ్వర్డు, ఎవరిభర్త జార్జి అను సంగతిని నిశ్చయము కావలసియుండెను. మాలో నొకరము యీ పేరులవలన మోసము నొందినమాట వాస్తవము. ఇద్దఱుముగూడ ఎడ్వర్డు భార్యలమేయని చెప్పుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. కాని ఒక్కపురుషుని భార్యలముకామని యిప్పుడిప్పుడే నిశ్చయించుకొంటిమి. అందువలన వారుభయులు నొక్క పేరుననే వ్యవహరించుచు లోకులను మమ్ములను మోసముచేయుచుం

డిరి. అట్టిమోసమున కొడిగట్టుకొనినవారు బందిపోటు దొంగలు, మాత్రమెగాక సంతకంతును నీచప్రవర్తనము గలిగినవారుగ నుండవలయునని స్పష్టమగుచున్నది.

మెట్లీకి తనపై నెంతయొ కూర్చిగలదని రోజుమేరీనాకు తరచుగ చెప్పుచుండెను. ఆమెకుగూడ సతనిపై సభిమానముగలదు. సంగతి సందర్భములనుబట్టిచూడ మెట్లీ రోజుమేరీని పెండ్లిచేసుకొన నెంచుచున్నట్లుండెను. రోజుమేరీ తనభర్త మరణించెనని రూఢిగ చెప్పుచున్నది. నాకథవిన్నపిమ్మట గూడ నామె కెట్టిసంశయమును గలుగలేదు. అందువలన నామె పునర్వివాహ మొనరించుకొనుటకు నిశ్చయించినట్లున్నది.

మరుసటి యాదివారమునాడు మెట్లీ మాబనకు వచ్చినపుడు మేమతనికి మెట్లీ కంపెనీవారికార్డు జూపించితిమి. దానిని జూడగనె యతడు మావలెనే విస్మయమునొందెను. ఆ విస్మయము స్వాభావికమైనదా కాదాయని నాకుమాత్ర మనుమానముగనుండెను. ఇతరులకు తెలియకుండ నేవియోకొన్నిగూఢ వ్యవహారముల నొనరించుటకతడు తెలిసిన విషయములుగూడ తెలియనట్లు నటించుచున్నాడని నాకనుమానము కలుగుచుండెను.

ఆకార్డునుచూచి తానేమియు నెఱుగనట్లు చెప్పినపిమ్మట సతడా కార్డును తనకిమ్మనికోరెను. దానితో నాకెట్టి ప్రయోజనమును గన్పించనందున వెంటనే నేనతని కిచ్చివేసితిని. అంతమాత్రమున నూరకుండక మెట్లీ కంపెనీవారి మనిషి ఆకార్డును జూచినపిమ్మట నాకు లారెన్సు యింటికేల దారి చూపించెనో ఆవివరమును తెలుపగోరితిని. తనకా వివరము లేవియు సర్థముకాలేదనియు సంగతి సందర్భములన్నిటి నరసి తగిన సమాధానము నిచ్చెదననియు సతడు చెప్పెను.

ఆమరుసటివారములో సతడు రోజుమేరీ కొకజాబు వ్రాసెను. ఆయుత్తరములో నేనడిగిన ప్రశ్నలకు కొంతసమాధానము వ్రాసెను.

తనతండ్రి కొకషరాబు కావలసివచ్చెననియు, తగినవానికై యతడు పత్రికలందు ప్రకటించెననియు, ఆప్రకటనజూచి షరాబువుద్యోగము నకు నేనుగూడ వచ్చినట్లందుకాణములోని పురుషు డుంచెననియు అందువలన తనయింటికి దారి చూపెననియు నతడు వ్రాసెను.

ఈసమాధానము సరియైనది కాదనియు, కొంతవరకు కల్పితకథ వలె నున్నదనియు నెవరికైన విదితముకాగలదు. అంతకంటె మంచి సమాధానము నాకు తోచకపోలేదు గాని, యీవిషయములగూర్చి రోజుమేరీతో నెక్కువగ ప్రస్తావించుట మంచిదికాదని యూర కుంటిని. నాకు మెట్లీపై సనుమాన మెంతయధికముగనున్నను రోజు మేరీ యతని గాఢముగ వలచియుండుటవలన నేను తగినకట్టుదిట్టము లను జేసికొనుటకు వీలులేకుండెను. మెట్లీకిగూడ నామెయందధికాను రాగముండుటవలన తరచుగ నిచటికి వచ్చుచుండెను.

రోజుమేరీ మెట్లీకుటుంబము వారివివరములను కొన్నిటిని నాకు తెలియబరచెను. జానుమెట్లీవలన మరికొన్ని తెలియవచ్చెను. జానుమెట్లీ రోజుమేరీని జూచుట లాఁచెన్న గృహముననె. అంతకుపూర్వము వారొకరినొకఁరెరుగరు.

జానుమెట్లీతండ్రి యశావనదశలో నావికుడుగనుండి యనేక సముద్రములలో గ్రుమ్మరుచుండెను. వఱ్ఱును ముదిరినపిమ్మటగూడ నతడావ్యాపకమును విడువలేదు. ఒకనాడతడు తనకు పరిచయములేని క్రొత్తదీవి నొకదాని చేరుకొనియెను. తనప్రయాణసమయములందాజ్ఞించిన డబ్బుతో నతడు కవెంటుతోట యందొక వర్తకశాలను కొనెను. పిమ్మట నతడుకుమారులు ముగ్గురుతో గలసి యావర్తకశాలలో కూరగాయలవ్యాపారము చేయనారంభించెను. తక్కినఅన్నదమ్ములిరువురును సర్రీలో తమయింటియొద్ద అంగడికికావలయు సామగ్రినంతటిని కాపించుచుండగా తండ్రియు, జానును వాటినంగడిలో విక్రయించుచుందురు.

స్వేచ్ఛగను, లాభప్రదముగను వుండిన ఆవృత్తిని విడచి ముసలి తండ్రికాపని నొప్పగించి తానేల లారెన్నుకొలుపునందీ స్వల్పజీతమునకు కుదురుకొనెనో ఆసంగతి నతడు చెప్పకుండెను. ఆతని బావమరిది ఫ్రెండిలు బలవంతముపై తానట్లుచేయవలసి వచ్చినదని మాత్రము చెప్పుచుండును కాని ఆసమాధానమంత తృప్తికరముగ లేకుండెను. లారెన్ను వారమునకు ముప్పదియైదు పిల్లింగుల నిచ్చుచుండెను.

జానుమెడ్ల కప్పడు షుమారు 30 వత్సరములుండెను. ముఖము చూచుట కందముగనేయుండి మనిషి నిర్మలస్వభావుడని దోషింప జేయుచుండెను. పెదవులందెల్లప్పుడును చిరునగపు తొలుకులాడుచు ముఖమునకొక వింతకాంతి నొదవుచుండెను. ఆకన్నుల వినీలనీలకాంతు లాతని సౌందర్యమునకు వన్నెనొనగూర్చుచుండెను. ఆతని గడ్డమునం దొక చిన్నగుంటయుండెను. అది చూచుటకెంతయో మనోహరముగ నున్నదని రోజుమేరి పొగడిపొగడి చెప్పుచుండును. ఆతనికి హస్త లాఘవవిద్యయందు యెక్కువ నైపుణ్యము గలదు.

నేనతని విశ్వసింపజాలకుంటిననిదివర కెచటనో చెప్పియుంటిని కాబోలును ! నేను చెప్పదలచిన దదికాదు. నన్నతడు విశ్వసించి మరింత సరళ స్వభావమున మాట్లాడిన బాగుండునని నే ననుకొను చుంటిని. అట్లుచేయకుండినను తనమాయ మాటలను నమ్మి మోస పోవునంత యవివేకిని కానని గ్రహించినను బాగుగనుండును. లారెన్ను కొలువులో ప్రవేశించుట కతనికి వేరొక కారణము ప్రబలమైనది యుండవలయును. దాని నతడు గప్పిపుచ్చుచున్నాడనియు, నింకేమి యడిగినను లాభము లేదనియు నూరకుంటిని.

ఆదుర్భర నిగూఢాజ్ఞాతవాస సమయమున జాను పరిచయము రోజు మేరీకివలె నాకుగూడ పరమానందకరముగ నుండెను. లవుజాయి యిది వరలో చెప్పిన కరుణాస్పద విచారకరవిగ్రహమగు భేజుసతీకిని జానుతో సరససల్లాపములాడుచు హాయిగ కాలక్షేపము చేయుచుండిన ఇప్పటి రోజుమేరీకిని చాల వ్యత్యాసముండెను.

నేను సగము కుట్టియుంచిన దుస్తులను తాను పూర్తిచేయుచు, నేను తడిపియుంచిన బట్టల నారవేయుచు, ఇటులనే ప్రతిపనియందును నాకు చేదోడువాడుగానుండి రోజుమేరీ యపరమిత సహాయకారిగనుండెను. నాకు కావలయు పరికరముల సమకూర్చి నాపనులన్నిట సహాయ మొనరించి నన్ను సంతసించజేయుటయె తనజీవిత పరమావధిగ నామె భావించుచున్నట్లు నాకుతోచెను. ఆమె మరొకరియింట పనికికుదురు కొనుటకు ప్రయత్నించుచుండగా నేను వలదని వారించితిని. నాయొద్ద నున్న డబ్బు ప్రస్తుత మిద్దరికిని చాలునుగద, అది పూర్తియైనపిమ్మట భగవత్కృతాక్ష మెట్లున్న సట్లగునని నాయూహ. ఆడబ్బు యిద్దరికిని చాలక నేనెకూడ బాధపడుదునో యని యామెకు విచారముగ నున్నను నామాట మన్నించి యూరకుండెను.

ఇంతటితో తంత్రయంత్రము లన్నియు సంతరించినవనియు, యిటుపై నిర్మలాంతః కరణముతో నిర్విచారముగ జీవించు దినములు వచ్చిన వనియు నేను సంతసించుచుంటిని.

మే ముభయులము గలసి పుస్తకములను జదువుకొనుటయు, బట్టలను కుట్టుకొనుటయు, యింటిని శుభ్రపరచుకొనుటయు, పార్కులలో విహరించుటయు వింత ప్రదర్శనముల కరుగుటయు మొదలుగాగల వేడుకలతో కాలక్షేపము చేయుచుంటిమి. మనోల్లాసమున కంతరా

యము గలిగించు ఆనల్లని దుస్తుల నంతటితో విసర్జించి స్వయముగ కుట్టుకొనిన క్రొత్తబట్టల గట్టుకొనుచు హాయిగ నుంటిమి.

నా పడకగదియందలి రహస్యస్థలమును గూర్చి నేను రోజుమేరీ కేమియు చెప్పలేదు. దాని సంగతి నెవరికిని జెప్పకుండుటయే మంచి దని యూరికుంటిని. నాడబ్బంతయు, ఖెన్నుదీప్వపటములతో గలపి దానియందుంచితినిని యిదివరకు చెప్పియుంటిని.

శిశిరముతువు నందలి యొకానొక యాదివారమునాటి సాయం కాలమున రోజుమేరీయును నేనును గలసి విహారార్థము హైడుపార్కున కరిగితిమి. దారిలో మాడాక్టరుచెప్పిన దాదినొకదానిని చూచి యామెను కుదుర్చుకొనుట కుద్దేశించితిమి.

లవ్రజాయి స్నేహితులయింటికి విందునకరిగెను. నాటిరాత్రి మెక్లీ విందునకు వచ్చెదనని చెప్పియుండెను. ఆయన వచ్చునరికి మేమింటి యొద్దనుండకుండిన సతడాక్టరు మరలిపోవునోయని యామెకు బాధగ నుండెను. అందువలన నామె సన్నెన్నియో మారులింటికిరుగుదమని తొందరపెట్టుచుండును.

సాయంసమయమగుటవలన తామావహించిన వాటి నెల్ల నరుణకిరణ ములు హిరణ్మయములుగ జేయుచుండెను. పవమాననందనుడు మనోహరమృదు వీచికలను పుంజపుంజములుగ సంపుచు వింతధ్వనుల నీనుచుండెను. నీలాంబరతలమునందచ్చటచ్చట కారుమబ్బులలముకొను చుండెను. ఆపర మోల్లాసపరిస్థితులందు నామనఃశరీరములు రెండును హాయినిొందుచుండెను. విడుగుపడినట్లనాడువచ్చిన రక్షకబటుని జూచిన దాదిగ నాజన్మమధ్యమున నిట్టి యానందకరమగు సాయంతన మొకదానినైన గడపగలనని నేననుకొనలేదు. ఆపవనస్పర్శ సుఖపార వశ్యముననచటనే జీవితశేషమంతయు నట్లుగడచిపోయిన బాగుగనుండు నని యాలోచించుకొనుచుండగా రోజుమేరీ సనేకపర్యాయములు

యింటికరుగుదమని తొందరపెట్టుచుండెను. నేనటులనే వెళ్లుద మొక నిముషమాగుమనుచు కాలక్షేపము చేయుచుంటిని.

చీకటి పడునప్పటికి మెల్లగ మేమిల్లుచేరుకొంటిమి. ఇంటికివచ్చు సరికి మెట్లీచుట్టకాల్చుకొనుచు నింటిముందర పచారుచేయుచుండెను. అప్పుడె చలిగాలి యారంభమగుటవలన నతడేమిచేయుటకును తోచక నేమియోయలోచించుచుండెను. ఇంతలో మారాకజూచి యతడెంతయో సంతోషించెను. తానచ్చటికివచ్చి పదినిముషములు మాత్రమె యైనదనిచెప్పెను.

మేము లోపలికరిగి తాళములనుతీసి తలుపులను తెరచితిమి. రోజు మేరీ అగ్గిపుల్ల వెలిగించి గుమ్మములోని దీపమును ముట్టించెను. పిమ్మట నతడును లవుజాయి రోజుమేరీలును వంటయింటికరిగిరి. దుస్తులను మార్చుకొని భోజనము చేయవచ్చునను వుద్దేశ్యముతో నేను మేడమీదకరిగితిని. గదిలోనడుగిడునంతనె యేలనో చెప్పజాలను గాని యెవరో లోపల ప్రవేశించినట్లు నాకనుమానముకలిగెను. క్రొత్తవారెవరో లోపలప్రవేశించినట్లు అనుమానముగనున్నను, లోపల నేనుంచినవస్తువులన్నియు యథాస్థానములందుండెను. పడక కుర్చీమాత్రము నేనుంచిన తావునగాక మరీయొక మూలనుండెను. బట్టలనలంకరించుట కుపయోగించు “డ్రెస్సింగు” బల్ల కొంచెము అడ్డముగ త్రిప్పినట్లుండెను. ఇంతకుతప్ప మరేమార్పులును నాకుగోచరింపలేదు. తాళమువేయుటకు ముందు నేనొక్కరైనమాత్రము లోపలినుండి వస్తువులన్నిటిని సవరించుకొని యీవలకువచ్చి తాళమువైచినట్లు జ్ఞాపకము. రోజు మేరీ ప్రొద్దున పరుపు నెత్తిపెట్టి యిల్లూడ్చుటకుతప్ప మరిరాలేదు. లవుజాయి గురువారమునాడుతప్ప తక్కినరోజులలో గదిలోనికి రానేరాదు. అంతియగాక మేము బయటికరుగుటకొక గంట ముందుగనే యామె బయటికరిగెను. ఇంకనీయింటికివచ్చువారెవరున్నారు?

సరియె యెవరువచ్చిననేమి? నారహస్యస్థలము నెవరును శోధింప కుండిన నంతియెచాలును. భోజనమునకరుగుటకు ముందుగ నాసంగతి నిశ్చయించుకొనిన ధైర్యముగ నుండునని యెంచితిని. అంతియగాక నామరుచటిదినమునందేదియో కొననుద్దేశించితిని. అందులకు కొంత పైకమును తీసికొనవలసి యుండెను.

ఆ తివాసియు, బల్లయు నెప్పటివలె కన్పించెను. నేనెట్లుంచినవట్లే యుండెను. కాని బల్లయెత్తిచూచునప్పటికి లోపలనొక చిల్లిగవ్వయైన గన్పించకుండెను. దానియందుంచినవన్నియు నంతరించెను.

ఘెర్నూ ద్వీపపటము—లా రెన్నువద్ద నపహరించినది—దాని సమూహపటము, సాంకేతికపద వివరణములపట్టిక, వజ్రపుటుంగరము, నానోటులన్నియు నామకార్థమైన నొకటియు మిగులకుండ నన్నియు మటుమాయమయ్యెను.

ఇంతద్రవ్యమొక్కసారిపోవుటకు గలిగినసంతోషమట్లుండ నికమీద చేతచిల్లి గవ్వయైనలేకుండ నీఖర్చుదినములనెట్లు గడుపవచ్చునను బెంగతో నేను కొయ్యగట్టిపోతిని. ఒడలు తెలియక కొంపమునిగినట్లాక వెరికేకనువేసితిని. ఏమైపోతినోయను భయమున రోజుమేరీ వెంటనే పరుగెత్తుకొనివచ్చెను.

ఆమె వచ్చినవెంటనే నేనేలకేక వేసినదియు తెలుపగోరెను. జరిగిన సమాచారమంతయు నే నేకరుపెట్టితిని. ఇంకనాస్థలమును గోప్యముగ నుంచిన నేమిలాభమని యెంచి యామెకాగోతిని జూపించితిని. ఆమె వెంటనే క్రిందికరిగి మెట్లీని తీసికొనివచ్చెను. ఆయనయడిగిన ప్రశ్నలన్నిటికి మరల జవాబులు చెప్పుచు జరిగిన కథనంతటిని చెప్పితిని.

నేజెప్పిన సమాచారమంతటి సతిజాగ్రత్తగ విని అంత వదరుబోతునుగూడ నోటబెడ్డకొట్టినట్లాకమాటనైన బలుకలేదు.

“సయొద్దనా యుండిపోయినవీపటములు?—అని యితడేదియో హక్కుండి తనకు రావలసినసొత్తును సేనపహరించినట్లు ప్రశ్నించెను.

“అవును. నాభర్తాకొరకు వానిని దాచియుంచితిని. అతడు తీగి యెప్పటికైనా వచ్చునేమోయనియు, ఆవచ్చునప్పుడు వానినుపయోగించునేమోయనియు దాచియుంచితిని.

“నాతోచెప్పిన బాగుగనుండెడిదే!”

“ఎవరికి చెప్పటకును యిష్టములేకనే యూరకుంటిని. నీవెవరవో తెలియనిది నీతోచెప్పినమాత్రమేమి ప్రయోజనము?”

“ఎవరనో తెలియకున్నను చాలప్రయోజనము గలిగియుండును. ఆపటముల నెట్లుసంపాదించితివి?”

“నొంగతనమువలన మాయన్న లారెన్నుద్యోకు దగ్గర నపహరించితిని. ఈవివరములన్నియు నీకేమి?”

“అబ్బా చాలాకష్టపడి సంపాదించితిరే!”

ఈప్రశ్నలన్నిటి సితడేలనడుగుచున్నాడని నాకువిస్మయమును అనుమానమును గలుగుచుండెను. కాని తనకేదియో యధికారముండియె యడుగుచున్నట్లు వానిభోరణినిబట్టి తెలియుచుండెను. పిమ్మట నావలిగదిలోనికిరిగితిమి. అచట నతడు రోజుమేరీనిగూడ నేవేవియో ప్రశ్నలనడిగెను. ఈలోపల తనగదిలోని వస్తువులేవైన పోయినవేమో చూచుకొనుటకామె తన గదిలోని కరిగెను. కాని ఆమారుమూల భద్రముగ నుండవలయునని యుంచిన వస్తువులుతప్ప మరియొక పూతికపుల్లయైనను పోలేదు. ఏకిటికీనైనను తలుపునైనను బలవంతముగనూడ బెరికిరేమోయని యనుమానించుటకైన కారణముకన్పించుకొండెను. కాని మొదటిగదికి వేసినతాళముమాత్రము పూర్వకాలమునాటిది. దాని నేచెవితోనైన తీయవచ్చును.

ఎవరులోపల ప్రవేశించినను రెండుగంటలనేపు నిరాటంకముగ నేపనిచేయుటకైన నవకాశముండెను. కాని యారహషస్యస్థలమును గుర్తించుటకు మాత్రము క్రొత్త వారికెవరికిని వీలుండదు. ఆయాచోకి నేమాత్రమైన నెఱింగి యుండవలయును.

ఈచోరీ మెడ్డీవలననె జరిగెనని నాకు చాలా అనుమానముగనుండెను. మేము బయటికిరిగినపుడు ప్రాప్తునతివచ్చి వాటినపహరించిన దేమోయని రోజుమేరీ కనుమానముగనుండెను. రోజుమేరీభర్తనిజముగ మరణించియుండడనియు, అతడేవచ్చి వాటినపహరించియుండవలయుననియు, ఇంకొకరికంత గోప్యముగనున్న ప్రదేశమును కనిపెట్టుటకు సాధ్యముకాదనియు మెడ్డీచెప్పుచుండెను.

రోజుమేరీ భర్తకుతప్ప వేరొకగదిలోని కిదివరకెప్పుడైన వచ్చిరా ? వచ్చినను అప్పుడువచ్చి యప్పుడు పోవువారికి గదిలోని గుట్టుమట్టు లేమి తెలియును ? తప్పకుండ రోజుమేరీ భర్తయే వచ్చియుండవలయును. ఇంకొకరికా పటములతో నేమి ప్రయోజనముండును ? అతని కెంతయో యుపయోగమున్నదని అతడంత జాగ్రత్తగ దాచుకొనిన నమూనాపటమువలన తెలియగలదు. అతడు మరణించినట్లు ప్రకటించుటవలన రోజుమేరీ కేదైన లాభముండవచ్చును. అందువలన నామె యతడు మరణించినాడని చెప్పుచున్నది. అతడే మరణించియుండునెడల నింకొకడీవనిని చేయజాలడు. గనుక సతడెచటనో సజీవిగనే యుండి యిప్పుడీవని నొనరించెనని మెడ్డీ వాదింప నారంభించెను. అతడు మరణించుట వాస్తవమని రోజుమేరీ వాదింపసాగెను. ఎట్లయినను చివరకు మెడ్డీ మాత్రమామె మాటలను సమ్మతించెను.

ఇంక నాసంగతియు, నాయాలోచనల సంగతియు మరి వ్రాయ నవసరము లేదు. ఆపటము లేయేట బడినను నాకపుడు బాధ లేక పోయెడిది. పురిటిదినములు సమీపించుచున్నవి. డబ్బు అవసరము

చాల హెచ్చుగ నున్నది. జేబులోనుండిన యే రెండుమూడు పిల్లింగులో తప్ప తక్కిన డబ్బుంతయు పోయినది. ఇంక నేనెట్లు జీవయాత్ర చేయుట?

వంతవంత దొంగతనము లెచట నెట్లు జరిగినవో చెప్పుకొనుట సామ్మగోల్పోవనివారికి యుత్సాహకరముగనే యుండును. సామ్మ పోయిన వారు సామ్మన కేడ్చుచుండగా వారి సహాయార్థమును, ఉబుసుపోకకును, తదితరకారణముల వలనను నచటచేరినవారు అట్టి సమయములం దూరకుండజాలరు. వారి వారికి తెలసిన విశేషములను చెప్పుచుండుట లోకస్వభావము. అట్లే రోజుమేరీ మెట్లీలు చెప్పుకొనసాగిరి. నాకపుడా కబురులను వినుటకుగాని, ఎవరీ దొంగతనము చేసియుందురని చర్చించుటకుగాని తీరికలేకుండెను. ఈజరిగినదంతయు నేదియో దురుద్దేశముతో జరిగియుండవలయుననియు లారెన్ను పన్నాగము లాగిపోయినవని సంతసించితినేగాని యవి యాగిపోలేదనియు, నేను దిగులుపడుచుంటిని. పటములు కావలసినవారెవరో యీపనిని చేసియుందురనియు అట్టివారికే డబ్బుతో సంతగ ప్రయోజనముండదు గావున వారొకవేళ నాడబ్బు నిచ్చివేసినను నిచ్చివేయవచ్చుననియు, కాని పటములు తిరిగి లభించుట మాత్రము దుర్లభమనియు మెట్లీ నన్నో దార్ప నారంభించెను.

లవ్రజాయినచ్చినవెంటనే యామెకీ వృత్తాంతమంతటిని వినిపించితిని. మేము బయటికరిగినపుడు యీ దొంగతనము జరిగియుండుననుమాట కామె యంగీకరించెను. కాని దొంగలెవరైన లోపలికి వచ్చిరాయని యామెకు సందేహముకలిగెను. దొంగలేవచ్చియుండిన నింటిండ నెచటికచట పడియున్న గిన్నెలు పళ్లెరములు మొదలుగాగల వస్తువుల నన్నిటిని విడచిపెట్టి యేదియో చీకటిగదియందొకమూల గోప్యముగ దాచియుంచిన వస్తువులనే దొంగలించుకొనిపోవుట పొసగదనియు,

గనుక యెవరోయెరిగియున్న వారేవనిని చేసియుండ నలయుననియు లవుజాయి పలికెను.

“ఇంతకు నామారుమూల నేమి పడవై చెనో యదితప్ప మరేగియు వానికిదక్కలేదు పోనిమ్ము.” అని లవుజాయి యూరడింపసాగెను.

“అయ్యో నాడబ్బంతయు నచటనేయుంచితిని. ఏదువందల నవరను లకు తక్కువయుండ దాపోయినసామ్మో!” అని నేను గోలపెట్టితిని.

ఆమె యెంతయో జాలితో నాప్రక్కజూచుచు “అయ్యో, పిల్లమ్మా చంటిదానవుగనుక బేలతనమున నట్లు పలుకుచున్నావు. కాని అంత సామ్మో పోయినదని మాత్రము నన్ను విశ్వసించుమనకుము. ఏదియో ఏళ్లుగడపిన దాననగుటవలన నామాత్రము నిజానిజములు తెలియక పోవు. నీయొద్ద నేపదినవరసులున్నను నాచేతికిచ్చిన బాగుండెడిదే! పురిటియుబ్బందులు తీరునరకై నను దాచియుందునుగదా!” అనిపలికెను.

ఆమాటలను విన్నపిమ్మట నాకు బిగ్గరగ నేడువవలయునని బుద్ధి పుట్టెను. కాని యేడువబోవునప్పటికి లవుజాయి ముఖముజూచి పట్టలేనంత నవ్వువచ్చినది. ఇట్టిదానికే కాబోలును ఏడువలేక నవ్వి నట్లు అని సామెతచెప్పుచుందురు. ముసలివారు తమవిశ్వాసము లందెంత పట్టుదలగనుందురో నాకప్పుడు బోధపడెను. నేను సహజముగ పేద దానిననియు, ఆనెల బాడుగ నిచ్చుటకు దగ్గరడబ్బులేక నీకథనంతటిని గల్పించితి ననియు నాముసలిదాని నమ్మకము. కాని తొందరపడి యామెనాకు మనస్సునొచ్చెడిమాట నొక్కటియైన బలకలేదు.

“సరియె, అయిన దేదియొ నైనది. మరిలేనిపోని బెంగబెట్టుకొని విచారింపకుము నాచేతనైనంతవర కావ్యవహారమును చక్కబెట్టెదను లెమ్ము. నీవేమియు నలజడిబొందకుము. ఇప్పటిలో నీవేమియు బెంగ పెట్టుకొనవలదు.”

“నాకిట్లు చెప్పుచుండేనేగాని యామె మనస్సులోగూడ నేదియో యలజడిగలిగినట్లు నాకు వ్యక్తమగుచుండెను.”

పోయినసాము పోనేపోయినది. దానిని పట్టుకొనుటకై లండను నగరమంతయు తిరుగులాడుటకు నాకిప్పుడు వేళగాని, ఓషికగాని లేదు. యీసంగతినిగూర్చి నాన్నగార్ని వ్రాసిన సతడేమైన శ్రద్ధవహించు నేమోయని యూహించుటకైన వీలులేదు. ఆయన లేనిపోనిప్రశ్నల నడుగుట కిక్కడికివచ్చినను రావచ్చును. అప్పుడు నారహస్యము నెరిగి పుట్టుపూర్వోత్తరముల నన్నిటి నెత్తిపెట్టును. అందువలన నిపుడేమి చేయుటకు నేమియు తోచకుండెను.

మరునా డుదయము రోజుమేరీ మిక్కిలి తొందరబాటుతో నాదగ్గరకువచ్చెను. ఆమెచేతియం దొకవార్తాపత్రిక యుండెను. నేను చూడకుండ దానిగప్పిపుచ్చుట కామె యత్నించుచుండెను గాని యెంత దాచినను నాకది కన్పించుచునే యుండెను. నాకేదియో యాశ్చర్యకరమగు సంగతిని తెలుపుట కామె వచ్చినదని నే నూహించితిని.

మరియెందుల కాలస్యము? అదిగూడ విచారకరమైన సంగతియె. నిదురబోవుచుండగా నాన్నగారు రాకస్మికముగ మరణించిరిని దాని యందుండెను. హృద్రోగమువలన నట్టి యాకస్మికమరణము గలిగెనని దానిలో వ్రాసియుండెను. ఆవార్త నాకమితమగు భయవిషాదములు గొలిపెను. నాన్నగారు నాయందెంత క్రూరముగ ప్రవర్తించినను ఆతని పైగల ప్రేమగాని, శౌరవముగాని, నాకించుకయు తగ్గలేదు. చివర దశలో సతడు నాయందుమరల పుత్రవాత్సల్యము గనుబరచెను. అందు వలన మాకుభయులకు మరల రాజీకుదురవచ్చు నని నేననుకొనుచుంటిని. నాడు బ్యాంకిలో డబ్బుకట్టినట్లు తెలిసినప్పటినుండియు సతని జూడవలయునని నేను ప్రతిదినము తలంచుచుంటిని. కాని మరల నెట్లో యూరకొనుచుంటిని. ఇప్పుడతడు కాలగతినిొండెను. ఇంక నెవరితో రాజీచేసుకొనుట? ఎవరితో మాట్లాడుట?

పొంగిపొంగినచ్చుచున్న దుఃఖము నాపుకొనజాలక గోడప్రక్కకు తిరిగి వెక్కి-వెక్కి యేడుని నారంభించితిని. సంతతాశ్చధారలతో పట్టడన్నమునైన దినజాలక మూడురాత్రిందివములు గడచెను. శరీరమునం దాయాసమధికముగ నుండెను. నాల్గవదినమున కడుపులో పట్టరానంతటి నొప్పలునచ్చి కొంతనేపటి కొక మగశిశువు దప్పవించెను. సహజస్థితిలో పురుడునచ్చునెడల మరి పదునైదుదినములకు వచ్చియుండుననియు, విచారమువలన సతడు ముందుగనే పుట్టెననియు నైదుగడు చెప్పెను. కష్టముపై కన్నకాన్పగుటవలన కొన్ని వారముల వరకుగూడ పిల్లవానియవస్థ చావుబ్రదుకులలో నుండెను. చివర కత డీప్రపంచము నేనుకొనుచున్నంత చెడ్డది కాదని యెంచెనుకాబోలును! కొన్నిదినము లిచటనుండి దీనిని పరీక్షింప నిశ్చయించుకొనినట్లు తోచెను. కాని నేనుగూడ మరికొన్ని దినము లీలోకములోనుండ బ్రయత్నించిననె తానందుల కంగీకరించినట్లును లేకుండిన తానుగూడ నావెంటనే లోకాంతరయాత్రచేయ సిద్ధముగనున్నట్లును నతని నడవడి వలన బోధపడెను. అందువలన కడుపారకన్న పసిపాపని నింతవేగమె విడువనొల్లని అపరిమితానురాగగాఢప్రేమనల్లరుల దగుల్కొని విడిపించుకొనజాలక, యమపాశములనుమాత్రము దప్పించుకొని, మేమిరువుర మన్యోన్యశ్రేయోభివృద్ధుల గోరుకొనుచు నానాటి కారోగ్యవంతులమై కొన్ని వారములకు మరల మనుష్యులలో బడితిమి.

ప్రాతవస్త్రములను సగలను అమ్ముకొని యెటులనో జీవయాత్ర చేయుచుంటిని. లవ్రజాయి నామాట నమ్మలేదుగదా యను యలుకతో నామెపై కోపగించుకొనుటకు నామన స్సంగీకరింపలేదు. నేను కొంచెము తేరుకొని నాపనిని పిల్లవానిపనిని కొంచెముకొంచెముగ జేసికొనగలిగినప్పటినుండియు రోజుమేరీ యాచెంతనే యెవరియింటనో పనికి కుదురుకొని తనపొట్ట తాను పోషించుకొనుచుండెను.

కొంతకాలమునుండియు జానుమెట్లీ మమ్ముజూచుటకు రాలేదు సరికదా యొక జాబై నను వ్రాయకుండెను. రోజుమేరీ కీవింతవైఖరి యేమియు బోధపడకుండెను. ఇందువలన నాయనుమానము మరింత బలపడుచుండెను. నాగదిలో జరిగిన దొంగతనమునుగూర్చి తన కేమియు తెలియదని యతడెంత నటించినను నతనికి తప్పకుండ కొంతప్రవేశ ముండునని నేననుకొంటిని. నాయందెంత స్నేహమున్నట్లు నటించు చుండినను లారెన్సు కొలువునందుండి యతడు లారెన్సు డబ్బుతినుచు జీవించుచుండెను. అందువలన లారెన్సున కుపకారము చేయుతలంపుతో నన్ను మోసగించియుండవచ్చును. అంతియగాక నన్నోదార్పుటలో నతడు “తిరిగిడబ్బు లభించినను లభింపవచ్చునుగాని పటములుమాత్రము లభించుట కష్టమని రెండుమూడుసారులు చెప్పియుండెను. అందువలన నీపని తప్పకుండ నాతనివలననే జరిగియుండునని నాకు నమ్మకము కలిగెను. అయినను నాకెంత నమ్మకము హెచ్చినను యియాలోచన లనుమాత్రము రోజుమేరీకి చెప్పలేదు.

నేనుగూడ మానవమాతృరాలనే యగుటవలన నాన్నగా రంతపెద్ద యాస్తి నేమిచేసిరో యని యాలోచింప కూరకుండజాలక పోతిని. నాకొక్క పిల్లింగుకంటె నెక్కువ లభింపదని యతడు చెప్పినదానికిని తరువాత జరిగిన సంగతులకును చాలతారతమ్య ముండెను. ఆతని కడపటిరోజులలో చాల మార్పులు వచ్చినట్లున్నది. అందులో ముఖ్య మైనది లారెన్సునకును అతనికిని అభిప్రాయభేదములువలన కలిగిన కలహము. నాకాస్తి యివ్వనని యావలకు సాగనంపినది యభిప్రాయ భేదమువలననే గదా!

అట్టి అభిప్రాయభేదము లాచెన్నుతోగూడ వచ్చినప్పుడు నిశ్చయముగ నతని వైఖరి మారియుండవలయును. బ్యాంకులో నాపేరను డబ్బుకట్టుటయే యిందులకు ప్రబలనిదర్శనము. అందువలన నతడేదైన మరణశాసనము వ్రాసియుండునని నాకు తోచెను.

ధర్మార్థ మేర్పరచు సంస్థలయం దతని కెక్కువ సమ్మకములేదు. మీదుమిక్కిలి వాటియం దనూయగూడ ప్రబలముగనుండెను. పేద సాదల కెట్టినహాయము చేయవలసియున్నను, పాలకులే యట్టి ప్రయత్నములను జేయవలయునని యతని యుద్దేశ్యము. ధర్మసంస్థల నేర్పరచుటవలన నాదురదృష్టవంతులకు ధర్మదాత లుద్దేశించునట్టి సహాయము జరుగకుండుట యటుండ వాటి నేర్పరచువారిలో కొందరి కనవసరముగ నెక్కువ జేతములు ముట్టుచుండునని యతని సమ్మకము. ఇట్టి స్వలాభాయత్నానిత్యము తయారుచేసిన దరిద్రులసంఖ్య దినదిన మభివృద్ధి నొందుచున్నదని యతడనేకవేదికలపై నుపన్యసించియుండెను. ఇట్టి బూటకపు ధర్మసంస్థలకు పెద్దవిరాళములనిచ్చి పేదవారి కపరిమిత సహాయ మొనర్చితి మనుకొను ధనవంతులు తమ విధ్యుక్తధర్మమును తెలిసికొనజాలక సులభముగ దాని విదలించుకొనుట కిట్లుచేయుచున్నారని యతడనుచుండెను.

సాంఘిక సమస్యలందు నాన్నగారి యభిప్రాయములు సరియైనవగునో కావో నిర్ణయించుటకు నేను సమర్థురాలను కాకున్నను మఱి కొండ రీయభిప్రాయములం దతనితో నేకీభవించుచుండుట నిజము. అటులని అతడు దయదాక్షిణ్యములులేని కఠినహృదయు డనుకొనుటకు వీలులేదు.

ప్రజలతనితో వాదించునపు డతడు తరచుగ నిట్లు పలుకుచుండెను. పిల్లవాడు స్వయముగ నిలచుండుటకును, నడచుటకును తగినయవకాశము నీయక నాతనినెల్లప్పుడును ఎత్తుకొనియె త్రిప్పుచు నాకస్మికముగ

వానిని క్రిందదింపి నడువుమనిన నతడెట్లు నడువజాలజో యదియె విధమున నీనంస్థలు, పురుషుల కాత్మసంరక్షణోపాయముల సరియుట కెట్టి యవకాశముల నీయక వారి శరీరమానసికవికాసముల ముకుళింపజేయును.

ఇట్టి యభిప్రాయములు గలవా డింత పెద్దయాస్తి లనవసరముగ దానధర్మములక్రింద నిచ్చునని నేను సమ్మజాలకుంటిని. ఏవియో మరతులను బెట్టుకండి సతకు లారెన్నునకుగూడ నీయడని నాసంశయము.

మరణాత్పూర్వము చాలదినములనుండియు సతనికి నావృత్తాంత మేమియు తెలియకపోయెననియు, ఆయాస్తిసంతతి నేమిచేసెనో యనియు నే ననేకవిధముల నాలోచించుచుంటిని. ఆయన మరణశాసనమును గుఱించి పత్రికలం దింతవర కేమియు ప్రకటితము కాలేదు.

మాచిన్నిమార్పిణున కారువారముల యీడు ప్రాప్తించుసరికి నాయొద్దనున్న డబ్బంతయు పూర్తిగ వెచ్చమయ్యెను. చేతనొక పెన్నెయైన లేకుండెను. కిట్టుకొనుటకే బట్టలుచాలక యిబ్బందిపడుచున్న సమయ మందింకను బట్టలనెట్లు లమ్మగలను. చలి చాలవిశేషముగ నుండెను. అందువలన పడవలోబోజాలక రైలునెక్కి చిన్న సత్రమువీధికి బయలుదేరితిని. లారెన్నుయింటికిరిగిచూడగా తలుపు తాళమువేసి యుండెను, ఇంటిముంగట కనబడియు కనబడని యక్షరములతో “బాడుగ కీయబడును” అని వ్రాసినబల్ల వ్రేలాడుచుండెను.

లారెన్ను కుటుంబమును దీసికొని యెచటికిరిగెనో ఇరుగుపొరుగుల వారు చెప్పజాలకుండిరి. ఇంతలో నావీధియందున్న తపాలాపెట్టెలోని యుత్తరములనుతీసి తపాలాఫీసునకు గొనిపోవుట కొక తపాలాబండ్లోతు వచ్చియుండెను. అతని నడుగునెడల లారెన్ను యెచటికిరిగినదియు సతకు చెప్పగలుగునని యెంచి యతని సమీపించి “ఈవీధి

యందుండిన లారెన్నుడ్యుకుగా రెచటికరిగి* రని ప్రశ్నించితిని. ఇతరుల విలాసమునడుగునపు డెవరికి నావివరములను తెలుపవలదని తపాలావారి కందరికిని యుత్తరువు లుండునుగాబోలు. నేనెన్నిమారు లడిగినను అతడు నాకెట్టి ప్రత్యుత్తరము నీయకుండెను. చివరకు వినువైత్తియింటికి బోవలయునని బుద్ధివుట్టెను. అయిన నింకొకసారి యడిగి చూడనెంచి నేనతని పిసతండ్రి కుమార్తెననియు అతనితో చాలతొందరపని యున్నదనియు శరీరమునం దాయాసముగ నున్నందున నెక్కువకాల మాయెంతలో నిలువజాలకున్నాననియు చెప్పి బ్రతిమాల నారంభించితిని.

అంత నతడు నాస్థితికి జాలినొంది లారెన్నుకుటుంబ సహితముగ బెల్లెరుస్వేరు సమీపమున కెచటికో బోయిరనియు ఆప్రాంతములందు విచారించినయెడల వివరములు తెలియగలవనియు చెప్పెను.

నే నదివరకూహించినట్లు నాన్నగారు మరణించిన వెంటనే లారెన్ను మాయింటి నాక్రమించుకొని యుండునని నే నపుడు గ్రహించితిని.

లారెన్ను నాన్నగారియింటి యందుండుటకు నా కెట్టి యధ్యంతరములేదు గాని నాకు గర్భశత్రువువలె పరిణమించుచున్న యీమర్పి సనుగూడ సచటనుండుటకు నా మనస్సంగీకరింపకుండెను.

నాన్నగారి యిల్లు చిన్నసత్రము వీధికి ఎంతోదూరము లేదని యచటి వారు చెప్పినను అప్పటికప్పుడె యెండపడి చాలయలసి పోయి యుండుటవలన నొక రిక్షాబండి కట్టించుకొని యచటి కరుగవలసివచ్చెను. చేతిలోనున్న ఆ నాలుగుడబ్బులు రిక్షావానికిచ్చిన నింక నొక చిల్లిగవ్వయైన నుండవని తెలిసినను బండి కట్టించుకొనక తీరినది కాదు.

చిన్నతనమున నాగర్భశ్రీమంతురాలివలె నకల భోగములతో పెరిగిన యింటికప్పుడు నిర్భాగ్యురాలివలె నింత నీచస్థితి నరుగుట నా

కెంతయో బాధగనుండెను. డ్యూకు అందు డ్యూకుకంపెనీవారి అయిదారు లక్షల నవరనుల యాస్తికంతటికిని యజమానురాలనని చుట్టు ప్రక్కలవారితో భాగ్యదేవతవలె భావించుచుండగ మెలగిన ప్రదేశమున కిప్పుడు చింపిరిగుడ్డలతో నింతసీనదశలో బోవలసి వచ్చినందులకు తలకొట్టివేసి నట్లున్నను విధిచెయిదములకు రిచ్చబోవుచు మెల్లగ సరిగిరిని.

లారెన్ను నన్నీస్థితియందు చూచి యేమనునోయనియు యిప్పుడు సర్వస్వతంత్ర స్వతంత్రుడగుటవలన నింకే పిచ్చితలంపును పెట్టుకొనకుండునా యనియు నాలో నాలోచించుకొనుచు బోవుచుంటిని. నేనిట్లు భావించుకొనుచుండగా ప్రాతగిలి సగముజీర్ణించిపోయిన యా బండిలో నొకమూల నట్టి శిథిలావస్థయందున్న యద్దములో నా ముఖప్రతిబింబము నాకు కన్పించెను. ముఖము చాలతెల్ల బారి యుండెను. డబ్బు యిబ్బందియు, పురిటి యలసటయు నా శరీరమందలి రక్తమాంసములను పూర్తిగ నపహరించినవని నే నప్పుడు తెలసికొంటిని. ఆ రోజున నదియేమి పాపమో పుష్పిగ లేకున్న పోయెను, ముఖముచూచుటకైన బాగులేకుండెను. ముఖమందలి వెల్లదనము చాలకాలమునుండి యచట వేళ్ళు దన్నుకొనియుండుటను గాబోలును దాని వాసన పెదవులను గూడ నలముకొనియెను. జుట్టంతయు కలసిపోయి కాంతి విహీనమై యందవికారముగ నుండెను. ఎక్కువ డబ్బువచ్చునను యుద్దేశముతో మంచిదుస్తులన్నిటి నమ్ముకొనుటవలన కట్టుకొనుట కింపైన బట్టయొకటియు లేకుండెను. నా టోపీయును, వేషమును మూర్తీభవించిన దరిద్రదేవతవలె నామట్టునకు నాకే యసహ్యముగ గన్పించెను.

గుమ్మములోని కరిగి గంటమ్రోయించి నంతనే యెవడో బిళ్ళబంతులతోనుచ్చి తలుపు తెరచెను. నాపేరు చెప్పసరికి వాడనందర్భముగ నా ముఖమువంక జూడనారంభించెను, “వచ్చినదారినే యింటికరుగు”

మనునంతటి కఠకుడనములేకున్నను ఆ చూపులలో “ఇచ్చటికేల వచ్చితి” వను భావముమాత్రము స్పష్టముగ గన్పించుచుండెను. వాడెవడో దేశమత్యాద తెఱుగని విదేశీయునివలె గన్పించెను. వాడుధరించిన యుడుపులును, బిళ్లయును క్రొత్తవేయైనను వానియుపేక్షవలన చాల ప్రాతగిలినట్లుండెను. వానిజుట్టంతయు వాసననూనెల సారభమునంతయు వెదజల్లుచుండెను.

“అమ్మో రొచ్చారేంటి ? అయ్యోరులో నుండారో లేదో చూసాత్తా. నిజాం డక్కడ. లోనికడుగెడ్డా రేంటో భద్రము !” అనుచు వాడు తెలిసియు తెలియనిమాటల నేవియో నుచ్చరించుచు లోనికరిగెను.

నాన్నగారు నన్నుచూడ సంగీకరింతురో లేదో కనుగొనుటకై నాడు ప్రాప్తసతిలోని కరిగినప్పుడు నన్ను నిలువనియమించిన దాచోటనే. పూర్వపురంగులు, గచ్చులుమొదలగునవి చాలవరకు మారిపోయినవి. ఇంటిలోని యేర్పాటులుగూడ విశేషముగ మారిపోయినట్లుండెను. మనిషియో మ్రానో తెలియని విచిత్రవిగ్రహ మొకటి మధ్య హాలు నలంకరించెను. ఇంటిరూపమును, అందమును చాలవరకు చెడిపోయెను. ఈ మార్పులేమి, యీ యనందర్భపు పెత్తనము లేమియని నా కప్పుడు పట్టలేనంత దుఃఖమును అసూయయు గలిగినవి.

నేనిట్లాలోచించు కొనుచుండగా మొదట లోనికరిగిన కురూపన్య
 రూపము మరల బైటికివచ్చి నన్ను తన వెంట రమ్మని యాజ్ఞాపించి
 ముందునకు నడువ నారంభించెను. పోతపోసిన యసూయ దేవతాపరావ
 తారమువలె దోచుచున్న యీ వింతమానుషాకారము కంటె ఫ్రెండిలే
 చాల మంచివాడని నేనపుడు భావించుచుంటిని. ఆ ఫ్రెండిలుబోయి
 వీడు వచ్చుటకు కారణమేమి ? అందముగనున్నను లేకున్నను వాడు
 ఆంగ్ల దేశమున బుట్టినవాడనియైన కొంతసంతృప్తియుండెడిది. కాలము
 గడచుకొలది నితర దేశీయులందరికంటె నాదేశస్తులె నాకెక్కువ నమ్మ
 కస్థులుగదోచిరి. వారి కే సుగుణమున్నను లేకున్నను, దేశభిమాన
 మైన నపరిమితముగనుండును.

వారిలో లారెన్ను “తలవనితలంపుగ మాయం దేల నింతకటాక్షము
 గలిగిన”దని వెగటుగ ప్రశ్నించెను.

“నాన్నగారెట్లు మరణించిరో యేమిచెప్పిరో ఆ సంగతులను తెలిసి
 కొనవలయునని” ప్రాప్తసతియు, కుమార్తెయు నొకరిముఖము నొకరు
 చూచుకొని వికటముగ నవ్వుకొనజొచ్చిరి. నా కందువలన పట్టరాని
 కోపము వచ్చుచుండెను.

“ముసలివాని దశాహమునకు వచ్చుటకై న తీరికలేకపోయినదా?
 *అని లారెన్ను కోపముతో బలికెను.

“నాకుజబ్బుగా నుండుటవలన రాజాలకుంటిని.”

“ఎంతసేపు యీ నిలుపుజీతము ? కూర్చుండిన బాగుగనుండు
 నేమో ? *అని ప్లోరెన్ను మహాదైశ్వర్య సూచకపుటెక్కుతో బలికెను.

పిమ్మట తలయొక కుర్చీమీదను గూరుచుంటిమి. వాటివేవరో నర్థ చంద్రాకారమున నమర్చియుండిరి. నాకీయేర్పాటు గూడ వ్యగ్రతగ గన్పించెనుగాని వారికిమాత్ర మెంతయో వినోదముగ నున్నట్లుండెను.

“ఇల్లిపుడెట్లున్నదని నీ యుద్దేశ్యము ? మునుపటి యిల్లిదియేయని గుర్తింపగలిగితివా?” యని లారెన్సు ప్రశ్నించెను.

“ఎంతయో కష్టముపైని గుర్తింపగలిగితిని. కాని నా కీమార్పులన్నియు నతియందవికారముగ గన్పించుచున్నవి.” అని ప్రతిమాట యందును నా యసూయ స్ఫురించునట్లు పలికితిని.

నామాటలవలన వారిముగ్గురికి గూడ కోపమువచ్చెను. ఒకరి ముఖము నొకరు చూచుకొని సాగిరి. ప్రాప్తునతి యేమియో మాట్లాడబోయి మరల నేలనో నానో మాట్లాడకూడదని భీష్మించుకొనినట్లు పెదివులను బిగియించుకొని కూర్చుండెను. ప్లోరెన్సు నామూఢత్వమునకు కనికరించినట్లు పకపక నవ్వునాగెను. వారివైఖరి నాకు పరమ అసహ్యకరముగ నుండెను. ఇట్లుండుట కేదియో ప్రబలతరమగు కారణముండవలయునని నేనూహించితిని. ”

వారికెంత యిష్టము లేకపోయినను లారెన్సునకు తెలసినంతవరకు నాన్నగారి మరణమును గూర్చి కొన్ని వివరములను చెప్పించితిని. కాని లారెన్సునకు తెలసిన సమాచారము చాల తక్కువ. కూలికి పనిచేయు నౌకరులు తప్ప “నా” యను యభిమానము గలవారు యొక్కరు నాతని మరణకాలమునకు దగ్గరలేకుండిరని లారెన్సు చెప్పెను. ఆమాటలను వినునప్పుడంత గొప్పగ బ్రతికిన ధీరపురుషుడింత దీనముగ మరణింపవలసివచ్చెనుగదా యని పట్టలేనంత దుఃఖమువచ్చి యశ్వపు లేకధారగా నాచెక్కిళ్లపై నుండి క్రిందకు జారజొచ్చెను.

“తండ్రి తనకేమి యిచ్చెనో తెలుసుకొనవలయునని వచ్చినది కాబోలు నింతదూరము పాపము ! అంతేనాలోర్నా ? నిజమొప్పు

కొనుము.” అని యెకనక్కెములాడుచు స్లోరెన్సు “మరణశాసనము జూచుటకేనా నీవు వచ్చినది?” అని ప్రశ్నించెను.

క్రూరనిశితఖడ్గభాతమున హృదయకుహరమందొక పోటుపొడచి నట్టి మాటలు దుర్భరమగు వేదనను గలిగించెను. అట్టి మాటలకు తగియుంటిననియె కాబోలును భగవంతుడు నాకిట్టిస్థితి దెచ్చిపెట్టెను ! నిజముగ నేనిచటికివచ్చినది తండ్రి యేమిచ్చెనో కనుగొనుటకేగాని తండ్రి మరణించెనను పిచారముచేత కాదు. వారిపుడా మరణశాసనము గురించి యేమిచెప్పినను, చెప్పకున్నను లారెన్సును యాచించి యైన కొంతసామ్ము పుచ్చుకొనవలయునని నేనుద్దేశించితిని. ఎచటనైన నేవకావృత్తిలో ప్రవేశించి శరీరపోషణము చేసికొనుట కింకను తగినంత బలము చిక్కలేదు. పిల్లడి సంరక్షణమునకైన కొంతడబ్బు అవసరముగ నుండెను.

“నే నెందుకు లేనిపోని యాశలను పెట్టుకొందును ? మరణశాసన మందలి సంగతులన్నియు స్పష్టముగ గన్పించుచునే యున్నవి. ఇల్లు నాకిట్లున్నది సత్యము నీకొప్పగించి యుండవలయును.” అనుచు నేను స్లోరెన్సు ముఖమునైన జూడనొల్లక లారెన్సుదెస జూచితిని.

నామాటలను, నావేషమును జూచి లారెన్సు జాలినోర్చి “మీ నాన్నగారటులనే చేసిరిగాని లోర్నా ! నిన్నంత బాధపెట్టుట నాకిష్టములేదు. నీయందు దయగలిగియె ప్రవర్తించెదను. కాని నాకు కావలయు ముఖ్యమైన వస్తువాకటి నీయొద్దనున్నది. దానిని నీవు దొంగిలించితివి. దాని సవహరించుటకు నీవొనరించిన తంత్రము వలన నా ప్రియురాలి ప్రాణము లంతరించునంతటి ఘోరస్థితి సంభవించెను. ఆ పటమును మరల నాకిచ్చి వేయనెడల నీకు ప్రతిసంవత్సరము వేయి సవరనులభరణమిచ్చుటయె గాక ప్రస్తుత మైదువందల సవరనులను బహుమానముగ గూడ నిచ్చెదను.

“అనగా ఘోరదీప్తపటము నిమ్మనియా నీయుద్దేశ్యము?”

“ఆ, అదిగో నివేషింతువు. దొంగ! నాకు నీవ్యవహారమంతయు తెలిసిపోయెను.”

ఆపటము నెట్లయిన సంపాదించి ఘోరదీప్తపటమునందలి బంగారు గను లెట్లయిన మరల సంపాదింపవలయునను అపూర్వపు జిగుప్సంతయు సతని ముఖమున మరల గన్పించుచుండెను. ప్రాప్తసతియు నామె కుమార్తెయు గూడ నాతురతతో నాప్రత్యుత్తరమున కెదురుచూచు చుండిరి. దానినిబట్టి చూడగా నాయొద్దనుండి యాపటము లపహరించి నది యింకెవరోయై యుండవలయుననియు, వీరిలో నెవ్వరికవి పోయిన సంగతియె తెలియదనియు స్పష్టమగుచుండెను. లాకెన్ను ప్రోత్సాహమున మెట్లీ వాటిని సపహరించెనని నేనింతవరకు నమ్ముచుంటిని. కాని వారిత యాతురత గొందుచున్నపుడొపటము నాయొద్దలేదని చెప్పుట నాకిష్టము లేకపోయెను.

“నీదయకును, యదారబుద్ధికిని కడుసంతోషము. అందుల కెంతే నియు కృతజ్ఞురాలను. కాని నేనాపటము నిచ్చుటమాత్రముకల్గి.” అని దృఢముగా పలికితిని.

ఆహూలుల కెంతయో కోపగించుకొని లాకెన్ను తటాలునలేచి నిలచుండెను. అంతలో సతనిభార్య యతనివారిచి, చేయిపట్టుకొని, “ఆమెనటులనే విడువుడు. ఆడదానిని కొట్టిరను అపవాదు మనకేల? త్వరలోనే బుద్ధికుదురునులెండి! ఆబట్టలు—ఆవేషముచూడండి! ఆకాలి జోడు చూడండి! — మరియొక నాలుగురోజు లూరకుండిన నామెయె “దేహీ” యని మన కాళ్లకడకు వచ్చును. అప్పుడు మనము చెప్పినట్లు చేసితిరును! తొందరపడకండి!! అని పలికెను.

కూటికిలేక నాటకములలో వేషములను వేసికొనుచు చివరకు నాయిల్లుచేరిన యీతుచ్చురాలు తొణకు, బెణకులేక నాదుర్భరదారి

ద్రవ్యస్థితినిగూర్చి యింత క్రూరముగ, నింతనిర్దాక్షిణ్యముగ బలికినందులకు నాకు పట్టజాలని కోపమువచ్చెను. అప్పుడు ముప్పిరిగ నాహృదయ మాక్రోశించిన యీర్ష్య కోపాశోకములందేద యధికముగ నుండెనో చెప్పటకష్టము.

ఈనటకురాలు నీట్టిని ఆచీసి చీనాంబర మకూలములు హానాన్న గారి డబ్బుపెట్టికొనినవి. ఆమె మెడచుట్టు నలంకరించుకొనిన మూడు పేటల మంచిముత్యపునరులపేరు మాయమ్మది. ఈవేషకత్తె, యీ సాహసజీవి, పిచ్చిపట్టి తనజ్ఞానము తానెఱుగని యనాధపురుషుని వంచిచి తనవలల నిరికించుకొని యిచట మహారాణివలె సామ్రాజ్య మేలుచున్నది. ఈయాస్తికంతటికిని హక్కురాలనగు నాకిడుబుసపట్టిని పెసికూస పాలులేక పరాయియింట మాడిపోవుచున్నది. ఇంతటిసాపిష్టి పరిస్థితు లెచటనై ననుండునా? నేనేల నీసంగతుల నన్నిటిని న్యాయ వాదులతోచెప్పి తగిన ప్రతిక్రియ చేయరాదను అహంకారము బయలు దేరి నామసమును కలవరపెట్టసాగెను.

అంతట నాపూర్వపు మూర్ఖసాహసమంతయు మరల నాయందావే శింపగా నేనిట్లుపలికితిని. “ఏది! ఆమరణశాశనము నొక్కసారి చూపెట్టుడు. నాన్నగా రేమి వ్రాసిరో చూచెదను” అని పలికితిని.

“అయ్యో తప్పకుండ జూపించెదను. ప్రస్తుతమది న్యాయవాదుల యొద్దనున్నది. నాయొద్దనొక సమూహానైన నుంచుకొనలేదు. సాధ్యమైనంత త్వరలో నొకటి వ్రాయించి పంపెదనులెమ్ము.” అని లాగెన్ను చెప్పెను.

“పాపమామెకొ మరుతులేమో కొంచెము చెప్పండి. వినవలెనని చాలా తొందరపడుచున్నట్లున్నది” అని ప్రాప్తసతి సవ్యచ నేకసక్కెములాడెను.

ఆమెమాటలకు లాఠెన్నుగూడా నవ్వెను. ఇంక ప్లోరెన్ను నవ్వున కంతమేలేదని వేరుగ చెప్పవలయునా? ఏదియైనాకు తెలియని మహారహస్యము నొకదాని నెఱిగియుండుటవలన వారు నన్నిట్లు గేలిచేయుచున్నారని నేను గ్రహించితిని.

“సరియే. నీవుకోరినది చెప్పెదనువినుము లోర్నా! మీనాన్నగారు నీవివాహదినమం దారంభించిన నవ్వులాటలు చివరవరకుకూడా విడవలేదు. ఇంక మూడువారములకు మరణించెదరనగా నతడొక మరణశాసనమును వ్రాసెను. దానిలో తనయావదాస్తీయు నీకువచ్చినట్లు వ్రాసిరి. తనసర్వస్వమును నీకిచ్చివేసిరి.”

అట్లయిన నన్నీరితిని వీరకనక్కెములాడరనియు, నిజమేమియో తెలియకున్నదనియు, నేమియు నూహింపజాలక నివ్వెరపాటున నేను లాఠెన్నువైపు జూచుచుంటిని.

“కాని దానియందొక షరతును మాత్రమతడు విధించెను. సాధ్యముకాని షరతులు పెట్టుటలో నతడు చాలా గట్టివాడని నీవెరుగుదువు గదా? అట్టి షరతులలో నొకదాని ననుసరించక పోవుటవల్లనే నీకీయాస్తి నంతటిని చెందనీయకుండ చేసినసంగతి జ్ఞాపకమున్నదనుకొని యెదను! ఇప్పుడుగూడ నట్టిషరతునే విధించెను.”

“అయ్యో, దైవమా! మరల లాఠెన్నును పెండ్లియాడమనెనయేమి?” అని లోపలతలంచుకొని “సరియే జరిగినదాని కేమిచేసెదము ఇప్పుడతడు విధించిన షరతునుచెప్పుము. ఒకవేళదానిని చెల్లించగలేనామా?”

ఆమెమాటకు పెద్దసవ్వునవ్వి “నీవట్లు చేయలేవేమోయని నాకు సంయము. నేనిదివరకు చెప్పినట్లతడు యావదాస్తీని నీకిచ్చుచు మరణశాసనము వ్రాసెను. కాని ఆయనమరణించిన ఆరుమాసములలోగ నీవొకబిడ్డను కనవలయునట. నీవట్లుచేయునెడల నాస్తీ నిచ్చివేయుట! నాకెట్టి యభ్యంతరమును లేదు.

వారు ముగ్గురది యొకవిధమైన నెకనక్కెపు చూపులతో నన్ను నీచముగ చూచుచుండిరి. ఎప్పుడుజూచినను పుట్టెడాముదము లుడుకుచున్నట్లు జూపట్టు ప్రాప్తునతి ముఖముగూడ నెన్నియో ముడుతలు బడుచు, చిరునగవుతో వికసించుచుండెను. నాకు పూర్తిగా పరాభవము గలిగినదని భావించి వారతిక్రూరముగ నవ్వసాగిరి.

మానవమాతృలెవ్వరు నట్టిపరిహాసమును భరింపజాలరు. నేనుగూడ అందులోనిదానినే యగుటవలన నాకుగూడ వారి దయావిహీనపు వికృతపరిహాసమును భరించుట కష్టమయ్యెను.

“అట్లు నవ్వెదదేమి? ఆషరతంత దుస్సాధ్యమైనది కాదే?” యని నేను నెమ్మదిగ నెట్టికోపభావమును గనబడనట్లు పలికితిని. “నాన్నగారు మరణించిన మూడవరోజున నాచంటికుట్టడు జననమొందెను. అందువలననే నేను నాన్నగారి దశాహమునకు రాజాలకపోతిని.”

అంతట వారంద రతియాశ్చర్యముతో ముఖములు తెల్లబోవుచుండ నేమియు మాట్లాడనేర కూరకుండిరి. కొన్ని నిమిషములవరకు నేల సూదిపడినను వినిపించునంత నిశ్శబ్దముగ నుండెను.

కొంతసేపటికి ప్రాప్తునతి కఠినస్వరముతో “అది కేవలమనత్యము. ఆస్తిరావలెనని యామె ఎంతటియబద్ధములునైన నాడగలదు. ఎవరి పిల్లనైన నిపుడు తెచ్చి తనపిల్లయెయని నటించును.....” అని యేమియో బలుకుచుండగా నే నడ్డమువచ్చి,

“నేనంత బాధపడవలసిన యవసరములేదు. ఆపిల్లడు నాకడుపున బుట్టినవాడే యని చెప్పుటకు చాలమంది సాక్షులు, నిదర్శనములు గలవు. నాన్నగారికి గూడ నిట్లు జరుగునని తెలిసియె యుండును.”

“సంవత్సర మీలోపున నీభర్త యీనగరమున లేడే?” అని ప్రాప్తు నన్నీసడించి పలికెను.

“లేకేమి! నీకు తెలియదనిన నమ్మజాలను కాని నాభర్త నెనిమిది మాసములక్రిందట మేమీయూర జూచినట్లు నీకుమార్తెయె ఋజువు పలుకగలదు. నీకీసరికి చెప్పియె యుండును.”

“అట్లయిన నాడు స్మశానవాటికలో నీవు చూచినది యెవరిశవము?”

“అది నాభర్త పోదరునిదిగాని నాభర్త దెంతమాత్రము కాదు. నాభర్త పేరు ఎడ్వర్డుగ్రాంటు. ఆనంగతి లా రెన్సు నడుగుము.”

“పాపము! లా రెన్సు యుత్సాహమంతయు నెచట నింకిపోయెనో తెలియదు. అతని బిక్కమొగము జూచి నాకు చాల జాలికలిగినది. నన్ను పరాభవింపజోయి తామే పరాభవమొందిన సంగతి సతడు గ్రహించినట్లుండెను. అయిన పరాభవము సంగీకరించుటకు మానవుని దురహంకారము వేగము సమ్మతింపజాలదు గావున సతడు “అసందర్భము—తెలివి తక్కువ—ఒకవేళ నీకొకశిశువు దప్పించినను అది గ్రాంటునకు జన్మించినదే గాని—”

“నెడ్డుగ్రాంటు నిజముగ నాభర్తయె యని నీవు నమ్మకపోవచ్చును. తనకు నష్టము వచ్చునేమోయని ప్లో రెన్సు నిజముచెప్పక పోవచ్చును. ఇప్పటిస్థితిలో నేనాసంగతి ఋజువుచేయగలనో లేనో చెప్పజాలను. అయినను నీచాతినీచతరములగు నీయనుమానములు నిజమే యనుకొని నను నాకు పుట్టినశిశువు నెడ్డుభేజునకు జన్మించి యుండవలెనని నాన్న గారు వీలులో వ్రాసియుండిరా యేమి?”

ఇంతవరకు మాసంభాషణ నతిజాగ్రత్తగ వినుచు మర్చిసను ఒక్క మాటనైన నాడకూరకుండెను. కొంతసేపటివర కామె తల్లిమూటలతో నేకీభవించి నేనబద్ధమాడుచున్నానని యెంచెను. ఇంతసులభముగ నింత యాస్తి వచ్చుచున్నపుడీచూత్రపు కృత్రిమమునకు సాహసింపకపోనని

యామె భావించెను. కాని నేను నిజమునే పల్కుచున్నటు లామె గ్రహించెను కాబోలును నాతోనేమియు మాట్లాడక లారెన్నువైపు తిరిగి శిరోపార్శ్వము లదరునట్లు ప్రచండకోపమున నిట్లు గద్దరించెను.

అంతయు నైన వెనుక—యీత్రాగుబోతు రాక్షసికింతవరకు సహాయము చేసినపిమ్మట వీని శైలితంత్రము లన్నిటి కంగీకరించి యీ సీచుని వివాహము గూడ చేసికొనిన పిమ్మట యిప్పుడు నన్ను బురద గుంటలో పడవైతురా? నేనిది భరింపజాలను. భరింపనొల్లనుగాక భరింపనొల్లను.*

ఆమెకోప మతిదారుణముగ నుండెను. చూచువారి కామెముఖము భయోద్రేకము గలిగించుచుండెను. పెదవుల నప్పళించి కొఱకుచు మాట్లాడుటలో నదియెట్లు వచ్చెనోగాని యామె గడ్డముక్రింద కొక రక్తబిందువు జారెను. ఆనల్లనికంటిగ్రుడ్లలో అగ్నికణములు ప్రవేశించి ప్రక్కనున్న తెల్లపాపలలోపలికి వ్యాపించుచుండెను. ఆమె పిడికెళ్ల నతి తీవ్రముగ బిగియబట్టి నాముఖముదెస చూపింప నారంభించెను.

ఏశ్రీ హృదయమునందైన దారుణ సరహత్యాసంకల్ప మాక్రో శించుటను నేనెప్పుడైన జూచియుండిన దాదినమట్టి సంకల్పము ప్లోరెన్ను హృదయమందు చూచితినినియె చెప్పవలయును.

ఆభయంకర విగ్రహమును గాంచిన పిమ్మట సీరాక్షసిబారినుండి నాపిల్లవానిని నన్ను నేరీతిని సంరక్షించుకొనవచ్చునను భయ మాక్రో శించి శరీరమాపాదమస్తకము కంపింపసాగెను.

భార్యయాడిన నిష్ఠురోక్తుల నాలకించియు నాపైగినియనేరక లారెన్ను వారితో నేకీభవించి నన్ను మరింత వేధింపసాగెను. వారందరు నపుడదియెపనిగ మారుమాటాడని నామస్తకమంతటిని నిష్ఠురోక్త బాణాఘాత ప్రపూరితముజేసిరి. వీరిబారిన్లెల్లు తప్పించుకొననగునో తోచక ప్రాణములను బిడికిటబట్టి కూర్చుంటిని.

కొంత సేపటికి ప్రాస్తునతి మెల్లనలేచి యావలకు జారిపోయెను. మరి రెండు నిమిషములలోనే యామెనవ్వుకొనుచు మరలలోపల ప్రవేశించెను.

ఒడలు తెలియని కోపమున నింకను కలుషవాక్య పరంపరనాపై గురుపించుచుండిన ఆదంపతుల నామెవారిచి “సరియె మీరిట్లేల కుతు కలు చెడగొట్టుకొనియెదరు? తనవాదన ఋజువై నపిమ్మటగదా భేజన కీయాస్తి చెందవలసియున్నది! అంతవరకామె మనయింటనె యుండ నిండు. యీలోపల నెవరిచేతనైన నామె యాశిశువునిచటికి దెప్పించి మనకు చూపించగలదు. అప్పుడు మాట్లాడుకొనవచ్చును. ఇప్పుడెందుకీ యల్లరి?” యనుచు నాదెసతిరిగి “ఎక్కడనున్నాడమ్మా! నీపిల్లవాడు?” అని శాంతముగ బలికెను.

“పిల్లవానిని తెప్పించువరకు నన్నిచట బంధింపవలయుననియా నీయుద్దేశము?” అని బెంగచే నోటమాట రాకున్నను ఎటులనో సాహసించి వారి నదలింపజూచితిని.

“నీయిష్టము. నీవెట్లు భావించినను భావింపవచ్చును.”

లా రెన్ను పెదవులను కొఱికికొనుచు నావై పుచూచుట మానుకొని యెను.

“అనగా మీరు నన్ను చంపవలయుననియె యుద్దేశించుచున్నారా?” ఆమాటకు లారెన్నొక విషపునవ్వును నవ్వెను.

“ఒకరిదారి కడ్డమువచ్చు నింకొకరి కెప్పుడు నిట్టి యపాయమె గలుగుచుండును. ఏది నీవు కష్టపడి కనిన సుకుమారపుబిడ్డ?” అని ప్రాస్తునతి వెగటుగ ప్రశ్నించెను.

“నే నిపుడు చెప్పదలచుకొనలేదు. సరికదా, మీ రెవ్వరు నా కడ్డము వచ్చినను—” అనుచు వాక్యము నింకను ముగింపకనే లేచి ముందున కడుగు వేసితిని.

సరి మరి చెప్పట కేమున్నది? వారడము వచ్చిరి. నేను బెంగ పెట్టుకొనినంతయూ నైనది. మృత్యుదేవత యపరావతారమువలె నున్న ఆ జర్మను నౌఖరు తటాలున వచ్చి నా కడ్డముగా నిలచి లోనికి బొమ్మని యాజ్ఞాపించెను. నేను కేక వేయుటకు ప్రయత్నించు సంగతిని కనిపెట్టి యత డమాంతముగ పట్టుకొని నోట నొక గుడ్డ గ్రుక్కి లోపలి కీడ్చుకొని పోయెను. ఆ ముష్కరుని పట్టు విడిపించుకొనుటకు సగము చచ్చి శవమువలె నున్న నాకు శక్తి లేకుండెను. అయిన నూరకుండ లేదు. కాళ్ల చేతుల నెంతయో పెనగులాడితిని. కాని కార్యము లేక పోయెను. చివర కా పెనగులాడిన యాయాసముచేతనో లేక నా కంఠము నదిమిపట్టుకొనిన నా ముష్కరదానవుని హస్తకాఠిన్యమువలననో గాని అయిదారు నిమిషములలో నేను స్మృతి తప్పి నేల పడినట్లయ్యెను.

తెలివి వచ్చి చూచుసరికి చివర యంతస్తునం దొక మూలగదిలో నొక కుక్కిమంచముమీద పడియుంటిని. ఆ గది యెవరిదో నౌఖరులదని దాని రూపు చెప్పుచుండెను. ఆ కుక్కిమంచము తప్ప దానియం దొక కుర్చీగాని పరుపుగాని కన్పించకుండెను. సకల సౌఖ్యములతో తుల తూగుచుండిన మేము మా నౌఖరుల నింత దుర్భరావస్థయం దుంచు చుంటిమి గదా యని నా కప్పుడు సిగ్గు గలిగెను. ఆ గదియం దుండు వారు చలికాచుకొనుట కెక్కడ బొగ్గులను, కట్టలను వెచ్చించెదరో యని యెంచి కాబోలు నా గదియందలి నేలకుంపటి నెవరో యిటుక లతో కప్పించిరి.

సగము నలిగిపోయి పటుకుపటుకు మనుచుండిన యా కుక్కిమంచము మీద నొక మూలకు చుట్టచుట్టియొక గడ్డిపరు పుండెను. అదిఅంతయు ముడుతలుపడి యనుపయోగకరముగ నుండెను. దానివంటిదే తలదిం డొకటి దానిక్రింద నమర్చియుండెను. తలదిండు గూడ గడ్డితో చేసి నట్లుండెను. పరుపులో నున్న దుప్పటి మెతగబట్టి కంపుకొట్టుచుండెను.

ఆగది కొక్కటియే కిటికీ. విద్యుద్దీపమును వెలిగించు కొనజాలకుండ నెవరో దాని బల్బు నపహరించిరి. చీకటిపడిన పిమ్మట నాగదిలో వెలుగు నిచ్చుట కేమియు గన్పించకుండెను. గది నలుదిక్కుల నతి జాగ్రత్తగ పరిశీలించి చూచునప్పటి కొకమూల చిన్న క్రొవ్వపత్తి ముక్క యుండెను.

తలుపులాగి చూడగ పైకి తాళము వేసినట్లుండెను. నా మొఱకు తనమునకు శిక్షింప నెంచి కాబోలును వారు నన్నీ కొట్టులో పెట్టిరని యనుకొంటిని. తినుటకాహారముగాని, త్రాగుటకు పానీయముగాని కన్పించకుండెను. రాత్రి సమీపించుచున్నది నే నిల్లు విడచిపెట్టి యింత కాలమరిగినది. ఈ లోపల నా పసిపిల్ల డెన్ని సార్లు నా కొఱకేడ్చెనో యని మనసు సందలజడి గలిగెను. నే నెచటి కరిగితినో లవుజాయిగాని రోజుమేరీగాని తెలసికొనజాలరు. వారితో నేనేమియు జెప్పకుండనిటు వచ్చితిని. వారిని నమ్మి యేమి చెప్పుటకును నాకు ధైర్యము చాల కుండెను.

ఆరాత్రి నేననుభవించిన యమయాతనను గూర్చి యేమి వ్రాయద మన్నను నా కిప్పుడు గూడ నొడలు కంపమెత్తుచున్నది.

కూరులును, దయావిహీనులును, ధనకాంక్షావివశులును, న్యాయా న్యాయ విచక్షణావిదూరులును నన్ను జంపియైన నాయాస్తి సపహ రింప నిశ్చయించుకొనినవారునగు నిద్దరుస్త్రీలును వారిచేతులలోని కీలు బొమ్మవలెనాడు కోతియు, పాడుకోతియునై మెలగుచున్న పిచ్చి యువకుడును నావిధి తమకనుకూలముగానుండు రీతినిర్ణయించుచున్నా రనునంగతి నాకనుక్షణము జ్ఞాపకమునకు నచ్చుచుండెను. వారిచేతులలో నాక్రూరజర్మనుడను యమసాధన మొకటియున్నది. వారికిష్టమైన నెంతటిక్రూరకర్మమునైన వారనాయాసముగ చేయింపగలరు.

కండ్లారజేయుచు నన్నింతలుచేయుట కంగీకరించుచున్నను లా రెన్ను స్థితిగతులను తలచునపుడెల్ల నాకుదుఃఖముకలుగుచుండెను. అతని యున్నాడరోగము నానాటికి పెరిగిపోవుచుండెను. ఈనెట్టికుదిరి యితడెల్లు బయటపడునోయని యాలోచించుచుండగా నాయిబ్బందిగడచి నేనిపు డెల్లు బయటపడగలుగుదునను విచారముదానికంటె ప్రబలతరమయి నన్ను వేధింపసాగెను. నాప్రాణాపాయస్థితియు, నాపిల్లవాని భవిష్య జీవితసమస్యయు నన్ను కలవరపెట్ట నారంభించెను.

చలి యపరిమితముగ నుండెను. కాచుకొనుటకు నిప్పుగాని కప్పు కొనుటకు వస్త్రముగాని లేనందున శరీరమంతయు కొయ్యగట్టుకొని పోవుచుండెను. ప్రొద్దున నిల్లువిడచిపెట్టినదాదిగ నొక గృక్కెడు మంచి స్త్రీలైన త్రాగనందున దాహ మగ్గలమగుచుండెను. ఆకటిచిచ్చు దాని కంటె మరింత యధికముగ బాధించుచుండెను. ప్రాణములు నిలుచునో నిలవనో యను విషమావస్థలో నీయింద్రియముల చపలత్వమున

కెక్కడ నవకాశముండెనో నాకు తెలియకుండెను. క్రమక్రమమున ప్రాణభయ మధికమయి యీక్రూర దానవులవలన నింకెట్టి దారుణ బాధల ననుభవించవలసియున్నవో యని మనసు జోలాందోళనమై పరిపరివిధముల సరితపింపజొచ్చెను.

దూరమునందున్న రోడ్లపై నడచు బండ్లచప్పుడు తప్ప రాత్రి మరి యేధ్వనియు వినించకుండెను. ఆధ్వనియైనను కొంతసేపటి కాగిపోయి నిర్మానుష్యనిశీధ నిశ్శబ్దమున లీనమైపోయెను. సకల రోగముల కునికి పట్టె అసహ్యకరముగ కన్పించుచున్న ఆమంచముపై పండుకొనుటకు నామనస్సంగీకరింపకుండెను. కాని యెమిచేయను? చలిబాధ నానాజుకు తనము నావలకు పారదోలెను. అచట దొరకిన వస్తువులన్నిటిని, బాగుగనున్నను భ్రష్టముగనున్నను, నుపయోగింపక తీరినదికాదు. అయినను చలియాగుటలేదు. యీబాధలకు తోడుగ నికముందు జరుగబోవు కార్యములను గూర్చి మనస్సనేకవిధముల తలపోయుచు నన్ను మరింత వేధించుచుండెను. అగదియందుండిన క్రొవ్వువత్తి రెండు గంటలుండిన తరువాత నారిపోయెను. తెల్లవారువరకు నొక్కరై నా చీకటి గాఢాంధకారమున సమిత భయకంఠములతో నుండవలసి వచ్చెను.

తెల్లవారు సమయమున నాకొక కునుకుపట్టినట్లయ్యెను. అంతలో గుమ్మమునం దడుగులచప్పుడై మెలకువవచ్చెను. లేచి యెవరివా మాటలని యాలకించునప్పటికి ప్రాప్తునతి యచటికివచ్చి యేమియో పలుకుచున్నట్లు గ్రహించితిని.

“మహారాజశ్రీ భేజునతిగారింకను మేలుకొనియె నున్నారు కాబోలును?”

“అవును మీధర్మమాయని రాత్రి తెల్లవార్లును.”

మీపిల్లవాని నెచటనుంచిరో యిప్పుడైన ననుగ్రహించి చెప్ప గలరా? ”

“చెప్పను. నాకంతములో జీవనమున్నంతవరకా పనిజరుగదు.”

“సరియె. అంతవరకిచటనె యుండుడు. మరల లేపటియుదయమున తమదర్శనార్థము వచ్చెదను. యీలోపల బాగుగ మంచిచెడ్డలనాలో చించుకొని నిష్కారణముగ నునురుల విడచుట మంచిదికాదని గ్రహించగలరు.”

“అంతవరకు వచ్చునపుడు చూచుకొందములెండు.”

“ఈదినము మరియొకటి రెండుగడియలు మాత్రముండును. తరువాత నీయంతట నీవేచెప్పగలవు.”

అనుచు నామె నాచోటుబాసిపోయెను. అట్లయిన వారంతవేగము నన్నుజంపరు. ఆకలిదప్పలకాధారము లేకుండజేసి, కొన్నాళ్లు హింసించి అస్వాభావికముగ చచ్చునట్లు చేసెదరు. ఇంక మరి యిరువదినాలుగు గంటలవరకు తినుటకాహారముగాని, త్రాగుటకు నీళ్లుగాని, లేకుండ కఠినోపవాసము చేయవలసియున్నదా? ఇప్పటికే శరీరమంతయు శుష్కించి నిస్సత్తువనలన మూర్ఛవచ్చునట్లుండెను. నన్నింత బాధపెట్టుచున్నసంగతి లారెన్నునకు తెలియునో తెలియదో? తెలియకేమి? తెలిసియె యూరకుండెనా? డబ్బుకాంక్ష యాత్మబంధువులందుగూడనింత నిష్కృతినభావము గలిగింపగలదా? ఆహాలోభదేవత! నీప్రతిభ నిరంకుశము!

దినమంతయు జ్వరమువచ్చినట్టుండి శరీరముపై స్పృశియె లేకుండ నుండెను. మనశ్శరీరములు రెండును పూర్తిగ డస్సిపోవుటవలన మెదడు సామ్యసిల్లి మరేపనియు చేయలేకుండెను. ఈరాత్రి మరలనెట్లు గడచునను భయముతప్ప మనసునందింకొక యాలోచనయె లేకపోయెను.

మరల చీకటి పడుచుండుటనుజూచి కాలుసేతుల నెటులనో కష్టముపై కూడజేసికొని నేల మోకరించి దైవమును ప్రార్థింపనారంభించితిని. నానంగతి యేమైనను సరియెగాని, దైవమా! నాశిశువునుమాత్రమెటులైన గాపాడుమని పరిపరివిధముల ప్రార్థించితిని. ఆకాళ్లమీద నట్లు మోకరించియుండగనే తెలివి తప్పిపోయెను. అట్లు మోకాళ్లపై నుండి నిద్రించుట కెవరికైన శక్యమగునెడల కొంతసేపు నిదురించితినిని తలంపవచ్చును.

తిరిగి తెలివివచ్చి చూచుసరికి యర్ధరాత్రి సమయమయ్యెను. ఎవరో మెల్లగ దొంగవలె తలుపుతాళము తీయుచున్నట్లుండెను.

ఆచప్పుడువినగనే నాగుండెలెండిపోయినవి. భోనులోపడిన యెలుకవలె చప్పుడుచేయకుండ నొకమూలకరిగి, కాలు సేతులదగ్గర చేర్చుకొని వంగివంగికూర్చుంటిని. తలుపు తెరచుకొని లోనికివచ్చువారికి కన్పించకుండ తప్పించుకొనవలయునని నాయుద్దేశము. ఇంతలో తలుపుత్రోసిన చప్పుడయ్యెను. అటుప్రక్క జూచులోపల గది యంతట దీపపుకాంతి వ్యాపించి కన్నులు మిఱుమిట్లు గొల్పుచుండెను. ఆదీపమును పట్టుకొనిన మానుషాకారమును జూచిన వెంటనే భయోద్రేకమున డెందమెంతసందడించెనో యాభగవంతునకెయెరుక. వెలుగుచూచిన వెంటనే బలహీనతవలన గాబోలు కన్నులు మూతబడియెను. రెండునిముషములలో మరల తలుపుమూతబడినట్లు చప్పుడయ్యెను. మెల్లమెల్లన కన్నులువిప్పి చూచునప్పటికవి క్రమక్రమమున దీపపుకాంతి కలవడి మూతవడుటమానినవి. అంతట నల్లని గౌను తొడగిగొని యొకయాడుమనిషి లోపలప్రవేశించెనని గ్రహింపగలిగితిని. ఆమెముఖము విచారగ్రస్తముగ నున్నట్లుండెను. పాదములు దళముగనుండెను. వాటికి ప్లాకింగులుగాని, జోళ్లుగాని లేనందున తెల్లగగన్పించుచుండెను.

నాకు జ్ఞానము వచ్చినప్పటినుండియు నీమె మాయంట దాసిగా నుండెడిది. ఆపె అసలు పేరు ల్యూసీ. అయినను నేనుమాత్రమామెను “టీవీసీ” యని పిలచుచుంటిని. తక్కిన పనివారామెనెప్పుడు నెగతాళి చేయుచుండిరి. కాని ఆపె మంచిపనికత్తై. మరియొకచోటి కరుగ వలయునను యుద్దేశ్యము ఆమెకెప్పుడును లేకుండెను. ల్యూసీతప్ప తక్కిన నౌకరులంద రీయింటినుండి యావలికరిగిరిని తరువాత నాకు తెలిసెను. తెలివి తేటలంతగా లేనిదగుటవలనను, ఒడలువంచి బాగుగా కష్టపడి పనిచేయునదియగుటవలనను, ఆమెనుగూడ పనిలోనుండి తప్పింపవలయునంత యావశ్యకత వారికి గన్పించకపోయియుండవచ్చును.

ఆమె చేతిలో క్రొవ్వువత్తి యొక్కటియెగాక పాలకూజాగూడ నుండెను. రెండవచేతియందొక రొట్టెముక్క యుండెను.

లోపలమనిషి సంచారమేమియు గానక ఆమె భయకంపితయై దిగులుపడి దిక్కులుచూడనారంభించెను. పాపము! ఆఘాతకులు నన్నీ పాటి కేమిచేసిరియని యామె హడలిపోయియుండును. అందువలన నింక తడవు మసలరాదని యెంచి నేను నా రహస్య ప్రదేశమునుండి మెల్లగ నీవలకివచ్చితిని.

“అయ్యో! అమ్మా! లోర్నా! నాతల్లినీవేనమ్మా! నేను మొదట నమ్మలేదుగాని తరువాతనేమో చూతమని వచ్చితిని. అయ్యో అమ్మా యెంతసీరసించి పోయినావెత్తల్లీ! ఎంతపనిచేశారమ్మా ఆ రాక్షసులు! * అనుచు నామె శోకసంతసాశ్చర్యములతో బలికెను. ఆమె కన్ను లశృపూరితలై చినుకులు క్రిందికి జారుచుండెను. ఆమె ముఖమప్పుడంతయో దయార్ద్రమై చాల అందముగ గన్పించెను. మూర్తీభవించిన కారుణ్యదేవతయె యిట్లువచ్చెననియు నాప్రార్థన నాల కించి దానికి ప్రత్యుత్తరముగ నామె నా భగవంతుడిచటికి పంపియుండ వచ్చుననియు నేను విశ్వసించితిని.

ఆ పాలకూజా పట్టుకొనునపుడు నీరసమువలన చేతులుగడగడ వణక సాగెను. పాలుత్రాగునపుడవి తొణకిపోయి క్రిందికి ధారకట్టి ప్రవహింప నారంభించెను. రొట్టెను పెద్దపెద్ద ముక్కలుగ విరచి తొంజీరతొందరగ నోటవేసుకొన నారంభించితిని. ఆకలితొందరలో నది కుత్తుకకడ్డము పడకుండ జాగ్రత్తగ మ్రింగవలసి వచ్చెను.

క్షుద్భాధనట్లు శాంతింపజేయుచుండు సమయమున ల్యూసీనేనిచట నున్న సంగతి తనకెట్లు తెలిసినదియు చెప్పసాగెను. నేనిప్పుడున్నది యామెగడయేనట ! అనగా నాకిప్పుడు కారాగృహముగ దోచినగది యామె కనుదినము నివసించు ప్రదేశముగ నుండెనట ! తానెన్నియో సంవత్సరముల నుండియు కాపురమున్న ఆగదిలోనుండి యొకనాడొక స్మికముగ నాజర్మను నొకరు యామె నావలకు పొమ్మనెనట ! ఎంతచెప్పినను తాను వినకుండుటజూచి యాక్రూరుడొకమెను చేయిపట్టుకొని యావలికీడ్చినై చెనట. పిమ్మట నామె యచటనే నిలచియున్నను వారే మియుపాటింపక సన్నిచట బందీకృతనుగ జేసి యెట్లయిన వశ్యము చేసి కొనవలయునని యాలోచించుకొనుచుండిరట ! నన్నెట్లయిన లొంగ జేసినయెడల గొప్ప పారితోషిక మిచ్చెదనని ప్రాప్తునతి వాని కాశ పెట్టెనట ! శేపటిమధ్యాహ్నమునకు ప్రాణమువిసిగి నేను వారెట్లు చెప్పిన నట్లు చేయుదునని వారనుకొను చుండిరట !

వారీ కుట్రసంతటినేల పన్నుచున్నారో సాపమా ల్యూసీ యెరుగదు. నన్నీగదిలో ఖైదీగానుంచి నీళ్లుగాని, పాలుగాని యీయక నోరెండ గట్టి బాధించుచున్నారని మాత్రమామె గ్రహించెనట. ఎందుకేపనిని చేయుచున్నారో ఆమెకేమియు బోధపడలేదు. ఎందుకు చేయుచున్నను, తాను చిన్నప్పటినుండియు పెంచిన గారాబమువలన నన్నిట్లు బాధించుట ఆమెకు కష్టముగదోచెను. ఆగదిలో నిదివరకు తాను నివసించుచుండుటవలన దాని తాళము చెవులలో నొకటి వారికీయగా

నింకొకటి తన యొద్దనే యుండిపోయెనట. ఇంటి యజమానురాలిగ నాన్నగారామెను నియమించిన వెంటనే ప్రాప్తునతి యందలితాళములను తీసికొనిపోయెను. ల్యూసీవద్ద రెండు తాళములున్న సంగతి నామె యెరుగనందున నొక తాళముచెవి తీసికొని యూరకుండెను. ఎప్పుడవసరము వచ్చినను పనికివచ్చునుగదాయని ల్యూసీదానిని జాగ్రత్తగదాచెను. ఇప్పుడా తాళము తన యొద్దనున్న సంగతి జ్ఞాపకము వచ్చి తానిట్లు వచ్చెనట ! నన్నీ చెరనుండి యెట్లయిన తప్పింపవలయునని యామె యుద్దేశ్యము.

కొంతసేపైన పిమ్మట నామె యతివినయముగ “ఎవరును చూడక మునుపే తప్పించుకొని పోవుటనుంచిది. కాదమ్మలోర్నా ? ” అని పలికెను.

చివరకా ల్యూసీవలననే నేనీచరనుండి విముక్తిగాంచితిని. అప్పుడు వేకువజామున నాలుగు గంటలయ్యెను. ఇంటిలోని వారందరును గాఢ నిద్రలో నిమగ్నులై యుండిరి.

పాపమేమియు నెరుగని ముదుసలి నారక్షణ కొరకెన్ని జిత్తుల నేర్చినది ? ఆమెనీరాత్రియందింత శ్రమపడుటకు ప్రోత్సహించిన ఆప్రేమాతిశయము నేనుని వర్ణింపవచ్చును ? మేమాగదిని విడచి యీవలకు వచ్చిన పిమ్మట నామె ఆ తాళముచెవిని నాచేతికిచ్చి బయట నెచ్చటనో పారవేయుమనిచెప్పెను. అది తనయొద్దనే యుండునెడల వారు తన పెట్టెలను బట్టలను వెదకునపుడిది కనిపించి వారామెను బాధించెదరని భయమట ! పాపము !!

మేము మెట్లుదిగిన వెంటనే యామెచేతిలోనున్న క్రొవ్వువత్తి దీపమునార్పి తన నూతన నివాసమగు పశువుల శాలయందలి అట్టల గుడిసెలోని కరిగెను.

నే నెక్కడ పారిపోవుదునో యను సందేహమేమియు లేక యింటి లోని వారందరును నిద్రించుచున్నారను మాటనిజమేనా ?

నే నేవిధమునను గూడ తప్పించుకొనజాలనని వారికి పరిపూర్ణవిశ్వాసముండెను. అందువలన నెట్టియనుమానమును లేక హాయిగ నిద్రించుచుండిరి. దానికి సందేహములేదు. కాని యెవరో ప్రక్కపై నిటునటు కదలుచున్నట్లు మాత్రము చప్పుడగుచుండెను. ఆ చప్పుడెచటి నుండి వినిపించుచున్నదో యని నే నటునిటు చూచుచుండగానే ముంగట నున్న గదులలో నొకదాని తలుపు నాకస్మికముగ నెవరో తెరచిరి. లోపలి విద్యుద్దీపపుకాంతి బయట నంతటను వ్యాపించి పట్టపగటివలె నన్నిటిని పట్టి యొప్పగించునట్లు కన్పరచుచుండెను. వారెవరో నన్ను జూచియె యుందురని యెంచి నిరాశనై భయముతో పెద్దకేక వేసితిని. కాని దైవవశమున నా కేక నాకుతుకలోనే యిమిడిపోయెను.

వెంటనే తెలివితెచ్చుకొని ఆ ప్రక్కనేయున్న యొక పొదచాటున డాగియుంటిని. ఆ తలుపు తెరచినది లారెన్ను. రాత్రి చొక్కావేసి కొని ఆకుజోళ్లను తొడగియుండెను.

అతడు బైటి యరుగుమీదికి వచ్చి అటునిటు చూచి “ఏమిటిది చెప్పుమా ! ఏదియో చప్పుడై నట్లు వినిపించినది ! “అని యనుకొనుచు మరల నూరకుండెను. పిమ్మట లోపలికరిగి సిగరెట్టు కాల్చుచుండెను. తలుపునతడు మూసినను దాని సందులలోనుండి వెలుగు కనిపించుచుండెను. అందువలన నతడింకను నిద్రపోలేదని యనుకొంటిని. ఆ వెలుగట్లాక యరగంటవరకు కన్పించుచుండుట వలన నే నంతసేపు నచటనే డాగియుంటిని. వెలుగు గల్పించుటయె గాక లారెన్ను తనలో తా నేమియో మాట్లాడుకొనుచుండినట్లు గూడ నాకు వినుపించెను. నన్ను బలవంతముగ వారుపెట్టుచున్న బాధల కతడోర్వజాలక విచారించుచుండేనా ? అందువలననే నిద్రపట్టకపోయి యుండవచ్చును.

కొంతసేపైన పిమ్మట మరియొక తలుపు నెవరో మరియొకచోట తట్టినట్లు చప్పుడయ్యెను. కొత్తగా కొని తెచ్చిన కుక్కను కసరునట్లు ప్లోరెన్సు లారెన్సు నుద్దేశించియె కానోపు నిట్లు పలికెను. “ఏమిటీ రాత్రివేళ నీపని? వెంటనే పోయి పండుకొనుము. లేకున్న నాఖరీ వానిచేత బుద్ధిచెప్పించెదను.”

వెంటనే దీపమారిపోయెను. ఆ మాటల కేమియు ప్రత్యుత్తరము వినిపించులేదు. ఇంక నే నెంతమాత్ర మాలసింపగూడ దని గ్రహించి తిని. మరియొక గంటలో నందరు మేలుకొందురు. అప్పుడు తప్పించు కొనుటకష్టము. గనుక నిప్పుడే తప్పించుకొనవలయును. ఈ సరికప్పుడే తప్పించుకొని యావలికిరిగి యుందునని యా ముదుసలి తలంచుచుండును.

లారెన్సు నిద్రపట్టక నటునిటు దొర్లుచు ముక్కుచుండుట నాకు వినిపించుచుండెను. నేను మెల్లగ వీధిగుమ్మముదెస దారితీసితిని. అడుగు తీసి యడుగిడునంతలో నేమిపిడుగు పడునో యనునంత బెంగతో క్షణ మొక యుగముగ బాధపడుచు మెల్లగ వీధిగుమ్మము చేరుకొంటిని. తలుపునకు పూర్వపుగడియలు మాత్రమేగాక మరికొన్ని కొత్తగడియలుండెను.

నేనెంత ప్రయత్నించినను అవి విడకండెను. తుదకెలులనో పెద్ద గడియతప్ప తక్కిన యన్నిటిని విదలించితిని. అ పెద్దగడియనుగూడ నెంతయో ప్రయాసముమీద విదలించితిని. కాని అది విడిపోవునపుడు పిడుగు పడినట్లేదియో పెద్ద చప్పుడయ్యెను. ఆ ధ్వని చచ్చినవారివైన మేలుకొలుపునట్లుండ నిక నిద్రబోవుచున్నవారి సంగతి చెప్పటకేమున్నది! అచట నేదియో విద్యుత్తంత్రముతో నొక గంటనేర్పాటు చేయుటవలన నీచప్పుడు కలిగియుండ వచ్చునని తరువాత నూహించితిని. దొంగలు తలుపు తీయునపు డందరిని మేలుకొలుపుట కట్టి గంటల

నచ్చటచట నేర్పరచుచుందురని నేనిదివరకెచటనో చదివి యుంటిని. అంతయగాక లారెన్నునకిప్పుడు పిచ్చిపట్టి యుండుటవలన నాతడెవరికిని తెలియకుండ నావలికెక్కడ నరుగునో యను నుద్దేశ్యమున దానినమర్చినను, సమర్పియుందురు.

తరువాతగలిగిన యూహలెటులుండినను తలవనితలంపుగ కలిగిన ఆధ్వనికిమాత్రము నాకు మతిభ్రమణముకలిగి మూర్ఛవచ్చునట్లు య్యెను. మూర్ఛయే వచ్చియుండినయెడల నీపైకథ వ్రాయనవసరము లేకనేపోయెడిది. చప్పుడువినినంతనే మేడమీదివారందరును తలుపులను తీసికొని క్రిందికివచ్చునంతలో నేను ల్యూసీకుటీరము కడకు పరుగెత్తితిని. అంతలో ల్యూసీ ఆధ్వనియర్థమును గ్రహించి బైటికివచ్చునంతలో నేనచటికరుగుటనుగాంచి తటాలున లోనికి తీసికుపోయి తలుపువేసెను. అచట నంతయు చిమ్మచీకటిగానుండెను. ఆయింటి యందెచ్చట నిప్పులేనందున చలిబాధ యధికముగానుండెను. పాపమాచీకటిలో ల్యూసీ నేలపై నొకచాప పరుచుకొని దానిమీద పరుండెను, నేను లోనికిరగునంతనే యచటి చీపుళ్లకట్టల సవతలకు త్రోసి యచటనేర్పరచిన యట్టతలుపు నొకదానినామె తెరచెను. ఆయరలో నావలిగోడలోపల నొకబీరువాగూడుండెను. ఆగూటియందొక మనిషి వంగి కూర్చుండుటకు తగినంత స్థలముండెను. ఆగూటియందు నన్ను ప్రవేశపెట్టి గూటితలుపులను, ఆయరతలుపులను వేసుకొని చీపుళ్లకట్టను అందుంచెను. మరల యధాస్తానమందుంచి యామె యావలికరిగెను. నాకాబీరువా గూటిలో నూపిరి యాడునో యాడదో యను సందేహముకలిగెనుగాను, ప్రాణభీతిలో కొట్టుకొనుచున్న నాకప్పుడీ యిబ్బందినిగూర్చి యెక్కువగ విచారించుట కవకాశము లేకపోయెను.

నన్నట్లు లోపలనుంచి జాగ్రత్తగా తలుపులనువేసికొని ల్యూసీ యెప్పటియట్లు నేమియు నెరుగనిదానివలె పరుండెను. ఇచట నీచిన్నచిన్న

యేర్పాటులు జరుగుచుండగా నావల దొంగలెవరో వచ్చిరను హడావిడి హెచ్చుచుండెను. తక్కిన నౌకరులందరును హెచ్చరింపగోరి జర్మను నౌకరు “దొంగదొంగ” యనియు పట్టుకొనుడు పట్టుకొనుడు” యని కేకలుపెట్టెను.

కాని దొంగలజాడ యెచటను గానరాకుండెను. ఇంతలో నాజర్మనుడు ల్యూసీ యింటికరుదెంచి పెద్దకేకలువేసి యామెను లేపెను. ఆమె ఆకేకలకు లేచినట్లు నటించుచు తలుపుతీసికొని యావలికరుగగా “దొంగలగంట మోగినది. నీవు వినలేదా?” అని బొబ్బరించియడిగెను. ఏమియు నెరుగనిదానివలె నామెకంఠస్వరము విశేషముగ చలించుచుండగా “ఏమినాయనా? లేచునరి కాలస్యమైనదాయేమి? ఏమోమునలిదానను. యోకుహాముగారు తమరు కొంచెమీ ముసలిముద్ద మీద కటాక్షించవలయును” అని పలికెను.

“ఆలస్యముకాదే మొద్దా! అయిదుగంటలైనదో లేదో అప్పుడే యెక్కడివేళ! ఈదారి నెవరైన దొంగలు సడచిన చప్పుడైనదా లేదా?”

“దొంగలా! ఏమోబాబు. నేనేమియు వినలేదు.” అని యావృద్ధురాలు ప్రత్యుత్తర మొసగెను.

ఏమ్మట నతడామె శయనాగారమును, ఆచుట్టు ప్రక్కలనున్న పొదల చాటునను కొంచెము పరిశీలించిచూచి తక్కిన నౌకరుల యిండ్లకరిగెను.

వాడట్లు తనిఖీచేయుచుండగా హడలిపోయి బీరువాతలుపులను మరింత దగ్గరగా బిగియించుకొని కూర్చుండి కొంతసేపటివరకు భగవంతుని ప్రార్థించితిని. ఈసమయమున ల్యూసీ విషయమున నేనొక ప్రమాణమును గైకొంటిని. దైవకృపవలన నేనా ప్రమాణమును నిలుపుకొనగలిగితిని. అప్పటికాయాపదదాటి బయటపడువరకు నాకు యమ యాతనగనుండినను, కొన్ని దినములు గడచినపిమ్మట ఆరాత్రిజరిగిన ఘోరవిపత్తు నాకు విషాదముకంటె నెక్కువ సంతోషము కలిగింప

సాగెను. నేనాడట్టిబాధనే యనుభవింపకుండునెడల ల్యూసీ సంగతియే తలంపకుండియుండును. ఎంతక్షుద్రజీవుని హృదయమందైన సపారమైన ప్రేమాప్రవాహ మిమిడియుండుననియు, సమయమువచ్చునపుడది యాశ్చర్యకరముగా ప్రవహింపగలదనియు నేనందువలన గ్రహింప గలిగితిని.

అందునంతయు పరిశోధించినపిమ్మట వారునన్ను ఖైదీగానుంచిన మేడగదినిగూడా తెరచిచూచిరి. నన్ను లోపలగానక నేనెచటికైన తప్పించుకొని పారిపోయియుండుననియు, అందువలననే గంటమోగియుండుననియు వారనుమానించిరి. కాని వారు చూచునప్పటికి తలుపు తాళము వేసియుండుటవలన నేను లోపలినుండి బైటికి రాలేదనియు లోపలికిటికిలోనుండి యావలికిదుముక ప్రయత్నించి క్రిందకాలువలో బడి చచ్చియుండుననియు వారూహించుకొనియుండురు. క్రిందపడిపోవు నెడల శరీరమైన గన్పించకపోవునాయని కొంతసేపు వెదకిరిగాని క్రింద నేమియు గన్పించకుండుటవలన వారి కనుమానము తీరకుండెను.

తెల్లవారుకొలదిని పరిశోధనము మరింత హెచ్చగుచుండెను. ప్రతి గదిని, చావడిని, సందును, గొందిని కూడ వారు వెదుకనారంభించిరి. ఫ్రాస్టుసతీ స్వయముగవచ్చి మేడమెట్ల క్రిందిగదులను, ల్యూసీ బసను వెదకిజూచెను. కాని దైవవశమున అసహ్యకరముగ గన్పించుచుండిన యామె యట్లగదిని మాత్రము పరీక్షింపలేదు.

ఈ హడావిడి యంతయు నెందులకని వంటకత్తె పెక్కుసారులు అడుగగా వింటిని. కాని యెవరు నామెప్రశ్న కుత్తరమీయకుండిరి. ఎవరో తలుపువేయబోయి గంటవాయించి యుందురేమో దానికేల నింతకళవళము పడవలెనని యామె యూరడించుచుండెను. తక్కిన

నౌకరులుగూడ అటులనే వాదించసాగిరి. వారిగోల భరింపనొల్లక చివరకు వెదకుటమాని పూరకుండిరి. నౌకరుల ధోరణినిబట్టి చూడగా యింటివారిలో నెవరిమీదనుగూడ వారి కభిమానముగాని, శౌరవము గాని లేనట్లు గన్పించెను.

మధ్యాహ్న సమయమున ల్యూసీ కొంచెము రొట్టెయును, కోకో పాలను తెచ్చియిచ్చెను. ఆమెను ప్రతిదినమిచ్చు యాహారము నాదిన మామె భుజింపక నాకచ్చివేసెను. పిమ్మట నామె నేనెంతయో బ్రతిమాలగ ఆబీరువాగూటి తలుపుల నోరువాకిలిగా నుంచుట కంగీకరించెను.

అప్పటికి దొంగల నెమకు సందడియంతయు నణగెను. నేనెటులనో యదృశ్యనై తినని వారనుకొనిరి.

సాయంకాల మైదుగంటలవేళకు ల్యూసీ తొందరగవచ్చి నౌఖరు లందరును అప్పుడే తేనీరుత్రాగి చావడిలో కూర్చుండిరనియు, జర్మను నౌకరు మేడమీదనేదియో పనిచేయుచున్నాడనియు తప్పించుకొని పోవుటకదియే సమయమనియు చెప్పెను.

“ఇప్పుడే” యని యామె పలుకునప్పటికి నాకెచ్చటనుండి వచ్చినదో తెలియదుగాని యపరిమితమగు శక్తివచ్చినది.

మెలమెల్లన వీధిగుమ్మము చేరుకొని యావలకరిగితిని. దారి పొడవునను కాళ్లువణకిపోవుచు ముడుకులు కొట్టుకుపోవుచుండెను.

గుమ్మముదాటి వీధిచేరుకొనిననుగూడ నాపదదాటినదను నమ్మకము లేకుండెను. వెంటనేవరు వచ్చుచున్నారోయని దిగులుగనుండెను.

ఇంతలో నెచటినుండియో యొక రక్షకభటుడు దర్జాగా నడచుకొనుచు నాకెదురుగా వచ్చుచుండెను. అతనికినాపై ననుమానము కలుగకుండా తప్పించుకొనుట కెంతయో భయముకలిగెను కాని చివరకెటులనో వానిని తప్పించుకొని యావలబడితిని.

గ్రీన్విచ్ యచటికి చాలా దూరమున్నది. వేగమింటిలోపడి నాచిరుకుర్రని యెడిలోబెట్టుకొని నాకటవుదీర ముద్దులాడువరకు నోపికబట్టుట కష్టముగానుండెను.

వీలయినంత శీఘ్రముగ నేనిపు డింటికరుగవలయును. “హృదయ మెచటనున్న నదియెగృహ” మను మాట నిజమని నేనపుడు తెలిసికొంటిని.

ఇంటి కరుగునపుడు దారిలో నెన్నియో సంశయములు బాధించినవి.

నేను తలుపుమీద చేయి వేసినంతనే యెవరో దానిని తెరచిరి. లవుజాయి దిగులుపడి నాదెస జూడ నారంభించెను.

“పిల్లడు, పిల్లడు—” అనుచు తొందరగ నేమియో యడుగబోయి నోట మాటరాక నూరకుంటిని.

“అయ్యో! ఎందుకమ్మా అంత బెంగ? పిల్లడు సురక్షితముగ నున్నాడు. ఎట్టి లోపమును గలుగలేదు. దూడవలె కదలక మెదలక పాలు త్రాగి హాయిగ పండుకొనుచున్నాడు. అవును కాని యిలాంటి దానవు నీ వెందు కింత బాధపడి మ మ్మింత బాధపెట్టితివి?” అని యడిగెను.

నే నా మాటల వినుట కాగలేదు. నా బంగారు తండ్రిని, నాపాలిటి భాగ్యదేవతను చూచువరకు నామన సాగకుండెను. దడదడ గదిలోని కరిగితిని. నా చిన్నికూన హాయిగ నిద్రించుచుండెను. ముక్కురంధ్ర ములకడ జేయి యుంచి యూపిరి యుండుటను గాంచి మనము శాంతిం చెను. వాని జాడలను బట్టి చూడగా నే నిచట లేనందున వాని కెట్టి లోపమును గలుగలేదు.

ఇంతలో రోజుమేరీ యింటికి వచ్చెను. నే నేల నిన్నిదినము లెచట నుండిపోయినదియు చెప్పవలసినదని వారు నిర్బంధించిరి. కొంతసేపటి వరకు వారికి నే నేమియు చెప్పలేకుంటిని. తరువాత వా రిరువురి సహాయమున తల దువ్వుకొని స్నానముచేసి రెండు మూడు రొట్టెలను భుజించిన వెనుక ప్రాణము కొంత కుదుటబడెను. ఆతరువాత జరిగిన కథ నంతటిని జెప్పితిని. నే నెవరినో అప్పుడు తెలిసినది లవుజాయికి.

అయినను దొంగతనము విషయములో నామె యభిప్రాయ మంతగ మారినట్లు గన్పించలేదు.

రోజుమేరీకి చాల కోపము వచ్చినది. వెంటనే పోలీసుస్టేషను కరిగి రిపోర్టు చేయుదము రమ్మనియెను. కాని నా కది యిష్టము లేకపోయెను.

జానుమెట్లీ యక్షరములతో నాపేర నొక బంగీ వచ్చిన సంగతి యామె కప్పుడు జ్ఞాపకము వచ్చెను. బంగీ విప్పి చూడగా దానిలో నా బ్యాంకి నోట్లకట్ట నేను కట్టినట్లుగనె యుండెను. నా కెంతయో ఆశ్చర్యము కలిగెను. నాడు దొంగిలించిన డబ్బంతయు మరల వచ్చినది తిరిగి నాయుష్టము వచ్చినట్లు వెచ్చించుకొన వచ్చునని వానిని లెక్కించు కొనుచుండగా దానిలో మెట్లీ కార్డు ఒకటి యుండెను. ఆ కార్డుమీద “పొరపాటున వీటిని దీసికొంటిని. క్షమింపవలయును” అని వ్రాసి దాని క్రింద జానుమెట్లీ యని చేవ్రాలు చేసియుండెను.

అవురా ! నే ననుమానించినట్లు జానుమెట్లీ చేసినదే యీ దొంగపని యని యపు డందఱమును నవ్వుకొంటిమి.

ఆ సమయమున రోజుమేరీ నావైపు నిదానించి చూచెను. నేను గూడ నామెవైపు తిలకించితిని. ఆమె కన్నులవెంబడి నీరు కార నారంభించెను. ఆమె విచారముతో “లోర్నా ! నీవు నన్ను విశ్వసించితివి. నే నా జాను నిచటికి తీసికొని వచ్చితిని. ఆత డిట్టి పనిని చేసినాడు. ఇంక నిటుపై నీవు మరల నన్ను సమ్మజాల వనుకొనియెదను” అనెను.

ఆ మాటల బలుకునపు డామె ముఖ మతిదీనముగ గనుపించెను. వెంటనే నే నామెను బిగ్గరగ కాగలించుకొని యామె యొనరించినదాని యం దెట్టి తప్పిదము లేదనియు తప్పుచేసినది మెట్లీ యనియు చెప్పితిని. మెట్లీ సమ్మక స్వామిద్రోహ మొనరించునని యెవరు గ్రహింపగలరు ? అంతియగాక సత్యమే రోజుమేరీని ప్రేమించుచున్నట్లు వ్యవహరించెను. తిన్నయింటి వాసము లెన్నునట్లు మెట్లీ తాను వలచిన యువతికిని,

ఆమె స్నేహితులకును అపచార మొనరించునని యెవ రనుమానింప గలరు ? నా డబ్బు నా కంపుట కింత యాలస్య మొనరించుటయె గాక నతడు తక్కిన వస్తువు లన్నిటి నుంచుకొనెను.

ఎంత విశ్వాసఘాతకుడు ! రోజుమేరీ యేమియు తోచక బంగీ కాగితముల నిటునటు త్రిప్పుచు నొక నూతనాంశమును కనిపెట్టెను. నేను బంగీ విప్పునప్పుడే దానిని గమనింపవలసి యుండెను. మనము స్థిమితముగ లేనందున నా కా ధ్యానమే లేకపోయెను. బంగీకాగితముల ముద్రలను జూపించుచు, రోజుమేరీ ఆ బంగీ అమెరికాదేశమందలి శాను ఫ్రాన్సిస్కో పట్టణమునుండి వచ్చినదని చెప్పెను.

అట్లయిన మెట్లీ ఫెర్నూద్వీపమునకరిగి అచటినుండి యీ బంగీనంపి యుండవచ్చునని నా కనుమానము కలిగెను. ఆ ఫెర్నూద్వీపపటము లును, నెడ్డు జాతకమును, మెట్లీ యపహరించిన వస్తువులలో నుండి పోయినవి. ఈ దుర్మార్గుడు తానే నెడ్డు భేజుగ ప్రవర్తించి ఆ ద్వీపముల నాక్రమింపడుగద ! ఏమో యెవరేమి చెప్పగలరు ?

నేనింతవర కనుమానించినట్లు నెడ్డు భేజు నిజముగ మరణించియె యుండునెడల యీ పటములు మొదలగువానితో నాకెట్టి ప్రయోజనము నుండదు. ఆయాస్తి యంతయు నా చంటికుర్రవానికి రావలసి యున్నది. కాని వాని పుట్టిన నాటికే లభించిన డ్యూకు అండుడ్యూకు కంపెనీవారి యాస్తియంతయు నుండగ దీనికిగూడ నేల ప్రయాస పడవలయునని యనుకొంటిని.

మరునాటి యుదయము ధైర్యమునవలంబించి మెట్లీ పంపిన బంగీ లోని సాముకొంత చేతపట్టుకొని మానాన్నగారి యింటి వకీలు మీ కెనుగారి యొద్దకు పయనమైతిని. అతడునన్ను జూచియు, నా కథ వినియు, మిగుల యాశ్చర్యచకితుడయ్యెను. నాన్నగారువ్రాసిన పీలు నింకను కచేరీలో దాఖలుచేయలేదనియు, నాకా సంగతిని ముందుగ

తెలియబరచనిది దానిని పైలుచేయుటకు వీలులేదనియు, నాన్నగారు మరణించిన దాదిగ నాయునికిపట్టును కనుగొనుటకు తాను విశ్వప్రయత్నము చేయుచుండెననియు సతడు చెప్పెను.

లారెన్ను యెవరియనుమతి నొందకయె నాన్నగారియింటిలో ప్రవేశించెను. అతనినావలికంపుట రెండునిముషములపని. కాని నాకతనిపై నెట్టికోపమునులేదు. అంతియగాక సతని ప్రస్తుతస్థితి బాగులేదు. అతని పోషణార్థము కొంతడబ్బిచ్చుట మంచిదనిగూడ నాకుతోచెను. వెంటనే నాయుద్దేశమును మీకినుగారి కెఱింగించితిని.

నాప్రాణములిచ్చుడెట్టి యపాయకరస్థితి యందున్నదియు, నన్నును నాబిడ్డను జంపుట కాతుంటరులెట్టి దుండగము నొనరించినదియు నేనతనికి వివరముగ తెలియబరచితిని. అట్లయిన లారెన్ను జీవించియున్నంతకాలమతనికి నాకుతోచిన భృత్యము నిచ్చుటకొక వీలు వ్రాయవలసినదని మీకినుగారు చెప్పిరి.

కంపెనీవ్యవహారమున కెట్టిలోపమును కలుగకుండ తగినవారి సత డాయాపనుల నిర్వర్తించుటకేర్పాటుచేసెను. వారిలో కొందరు నాన్నగారితోగలసి ముప్పదియేండ్లనుండి యాకంపెనీలోనే పనిచేయుచుండిరి. వారిలో కొందఱికి కంపెనీలాభములో వంతులుండెను. లారెన్నునకు కంపెనీకిని యెట్టిసంబంధమును లేదు. లారెన్ను తెలివితక్కువపనులను గూర్చి మీకినుగా రప్పుడు మరికొన్ని వివరములను చెప్పిరి. కంపెనీలోని ముఖ్యోద్యోగీయుల పనిపాటలనుగూర్చిగూడ సత డేమియో జెప్పినట్లు జ్ఞాపకము.

మాయెత్తుగడలనుగూర్చి లారెన్ను ముందుగా గ్రహించినట్లుండెను. ఒకనాటిసాయంకాలము మీకినుగారును కంపెనీ ముఖ్యోద్యోగీయులిరువురును వెంటరాగా నేను నాన్నగారియింటి కరిగితిని. తలుపులు తాళములు వేసియుండెను. ఆచెంతనున్న రక్షకభటుని బిలచి

వానినచట సాక్షి గనుంచి తాళములను బ్రద్దలుజేసి లోనప్రవేశించితిమి. పెరటితలుపునకు తాళము వేసినట్లులేదు. గట్టిగాలాగినంతనె యది యూడివచ్చెను. పనివారందరు మూడురోజులక్రిందటను, ఇంటివారా క్రిందటిరోజునను కొంతసామాను పట్టించుకొని బయటికిరిగిరని యిరుగు పొరుగు వారలుచెప్పిరి. రెండుబండ్లసామాను పట్టించుకొనిపోవుట వలన వారాయిల్లు ఖాళీచేసి యెచటికో పోయియుందురని యిరుగు పొరుగువా రూహించిరట !

వంటయింటిలో మే మడుగుపెట్టుసరికి మానల్లపిల్లి “మ్యావు మ్యావు” అని యరచుకొనుచు వచ్చెను.

దానిని జూచి మీ కినుగారి కోరికపై నాతో లోని కరుదెంచిన రక్షకభటుడు “పిల్లి జాడలను బట్టి చూడగా నది యాకలితో నున్నట్లు కన్పించ” దని పల్కెను.

“అయ్యో పుస్సీ! ని న్నొకరై నిచట విడచిపెట్టి పోయినారా? కఠినచిత్తులు” అని నేను జాలిగ బలికితిని. ఇంతలో నెచటనో తలుపు తీసిన చప్పు డయ్యెను. మే మందర మా తలుపు చప్పుడైన దెస జూచితిమి. లోపల మనిషి సంచరించుచున్నట్లు అడుగుల చప్పుడయ్యెను. ఆ చప్పుడు విని మీకినుగారు గంభీరస్వరమున నిట్లు పల్కిరి. “ఎవ రక్కడ? వెంటనే బయటికి రండి! లేకున్న ప్రాణము దక్కదు.”

*

*

*

*

ఆ మాటలు విని పాదములు తొట్రెలుచుండ నా ప్రాణములు గాపాడిన ముసలి ల్యూసీ యీవలకు వచ్చెను.

“ఓసి ల్యూసీ! సీవేనా?” అని నే నరచితిని. ల్యూసీ యెవరో, ఆపె నా ప్రాణము లెట్లు కాపాడెనో, ఆ సంగతి నపుడు నే నందరి కెఱింగించితిని.

మమ్మును నూ వెంట నున్న పోలీసుభటుని జూచి యామె భయ మొందెను. “నిన్నిచట కాపుంచి వారందరూవలి కరిగిరా?” అని నే నడిగితిని.

“లేదమ్మా! వారితో గలసి నేను గూడ నావలికి పోవలసియుండెను. కాని నా చిన్ననాటినుండి యిచటనే యున్నందున దీని నిపుడు విడచి పెట్టుటకు మన సొప్పినది కాదు. ఇదే నా యిల్లు గదా యింకెక్కడికి పోదును? ఆ పాపిష్టి యోకుహము నా కున్న ఆశీలదిపాటి ఉబ్బు నపహరించినాడు. అందువలన నేను చేయుటకును తోచక నిచట డాగి యుంటిని. నే నెచట దాగియుందునో నీకు తెలియునుగదమ్మ!— అక్కడనే మొన్నటినుంచి దాగియుంటిని.”

ఆ డాగియున్నచోటు నే నెరిగినదే యని మరల చెప్ప ననసరము లేదు. నా యింటియందలి మేడమిదై లన్నియు నా ప్రాణము గాపాడ నేరని పాడురోజున నన్ను గాపాడిన ఫల మదియె.

తక్కినవా రా ముసలిదాని మంచిచెడ్డలు తెలియక దాని నేమేమియొ ప్రశ్నింపసాగిరి. వా రామె సంత కఠినముగ ప్రశ్నించుట నాకు కష్ట ముగ దోచెను. అంతమంది అన్ని సారులు గంట మ్రోగించగా తా నేల తలుపు తెరవలేదో చెప్పవలసినదని వా రామెను నిలువదీసి యడుగ సాగిరి. ఎవరు వచ్చి యేమిచేసి పోవుదురో యను భయమున తాను తలుపు తీయలేదని యామె యెన్నిమారులు చెప్పినను వారు నమ్మ కుండిరి. గంట మాత్రము పెక్కుసారులు మ్రోగె నని యామె చెప్పెను. ఇల్లంతయు రెండు రోజులనుండి ఖాళీగా నుండెను. ఆ క్రిందటిరాత్రి ఫ్లోరెన్సును తల్లియుగలసి రెండుపెద్దబండ్లపై సామానువేయించుకొని యెచటికోపోయిరి. ఆప్రయాణసన్నాహములనుగూర్చి వారు చాల నేపువర కేమియో మాట్లాడిరి. కాని తన కాసంగతులు జ్ఞాపకము

లేవు. వారెచటి కరిగినదిగాని, ప్రస్తుత మెచటనున్నదిగాని యామె కేమియు తెలియదు.

“నీవస్తువు లన్నిటి నెత్తుకొనిపోయిరేమో చూచుకొనియెదవా లోర్నా ?” అని యెవరో బలికినట్లయ్యెను.

“ఈజాడలన్నియు నట్లే గన్పించుచున్నవి. అమ్మ నగ లెంత విలు వైనవి! వాటిని నై న నుంచిరో లేక నెత్తుకొనిపోయినారో?” అని నేనంటిని.

పిమ్మట మేమందరము గలసి మేడమీది కరిగితిమి.

*

*

*

*

లారెన్ను గత నాలుగైదువారములలో చేయించిన మార్పులను జూచి నాన్నగారి స్నేహితులు ఆశ్చర్యచకితులై నవ్వసాగిరి. వారిలో నొకరు “లారెన్నునకు పిచ్చిపట్టినదనగా నేను నమ్మలేదు. కాని యీ యేర్పాటులనుబట్టి చూడగా నతనికి పిచ్చియై తినమాట యధార్థ ... .. మనియె తోచుచున్నది.” అనిరి. మీకు తెలియదేమో గాని సర్ మార్టినుగా రాసంగతిని చాలదినములక్రిందటనే కనిపెట్టిరి. అని మరియొకరనిరి.

ఈక్రొత్తయేర్పాటులను చేయించినంతమాత్రమున నతనికి పిచ్చి పట్టినట్లు నిర్ణయించుటకువీలులేదని మీకినుగా రనిరి. ఇదియొక క్రొత్త పద్ధతీయనియు, నవనాగరికులు కొంద తావిధముగ తమ యిండ్లలో మార్పులను జేయించుచున్నారనియు మీకినుగారు వారందరికి అప్పుడు బోధించిచెప్పిరి.

భోజనశాలలోనికరిగి చూడగా నచటి వెండిసామగ్రియంతయు నట్లేయుండెను. ఖజానాపెట్టె నాన్నగారి పతనాలయమం దుండెను. ఆతాళములగు త్తిని మీకినుగా రింటియొద్ద మరచివచ్చుటవలన దానిని తెరచుటకు వీలులేకపోయెను. వారి ధర్మమాయని పతనాలయమును

మాత్ర మీక్రొత్తమార్పులతో పాడుచేయలేదు. తక్కినమార్పులన్నిటిని పడగొట్టించి యెప్పటియట్లు యిల్లంతటిని బాగుచేయించుట కథమపక్ష మొక నెలదినములైన పట్టుననియు, అంతవరకు నేనీగది యందే కాలక్షేపము చేయవలయుననియు ననుకొంటిని. అంతలో నొకరాప్రక్కనున్న గదితలుపు తోయగా నదియె కచేరిచావడియని నేను తెలియబరచితిని. ఆగదియందున్న అగ్నిగుండములో నిప్పులుండుటయెగాక దానిలోనికాంతులు గదియంతటను ప్రసరించుచుండెను. ఆయగ్నిగుండముచుట్టును పరజాగుడ్డలు వ్రేలాడుచుండెను.

“అందరు నొక్కసారి యాగుడు. ఆ చిన్నదాని నావలిగదిలోని కరుగమనుషు” అని రక్షకభటుడు కేకవేసెను.

కాని ఆ వింతయేమియో చూడవలెనను ఆతురత అందరికి గూడ నధికముగ నుండుటవలన అందఱమచటి కరిగితిమి. ఆయగ్నిగుండము దగ్గఱ నొక శవము పడియున్న ట్లేదియో నాకు గోచరించెను. అంతట నేను వెనుకకాగిపోతిని.

భయకంపములతో మీకినుగారా శవము లాలెన్ను డ్యూకుదని తెలియబరచుటలోపల నేనా సంగతిని గ్రహించితిని.

* * * * *

రక్షకభటు డనుమానముతో అగ్నిగుండము వైపుచూచి వెంటనే పుస్తకాలయములోనున్న తెలిఫోనుయొద్ద కరిగెను. నన్ను బలవంతము పైని డ్రాయింగు గదిలోనుండి యావలికంపిరి. ఇంతలో నెవరో ల్యూసీని దీసికొనివచ్చి నా కెదురుగ గూర్చుండబెట్టిరి. నల్లపిల్లి ఆమె యెడిలో గూర్చుండెను. అటుపిమ్మట నింటిలోనికి వచ్చుచు బోవుచు నుండిన వారిసందడి హెచ్చుసాగెను. నల్లని తోలుసంచితో నొకరును, మరియొక రక్షకభటుడును లోనికరిగిరి.

ఆ క్రొత్తగా వచ్చినమనిషి ల్యూసీనిట్లు ప్రశ్నించెను.

“లారెన్ను డ్యూకుయింటిలోనున్న సంగతి నెరుగుదువా ?”

“నే నెఱుగను”

“ఆయన యింటిలోనుండి బయటికెప్పు డరిగినది తెలియునా ?”

“తెలియదు.”

“అతడు చనిపోయిన సంగతియైన తెలియునా ?”

“తెలియదు.”

వారెన్ని ప్రశ్నలనడిగినను తెలియదని ల్యూసీ చెప్పుచుండెను. పాపము ! ఆమె యేమియు నెఱుగదట. వీధితులుపు మాత్రము నెవరో కొట్టినట్లును, తలుపునకతికియుండు గంటను మ్రోయించినట్లును, ఆమెకు పెక్కుసారులు వినుపించెనట ! అంతకు తప్ప వేరేమియు నామెకు తెలియదట.

“వీధితులుపు చప్పుడైనప్పుడు నీవేల తలుపుతీయ కుంటివి ?”

“నే నింటిలోనున్న సంగతి యెవరికీ తెలియగూడదు గనుక.”

“ఏల తెలియకూడదు ?”

నేనిచటనున్న సంగతి వారికి తెలియునెడల బలవంతముగ నావల కంపుదురు గనుక.”

“వారంద రావలకు బోయినపుడు నీవొక్కరై వేల నిచటనుంటివి?”

“ఇదియె నాయిల్లు. ఇంతకుతప్ప నాకు వేరేదియు దిక్కులేదు. నా డబ్బంతయు గూడ యోకుహం అపహరించెను.”

యోకుహము యెవరని వారడుగగా జోకేయిమను జర్మనునొకరు నామె యాపేరున బీలచుననియు, అతడు లారెన్ను నొకరనియు, మర్యాద తెలియని మూర్ఖుడనియు వారికప్పుడు తెలియ బరచితిని.

“వాడసొమ్ము నేల అపహరించెను ? ఎంత ?”

“ఆరు సవరనుల ఆరు పిల్లింగులు నా జీవితమందలి యావదార్జనయు సదియె. ఆ మాత్రము గూడ నతడు నాకు దక్కనీయకుండెను. ”

“నీ వెందుకిచ్చితివి ? ” అని యడుగగా నామూర్ఖుడేవియో లేనిపోని నేరముల నారోపించి యామె నుద్యోగమునుండి తొలగింప ప్రయత్నించెననియు, అట్లు తొలగించకుండ జేయుటకాడబ్బు నీయవలసి వచ్చెననియు, నామెచెప్పెను.

ఈ హడావిడి యంతయు నిట్లుండగా నింతలో వీధితులుపు నతికియున్న గంట నెవరో మ్రోయించిరి.

ఎవరాగంట మ్రోయించిరో చూడవలయునని నేను చాలఆతురత నొందుచుండగా ముగ్గురు పోలీసుద్యోగీయులు తలుపుదగ్గర కరిగిరి. వారిలో నానల్లనిపొట్టిమనిషి యెక్కువ అధికారముగలవాడని దుస్తులనుబట్టి గ్రహించితిని. మీకినుగారితో శాండిను, ప్రోచీనుగారు లిద్దరు నుండిరి చదువరుల కిదివరకె తెలసియున్నది. కాని ఆయారుగురు పురుషులలో నెవరికి నెట్టిభయము లేకుండెను. ఇంకభయపడుచు నవస్థ పడుచున్న మేమిరువురము ల్యూసీయును, నేనును స్త్రీలము. మాతో మానల్లపిల్లి ప్రిసిల్లు గూడ కొంచెముభయ మొందినట్లుండెను.

ఇంతలో మీకినుగారి యనుమతిపై నాపోలీసు అధికారి తలుపు తీసెను. తలుపుతీయునరికి గుమ్మములో లారెన్ను ప్రాతనౌఖరు ఫ్రెండిలు నిలచియుండెను.

అతడెవడో ఆపోలీసుఅధికారి యెరుగడు. తక్కినవారినిమాత్ర మెఱుగునుగనుకనా ?

“ఎవరు నీ”వని యాయధికారి గట్టిగప్రశ్నించెను. పోలీసుభటులను జూచినంతనే సగముప్రాణము పైకెగసిపోయి జీనచ్ఛవమువలె నిలచియున్న ఫ్రెండిలున కాప్రశ్న మరింత భయముగలిగించెను.

“మీపని కాటంకము గలిగించినయడల క్షమింపవలయును.” అని యతడు దీనముగ బలికెను.

“నీవేల వచ్చితివి ?”

“డ్యూకుగారిని చూడవలయునని.”

“నీవు డ్యూకుగారికి మిత్రుడవా ? అట్లయిన లోనికిరమ్ము.”

లోనికి రెండడుగులు పెట్టినపిమ్మట నన్నుజూచి నీవేల నిచటనున్నా వనునట్లతడు ప్రశ్నార్థముగ నావైపుజూచెను.

పిమ్మట పోలీసుద్యోగిప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగ “నేనతనికి మిత్రుడనుగాను. అతనియొద్ద బంధ్రాతుగా జాలదినములు పనిచేసియుంటిని. ఇప్పుడొక్కసారి చూసిపోవలయునని—”

“ఉద్దేశించి వచ్చితివా?”

“ఆఁ. అవును. ఆయన నొక్కపరి చూడవలయునని చాలదినముల నుండియు నాతురతగనుండెను.” అనుచు సతడు నాముఖమును, పోలీసు వారిముఖమును జూచి యేదియో విపరీతము జరిగినదని యూహించుకొని “ఇప్పు డాయన యెచటనున్నారు? ఇంతమంది జనులేల వచ్చిరి? ఆయన కేమియు ప్రమాదము కలుగలేదుగదా?” అని యాతురతతో ప్రశ్నింపసాగెను.

ఫ్రెండిలుని, వానియాతురతను జూచి నాకు చాలజాలి కలిగెను. నన్ను మోసగించిన మెడ్డ కిత్తడు బావమరదియను సంగతియు, లారెన్సు కొలువునం దున్నప్పటికిని జూచిన నాకపరిమితమగు అసూయగలుగుచుండె ననుసంగతియు నేనపుడు పూర్తిగ మరచిపోతిని. వానిమీద జాలికలుగుటవలన దగ్గరకరిగి “అయ్యో ఫ్రెండిలు! మరియెక్కడి డ్యూకు?” అంటిని.

అంత సతడు కళవళపడి యేడ్చుచు “ఏమి జరిగిపోయినది? డ్యూకుగా రేమైపోయిరి?” అని యడిగెను. “అతడు మరణించెనని యిప్పుడె తెలసినది.”

అంతట ఫ్రెండిలు బిగ్గరగ నేడువసాగెను. అచటివారంద రాశ్చర్యపడి ఏడవడని యడుగగా నేనపుడు పూర్వకథనంతటిని వారికి తెలియబరచితిని.

పిమ్మట నొకజవాను వానినేవేవియో ప్రశ్నలనడిగి బాధించుచుండెను. ఫ్రెండిలు తగినప్రత్యుత్తరముల నీయజాలకుండెను. లారెన్సు మరణవార్త ఫ్రెండిలు హృదయమును పగులజేసెను. అతని యసందర్భ

మరణము నాకే విచారము గలిగించుచుండగా యిక ఫ్రెండిలు సంగతి వేరే చెప్పవలయునా? నిష్కారణముగా చెడుతిరుగుళ్ల కలవడి లారెన్సు చెడియెనుగదా యని నేను విచారించుచుంటిని. ఫ్రెండిలు విచార మటువంటిదిగాదు. తాను హృదయపూర్వకముగ ప్రేమించి శౌరవిం చిన యజమాని మరణించినందుల కతడు వగచుచుండెను.

చిన్నసత్రము వీధియందలి మేడను విడచునప్పుడు అనగా సుమారు రెండుమాసములక్రిందట తనను పనిలోనుండి తప్పించిరనియు ఆసంగ తిని నెలదినములుండగా చెప్పనందుల కొక నెలజీతము నిచ్చెదమని చెప్పిరనియు కాని తానాసామును పుచ్చుకొనలేదనియు, ఉద్యోగమునుండి తొలగించిననుగూడ తాను లారెన్సును తరచుగ జూచు చుండెననియు లారెన్సు తన్ను మరల నుద్యోగమునం దుంచుట కెంత ప్రయత్నించినను కార్యము లేకపోయెననియు, తాను కోరినపుడెల్ల రావలసినదని లారెన్సు తననెంతయో దీనముగ బ్రతిమాలెననియు నతడు చెప్పెను.

ఇట్లప్పుడప్పుడు వచ్చుటకు లారెన్సు తనకు కొంతడబ్బు నిచ్చు చుండెనని యాత డంగీకరించెను. ఆడబ్బును పుచ్చుకొనకుండునెడల తాను సేదవాడగుటవలన మరియొకరియొద్ద కొలుపు చేయవలసినచెప్పి డని ఫ్రెండిలు చెప్పెను.

లారెన్సు నిషావస్తువులను వుపయోగించుచుండిన సంగతి తనకు తెలియుననియు కాని ఆవస్తువు లతనికెట్లు వచ్చెడివో ఆసంగతి మాత్రము తనకు తెలియదనియు, తానట్టివస్తువుల నతనికెన్నడును కొని యివ్వలేదనియు నతడు చెప్పెను.

ఫ్రెండిలు నిన్నటిదినము మూడుసారులును, నేడు రెండుసారులును, లారెన్సును జూడవచ్చెను. డ్యూకుగారు తమ్మొక విపత్తునుండి గాపాడ

వలయునని జాబువ్రాయుటవలన నతడిన్ని మారులు వచ్చెను. ఆవిపత్తు యెట్టిదో వివరముగా నతడు వ్రాయలేదు.

పోలీసుఉద్యోగి లారెన్సువ్రాసిన లేఖనందుకొని దానిని జదువు కొనుచుండగా నతనిభుజముమీదనుండి నేనాయుత్తరమును తొంగి చూచితిని. దానియందట్లుండెను.

“షియమైనప్రెండిలూ !

మంచివాడవు గనుక నన్నీవిపత్తునుండి కాపాడవలయునని నిన్ను కోరుచున్నాను. ప్రస్తుతము నామొద్ద నొక షిల్లింగైననులేదు. కాని రెండుమూడురోజులలో నీకేమైన నీయకపోనులెమ్ము. నేనొనరించిన తప్పిదములకు మాచెల్లెలికినాపై నెంతయసూయగలిగినను నన్ను పూర్తిగ విస్మరింపదు. వారు సామానంతయు తీసికొనిపోయిరి. నీవు శీఘ్రముగ వచ్చిననెతప్ప నాపనియంతయు పూర్తియగును. బహుశా యదియె యుత్తమపద్ధతియని నాకు తోచుచున్నది.

నేనెంతవరకు దయ్యములతో చెలగాటములాడుచుంటిని. చివరకు పరాజితుడనైతిని.

ఇట్లు

నీమిత్రుడు

లారెన్సుడ్యూకు”

జరిగినవృత్తాంతమంతయు నిప్పుడీలేఖవలన నాకు విశదమయ్యెను. ప్రాణమువిసిగి చివరకు లారెన్సు ఆత్మహత్యగావించుకొనెను. ఆమాట తలచుకొనినప్పటికి పట్టరానంత దుఃఖమువచ్చి మరి నిలువజాలక చేరువనున్న ఒక కుర్చీలో కూలబడితిని. వారిబాధ పడలేక నతడాత్మహత్య గావించుకొనెను. అయ్యో ! లారెన్సు !! అదియె నీకుత్తమ పద్ధతిగ గన్పించినదా ? యని విచారింపసాగితిని.

పదిపండ్లెండు దినములవరకీవంత ప్రజలకలజడికలిగించెను. అటు తరువాత నేదియో కుటుంబకలహములువచ్చి యారీతిగా జరిగియుండునని యందఱనుకొనిరి. పోలీసుఅధికారి యాచుట్టుప్రక్కలనున్న పెద్ద మనుష్యులను కొంతమందినితెచ్చి పంచాయతీచేయగా సల్లమందు నిషాయెక్కువగుటవలన లారెన్సుడ్యూకు మరణించెనని తీర్పుచెప్పిరి. ఆత్మహత్యచేసికొనినట్లు పరిస్థితులవలన స్పష్టముగ గన్పించుచుండె. నిట్లు తీర్పుచెప్పట బాగులేదని ప్రజలనుకొనుచుండిరి.

నాకుమాత్రము పంచాయితీదారుల తీర్పుసరియైనదని తోచెను. లారెన్సు బుద్ధిపూర్వకముగ మరణించియుండడు. ఫ్రెండిలు వచ్చువరకైన వేచియుండును. ఫ్రెండిలువచ్చినపుడు తలుపుతెరిచియుండునెడల లారెన్సు మరణింపకపోవునేమో? తలుపుతీయకుండుట ల్యూసీతప్పని గూడ నేనుచెప్పను.

అట్లయిన నీయుదంతమంతటి కెవరుకారకులో వారిదే యాతప్పంత యునని చెప్పవచ్చును. సరియె యెవరుకారకులో మున్నుండు తెలియగలదు.

లారెన్సున కంత్యక్రియలుగావించినపిమ్మట నేనుమరల మాతాత తండ్రులగృహమున నివసింపనిశ్చయించితిని. మరల నీయింటిలోనుండు భాగ్యము యాజన్మమున గలుగునని నేననుకొనలేదు. తలవనితలంపుగ గలిగిన యామార్పునకు నాలోనాకే యాశ్చర్యముగలుగుచుండెను.

లారెన్సుచేయించిన క్రొత్తమార్పులన్నిటి నూడబెరికించి యింటి నంతటిని మరల పూర్వపంథాననుసరించి బాగుచేయింపనలెననుకొంటిని,

ఆమరుచటిదినమె గ్రీన్విచ్చికరిగి యచటి అద్దెగదులకు స్వప్తిచెప్పి రోజుమేరీతో గలసి డ్యూకుమేడకు వచ్చితిని. లవుజాయిని విడచి వచ్చునప్పుడు నాకుచాల దుఃఖమువచ్చెను. శుభముగవెళ్లునపుడు కంటనీరు బెట్టకూడదనియు, తానప్పుడప్పుడు నాన్న గారింటికివచ్చి మమ్ము తరుచుగ జూచుచుందుననియు నామెచెప్పెను. తరుచుగ వచ్చునట్లు వాగ్దానమొనరించినను ఆమెయొక్క సారిమాత్రమే మాయింటికివచ్చెను. అప్పుడు మేమొనర్చిన మర్యాదల కాశ్చర్యమొంది తనకును యింతటి మహాభాగ్యవంతులకు నెక్కువ స్నేహముండకూడదని యామెపలికెను.

అదృష్ట దేవత నాతో డాగురుమూత లాడుచున్నట్లు నాకప్పుడప్పుడు దోచుచుండెను. ఇప్పుడింత దృఢముగ నున్నట్లు గన్పించుచున్నను, కనబడని విషత్తేదియో యప్పటికప్పుడు సంభవించి మరల మమ్ము లండను నగరవీధులందు భిక్ష మెత్తిప వచ్చునని నేను రోజుమేరీతో నా కష్టసుఖము లన్నిటిని చెప్పుకొనుచుంటిని.

మాకిరువుర కిప్పుడు పనిచాల మిక్కుటముగ నుండెను. పెక్కుదినముల బట్టి మేముభయలము అక్కచెల్లెండ్రవలె సత్యంతస్నేహముతో మెలగుచుంటిమి. అక్కచెల్లెండ్రయ్యను కొందరు తరుచుగ దబ్బలు లాడుచుందురు. మా కెప్పుడట్టి కలహములుగూడ లేకుండెను. మాయిద్దరిలో నా చిన్న పాపనిపై నెవరికెక్కువ యభిమానమున్నదో చెప్పుట కష్టము. ప్రతిదిన ప్రవర్ధమానుడగుచు నెడ్డు చంటిబిడ్డడన్ని విధముల తండ్రినిపోలుచు పెరుగుచుండెను. అది చూచి రోజుమేరీ యేమనుకొనునో యనియు, మరల మా పూర్వగాధలను గూర్చి అనవసరచర్చ లారంభ మగునేమోయనియు నేను భయపడు చుంటిని. కాని రోజుమేరీ నా కంటె నెక్కువ యానందమును గనబరచుచుండుట వలన నట్టి యుపద్రవమేదియు లేకపోయెను.

గృహమంతటిని మరల నెప్పటియట్లు బాగుచేయించుటలో మాకు పని యెక్కువగనుండును. గతవిషయములనుగూర్చి తరచితరచి యాలోచించుకొనుచు విచారించుట నాకుకష్టముగదోచెను. ఏదియో యెడతెరిపిలేని పనిపెట్టుకొనుటవలన గత దుఃఖములను మరచి యిరువురము హాయిగ కాలక్షేపము చేయుటకు నిశ్చయించుకొంటిని.

ఒకనాడింటినౌఖరులు కావలయునని పత్రికలలో ప్రకటించితిని. అందులో బట్లరుపని నిమిత్తము వచ్చినవాటిలో మొట్టమొదటిది ఫ్రెండిలుది.

ఆదరఖాస్తులను చూడగనేనాకు మిగుల ఆశ్చర్యముకలిగెను.

ఫ్రెండిలుని జూచునప్పటినుండియు వానిపై నేలనో నాకసూయ మిక్కుటముగనుండునని యిదివరకు చెప్పియుంటిని. కాని లారెన్సు కొలువునందుండునపుడతనియందు ఫ్రెండిలు గన్నరచిన విశ్వాస మపరిమితము; సామాన్యముగ నట్టిప్రభుభక్తిగలబంటులు దొరకుట కష్టము. అందువలన కొంచెము సేపాలోచించి వానినే పనియందుచుకొనుటకు నిశ్చయించితిని.

జానుమెడ్టి సంగతినందర్భముల నతడేమైన వివరముగ దెలుపు నేమోయని వానితో చాలవరకు ప్రస్తావించితినిగాని కార్యములేక పోయెను. మెడ్టి దేశాంతర మేగెననియు, ఏదేశమునకరిగెనో తానెరుగడనియు తెలిసికొనుటకు తగిన ప్రయత్నముల జేసెదననియు నతడు పలికెను.

*

*

*

*

ఫ్రెండిలు యెంతయో ప్రయాసతోగూడిన ప్రయత్నముపై కొన్ని వివరములనుమాత్రమునరసి నాకిట్లుజెప్పెను.

మెట్లీకుటుంబము కవెంటుగాడ్డెనులో గల తోటలను వర్తకశాలలను విక్రయించుకొని అమెరికాదేశమున కరిగిరి. ఫ్రెండిలు జాన్ మెట్లీ సోదరిని వివాహమాడినసంగతి యిదివరకు తెలిసియె యున్నది. ఆమె లోకాంతరప్రాప్తినొంది యిప్పటికి కొన్ని సంవత్సరములైనది. జీవించి యున్నప్పుడైన నామె పుట్టింటి కరుదుగ వచ్చుచుండెడిది. మాటల సందర్భములో మెట్లీని లారెన్సుసంరక్షణార్థము కొన్ని దినములు నియమించినట్లు మెట్లీనాతో చెప్పినసంగతి నిజమేనాయని ఫ్రెండిలు నడిగితిని. లారెన్సు మతిచెడి తిరుగుచున్నందున నతని యభిమానము కావలయు మనిషియొక డతని నిరంతరముకాచుకొని తిరుగవలసివచ్చుట వలన ఫ్రెండిలు తన బావమరదినె నియమించెనట.

ప్లోరెన్సు మర్చిసనుగురించియు, ఆమెతల్లినిగురించియు, నతనికెంత వరకు వివరములు తెలియునో చెప్పవలయునని యడిగితిని. నాకు తెలియనిసంగతులుగూడ కొన్నిటి నాతనివలన తెలిసికొంటిని. లారెన్సు మరణమునుగూర్చి పోలీసువారొసరించిన విచారణకు వారుభయము గూడ వచ్చిరి. పోలీసువారు వారిని లారెన్సువృత్తినొందుటకేమికారణమని ప్రశ్నింపగా తమకానంగతేమియు తెలియదనియు, డ్యూకుల గృహమును విడచిపెట్టి తాము మరియొక బసకిరుగునపుడు లారెన్సు గూడ తమతో నచటికి వచ్చెననియు, ఆమరునటిదినము తనకు పట్టణములో నేదియో పనియున్నదనిచెప్పి యెచటికో బోయెననియు రాత్రి యింటికిరానని చెప్పినందున తామంతగా నాతరుతనొందలేదనియు వారుచెప్పిరి.

ఇంక ఫ్రెండిలు చెప్పినకథ. లారెన్సునకు మతిస్థిమితముగ లేనిసమయమున అతనికిని ప్లోరెన్సునకును వివాహమొనరించుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. ప్రాస్తునతి మర్చిసనునకు తల్లి. ఆమెయె యీవివాహ

మునకు కారకురాలు. ఆమె చేయుచున్న ప్రయత్నములు నాన్నగారికి తెలిసిపోయెను. ఆసంగతి తెలిసినవెంటనే యతడామెను పనిలోనుండి తప్పించెను. ఆసమయమున నేనెచటనుంటినో తెలుసుకొనవలయునని యతడు చాలవరకు ప్రయత్నించెను. నాన్నగారుకూడ నాయునికిపట్టు దెలసికొనుటకు విశ్వప్రయత్న మొనరించిరట ! బ్యాంకుఖాతా యొక్కటియె కొంతయాధారముగ గన్పించెనటకాని వారికిగూడ నానూతన విలాసము తెలియనందున నేమియు చెప్పనేరకుండిరట !

ఈక్రొత్త సంగతులు నాయుహా ప్రపంచమును మరల కలతపెట్ట నాగినవి. నెడ్డు సంగతి తలచుకొనినపుడెల్ల, తానెచ్చటనున్నదియు తెలు పక నిన్నిదినములనుండియు నన్నిచట నొంటరిగ డించిపోయినందుల కెంతేనియు గినియుచుంటిని. కోపమెంత యగ్గలముగనున్నను నాకాత నిపై ప్రేమమాత్రము నశింపకుండెను. తానుకోరి ప్రేమించి పెండ్లి యాడిన భర్తపై నేయువతికైన నెన్నటికటి యసహనస్థితి సంభవింప జాలదని నానమ్మకము. ఇతరులకెట్లు దోచినను నాకుమాత్ర మట్టి సంగతి యనందర్థముగ దోచెను. ప్రేమ పూర్తిగ నశించునెడల వలచిన శ్రీయొక్క ప్రేమలో లోపముండవలయును. ఎంత నీచపురుషునైనను, ఒకమారతని ప్రేమించి పెండ్లియాడిన మగువ కాతనియందెట్టి విషమ స్థితిలోనైనను ప్రేమ యుండకతీరదు. అటులనేనాకు నెడ్డుపై ప్రేమ నశింపకుండెను. జానుమెట్లీ యెట్టి నీచకార్య మొనరించినను రోజుమేరీ కతనియందలి ప్రేమ నశింపకుండెను. ఆతనినెప్పుడైన నేను దూషించు నెడల, నా మాటలకెదురాడ జాలకపోయినను, కంటనీరుబెట్టుచు “మరల నీడబ్బంతటిసీకు పంపలేదా ? ” యని యడుగుచుండును. గ్రీన్విచ్చియం దున్న విషమదినములలో సత్యశతగిన సహాయము చేయకున్న నెంతయో బాధ పడుదుముగదా యని చెప్పుచు నతడొనరించిన సహాయముల

నేకరువు పెట్టుచుండును. మెట్లీయందు నాకెట్టి గౌరవము లేకపోయినను ఆమె పవిత్రప్రేమలతానికుంజము వాడి ఆయిల్లాలెంత కుందునో యనివెఱచియైన నేనతని దూరుట మానుకొనవలసి వచ్చెను.

అంతపెద్ద వ్యాపారముచేసి, ఇన్నియెండ్లు గడపిన నాన్నగారే విశ్వ ప్రయత్న మొసరించి నేనున్నతావు గనజాలనపుడు పాపము పరదేశము నందున్న నెడ్డు నేనున్న ప్రదేశము నెట్లు కనుగొనగలడను వివేకము నాకపుడు గలిగెను.

డ్యూకుఅండ్ డ్యూకు కంపెనీవారి బ్యాంకునకును, నెడ్డు డబ్బుంచిన బ్యాంకునకును ఎట్టి సంబంధము లేకుండెను. మాబ్యాంకుసంగతి జ్ఞాపకమువచ్చినపుడు నాకు క్రొత్తయూహ యొకటి జనించెను. నెడ్డు వ్రాయు జాబులు నాకెట్లు చేరును? మాబ్యాంకు విలాసమునకైన వ్రాయవలయును లేదా పూర్వము మేము నివసించియుండిన చిన్ని గృహమునకైన వ్రాసియుండవలయును. నాన్నగారు నాయునికి పట్టు తెలియక నాబ్యాంకును మాత్రమెటులనో కనుగొని దానియందు నా పేరున డబ్బుకట్టిన సంగతి జ్ఞాపకము వచ్చెను. నెడ్డుగూడ అటులనే కట్టియుండకూడదా? అను సంశయము నాకపుడు కలిగెను. బ్యాంకులో నాఖాతాతీసి వేయుటవలన నే నెచటనున్నదియు బ్యాంకు వారికి తెలియకపోయి యుండుననియు, నెడ్డు తప్పకుండ నచటికి నాపేరున జాబులనుగాని డబ్బునుగాని పంపియుండుననియు నాకపుడుతోచెను. ఆమరునాడే పిమిలికంపేటకరిగి మా బ్యాంకునకరిగితిని. నా పేరున జాబులనుగాని డబ్బునుగాని ఎవరైనపంపిరాయని యడిగినంతనే వారొక కట్టెడు జాబులను తెచ్చియిచ్చిరి. నా పేరున మరికొంత డబ్బుగూడ జమకట్టబడి యుండెను. యీమారు జమకట్టిన మొత్తము చాల హెచ్చుగనుండెను. నెడ్డువ్రాలుతో విలాసములువ్రాసి యుండిన ఆ

విదేశపుటు త్తరములను జూచినంతనె నా కప్పుడు గలిగిన సంభ్రమా శ్చర్యములు ఇంతంతయనిచెప్పశక్యముగాదు. వానినెవరై న యూహింప వలయునేగాని వ్రాయనేరరు. నలుగురు చూచుచుండగా నచట నాయు త్తరముల కట్టనువిప్పటకు నాకిష్టములేకపోయెను. విదేశపుటు త్తర ములు మాత్రమెగాక లండనునగరమునుండిగూడ నొకజాబు నెవరో వ్రాసియుండిరి. దానిని విప్పిచూడగ మాయింటి యధికారి వ్రాసియుం డెను. ఆరుమాసములనుండి యింటిలద్దె యివ్వలేదనియు అందువలన తనకు యిబ్బందిగనున్నదనియు సతడు వినయపూర్వకముగ వ్రాసెను. వివాహసంతరమొక సంవత్సరముహాయిగ కాలక్షేపముచేసిన ఆయింటి సంగతియె చాలదినములనుండి నాకు జ్ఞాపకములేకపోయెను. ఈయు త్త రము జూడకున్న యింకెన్నిదినములు మరచియుందునో? వెంటనే అతనిజూచి బాకీపైకమంతటిని చెల్లించి ఆలస్యముచేసినందులకు క్షమా పణము కోరుకొని పిమ్మట నాయింటిలో నీయుత్తరములన్నిటిని సావ కాశముగ చదువుకొనవలయునని నేను నిశ్చయించుకొంటిని.

నెడ్డు యిప్పటివరకు సజీవ్వియై యున్నాడను దృఢనిశ్చయముకలిగినంత నె నాకపరిమితానందము కలిగెను. రోజు మేరీ నాసవతియెయని యనుమానించుచు విచారసముద్రమున కొట్టుకొనుచుండిన సమయమున నెడ్డు మరణించిన నె నాకెక్కువ సంతసకరముగ నుండునని యెంచితిని. కాని అతడు మరణింపక సజీవ్వియై యుండుటవలన నాకిపుడపరిమితానందముకలిగెను.

నెడ్డు వ్రాసిన లేఖలన్నిటిలో కట్టకడపటిదానిపై సిడ్నితపాలాశీసు ముద్రయుండెను. అనగా అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రము లందలి న్యూసౌత్ వేల్సు రాష్ట్రమునుండి వచ్చెను. దానినింపి ఆరు వారములైనది. అదియె కడపటిదిగాన దానిని మొదట జదువనెంచితిని.

గ్రామాంతర మరుగుట వలన చాల దినములనుండి యింటికి రాలేదని యింటియజమాని యగు పూలవర్తకునకు సమాధానముచెప్పి అద్దెనంతటిని చెల్లించి యిల్లుమాత్రమింకను కావలయునని చెప్పితిని. ఆ యింటియవసరము మరల నుండునేమోయను అనుమానము నన్నప్పటికి గూడ విడువకుండెను. నాజీవిత స్థితియంతయు నస్థిరమును, ఆకస్మికప్రమాద పరిపూరితము నగుచుండుట వలన, ఏగడియ యెట్లుండునో యను భయసంశయములు విపరీతముగనుండెను.

పిమ్మట తొంటి చిన్నగృహమున ప్రవేశించి ఘృణిఘృణరితమైన కుర్చీయందటులనే కూలబడి యుత్తరములు జదువనారంభించితిని. మొదట నే ననుకొనిన రీతిని కట్టకడపటి యుత్తరమును మొదట విప్పితిని.

ప్రాణప్రియా ?

నీకీ యుత్తరమందుసరికి లేనిపోని బెంగలతోనాకు పిచ్చియై తీయుండునని నమ్ముము. నీస్వంతదస్తూరిని నీ సమాచార మేమియు తెలియనందుల కెంతవిచార మొందుచున్నానో దైవమునకెఱుక. అదియె నాపిచ్చికి కారణము. నీవిపుడు గ్రీన్విచ్చిలో నున్నావనియు, మహాద్విపత్తువలన ఖోభిల్లుచున్నావనియు వినికిరిగ తెలసినది. కాని నీవీసరికి స్వస్థచిత్తురాలవగుదువను నమ్మకమున నీలేఖను వ్రాయుచున్నాను. బ్యాంకుమేనేజరు పేరున నీ ఖాతాలో జమకట్టటకుగాను వేయినవరసులను నేడే పంపితిని.

“నాబహిప్రాణమా ! లోర్నా ! యీలేఖను చూచినవెంటనే నీకుశలవార్తను తంతిమూలముగ తెలియబరచుము. ఒక నెలదినముల వరకిచట నుండెదను. ఈ నెలదినములలో నీయొద్దనుండి జాబుగాని, శంతిగాని రానియెడల వెంటనే లండనునగరము బయలుదేరి వచ్చుచున్నాను. నిన్నెచట చూడగలనో ఆసంగతినైన బ్యాంకువారికి చెప్పము.

“నేనిప్పటిలో రాకూడదు. వ్యవహార పరిస్థితులు చాల చిక్కుగ నున్నవి. ఇప్పుడిచ్చట నుండకపోవుటవలన చాల సప్తమువచ్చును. అయిననాకది యంతలెక్కలేదు. ఈప్రపంచమంతటను నాకు కావలయు వస్తువు వొక్కటియెగలదు. దాని పేరు లోర్నా. నాబ్రహ్మప్రాణమవగు నీవుతప్ప నాకింకేమియు నవసరములేదు. నాసర్వస్వమవగునీకు సంతోషమొనగూర్చుటకై నేనిపుడింత దూరదేశము చేరితిని. అట్టిస్థితిలో నీమంచిచెడ్డలు తెలియనపుడు నాకీధనమేల ? జీవమేల ?

“నేనంత మంచిలేఖరిని కానని నీవెరుగుదువు. అందువలన వుత్తరమును బాగుగ వ్రాయలేక పోయియుండును. అయినను యీ మాటలనుబట్టి నామనసునందున్న భావములను నీవు గ్రహింపగలవని నమ్ముచున్నాను.

“నేనిప్పుడనుకొనినటులంతయు సక్రమముగ జరుగునెడల నామనో హరి ప్రపంచమంతటి నొక ఆటవస్తువుగ భావించి తనయిష్టమువచ్చిన రీతి నాడుకొనవచ్చును. నేను వచ్చులోపల మీ ముసలినాన్నగారి నెన్నడైన జూడ తటస్థించునెడల సతనితో నామాటలుగ నిట్లు చెప్పము. అనతికాలమున నె తమతో సరితూగు సంపదల ననుభవించి తీరదనని తమకు వాగ్దాన మొసగియుంటిని. ఇప్పుడాస్థితికి వచ్చితిని. తమస్థాయికిమించిన భాగ్యము సంపాదించితిని గావున తమ తనయను పరిణయ మొందినందులకు మన్నింపుడు.”

“మొయిలు స్త్రీమరు మరియొక యరగంటలో ? యలు దేరుచున్నది. ఇంకొక నిముష మాలస్య మొసరించినను లేఖ దానికందదు. అందువలన నింతటితో విరమించుచున్నాను.

ఇట్లు

నిన్ను ప్రేమించు నీప్రాణసఖుడు

నెడ్డు.”

దీనిలో వ్రాసిన ప్రకార మతడొసరించునెడల సతడమరికాలో స్త్రీమ రెక్కి రెండువారములగుననిలెక్కించుకొనిచూచితిని. ఈలేఖ యిచ్చటికి వచ్చుటకు మూడువారములైనదని లేఖపైనున్న తపాలాముద్రలవలన తెలియుచున్నది. అనగా నెడ్డు మరి వారము రోజులలో లండనుచేరునని యనుకొంటిని. మొయిలుటపావచ్చుట కెంతత్వరితయాన సౌకర్యము లున్న సంతత్వరితగతి సతడిచటికి వచ్చునని యతని యుత్తరముల ధోరణినిబట్టి గ్రహించితిని.

ఒకటి వెనుక నొకటిగ తక్కినలేఖలను గూడ చదివితిని.

నేను గ్రీన్విచ్చి యందున్న సంగతి యతనికెల్లు తెలిసినదోయని నేనాశ్చర్యపడజొచ్చితిని. అతడు రోజుమేరీ విషయమై యేమియు వ్రాయలేదు. గ్రీన్విచ్చి యందుండునపుడు నాకామె యెచటకనబడి

పోవునో, నేనందుపై నేమనుమానింతునోయను సంకోచమైన ఆయన కున్నట్లా యుత్తరములందొక దానిలోనైన గన్పించలేదు.

తాను త్రవ్వించుచున్న బంగారుగనులను గూర్చియు అందువలన లభించు పెన్నిధులనుగూర్చియు సతడంతయో గ్రంథము వ్రాసెను.

ఆగనుల విషయమున ఆప్టియా ప్రభుత్వమువారితో నేవియో తగా యిదాలు వచ్చియున్నవనియు, అయినను భయమొందవలసిన యవ సరములేదనియు, నాన్న గారివద్దనుండి పోయిన కాగితములు తనకు లభించునెడల నెట్టిచిక్కును లేకపోయెడిదనియు సతడు వ్రాసెను.

కడపటి యుత్తరము నాకుముందుగ వ్రాసిన జాబునందతడిట్లు వ్రాసెను. “ఇచ్చటి వ్యవహారములన్నియు సతీయద్భుతముగా పరిష్కృత మైనవి. నీవు మహదచ్చప్రపంతురాలవగుటయే దానికి కారణము. పొగడికకుకాదు గాని నీవు గొప్ప సూరవసితవని చెప్పవలసియున్నది. అన్నియు బాగుగనున్నవనిగాని, యుత్తరములే వ్రాయవు. అదిమాత్రం బాగులేదు. అందువలన నాకెంత బాధగనున్నదో నీవు గుర్తించ లేదు.....” అని యేమియో వ్రాసెను.

మరియొక లేఖయందతడిట్లు వ్రాసెను. “నీకు నేనెన్నియో వివర ములను తెలుపుచూ నొకలేఖను వ్రాసియుంటిని. ఎంతకాలమునకు నెట్టి ప్రత్యుత్తరము రాకుండుటను బట్టిచూడ నాలేఖ పరులచేతిలో పడినట్లు నాకనుమానము గలుగుచున్నది. ఎవరిచేత బడినను సరియే కాని, లా రెన్సువ్యూకు చేతులలో మాత్రము పడకుండచేయుమా భగ వంతుడా యనిదైవము ననేకవిధముల బ్రార్థించుచున్నాను. అతనికా యుత్తరమే అందునెడల నాయాశలన్నియు నడుగంటును. నేనిదివరకు నీవువ్రాసినట్లు ఫెర్నూద్వీప పటముపై నేనుచాలా వరకాధార పడి యున్నాను. ఆపటముగాని, దాని ప్రతి మరియొకటిగాని నాకు వెంటనే కావలసియున్నది. ఆపటము తాలూకు నకలు మరియొకటి జార్జియొద్ద

నుండెను. వాడప్రతి తనయొద్దనున్నట్లు తానుమరణించుటకు ముందొక వారముక్రిందట నాకువ్రాసిన యుత్తరములో తెలియబరచినాడు. నేనీ సంగతిని క్రిందటిలేఖలో నుదహరించితిని. శ్మశానమందలి గృహములో నీవుచూచిన ఆస్త్రీ యంతకాలమునుండియు వానితో నబద్ధములాడుచు వాడు తనకుమారుడేయని చెప్పుచుండెనట. వాడును, లోకులు నామాట నమ్మకొనుచుండెరట! ఆమె నెక్కడనో చూచినట్లు నాకు జ్ఞాపకమున్నది. మాతల్లికి జబ్బుచేసినపుడామెతో నుపచారార్థ మీమె లండనునగరమునకు వచ్చినట్లున్నది. దీనినిబట్టి చూడగా నొక యను మానము గలుగుచున్నది. నేనుకాక మాతల్లికి మరియొక కుమారు డుండి యుండవలయును. నాకపుడు కేవలము బాల్యప్రాయమై యుండుట వలననే నాసంగతిని మరచియుండవలయును. నేను దగ్గరలేని సమయము నను, వాడు కేవలము బాల్యదశయందున్నపుడును, మాతల్లి మరణించి యుండవలయును. అప్పుడా టక్కరివానిని తనకుమారునివలె బెంచి వానిని లోకమునుగూడ వంచించియుండవలయును. ఇవి యంతయు నాయూహాపరికల్పితము. ఇందెంతవరకు సత్యమున్నదో భగవంతునకే తెలియవలెను. నేను తిరిగి లండనునగరము వచ్చునప్పుడీ సంగతులన్నియు రూఢిగ తెలియగలవు. అయ్యోజాణ్ణి! ప్రియసోదరుడా! ఎంతదురదృష్ట వంతుడవై మరణించితివిరా నాయనా! నీకును నాకునుగాక మరి యిరు వదిమందికైన సరిపోవునంతటి యాస్తియిచట నున్నట్లు నీవేమి యెఱు గుదువు? ఇంతవరకు నాకీసంగతినైన తెలుపకుంటివి? నాకొక తమ్ము డున్నాడను సంగతి ఇదివరకే తెలసియుండెనా?—”

తక్కినయుత్తరము లన్నిటికంటె నీయుత్తరము నాకెక్కువ ఆశ్చర్యము కలిగించినది. “ఇదివరకె వివరములన్నిటిని వ్రాసితీ” ననినలేఖ నాకెచ్చుటను గన్పించుచుండెను. నెడ్డు అనుమానించినటు లాయుత్తర మింకొకరి చేతిలో పడియుండవచ్చును. కొన్నియుత్తరములపై మా

చిన్నకుటీరపు విలాసమునుకొట్టి బ్యాంకువిలాసము వ్రాసియుండుటయు నాకు గన్పించెను. అటులింటికివచ్చిన యుత్తరము లందొకటి పోయి యుండవచ్చును. లారెన్సు నాయుంటిచుట్టు నెవరినో కాపుంచుటయు ఇంటిని దోపింప బ్రయత్నించుటయు జరిగినరోజులలో నీయుత్తరము వచ్చియుండవలయును. అప్పుడు లారెన్సు మనుష్యులెవరో దాని నపహరించి లారెన్సున కిచ్చియుండవలయును. దాని నతడపహరించి యుండవలయు.

అజాబులో తానాపటమునకలు దాచియుంచిన స్థలమునుగూర్చి యేమైనా వ్రాసెనేమో, వ్రాయకుండునెడల జానుమెట్లీ కారహాస్య స్థలమెట్లు తెలియును? వ్రాసియేయుండె సనుకొందును. ఆట్లయిన లారెన్సు అపహరించిన లేఖ జానుమెట్లీ కెట్లుచిక్కును? ఒక వేళ లారెన్సు మెట్లీ నాపనికి నియమించెనేమో?

అప్పుడునాతల యెన్నెన్నియో వెర్రియూహలవాలయ్యెను. యెంత యూరకొందుమన్నను మెదడు పనిచేయుచునే యుండెను. చివరకు తలనొప్పియై త్తి పోటుపెట్టసాగెను. కలలోతిరుగుచున్న మనిషివలె నేవేవియో వెర్రియూహలతో నేనిల్లు చేరితిని. ఈవిషయములన్నిటిని నేను రోజుమీరికి చెప్పవచ్చునా? చెప్పవచ్చునెడల యెంతవరకు చెప్ప వచ్చును, ఎంతవరకు చెప్పగూడదు? ఆమెతో చెప్పకున్న యింకనా కిదమిథమని నిరూపించి చెప్పగలవారెవరు? అని యేవేవియో తలపు లెడతెగకుండ వచ్చుచుండెను.

ఈయుత్తరములో వ్రాసిన జార్జియను నాతడామెభర్త యగునా కాదా? ఒక వేళ యామెభర్త కాకపోయినయెడల మాకిరువురకు నెడో భర్తయగునాకాదా?

ఇప్పటికిగూడ నేనింతసంశయమొందుట యితరులకాశ్చర్యము గలిగింపవచ్చును. కాని దూరమాలోచించి చూచు నెడల కలతవడియున్న నామనమునకట్లుతోచుట వింతగాదని వారు గ్రహింపగలరు. ఒకప్పుడు నెడ్డు యామెభర్తయగునా కాదాయను అంశమును చర్చించునపుడు దస్తూరినిబట్టి నిర్ణయించవచ్చునను యాహతో నెడ్డు వ్రాసినయుత్తరమునొకదాని నామెకు జూపించితిని. అంతట నామె త్రుల్లిపడి తనభర్త వ్రాతవలెనున్నదని పలికెను. కొంత సేపటికి మరల తెలివి తెచ్చుకొని, కొంతమంది యన్నదమ్ములదస్తూరి యొకేమాదిరియుండునని చెప్పెదరనియు అటులనే జాజ్జియెడ్వర్దుల దస్తూరి యొకేవిధమున నుండియుండవచ్చుననియు యిందువలన తాను చెప్పినమాటలయందనుమానింపదగదనియు నామె సమ్మతముగ ఒలికెను. అంతియగాక తనభర్త మరణించెనని యామె రూఢిగ జెప్పుచుండెను. చెప్పుటయెగాదు మరియొకరిని వివాహమొనరించుకొన బ్రయత్నించుచున్నది. తగినంత కారణములేనిది యామె యేలనమ్మును? ఒకవేళ పొరపాటుపడియెననియె యనుకొందము. అయిన నేనిపుడామెకాసంగతి తెలుపుట మంచిదా?

మరునాడు నేను మరల బ్యాంకునకరిగితిని. నాపేరనొక వాయు వార్త వచ్చియుండెను. దానిలో “ బయిలు దేరితిని. దారిలోనున్నాను.” అనియుండెను. ఎవరా తంఱినిచ్చియుండిరో తెలియకుండెను.

అటుతరువాత నేననుదినము బ్యాంకునకును, మాపూర్వ గృహమునకును, బోవుచుంటిని. ఆ గృహమును మరల సుభ్రముగ బాగుచేయించితిని. నేననుదినమెచ్చటికిట్లు పోవుచుంటినో తెలియక రోజుమేరీ యాశ్చర్యపడుచుండెను. నా దంతయు రహస్యజీవనము. ఎవరితో నేను చెప్పుకొనుటకును వీలులేకుండెను. చెప్పినను లాభమేముండును? దేని

వలన చెడుగువచ్చునో ! దేని వలన లాభము వచ్చునో యెవరు నిర్ణయించి చెప్పగలరు ? యీ నూతన యుదంతము నావైఖరిని మరల మార్చినేసెను. పూర్వమువలె నా సంగతుల నెవరికిని చెప్పకుండ నుండవలయునను నారహస్యప్రవృత్తి మరల సన్నాహరించెను. అయినను ప్రతియంశమును గూడ చిన్నిమార్చినను కెరింగించుచుంటిని. వాడు మాత్రము దేనికిని ప్రత్యుత్తరమియకుండెను.

ఇప్పటికి మార్చినను కారుమానములు దాటినవి. వసంతకాలమపుడె చాలవరకు గతించెను. అబ్బ ! కాల మెంత త్వరితగతిని బోవుచుండెను ! గతరెండు వారములనుండియు నెడ్డు రాక కెదురు జూచుచుండుట వలన కొంచెము దీర్ఘముగ గన్పించినవి కాని అంతకుముందు వారములు రోజులవలెను, రోజులు కనురెప్పవేయు కాలమునలెను గడచిపోవుచుండెను.

రోజుమేరీతోగలసి అవసరమువచ్చినప్పుడు కూలిమనుష్యులను గూడ బెట్టి మానాన్నగారియింటిని మరల నెప్పటియట్లు బాగుచేయించితిమి.

* * * *

ఇన్నియేర్పాటులను జేయించుచుంటినేగాని మనసులో భయము మాత్రముపోలేదు. నాకనియింతచక్కగ చేయించుకొనుచున్న యీవసతులన్నిటి ననుభవించుట కింకెవరిచటికి దాపరించెదరో మరల నేకారణమువలననైన నేనెచటికైన బోనలసివచ్చునేమోయని శంకించుచుంటిని. కష్టములన్నియు నొంటినినాటిపోవుటవలన నాబ్రతుకెప్పటికప్పుడు గాలిదుమారమునకెగయు చిరులతవలె సస్థిరముగ గన్పించుచుండెను. అందువలన లేనిపోని యనుమానములు పెచ్చుపెరుగుచుండెను.

నెడ్డు రావలసిన సుదినమాసన్నమగుచుండెను. కట్టుకొనుటకు మంచిదుస్తులను కుట్టించుకొనవలసి యుండెనుగాని నాన్నగారిటీవలనే మరణించుటవలనను లా రెన్ను మరణించి రెండువారములైన పూర్తిగ గడువనందువలనను క్రొత్తదుస్తులను కుట్టించుటకు వీలులేకపోయెను. ఒకనాడనాలోచితముగ నేనేదియో పనిచేసికొనుచుండు సమయమున మాకుట్టుపనికత్తె సన్నెటులనో యొప్పించి తెల్లనిపట్టుగొను నొకదాని కుట్టి నాకుయిచ్చెను. చేసినపని యంతగాగప్పించకున్నను నాయొద్ద నామెచాల హెచ్చుడబ్బు పుచ్చుకొనెను. ఆగొను బాగులేదని మరి యొకదానిని, అదిబాగులేదని ఇంకొకదానిని కుట్టించితిని. వీటిబిల్లులను ఇంటిమరామత్తు బిల్లులను చెల్లించవలసివచ్చినపుడు లారెన్ను సహవాసము రిత్తగపోలేదనియు, ఆతనికితగిన చెల్లెలునగుదుననియు ననుకొంటి. డ్యూకు అండు డ్యూకుకంపెనీవా రిన్నిసంవత్సరముల నుండియు కష్టపడి కూడబెట్టిన ధనమంతటి నేనసతికాలముననే వెచ్చించెద నేమోయని భయమొందితిని.

* * * *

ఒకనాడు చక్కగశృంగారించుకొని, చక్కగనలకరించుకొన గలిగినందుల కెంతేనియు సంతసించుచు వీధిచావడి ప్రక్కనెయుండిన పెద్ద హాలులో కూర్చుంటిని. రోజుమేరీ ఆసమయముం దెచటికోబోయెను. ఆమె యెప్పుడువచ్చును, వచ్చి యెప్పుడుసన్నచూచును, చూచి నా అలంకరణచతురతను యెప్పుడుమెచ్చుకొనును అని నేనెంతయో యువ్విల్లూరుచుంటిని. ఆమె యెప్పటికిని రాకుండుట మనసునం దెంతేనియు గినియజొచ్చితిని. ఇంతలో ఫ్రెండిలు లోపలికివచ్చి “లారెన్ను సతి తమదర్శనార్థము వచ్చినది” యనిచెప్పెను.

నాకపుడేమిచేయుటకును తోచలేదు. ఫ్లోరెన్ను నప్పటిలో జూచుట నాకెంతమాత్రము నిష్టములేకుండెను. అట్టిష్టము లేకుండుటకు నిజము దాచనేల ఒక కారణముగలదు. ఆమెను జూచినంతనె నాకపరిమితమగు భయముగలుగును. అంతియగాక నాజీవితము నందింక నెట్టియాపద రావలసియున్నను యీమనిషిమూలమునగాని, యీమెతల్లివలనగాని రావలసియుండుననియు వేరొకవిధముగ నాకెట్టి యాపదయు రాజాలదనియు నేననుకొనుచుంటిని.

“ఆమెయొక్కతియె వచ్చినదా? లేక వెంట నింకెవరైననున్నారా? అని ఫ్రెండిలు నడిగితిని.

“మరియెవ్వరును లేరు. ఆమెయొక్కర్తయె వచ్చినది.” అనుచు నతడు చిన్నదగ్గు దగ్గెను. ఒంట్లోబాగులేదని చెప్పి ఆమనిషి నావలకు పొమ్మనరాదా? ” యను నట్లాదగ్గు నాకర్థమయ్యెను.

“అలాగునకాదు ఫ్రెండిలు ఆమెనిపుడు చూచుటయె మంచిది. కాని నీవుమాత్రము గుమ్ముముదగ్గరనే వేచియుండుము. పిలచిన తక్షణమె లోనికిరావలయును.” అని వానిహెచ్చరించితిని.

“చిత్తము.” అనుచు నతడావల కరిగినవెంటనే ఫ్లోరెన్నునులోపల ప్రవేశపెట్టెను.

వితంతువేషము వేసిననుగూడ విచారము మాత్ర మావంతయు లేనటు లామె మొదటినుండియు చకచక మాటలాడ నారంభించెను. ఆమె కేదియో గొప్ప గుండెధైర్యమున్నట్లు నాకుతోచెను. అందువలన నాకు తాముగాని విచారముగాని కలుగలేదు.

లోపలికివచ్చి యామె యిటునటు నొకమారు చూచి తరువాత నావంకతిరిగి “ఇదియె మంచిపద్ధతి ఇష్టుండుటయె నాకిష్టము. కాని మీయన్నగారి దదియంతయు నొకవిధమైన మతము. ఆతనియుద్దేశ్యములువేరు. ఈయింటి యందంతట నతడేవేవియో మార్పుల నొనరించెను. ఆమార్పులు నాకంతగా రుచింపకున్నను ఆతనియుద్దేశ్యముల కెదురుచెప్పుట నాకిష్టము లేకుండెడిది. అందువలన నేమియు మాట్లాడ కూరకుండెడిదానను. అయిన నతడదియెవనిగ అవసరమైనవి కానివి యెన్నియో మార్పులనుచేయించి యిల్లంతటిని అందవికారము చేసెను.” అనెను.

“అవును. నాకుకూడ అందవికారముగనే కన్పించెను.” అని నేనంటిని.

లారెన్ను నడిగి ఖర్చున కేమైన డబ్బుతీసికొని పోవలయునని వచ్చిన నాడు తానును తన తల్లియు నన్ను పెట్టిన బాధల నింతవేగ మీమె యెట్లు మరచిపోయెను. ఏముఖము పెట్టుకొని మరల నీరీతి సరససల్లాపముల నారంభించుచున్నదని నాకాశ్చర్యము గలిగెను. అయిన నాగాధ నేటులయిన నామెకు జ్ఞాపకముచేసి నేనాసంగతి నెంతమాత్రము మరువలేదను సంగతి నామెగుర్తించుటకై “మరల యిల్లంతటిని మరామత్తులు చేయించి బాగుచేయించితిని. నౌకరుల బసలు కేవలము సరిక కూపములవలెనున్నవి. మీరంత గారాబమున నన్నాదరించి మూడవ

అంతస్తు మీదిగదిలో బసకుదిర్చిన నాటిరాత్రి వాపము నౌకరులెట్టి బాధలుపడుచున్నారో గ్రహింపగలిగితిని.* అని పలికితిని.

ఆమాటలకామెకు కొంతశృంగభంగమయ్యెను. కాని ఆసంగతి తెలియకుండ నామె దాచబ్రయత్నించెను. ఎంతదాచబ్రయత్నించినను ఆముఖముమాత్రము చెప్పివేయుచుండెను.

అయిన నామె యించుకయు సంకోచింపక “నిజముగ లోర్నా ! ఆవిషయములో నీవు నమ్మెదవో నమ్మవోగాని, నా ప్రమేయమేమియు లేదు. నిన్నట్లు బాధించుట నా కెంతమాత్రము యిష్టములేదు. అయిన నేనేమిచేయగలను ? * అని పలికెను.

“సరియె. జరిగినదేదో జరిగినది. ఇప్పుడా ప్రసంగమెందులకు ? కాని యిప్పుడు నీవేదియొ పనిమీద వచ్చినట్లున్నదే ? *

*

*

*

*

*

మేము క్రిందటిమారు అనగా నన్ను బలవంతముగ జంపబ్రయత్నించిననాటిరాత్రి, కలసికొనిన యప్పస్థితికి నిప్పటిస్థితికి నెంతభేదమున్నది? పరిస్థితులన్నియు నొక్కమారుగ తలక్రిందులై నవి. ఆసంగతి స్పష్టముగ గన్పించుచున్నను, ఎప్పటి కేవిపరీతము సంభవించునో యను భయము మాత్రము నా కధికమగుచుండెను.

ఈమె రాకడసూచు నప్పటినుండియు నా భయము మరింత హెచ్చెను. ఇప్పుడీమె యేదియొ పెద్ద యెత్తుగడమీద వచ్చెను. ఆముఖవైఖరి యాచనకు వచ్చినదానివలె లేదు. ఆమె నెంతసీచముగ పరిభవించి యావలకంపుట కవకాశమున్నను, ఆమె యాచనకే వచ్చియుండినయెడల అన్న భార్యగదాయని దయతలచి యేమైన నీయవలయునని బుద్ధి పుట్టినది.

నే ననుమానించినట్లు ప్లోరెన్సు ఏదియొ పెద్ద యెత్తుగడ మీద వచ్చినదని నాకు వెంటనే విదితమయ్యెను కాని ఆమె “అసలునకె ఎసరు పెట్ట” వచ్చినదని నేను గ్రహింపజాల కుంటిని.

“లోర్నా నిజముచెప్పిన నీ వేమనుకొనియెదవోగాని నీ యలంకరణము మాత్రము పరిపూర్ణ శోభస్కరముగ నున్నదినుమా? సంపూర్ణత్వసిద్ధి నీ యరచేతియందున్నట్లున్నది. అనన్య సామాన్యమగు యింత నైపుణ్యము నీ కెచటినుండి వచ్చెనో యని నా కాశ్చర్యమగుచున్నది.”

“ఆ! ఆలాగునా? దానికేమిగాని నీవు వచ్చినపని యేదియో కానిమ్ము. నా దుస్తులను గూర్చి నీతో చర్చించుట కిప్పుడు నాకు వేశలేదు. అసలునీతో నేమి మాట్లాడుటకు గూడ నిష్టములేదు. మనమిద్దరము మాట్లాడదగిన అంశములేమియు లేవనియె నా యుద్దేశము. అయిన నీ వేదియొ కొంతెంతసపు ఎత్తుగడమీద నిచటికి వచ్చితివని నా యూహ!”

“సన్న జూచిన నీ కిట్లు చుచున్నదాయేమి? సరియె కానిమ్ము. నీ మంచికోరి న్నేహభావమున రాజీ చేసికొనవలయునని నేనింత శ్రమ పడి వచ్చితిని. నీ కంత అయిష్టముగ నున్నప్పుడు—”

“అహా నాకిష్టము లేదుగాకలేదు, రాజీలేదు గీజీలేదు వెంటనే యావలికి దయచేయవచ్చును.”

“అక్కర లేదనునపుడు నా కేమి పిచ్చిపట్టినదను కొంటివా? నేను వచ్చిననంగతిని రెండుమాటలలో చెప్పిపోయెదను. నీవంత విసుగుకొననక్కరలేదు. నా పనినంత విస్తరించి చెప్పనక్కరలేదు. నీ తండ్రిరేపు మరణించుననగా తొలినాడు తన సర్వస్వము లా రెన్నున కిచ్చి వేయుచు నొక వీలువాసినాడు.”

ఫ్లోరెన్సు చెప్పినమాట నాకు కొంచెము భయము గలిగించినది. కాని ఆమె సన్ను నిదానించి చూచుచుండుటవలన నామనసు నామెకు తెలియనీయ కుండుటకై యెటులనో ధైర్యము చిక్కబట్టి యెట్టియాశ్చర్యమును దోషనీయకి,

“ఆ వీలు నీ యొద్దనున్నదా? ” అని యడిగితిని.

“అహా ! ఇచట నేయున్నది. ”

ఇంతటక్కుల మారిమనిషి ఆవీలు నిచటికేల తీసుకొనివచ్చినది చెపుమా యని నాశ్చర్యము కలిగెను. అసలు వీలు నెచటనో న్యాయ వాదియొద్ద భద్రముగానుంచి దానినకలుతెచ్చి నాకు జూపింపవలసి యుండెను. లేకున్న న్యాయవాదిద్వారా వ్యవహారమంతటిని నడిపింప వలసియుండెను. అట్లుచేయక నామె యింతతెలివి తక్కువగ దస్తావేజు నిచటికి దీసికొని రాకూడదను కొంటిని.

“నేనది చూడవచ్చునా ? ”

వెంటనే సంచిలోనుండి మడతలు పెట్టిన కవరలోనుంచిన దస్తావేజు నామె పైకితీసి విప్పినాచేతికిచ్చెను. నా కప్పుడట్టి బుద్ధియె పుట్టియుండిన నాదగ్గరనున్న సిప్పుగుండములో దానిని పడవైచి మరల నామె తీసి కొనకుండ నడ్డగించ వలసినదని ఫ్రెండిలునియోగించ వలసియుండెను. కాని నాకట్టి బుద్ధి పుట్టలేదు. పుట్టినను నేనట్టి సాహసకార్యము చేయ లేనని యెరిగియె యామె యాకాగితమును దైర్యముగ నాచేతికిచ్చి యుండును.

వీలు నాన్నగారి స్వహస్త లిఖితమనుటకు సందేహములేదు. దొంగ సంతకమని వాదించుట కెట్టి యవకాశమునులేదు.

దాని యందేమున్నదో తెలసికొన వలయునను ఆతురతలో దాని నంతటినొక మారత్వీరితగ గన్పించినది. సాక్షులందరును గూడ ప్రతి కూలురే. ఒకమాటగాని, మనిషిగాని అనుకూలముగ నున్నట్లు కన్పించకుండెను.

కాని ఆ సాక్షులయందు మాత్రము నాకు తీవ్రమగు అనుమాన ముండెను. ఇటువంటి ముఖ్యములైన దస్తావేజులందు ఘరానామనుష్యులను సాక్షులుగ నుంచుట వాడుక. దీనిలో జోకీయుము, వ్రాస్తూ

సతులు సాక్షి సంతకములు జేసిరి. అనగా లారెన్ను అత్తగారును, నౌఖరును లారెన్నునకు అనుకూలముగ వ్రాసిన దస్తావేజులో సంతకములను చేసిరి.

“లారెన్ను వివాహమైసపిమ్మట నాన్నగారు ప్రాప్తసతి నావలకు తరిమిరని వింటినే? ఆమె సంతకము దీనిలోని కెట్లువచ్చినది?” అని నేనడిగితిని.

“అలాగునా? ఆహా! ఈజాకీముఅన్నవాడు నాకుతుక నులిపి నానోరు మూసిన జర్మనుడేనా?”

*

*

*

*

అవుననుసట్లు లారెన్ను భుజములను గదలించెను. “ఇటువంటిపీలు దగ్గరనుంచుకొనియేనా? మీరాదినము సన్నంతగాబాధించిరి?”

ఆమాటలకామె కోపముతో “ఆపనితో నాకెట్టినిమిత్తములేదని చెప్పియుంటినే! మరల నేలనాసంగతి? నాకీపీలు యీరోజుననె కన్నించినది. లారెన్ను కాగితములన్నిటిని తీరుగవేయుచుండగా వాటిలో దొరకినది.” అని సమాధానపూర్వకముగ జవాబులు చెప్పినది.

“అయిన నేమి? ఈ పీలు ఫుట్టినసంగతి ప్రాప్తసతికిని, ఆజర్మను నౌఖరునకును, చాలకాలముక్రిందటనే తెలిసియుండవలయునుగదా! వారేల సన్ననవసరముగ బాధించిరి?”

“మీనాన్నగారు దానిని చింపివేసిరేమోయని వారనుకొనిరి.”

“అట్లయిన నది లారెన్నుకాగితములలోని కెట్లువచ్చెను?”

“నాకు తెలియదు. మీనాన్నగారాయనపేర తపాలాద్వారా పంపించియుండవలయును.”

“నాన్నగారు మరణించిన శొలిదినమున ప్రాప్తసతి యచటనే యుండెనందువా?”

“ నేనతిత్వరితగతి నీప్రశ్నలన్నిటి నడుగుచుండగా నామెకు సమాధానము చెప్పుటకష్టమయి చేతిరుమాలుతో మాఖము తుడుచు కొననారంభించెను.

“ అవునామె యచటనేయుండెను. ”

“ ఆమాట ఋజువుకాగలదనుకొనియెనను. ”

ఆహా? జాకీయము ఋజువు పలుకగలడు-అతడే ఆమెను లోపల ప్రవేశపెట్టెను. ”

“ నాన్న గారామెకు కబురంపిరా? ఆమెయెవచ్చినదా? ”

“ లేదు. మీనాన్న గారు కబురంపినమీదటనే వచ్చినది. ”

“ జాకీయముచేతనే కాబోలు కబురంపినది? ”

“ అవును. ”

నేను మరల నామెవీలు నామెకిచ్చివేసితిని. దానినందుకొను నపుడామెచేతులు వడకుచుండెను. ఆకంపమట్లుండగనే యామెచేతి సంచిని తెరచి దానిలో నాదస్తావేజునుంచుకొనెను. ఆపిమ్మట నిట్లాడిగెను.

“ వీలుచూచితివిగదా! ఇంక నేమిచేయనెంచితివో చెప్పుము? “ అని ఖండితముగ పలికెను.

“ ఏమియును లేదు. ”

“ ఏమియును చేయవా? ”

“ ఏమైన నెందుకు చేయవలెను? ”

“ ఎందుకా?—సరియెకాని— ”

“ కానియు లేదు గీనియులేదు. నీ విపుడేమిచేయవలయునో నేను చెప్పెదను వినుము. ఆ కాగితములను తీసుకొనివెళ్లి యొకన్యాయవాది కిమ్ము. అతడు దీనిని కోర్టులో దాఖలుచేయుచు నే నిదివరకు దాఖలు

చేసిన వీలునురద్దపరపించును. నా వీలును వ్రాసినపిమ్మట మూడువారముల తరువాత నాన్నగారీ వీలువ్రాసిరి. అంతియగాక నాకీయాస్తి వచ్చుటకు విధించినవరతు అనగా తాను మరణించిన ఆరుమాసములలో నేను సంతానవతిని కావలయునను వరతు అనందర్థముగా నున్నది. నీ వీలులోని వరతులు సహేతుకముగనున్నవి. నా వీలుకంటె నీ వీలు అనేకవిధముల ప్రశస్తముగ నున్నదని నాయభిప్రాయము. గనుక యుపేక్షచేయకుము.

* * * * *

ఉపాయాంతరమేమియు తోచక అయినను అధైర్యమొంది నటులామె తలంచకుండ నామెను “దబాయించవలయునని యిట్లుంటిని. ఈ వీలునం దెచటనైన లోపముండకపోవునా యను యడియాశయొకటి లోపలనున్నను దాని నెదిరించి గెలువగలమను ధైర్యమేమియు లేకుండెను. నా మాటలకామె వెంటనే ప్రత్యుత్తరమియకుండుటవలన నాకు ధైర్యము హెచ్చయ్యెను.

“ఇన్నిదినములనుండి లారెన్సు దీనినేల కోర్టులో దాఖలుచేయలేదో? ”

“ఏమో! కవరు విప్పనైన విప్పలేదు. చివరదినములలో లారెన్సున కెట్టిపిచ్చి పట్టినదో నీ వెఱుగుదువుగదా? ”

“అవును. నా కానంగతులన్నియు బాగుగా జ్ఞాపకమున్నవి. కాని ఒక్క నిముషముక్రిందటనే లారెన్సున కాకవరువచ్చిన సంగతినే యెరుగనంటివి. ఇప్పుడు అతడాకవరు విప్పనైన విప్పలేదనుచున్నావు, దానిని నాన్నగారు తపాలాద్వారా పంపించియుండవచ్చునని నీవేగదా చెప్పితివి? ”

“అవును అంటిని. నిజమే—అతడా కవరును తపాలాద్వారా పంపించుట కేమియాటంకము? ”

మాటలాడు కొలదిని నాకు ధైర్యమధికమగుచుండెను. డబ్బుమీది కాంక్షవలన చేతచిక్కిన డబ్బును విడువనొల్లక నేనింత పటాటోపము చేయుచున్నానని యెవరైన తలంపవచ్చును. కాని నిజమదిగాదు.

ఎంతదాక్షిణ్యము గల యాశుడియైనను, తనకులభించిన యపార సంపదనంతటి నాటకబూటకములతో కాలక్షేపముచేయుచున్న అనాధ శ్రీలిద్దరికిచ్చివేయుటకు సమ్మతింపజాలదు. అందువలన వారికడిగిన వెంటనే యాస్తి నిచ్చివేయనందులకు నేనంతగా సమర్థించుకొననవసరములేదు.

కాని యీవిషయమున నాలోచింపవలసిన దొక్కడబ్బు విషయము మాత్రమేకాదు. డ్యూకుల పేరు ప్రతిష్ఠ లీవీలుపై నాధారపడియున్నవి. మా నాన్నగారంత శోభస్కరముగ సంపాదించిన కీర్తి ప్రతిష్ఠలను గాపాడుట యిప్పుడు ముఖ్యవిషయము. నేను చిన్న గానననియు, తనకు పుత్రసంతతిలేదనియు సతడంతగా విచారింపకుండుటకు లారెన్నుపై నతనికి గల ప్రేమాభిమానములె కారణము. లారెన్ను కులశౌరవప్రతిష్ఠలను బాగుగ కాపాడగలడను సమ్మకమతని కుండెను. కాని రాను రాను లారెన్ను ప్రవర్తన మనుమానాస్పదముగ గన్పించి దాని నతడు బాగుగపరీక్షింపనారంభించినట్లుండెను. క్రమక్రమమున నిజము గ్రహించి లారెన్నుపై ససూయనొందెను.

ఇకనాసంగతియో! నే నతనికారంభముననే ఆశాభంగము గలిగించి యతనిశౌరవము చెరచితిని. అందువలన ఆశ నిరాశయని యతడు భావించెను. కాని లారెన్నుపై ససూయజనించినప్పటి నుండియు నతనికి నా మీద కొంతదయగలిగి నట్లుండెను.

లారెన్నును, నేనునుగూడ గాపాడజాలని కీర్తి ప్రతిష్ఠల నొకవేళ తనమనుమడైన గాపాడగలడేమో యని యతడివీలు నిట్లు వ్రాసియుం డవచ్చును. అందువలన తాతగారియాస్తియు, గౌరవప్రతిష్ఠలును, నుయ్యలలో నూగులాడుచున్న నాచంటికుర్రనికి లభించినవి. ఆకీర్తి యైనను సామాన్యపుకీర్తిగాదు. ప్రపంచమందలి నావికామార్గము లన్నిటి జట్టివచ్చు స్త్రీమరులకు చిన్నిమార్పిను యజమానియగుచుండ వలదని నే నెట్లు తన్ని వేయగలను?

* * * * *

ఈ ఆలోచనలన్నియు నా మెదడున తిరుగులాడుచుండెను. అయి నను యెదుట నొకపిశాచమువలె గన్పించుచున్న ఫ్లోరెన్నున కేదియో సరియైన ప్రత్యుత్తరమియవలయును గద !

“సరియే దానిని వెంటనే మీ న్యాయవాదిదగ్గరకు తీసికొనిపోయి తగినచర్య నడిపింపుమని నేను మరలబలికితిన.

“కోర్టుల కేసులవలన చాలకాలము పట్టునని యాలోచించు చున్నాను. శరీరమునకు లేనిపోని యాయాసము గలుగును. అధమపక్ష మొక సంవత్సరమైన పట్టనచ్చును. అంతియగాక వేలకొలది డబ్బు ఖర్చగును. హాయిగ బ్రదుకుట కేదియో యాధారముండిన జాలు నెవరితిప్పలు పడగలరు? సంవత్సరమున కయిదువేలు మాత్రమిచ్చిన చాలును. ఎక్కువ అక్కరలేదు.”

“ఎంతయో యెక్కువలేదు. మరియొక్క తొంబయ్యెదువేలు మాత్రమే యుండును తక్కినరాబడి. అదికూడ నీకేలభించును గదా వ్యాజ్యములో గెలుపొందినపుడు! * అని నేను కొంతెతనముగ బలికితిని.

నా మాటలామె కెంతయో కోపముగలిగించినవి.

“అట్లయిన నీవామాత్రపు భృతి నిచ్చుటకైన సంగీకరింపవను మాటయే? * అని యామె బిగ్గరగ గుడ్లెరజేసి పలికెను.

“ఒకచిల్లిగవ్వ నిచ్చుటకైన నాకవసరము గన్పించదు. లారెన్నోక వేళ నీవేరనేదైన ఏలువ్రాసి యేపట్టెలోనైన దాచియుంచేనేమో? అట్లేయుంచినయెడల నీవీయాస్తి నంతటిని పిల్లపిల్లతరముగ ననుభవింప వచ్చును.”

“లారెన్ను వ్రాసియిచ్చినమాట వాస్తవమే. ఇప్పుడువచ్చిన గట్టి చిక్కు అక్కడ నెయున్నది. లారెన్నునకు మతిస్థిమితములేని సమయమున నావీలువ్రాసెను గావుననది చెల్లకూడదని నీవెక్కడ వాదించువోయని నాయనుమానము.”

“ఏమొ! మీకినుగారెట్లు చెప్పిన నేనట్లు నడచుకొందును. అతడేమి చెప్పినో నేనూహింపజాలను. కాని నీవీలును త్రోసివేయుట చాల కష్టము. మొత్తముపై పరిస్థితులు నీకే అనుకూలముగనున్నవి.”

“అట్లయిన నీవిత యాస్తి నేల భ్రాంతిపడి చెడగొట్టుకొనెదవు? అయిదువేలనగా నీకొక లెక్కలోనిదికాదు.” అని యామెపలికెను.

నామనసు చాల మెత్తనిది. కాని యీ సీచురాలియెడల నెట్టికనికరము జూపింపరాదని నేను గుండె రాయిజేసుకొంటిని. ఏదేని గట్టి లోపము గన్పించకున్న నీరాక్షసి యారీతిగ రాడీకివచ్చునా? లక్ష సవరనుల రాబడిబిబదులు అయిదువేల సవరనులతో నంతసించి యూరకుండునా? ఎంతమాత్ర మూరకుండదు. అని యనుకొని బిగ్గరగ “సరియెమంచిది. ఏమిచేయుదువో చేసిచూడుము. నేనుమాత్రము రాజీ పడజాలను. ఫ్రెండిలూ!” అని ఫ్రెండిలుని పిలచితిని.

నేనుపిలచిన వెంటనే తలుపు తెరచుకొని ఫ్రెండిలు వచ్చుటనుజూచి యామె వెల్ల మొగమువేసి “నన్ను వంచించితివా? నీకిదితగునా?” అని ఖిన్నురాలై యడిగెను.

“నిన్నెంతమాత్రము వంచింపను. లేనిపోని యనుమానముల నొండ కుము. మన సంభాషణకంతటికొక సాక్షి యుండుట మంచిదిగదాయని

యిట్లుచేసితిని. ఫ్రెండిలూ ! మేముభయులమిప్పుడు మాట్లాడిన సంగతులన్నియు వింటివిగదా ?”

“వింటిని”

“నరియె మంచిది. వాటిని జ్ఞాపకముంచుకొనుము. డ్యూకునతిగారికి వీధిలోనికి దారిజూపింపుము. పాపము చాల రాత్రియైనది.”

ఫ్లోరెన్సు ఆవలకరిగినది. అంతట ఫ్రెండిలుని లోనికిపిలచితిని. ఈసంభాషణ యంతయు బాగుగ జ్ఞాపకముండునపుడే ముఖ్యాంశములన్నిటి నొక కాగితముపై వ్రాసియుంచుమని వాని కాజ్ఞాపించితిని. వాడట్లు వ్రాసిన పిమ్మట “ఈవివాదమెట్లు పరిణమించునో యూహించి చెప్పు” మని వానినడగితిని. అతడు తన యభిప్రాయము చెప్పినపిమ్మట నిట్లంటిని.

“నాకుగూడ నటులనే తోచుచున్నది. కాని మనసుమాత్రమేలనో కలవర మొందుచున్నది. ఆదస్తావేజు తప్పకుండ నాన్నగారు వ్రాసినదే! ఆయన దస్తూరియందుండు కొన్ని వంపులను ఎంతటి ఫోర్జరీదారులై నను గూడ అచ్చు గ్రుద్దినటులంత జాగ్రత్తగ వ్రాయజాలరు. అంతియగాక ఫోర్జరీచేయుట అందరికిని చేతగాదు. ఈదుర్మార్గుడు జోకీయిముగాడు ఫోర్జరీచేయగలడా? వ్రాయుటయే చేతకానివాడు ఫోర్జరీనెట్లు చేయ గలడు?”

“ఫోర్జరీ చేయజాలడుగాని వాడుమాత్ర మతిదుర్మార్గుడు. ఎంతటి నీచకార్య మొనరించుటకైన వెనుదీయడు. కాని ఇంగ్లీషుభాష వాడికి రాదుగదా దానిలోనెట్లు ఫోర్జరీచేసి వ్రాయగలడు. కాని అమ్మగారు నాకు తెలిపిన విషయమింకొకటి యున్నది.”

“ఏమది?”

“లాఠెన్సు డ్యూకుగారు పూర్తిగ చెడిపోయిన రోజులలో సర్ మార్టినుగారు నాకు వర్తమానమందిరి. నేనపుడు వారి దర్శనముచేసితిని. ఆసమయమున నచట నయిదారు. వీలుఫారములు పడియుండెను. లాఠెన్సుగారియందెక్కువ యభిమానము గలిగియుండుట తప్పేమో తెలియదుగాని అప్పుడుమాత్రమాతని ప్రవర్తనము బాగులేదని తెలిసి యున్ననుగూడ బాగుగనున్నదని మార్టినుగారు నమ్ముకొనునట్లు

పలికితిని. మేడీ నామాటకు ఋజువుపలుకగలడు. అప్పుడు డ్యూకుగారు నామాటసమ్మకొని” అట్లయిన లారెన్సు క్రమక్రమమున మంచిదారికి రావచ్చును. వాడు పూర్తిగ బాగుపడకన్నను పిల్లలయిన మంచివారు కావచ్చును.” అని పలికిరి. ఒక వేళ నామాటలను విశ్వసించి వారీ క్రొత్తపీలును వ్రాసిరేమోయని నాకు సంశయముగానున్నది. అప్పటిలో మీయన్నగారి యన్నముదిని బ్రతుకుచుండుటవలనను, అతడెట్లులైన బాగుపడవలయునని కోరుచుండుటవలనను, నేనట్లుచెప్పితిని. అంతియే గాని, ప్రమాణపూర్తిగ చెప్పుచున్నాను.—మీపై నెట్టివ్యతిరేకాభి ప్రాయములేదు. కనుక క్షమింపవలయును.”

“ఇదంతయు నాన్నగారు రేపు మరణించెదరనగా తొలిరోజున జరిగినదా? అయ్యో నాన్న! నాకంతమున ప్రాణముండియు గూడ మీమరణసమయమున చెంతలేకుంటినా? ఎంతసాపముచేసితిరో?” అని విలపింపసాగితిని.

“అట్లయిన నీవు నాన్నగారిని జూచితివా? ఫ్రెండిలు? అతడంతగా చిక్కిపోలేదుగద! ఇన్నాళ్లనుండియు నాకాసంగతి చెప్పలేదేమి?”

లేదు లేదండి అమ్మగారు. సర్ మార్బిన్ గారా మాటలాడిన పిమ్మట ఆరుమాసములు జీవించిరి. ఆపిమ్మట మరణించిరి. ఇది చాలాకాలము క్రిందటిసంగతి.” అని ఫ్రెండిలు తొందరగచెప్పెను.

నేనప్పుడు సంగతినందర్భము లన్నిటి నతిత్వరితగతి నూహించి మాసములను లెక్కింపసాగితిని.

ఆరుమాసములక్రిందట లారెన్సుపై నాన్నగారికి చాల జాలిగ నుండెను. అతడు మంచిదారికి వచ్చునేమోయని యతడప్పుడు తలచుచుండెను. అందువలన దానికనుగుణ్యముగ తనవీలులో తగిన యేర్పాటులను జేయనుద్దేశించి యుండవచ్చును.

కాని మూడువారములకు మరణించెదరనగా నాన్నగారు మరియొక వీలు వ్రాసిరి. అదియె లారెన్సు చెప్పినది. ప్రస్తుతము మీకినుగారియొద్ద నున్నది. మొదట లారెన్సున కనుకూలముగ వ్రాసిన వీలు కాదని మరణవేదన నొందుచుండగా నియోకవీలు వ్రాసియుందురా ? అట్లు వ్రాయుట అసందర్భమని నాకు తోచెను.

ఇట్లాలోచించుచు నేను ఫ్రెండిలువైపు చూచితిని. వానికప్పుడె కొత్త యాలోచనయేదియో తట్టినట్లు కండ్లయందొక మెరుపుమెరసెను.

“నేను మరల తమకడ్డము వచ్చుచున్నందులకు క్షమింపవలయును. ఆయారుమాసములక్రిందట వ్రాసిన వీలులోని తేదీని వారెటులనో మార్చి వేసియుందురు.” అనియతడనెను.

నాకాయాలోచన సరియైనదిగ తోచెను. ఫ్లోరెన్సుచెప్పినట్లా మెకా వీలు లారెన్సు కాగితములలోనే దొరకియుండవచ్చును. దానిమీది తేదీని ఫ్లోరెన్సుగాని, తల్లిగాని మార్చియుండవచ్చును.

“నీవు నాన్నగారినిచూడబోయినసమయములో ప్రాప్తునతి నాన్నగారి కొలువులోనుండెనా ?”

“నుండెను. లారెన్సుగారు ఫ్లోరెన్సును పెండ్లియాడిన సంగతి మార్చిను డ్యూకుగారికి తెలిసినను ప్రాప్తునతి తంత్రము మాత్రమాతని కప్పటికి తెలియలేదు. మరికొన్నిదినములయినపిమ్మట తెలసెను. అట్లు తెలసినవెంటనే యతడామెను కొలువులోనుండి పారదొలెను.”

“ఆమెను క్షమించి నాన్నగారామెను మరల కొలువులోనికి తీసికొనియుందురా ?”

“లేదమ్మగారులేదు. మరల నామెను కొలువులోపెట్టినట్లులేదు. నేనింతదూరము చెప్పుచున్నందులకు మన్నింపవలయును. ఆరంభములో నాదుండగీడు డ్యూకుగారిని పూర్తిగవంచించినది. ఒకమారామె

తప్పుచేసినసంగతి నాన్నగారికి తెలిసినకంటే పనినుండి తొలగించిరి. ఆమె ముఖము చూచుట కదియె యాఖరు. మరి క్షమింపలేదు. ”

“వీడో, యీ జాకీయిము బట్టుగాడో?”

“నేనెరిగినంతవరకు జానిని పనిలోనుండి తొలగించినట్లులేదు. ప్రాస్తునతితో వాడింటినంగతులన్నిటిని యెప్పుటికప్పుడు చెప్పుచుండె ననుసంగతి డ్యూకుగారికి తెలియదు. అందువలన వారు జూరణించిన నాటికాత్రి ప్రాస్తునతి యధోచ్ఛగా నీయింటిలో ప్రవేశించు నపుడెవరు నడ్డుపెట్టకుండిరి. ”

*

*

*

*

ఫ్రెండిలు అట్లు చెప్పగానే నాన్నగారికవేళ స్వాభావికమైన మరణము నొందలేదేమో వీరెవరైన మందుపెట్టి చంపిరేమో యని నాకు విపరీతమైన యనుమానమొకటి జనించెను. అంతట “నాన్న గారినెవరైన బలవంతముగ జంపియుండరుగద! ఫ్రెండిలూ! తీని నేనడిగితిని. అట్టిదుర్మార్గము జరుగుటకెట్టి యవకాశము లేదనియు నేను లేనిపోని కించ పెట్టుకొనరాదనియు వతడు నొక్కినొక్కి చెప్పెను.

“మీరెంతమాత్ర మట్లాలోచించుటకు వీలులేదు. ఇంత యెందు లకు మీరే మాట్లాడితిరిగదా డాక్టరుతో? ఇంకేలనీయనుమానము!”

“ఈగము చాలకాలముబట్టియున్నదని డాక్టరు నాతోచెప్పినాడు.”

“డాక్టరు తరుచుగ వచ్చుచుండుటయెగాక యిద్దరునర్సులు రాత్రిందివములు సర్మూర్చినుగారిని కనిపెట్టుకొని యతని కుపచారము చేయుచుండిరి. అట్టి స్థితిలో నెవరికైన ఆప్రాంతముల కరుగుటకు గుండెబిడునా? ”

అట్టి విషమస్థితిలో నాన్నగారు వీలువ్రాసిననుమాట నాకసందర్భ ముగ దోచెను. అంతియెగాక నతడు మరణించినదినమున యుధయ మారంభముగ మరణమొందినంతవరకు మీకినుగారతని చెంతనే

యుండిరి. అట్టిసితిలో రహస్యముగ వీలువ్రాసి పోస్తులో లారెన్నున కంపుటకంటె తమకు మొదటినుండియు న్యాయవాదిగనుండి హిత మొనగూర్చుచుండిన మీకినుగారికి దానినిచ్చియుండరా? అంతయ గాక నాన్నగారంత విషమస్థితిలో నున్నపుడు తనకు త్తరమువ్రాయగా లారెన్ను దానిని విప్పనైన విప్పకుండ నేవియో కాగితములలో బడవైచియుండునా? ఎంతమాత్రము పడవేసియుండడు.

ఫ్లోరెన్ను మాటలు నిజమని యొక నిముషమైన నమ్ముట నాబుద్ధి లోపమేగాని వేరొకటిగాదు. నిజముగ నేనామె కప్పటిలో గట్టిగ బుద్ధి చెప్పి మరియు పంపించవలసియుండెను.

ఫ్రెండిలు చెప్పినటులిది యేదియో తంత్రముగాని వేరుకాదు. ఆ దస్తావేజు నొకవేళ భూతఅద్దముపెట్టి పరీక్షించునెడల దానిలోని లోపములన్నియు తెలసిపోవునను భయముచేత ఫ్లోరెన్ను ఆ దస్తావేజును నా యొద్దనెక్కువకాల ముంచకుండెను. నేనేవిషయమునైన సతిసులభ ముగ నమ్ముచుందునని లారెన్ను పెక్కుసారులు నన్ను మందలించుట నామె యాలకించినది గాబోలును నేడీతంత్రము పన్నినది.

* * * * *

ఫ్లోరెన్ను హడావిడిలో నేను క్రొత్తదుస్తులను ధరించినమాట మర చితిని. రోజుమేరీ నన్నాబట్టలతో జూచి యానందించవలయునని నేనెంచిన సంగతియు పూర్తిగ మరచితిని. ఏమియు తోచకుండుటవలన ఫ్రెండిలు నొక కప్పు తేనీటి నిమ్మని యడిగితిని.

అప్పుడారు గంటలైనదని చెప్పి మరియుక అరగంటలో భోజనము చేయవలసియుండగా నప్పుడు తేనీరవసరముండునా యని ఫ్రెండిలు నన్నడిగెను. నాలుగుగంటలకే రోజుమేరీ రాలేదేమని వినవికొనుచుండిన నాకామాట మరింత కోపము గలిగించినది.

నాకాస్త్రబంధువువలె రోజుమేరీ యింటిలో సంచరించుచుండుట వలన ఫ్రెండిలునకు కష్టముగ దోచుచున్నదను సంగతి నాకింతవరకు తెలియలేదు. లారెన్సు కొలువులో తనవలె నామెగూడ నొక నౌఖరుగ నుండుటమాత్ర మతడెరుగును. అందువలన తనతో సరిసమాను రాలనియె భావించుచుండెను. అట్టి స్థితిలో నామె తనపై నధికారము చలాయించుట కంగీకరింపజాలడని నేనపుడు తలంచితిని. ఫ్రెండిలు మాత్రమామె వైఖరి బాగులేదని యింతవరకు నాతో చెప్పకొనలేదు. ఏదియో విధముగ మర్యాదగనె కాలక్షేపము చేయుచున్నాడు. నేడు నేను కొంచెము చనవిచ్చిమాట్లాడుట జూచి అదియె యెదనుగనెంచి కొంచెము ధైర్యము నవలంబించి యతడు తన బాధలను చెప్పకొనదలచెను.

తేసీరవసరములేదని నేను చెప్పినపిమ్మట అగ్నిగుండముయొద్ద నేదియో పెద్దపని యున్నట్లు నటించి పిమ్మట నన్ను సమీపించి, అతి మర్యాదగ అనుమతియైన యెడల రోజుమేరీ విషయమై నేనొకటి రెండు మాటలను చెప్పకొనవలసి యున్నది. ”

“అట్లయిన నేమియో చెప్పము. ”

“చనవిచ్చినందుల కధికప్రసంగము చేయుచున్నానని భావించు రేమోయని సంశయముగ నున్నది. ”

“లేదు లేదు. భయములేదు. చెప్పము. రోజు మేరీయేమిచేసినది? ”

మాయిద్దరిపేరులు “భేజుసతు” లగుటవలన నింటిలోనివారందరు నామెను రోజుమేరీ యనియె వ్యవహరించుచుండిరి.

“నేను చెప్పవలసినమాట తమకు కొంచెము కోపము కల్గించునేమో యని భయమగుచున్నది. ”

నాకీ సంజుడుమాటలు చిరాకుగలిగించినవి. “నీమాటలేమియు సర్థముకాకున్నవి! ”

“ఏమియు లేదండి! నాకు మొన్ననే జానుమెట్లయొద్ద నుండి యొక యుత్తరము వచ్చినది.”

నా గుండెలు దడదడకొట్టుకొన సాగినవి.

“అతడు మరల నింటికి వచ్చుచున్నాడు. అమెరికా దేశపునీరు ఆ యనకు సరిపడలేదట.”

“సరిపడక పోవచ్చును.”

“నేను మెట్లీ చెల్లెలిని పెండ్లి చేసికొంటిని. పాపమా చిన్నది పోయి చాలకాలమైనది. అయినను మెట్లీ నాకు బావమరిది యనుటకు సంది యములేదు.”

“కావచ్చును.”

“అవునా మరి?—” అనుచు తలగోకికొనుచు నతడు వెన్ను పట్టెల వంక జూచుచుండెను. కొంతసేపైన పిమ్మట “జాను మరలయింటికి వచ్చి రోజుమేరీని పరిణయమగుననియు, ఆమె తన్ను పెండ్లియాడుట కంగీకరించెననియు వ్రాసినాడు. ఆమె మొదటిభర్త మరణించెననియు కొన్ని దినములవర కతడు మరణింపలేదేమో యని యనుమానముగ నుండుటవలన వివాహమిన్ని దినముల నుండియు నాగిపోయినదనియు, ఇప్పుడా యనుమానము తీరిపోవుటవలన ననతికాలములోనే వివాహము జరుగుట కభ్యంతరములేదనియు నతడు వ్రాసెను.”

జాను మెట్లీని మరల జూడవలయుననియు నాలుగుప్రశ్నల నడిగి నాలుగు చీవాట్లు పెట్టవలయుననియు నాకపుడుతోచెను. కాని ఫ్రెండిలు లోపలియు ద్వేషమేమియు నాకు తెలియకుండెను.

“వివాహమాడవచ్చును. తప్పేమి?”

అప్పుడు వెన్ను పట్టెలమీది దృష్టినిమార్చి కనికరముదయించునట్లు నా ప్రక్క జూచుచు నతడిట్లుపలికెను.

“మరియేమియు లేదండి! అప్పుడు నాస్థితికొంచెము కష్టముగనుండును. నే నేదియోవిధమున చాలదినములనుండియు మీ యిల్లు కనిపెట్టుకొనియుంటిని. అందువలన నిచట నుద్యోగము మానుకొనుట కిష్టములేకున్నది. అయినను రోజుమేరీని మెట్లీ వివాహమాడుట జరుగునెడల నాస్థితి కష్టతరముగ నుండగలదు. అప్పుడు మీకును నాకును ఒకవిధమైన దూరపుబంధుత్వమేర్పడును. అందువలన నాకేమియో ప్రమాదము సంభవించునని నా కెట్టిభయమునులేదు. నేనా సంగతి సంతటిని పూర్తిగ మరచిపోయి యెప్పటియట్ల మీ సేవచేయుటకెట్టి యాటంకమునులేదు. కాని మెట్లీ క్షౌరముచేసికొనుటకు నీళ్ల నీమ్మనుటయొ, లేక నింకేదియో నీచకార్యములందు నన్ను నియోగింపజేయునెడల నే నట్టిపనిని మాత్రము చేయజాలను. రోజుమేరీ అప్పుడు యేమనుకొనినను కార్యములేదు.”

నా కప్పుడతని ముఖముజూచి పట్టలేనంత నవ్వువచ్చినది. కాని ఫ్రెండిలు యెంతయో కష్టముపై తనబాధ సంతకాగ్రత్తగ విన్నవించుకొనుచున్నప్పుడు నేను నవ్వునెడల సతడేమనుకొనునో యని యెంచి (వయత్నముపై దానిని లోలోపల నడంచుకొంటిని.

*

*

*

*

పూర్వము ఫ్రెండిలు జూచినంతనె నేవగించుకొనుచుండిన నా కిప్పుడతని యందభిమానము కలుగనారంభించెను. వానిని నొఖరీనుండి తప్పించుట నా కెంతమాత్రము యిష్టములేకపోయెను. వానిబాధగూడ సకారణముగ నె యున్నది.

జాను మెట్లీకి తానట్టిపనులను చేయనవసరముండదనియు, ఒకవేళ మెట్లీ చెప్పిననుగూడ తాను చేయనక్కరలేదనియు, అందులకు తగిన యేర్పాటులను చేసెదననియు నేను వానిని నమ్మించి పలికితిని. రోజు

మేరీమాట నేను చెప్పజాలకున్నను జానుమెక్లీమాత్రము నాయందు తగినశారవము నుంచకవీలులేదని నే నతనికి నచ్చచెప్పితిని.

“మాటలసందడిని మరచితిని. ఏదో రోజుమేరి? ఎచటికరిగినది?”

భోజనము చేయువేళయ్యెను. నా కప్పుడు నిజముగనె యలజడి గలిగెను. మరియొక యరగంటపోయిన పిమ్మట భోజనముచేసెదనని చెప్పి పిల్లడున్నగది కరిగితిని. మార్చిను గాఢనిద్రయందుండెను. దాది అన్ని పనులను నిర్వహించుకొనుచుండెను. పిల్ల వానివిషయమున నేను చేయవలసిన పనియేమియు గన్పించనందున దాది కేవియో యొకటి రెండుమాటలను జెప్పి మరల క్రిందికివచ్చితిని. ఆ తర్వాత భోజనము నారంభించితిని. ఆకలేమియు లేకుండెను. తెలిఘోనులో నెవరినైన పిలచి రోజుమేరి యెచటనున్నదని అడుగవలయు ననుకొంటిని. ఆమెకు లవు జాయితప్ప మరి యేన్నేహితులును లేరు. అంతదూరమెప్పుడు పోవునా యని యనుమానించి మరల నూరకుంటిని.

రాత్రి తొమ్మిదిగంటలైనది. రోజుమేరీ యింకను రాకుండెను. నేను మరియొక పట్టజాలకుంటిని. ఇదివరకెప్పుటి కప్పుడే తలవనితలం పుగ నెన్నియో యాపదలువచ్చుట అలవాటయినది గనుక నీమారు గూడ నేమివిపత్తువచ్చునో యని నాకు భయమధికమగుచుండెను. పోలీసువారికి ఫిర్యాదుచేయనెంచి తెలిఘోనుచెంత కరిగితిని. ఘోను చెడి పోయియుండెను. అందువలన మనస్సు కొంచెము శాంతించెను. రోజు మేరీ యేదైన కార్యాంతరముపై నరిగి యాలసించియుండవచ్చుననియు, ఆసంగతిని ఘోనులో చెప్పనుద్దేశింపగా ఘోను చెడిపోవుటవలన నూర కుండవలసివచ్చెననియు, యింతలోనే రావచ్చుననియు దలంచుకొని కొంత శాంతి నొందితిని. రాత్రి పదిగంటలుకొట్టిన పిమ్మట రోజుమేరి యింటికివచ్చెను. ఆ వచ్చునప్పుడు గుమ్మములోని బంత్రాతు చేతు లలో నున్న పచ్చకవరు తీసికొనివచ్చి నాకు చూపించుచు నిట్లుపలికెను.

“లోర్నా ! నన్ను క్షమింపవలయును. నీకు చాలా అలజడి కలిగించియుండును. చాలా విచారముగా నున్నది. మే మెన్నియోమారులు ఫోనులో నిన్ను పిలిచితిమి. కాని కార్యములేక పోయెను. చివరకు తెలిగ్రాము నిచ్చితిని. అదియు సకాలమున చేరకుండెను. ఇదిగో ! యిప్పుడే వచ్చినట్లున్నది. చూడుము. నిన్నెంతయో శ్రమపెట్టితిని. ఎక్కువగా బెంగపెట్టుకొనలేదు గద !” అని యామె నవ్వుచు నడిగెను.

“నా కోపమున కంతములేకుండెను. తానుజేసిన తప్పిదమునకు పరితపించుట మాని యామెనవ్వుచున్నది.

“నా కిప్పుడున్న బాధలే వేనవేలున్నవను కొనుచుండగా నీవు కొత్తగా మరికొన్నిటిని తెచ్చిపెట్టుచున్నావు. బాగుగానే యున్నది.” అని పలికితిని. నా మాటలునాకే కష్టముగా దోచినవి. ఆమెకా మాటలు నొచ్చునో నొవ్వనో యాలోచించుకొని మాట్లాడుటకు నా కోపిక లేకుండెను. కోపమతి విపరీతముగ పెరుగుచుండెను. తానెవ్వని కొరకతివిశ్లేషముగ బెంగపెట్టుకొని విచారించుచుండునో ఆమనిషి నిరపాయముగ నింటికి వచ్చుటయేగాక సనవసరముగా సంతవిచారము గలిగించినందుల కెట్టిసమాధానము చెప్పకుండుటవలన నెవరికైన నెంతకోపము వచ్చునో ఆసంగతి అనుభవజ్ఞ లూహించవలసినదేగాని వ్రాయదగునది కాదు.

నేను కోపముగా ఒలుకుచున్నను గూడ రోజుమేరీ కొంతెంతనముగా నవ్వుచునే మాట్లాడుచుండును.

“నేను జాన్ మెడ్లీని చూచితిని. ఆతడీరోజుననే అమెరికానుండి వచ్చెను. అందువలన యింత ఆలస్యమైనది.” అనుచు నామె మరల నవ్వుచూచెప్పెను.

“నాకది తెలియనిసంగతి కాదు. ఫ్రెండిలిదివరకే నాకీసంగతినిచెప్పెను. నీవట్టి దుర్మార్గునితో నేల సహవాసము చేయుచున్నావో నాకు తెలియకున్నది.”

రోజుమేరీసవ్వు మరింతయధికమయ్యెను. నేను కోపముపట్టజాలక చివ్వునలేచి పఠనాలయములోని కరిగితిని. ఆమె యటులనే సవ్వు కొనుచు నావెంటబడెను. పైకి సవ్వుచున్నను లోపలమాత్ర మామెకు కష్టముగనున్న సంగతి నాకు విదితమగుచుండెను. ఇంతవరకు మాకెట్టి కలహము లేకపోవుటయెగాక అభిప్రాయభేదము కూడ కలుగకుండెను. ఆమెమంచితనమువలననే ఇట్టింతకాలము సుఖముగ కాలక్షేపమయ్యె ననుమాట వేఱుగ చెప్పనవసరములేదు. మనసునకొంత నొచ్చినను గూడ నామె స్నేహము చెడనాడనొల్లక సవ్వుచునే మాట్లాడుచుండును.

“నన్నేల కోపగించెదవమ్మా ! లోర్నా ! ఈక్రొత్త “ప్రాక్కు” తొడగిరిని సాక్షాద్దయాలక్ష్మివలె గవ్పించుచున్న నీకోపమెచట నుండివచ్చినది ? నేలవరకు వ్రేలాడు నీకుచ్చెళ్లు చాల మనోహరముగ నున్నవి. ఎవరుకుట్టిరి ?”

ఆమె నాశ్చర్యవివశనచేయుట కాక్రొత్తతొడవును ధరించితినిను మాట మరచి “నీవునన్ను పొగడనవసరములేదు. ఈమెట్లీ గాధ యేమియొ అదియంతయు వెంటనే చెప్పుము. అతడేమనుచున్నాడు ?”

“ఏమనుట కేమున్నది ? నన్ను వివాహమాడగోరుచున్నాడు.”

“ఫ్రెండిలువలన నాకీసంగతి ఇదివరకే తెలిసినది. నీవిప్పుడు క్రొత్తగ నాకు చెప్పనవసరములేదు.” అని యామెకునొచ్చునట్లు పలికి “అది కాదు నేనడిగినది. నాడబ్బును వస్తువులను దొంగిలించినందుల కేమి సమాధానము చెప్పగలడని” అని పలికితిని.

“తిరిగి సొమ్ముపంపించలేదా”

“తక్కినవస్తువులనంపలేదే!”

“అసంగతులన్నియు నాకతడు చెప్పలేదు. అదియంతయు సవ్యము గనేయున్నదని పలికినాడు.”

“అంతమాత్రమున నీకు తృప్తి కలిగినదికాజోలు!”

“తృప్తి కలిగినను కలుగకున్నను నేనతని నమ్మక వీలులేదుకదా?”

“పోకిరి మనుష్యులను నమ్ముటవలన నిల్లేజరుగును?”

“లోర్నా! నీకు కోపమువచ్చుననిన నేనుచెప్పజాలను గాని నీవీరీతి నతని తూలనాడుట భాగులేదు. అతడెంతమాత్రమును పోకిరిమనిషి కాడు. నేనిట్టిమాటలను మరి వినలేను.”

*

*

*

*

పాపమీమాటలను వినునరికి ఆమె కన్నులశృవూరితములై నవి. దుఃఖమాక్రోశించుటవలన ముఖకాంతిమారిపోయెను. అదిచూచి నాయంతలనాకే ప్రబలమగు సంతోషము కలుగజూచెను. అయిన నప్పటిలో నావైఖరిని మార్చుట భాగుగనుండదని యెంచి—

“ఈబుడిబుడి దుఃఖములు నాకుపనికిరావు. నాతో నిజముచెప్పక తీరదు. నీవీదినము బయటికరుగునపుడీతడు వచ్చునని తెలియునుగద! నాకాసంగతి నేల సూచాయినైన చెప్పలేదు?”

“అయ్యో లోర్నా! నాసంగతి యెరుగనిదానివలె నేల నిట్లు కోపగించెదవు? నేనతని కలుసుకొందునని యెంతమాత్రమూహింప లేదు. ఇంటిలోని పనులన్నియు పూర్తియగునప్పటికికను చాలవేళ యుండెను. ఈకాలమంతయు నేల వ్యర్థముచేయవలెను? లవుజాయి నొకమారుచూచివచ్చిన భాగుండదా? యని యెంచి యామెదగ్గర కరిగితిని. మేముభయులమేమియో మాట్లాడుకొనుచుండగా నితడు,

తలవనితలంపుగ లోనికి వచ్చెను. నీకు చెప్పని రహస్యమేదైన నాకు కలదా? ఏల కుడిచికూర్పుండి నన్నిట్లు నొప్పించెదవు ? ”

* * * *

ఆమాటల కాశ్చర్యము గనబరచెదనేమో యని యామె నాఁగు ఖము వంకజూచెను. కాని నేనెట్టి యాశ్చర్యమును గనబరుపనందున నామె మరల నిట్లు చెప్పసాగెను.

“అప్పుడతడు గూడ మాతో తేనీరుత్రాగి మమ్మిద్దరిని సినీమా ప్రదర్శనమునకు రమ్మని కోరెను. లవుజాయి సంతసముతో సంగీకరించెను. నేనపుడెట్లు కాదనగలను ? నీకాసంగతి తెలిఫోనులో చెప్పదలచి ఎన్నిమారులు ప్రయత్నించినను కార్యము లేకపోయెను. తంఱినిచ్చిన జాలునని జాను చెప్పగా వెంటనే తంఱినిచ్చితిమి. ”

నేనింతసేపు యింత యలజడితో కాచుకొని యుండగా నామె సినీమా ప్రదర్శనముల కరిగినదట !

“తంఱి నిచ్చితిమి గదాయను, ధైర్యమున మేముభయులమును, వెన్నెల మనోహరముగ నుండుటను గాంచి పార్కులో కొంతకాలము సంతోషము విహరింప నరిగితిమి. ఆ సమయమున నన్నతడు పెండ్లి యాడగోరిన సంగతిని చెప్పెను. అతనియొద్ద కావలయునంత ధనమున్నదట ! ”

“ఒకరిడబ్బు నవహరించుకొని పోయిన పెద్దమనిషికంత ధనమెచట నుండి వచ్చెను ? ”

“ఎట్లున్నదో నాకు తెలియదు. కాని అమెరికాలో ప్రతివారికి నతిసులభముగ డబ్బులభించునట ! ”

“అయ్యోపిచ్చిదాన ! అతడువెళ్లి సంవత్సరమైన కాలేదు. ఈలోపల కావలసినంత డబ్బు ఎట్లువచ్చినది ? అమెరికాలోమాత్రము చెల్లుదులివినంతనే డబ్బురాలునా యేమి ? ”

* * * *

“అది యెటులనోగాని అచటమాత్రము కావలసినంత డబ్బు చిక్కునట. నాయుష్టమువచ్చినచోట నెచటనైన చక్కనియిల్లు నొక దాని కొనెదనని యతడు పలికెను. కాలిఫోర్నియాలోనుండుట నాకిష్టముగనుండునని యతడనుకొనుచున్నాడు! అచటి శ్రీతోష్ణస్థితి చాల మనోహరముగనుండునని చెప్పినాడు. పనిచేయుటకు చీనా నౌఖరులు కావలయునంతమంది దొరకెదరట. వారుతప్ప మరియెవ్వరును దొరకరట! ఏమో? కాలిఫోర్నియా యెట్టిదియో నేనెరుగను. అది నాకు సరిపడుననుకొనను. రేపటిరోజున మేముభయలముగలసి నాకు కావలసినపెండ్లియుంగరమును యెంచుకొనియెదము. దానివిలువ నూరు సవరనులకు తగ్గకూడదని యతడనుచున్నాడు. ఇంక నాదుస్తుల కెన్నియో వందలు వెచ్చింపవలయునని యతడనుచున్నాడు. కాని నాకు మాత్రమంత సొమ్మువెచ్చించుటకు మనస్సంగీకరింపకున్నది.—”

“తనసహమేమియు నక్కరలేకయె తాననుకొనుచున్నంతటికంటె నెక్కువ విలువగలబట్టలను మనము కొనుక్కొనగలమని మెట్లీతో చెప్పెము.

“నిన్ను నేనెఱుగనా? నిజముగ నీదయ కంతమేలేదు.” అని సమయము దొరికినదె తడవుగ నామె తన సంతోషమంతటి నొక్కసారిగ వెలిబుచ్చెను.

ఆమెనన్ను బుజ్జగించుట కెంతయో ప్రయత్నించినది కాని నాకే యేర్పాటు లేమియు నిష్టములేకుండెను. ఘెర్నూద్వీపపటము నతడవ హరించినందుల కతనిపై నాకపరిమితమగు కోపముగనుండెను.

“అతడేదియో తక్కువతరగతి మనిషివలెగన్పించుచున్నాడు గనుక నతని పెండ్లియాడుట కిష్టములేనట్లున్నది?” అని యామె భయపడుచు బలికెను.

“నీకానంగతి తెలిసియె యిట్లుచేయుచున్నావా?”

కాని సంగతినందర్భములన్నియు ననుకూలముగ నుండుననియు, తానీవస్తువులను తీసికొనుటవలన నీకును తక్కినవారికిని లాభమేగలిగె ననియు నతడుచెప్పెను. నీక్షేమసమాచారము లన్నిటి నతడు పూస గ్రుచ్చినరీతి నడుగసాగెను. నీకీయాస్తి లభించుటకెక్కువ ఆశ్చర్యము గలిగినదో, లేక కుమాగుడు కలిగినందులకెక్కువ ఆశ్చర్యముకలిగినదో చెప్పజాలను గాని యతడా రెండుసంగతుల కత్యంతసంతోషము నొందెను.

“పిల్లడిసంగతి కతడాశ్చర్యము నొందనవసరములేదే ?”

“అవసరము లేదేమిటి? అతనికా సంగతియె తెలియదు. నేను చెప్పగనే యెంతయో సంతోషించి నవ్వసాగెను. ఆయన నిచటికి రమ్మనిపిలచితినిగాని నిన్ను చూచుటకు దైర్యము చాలదని చెప్పినాడు. పిల్లవాని పొటాగ్రాఫ్ నొకసారి దొంగిలించియైన తనకు తెచ్చిచూపింప గోరెను.

“దొంగపని యతనికి బాగుగ తెలియునే నీ కేల చెప్పినాడు? అని నేనంటిని. కాని చిన్ని మార్చిను సందింతప్రేమ కనుబరచినందులకు నా కతనిపై కొంతయభిమానము కలుగకపోలేదు.

*

*

*

*

అంతియెగాక రోజుమేరయును నేనును, గలసికట్టముపై గడపుకొను చుండిన విచారకరదినములలో మెట్లీ మా కెన్నియో యుపచారముల నొనరించుచు మమ్ము సంతసింపజేయుచుండెడివాడు. ఆ సంగతుల నన్నిటి నే నెట్లు మరువగలను? అప్పుడు మెట్లీ గనబరచిన జిత్తులు, తంత్రములు, ఆటలు, పాటలు అవియన్నియు నా కిప్పుడు జరిగినట్లు జ్ఞాపకమువచ్చుచుండెను.

“ఆపటములు తనకేల కావలసివచ్చెనో ఆసంగతినైన నతడు చెప్పినా? ”

“ఘెర్నూద్వీపములో నమూల్యమగు యాస్త్రి సంపాదించుటకట !”

“నే నటులనే తలంచితిని. ఇప్పుడవి యెచటనున్నవి ?

“సిక్కిద్వీపాధికారి కార్యాలయమం దున్నవట ! ఆ పటములప్పు టిలో లభించకుండిన యెడల పరాశుదేశాధీశులతో గొప్పయుద్ధము సంభవించియుండునని యశకు చెప్పెను. నీ వంతతరచుగ చెప్పుచుండిన ఘెర్నూద్వీపమిప్పుడు బ్రిటిష్ వారి యాధీనమైనది.”

“అది నా భర్తది.” అని నేను పెద్ద కేక వేసితిని.

“అవును. నే ననినమాటయు నదియే. బ్రిటిష్ రాజ్యప్రజలలోని వాడు కాడాయేమి నీ భర్త ?”

*

*

*

*

ఇప్పుడామెతో వాదించుటవలన నేమియు లాభములేదని యెంచి నెడ్డువ్రాసిన యుత్తరములలోని సంగతులను హిత్రమామెకు చెప్పు కుండ మెలమెల్లన కాలక్షేపముచేసితిని. ఆ ద్వీపములు లేనిమాత్ర మున మాకు డబ్బులోపమేమియు గలుగదుగాని నెడ్డునకు పరాభ వము గలుగుటమాత్రము నా కిష్టములేకపోయెను. ఆ మాట యామె యెక్కడ చెప్పునోయని భయముగలిగెను. చివరకు పరాభవముగలిగి ప్రభుత్వము వారాదీవుల నపహరించిరా యని నాకు దిగులుపుట్టెను.

నే నట్లు విచారించుచుండగా “నీ కభ్యంతరము లేకుండిన నేను త్వరలో పెండ్లిచేసికొనియెదను.” అని రోజుమేరీ పలికెను. ఘెర్నూద్వీప వ్యవహారమును గురించి యామె కెట్టియాందోళనము లేకుండెను. ఆమె కిప్పుడు మెక్లితో వివాహమొనరించు నెడల అనగా నెడ్డు లండనునగ రము చేరులోపల నీమె కీవివాహము జరుగునెడల మేము సవతులమగు దుమా కామా ? యను సమస్య దానియంతట నదియే పరిష్కృతమగు నని నాకు తోచకపోలేదు. ఆ తరువాత నెడ్డునకు నే నొక్కరై నే పత్ని

నని చెప్పకొనుట కెవ్వరు నాటంకము చెప్పలేరు. కాని నాకాపని యిష్టము లేకపోయెను. సత్యమెట్లున్న నల్ల వ్యవహారము జరిగించి మంచిచెడ్డలను ధైర్యముతో ననుభవించుట మంచిదని నిశ్చయించుకొంటిని. కాని మా యిద్దఱిభర్త యొకడేయై యతడు సజీవిగ నిప్పు డమెరికానుండి వచ్చుచున్న నెడ్డుగనే పరిణమించునెడల పాపమా నూతన వధూవరుల సంతోషాతిశయములు చెడునుగదా యని నాకు విచారము పట్టుకొనియెను.

ప్లోరెన్నుతో నా వ్యవహారమంతయు ముగిసినదను ధైర్యమేమియు లేకుండెను. ఆమె తెచ్చిన వీలు నా కెంతయో యలజడి గలిగించెను. అందువలన నా మరుచటిదినమే మీకినుగారింటికిరిగి ఆరాత్రి ప్లోరెన్నునకును నాకును జరిగిన సంభాషణ సంతటిని వివరముగ తెలియబరచితిని. ఫ్రెండిలునకును, నాకును గలిగిన యనుమానమునుగూర్చి గూడ చెప్పితిని.

ప్లోరెన్నుయొద్ద నిజముగ నట్టివీలే యుండునెడల, ఆమెతో రాజీ చేయుటకు వీలులేదనియు, వీలుప్రకారము జరిగింపకుండుట అన్యాయమగుననియు సతడు చెప్పెను. ఆమె యెచ్చటనున్నదో ఆ సంగతిని తెలుపవలసినదని యతడడిగెను. కాని నాకావలసము తెలియనందున నేమియు చెప్పలేకుంటిని. వారు బ్రైటనులో నెచలనో యుండిరిని వింటినికాని యిప్పుడచట లేరని యేలనో నా కనుమానము కలిగెను.

నాన్నగారి యాక్తి ధర్మకర్తలుగ నేర్పరచినవారిలో మీకినుగారొకరగుటవలన సతడు నిజస్థితిని కనుగొనవలసియుండెను. ప్లోరెన్ను కథ చాలవరకు కల్పితకథవలె నున్నదని యతడు చెప్పెను.

“ఆవీలు నామెకోర్టులో దాఖలుచేయుటయు దానిలో నీ వనుమానించిన లోపములుండుటయు, నిజమగునెడల ఆ గడుసుదనంపు దబాయింపుల ఫలితముగ నామె కారాగృహమున కరుగుట తప్పదని యతడుపలికెను. నిన్ననవసరముగ భయపెట్టినందులకు తగినశిక్ష చేయనుద్దేశించునెడల నీవామెపై వ్యాజ్యము వేయవచ్చు”నని యతడు చెప్పెను.

ఈ వ్యవహారము నింకను బట్టబయలుచేయుట నా కిష్టములేకుండెను. అంతియగాక ప్లోరెన్నును కారాగృహమున కంపుటయూ యని నామె

నను పరితపింపజొచ్చెను. కారాగృహము సందుంచునపుడు వారా జుట్టంతయు కత్తిరించెదరు. దానివలన నామెకు సగుభాటులగుటయె గాక నాపై నామెకు కోపము, సమాయయు గలుగును.

నాకు పిరికితనము చాలయెక్కువ. మీకినుగారితో నేనావిషయమై చెప్పినమాటల కాతనికి నాపై చాలాకోపము వచ్చియుండును. తల్లితో గూడ నామె పరదేశమున కరుగుటయు మరల నీ దేశమున కెన్నటికిని రామనివాగ్దానము చేయుటయు చేయనెడల వారికి కొంతభరణ మీ యవచ్చునని నే నతనితో చెప్పితిని.

“నీకు నిజముగ పిచ్చిపట్టినట్లున్నది.” అని యంతటితో నూరకుం డక “నీకును మీ తండ్రిగారికిని చాలవ్యత్యాసమున్నది” అని యాతడు పలికెను.

నాకామాట కష్టముగ దోచెను. నాగుణములు చాలవరకు, నాన్న గారి గుణములే యనియు, అందువలననే నేనిట్లుంటినియు నతనితో వాదింపజొచ్చితిని. నాన్నగారు నాయెడల కఠినముగ ప్రవర్తించుట వలన నేనెంతయో బాధపడితిని. ఆసంగతిని గుర్తించి నాన్నగారు అంత్యదశలో చాల విచారించిరి. నేనంతకాలము వేచియుండ సవ సరములేకనే మెలకువతో ప్రవర్తించుచున్నానని నేను వాదించితిని.

కాని ఫ్లోరెన్సు విషయములో నేనెంతక్రూరముగ నున్నను నుండ వచ్చుననియు, అందులకు పరితపింపవలయు సమయమెన్నటికిని సంభ వింపదనియు నేను చెప్పగలను. ఆమె నాయందాచరించిన ద్రోహమున కంతములేదు. అయినను లారెన్సు నామె వరించినది. ఆపేరుననే వ్యవహరించుచున్నది. ఆమె బెడరింపులకు తగిన శిక్షయే చేయవలసి వచ్చిన యెడల లారెన్సు డ్యూకు భార్య కారాగృహమున నుండవలసి వచ్చును. ఆమాట వినలేక నేను సిగ్గుపడి చావవలసి వచ్చునని నే నతనికి తెలియబరచితిని.

మీకినుగారు నామాటలకు కోపించుకొనిరి. తాను యేండ్లుగడచినవా డగుటయెగాక మాకుటుంబమునకు పెక్కు సంవత్సరముల నుండి న్యాయవాదిగ నుండుటవలన తనమాటల కెట్టియభ్యంతరమును చెప్పకుండుట మంచిదనియు, అట్లుగాక వితండముల వాదించుటవలన నామూర్ఖత్వము బయటపడుననియు నతడు గట్టిగ చీవాట్లు పెట్టెను.

అయినను నాయభిప్రాయము నించుకయు మార్చుకొనక ఒకవేళ ప్లోరెన్సుయొద్దనున్న వీలు నిజమైనదేకావచ్చుననియు, నిజమేయగు నెడల నాతరపున నుండుటకు బదులు ప్లోరెన్సు తరపున తాను వకీలుగ నుండవలసివచ్చునేమో యనియు కొంతతనముగ బలికితిని.

ఈమాట యతనికి చాలనొప్పి కలిగించెను. దురదృష్టవశమున నటులనే జరుగునెడల ప్లోరెన్సెంత ధనమిచ్చెదనన్నను గూడ తాను తనధర్మకర్తృత్వమునకు రాజీనామా యిచ్చునేగాని మార్చినుగారి కుమార్తె కెదురుగ వాదించడని యతడు ఎలుగెత్తి చెప్పెను. డ్యూకు అండు డ్యూకు కంపెనీయందు నాకెంతయభిమానమున్నదో యంత కంటె నెక్కువయభిమానమును గౌరవమును తనకు గలవను సంగతి నతడాచూపులలో వ్యక్తపరచెను.

ప్లోరెన్సు యెచటనున్నదో తెలిసికొనుట ప్రస్తుతము చాల అవసరమను అభిప్రాయమున మేమిరువురము నేకీభవించితిమి. రెండురోజులు గతించినవి. మరేమియు జరుగలేదు. ఆతరువాత ప్లోరెన్సుయొద్ద నుండి యొకలేఖవచ్చెను. సంగతి సందర్భములన్నిటిని బాగుగనాలోచించుకొని సంవత్సరమున కయిదు వేల సవరనులనిచ్చుట కంగీకరించుటమంచిదనియు, లేకున్న తానావీలును తన వకీలుచేతికిచ్చి తగిన చర్యనడిపింపవలసివచ్చుననియు నామె వ్రాసెను.

ఉత్తరములో నామె వైఖరి మరింత బెట్టుగనుండేనేగాని ఏమాత్రమును మారలేదు. నన్ను భయపెట్టుట కామె యిట్లువ్రాసినదనియు,

మనిషిని బేజారుచేసి ధనమపహరించుట కామె యుద్దేశించినట్లు ఋజువు పరచుట కీయుత్తరము బాగుగ నుపయోగించుననియు మీకినుగారు చెప్పిరి. కాని మీకినుగారికా నాడా దుర్మార్గురాలిపై గలిగిన కోపమున కంతములేదు.

ఈయుత్తరము వలన చివరకెట్టి లాభనష్టములు సంప్రాప్తము కావలసియున్నను ప్రస్తుతమొక లాభము మాత్రము కలిగెను. ఆమె పాడింగ్లనులో నివసించుచున్నదని మేము తపాలా ముద్రనుబట్టి గ్రహింప గలిగితిమి.

ఆ దినము మేఘవృత్తమై చలిగాలి యెక్కువగ వినరుచుండెను. చిన్నచిన్నతుంపరులు పడుచుండెను. నేనును మీకినుగారు నొకగుర్రపు బండినెక్కి పాడింగ్లనునకు బయలుదేరితిమి.

చివరకు మాబండి యొక మేడకడ నాగెను. ఆవీధిలోని యిండ్లన్నియు నొకేతీరున నందవికారముగ నుండెను. మేమరిగిన మేడకు ఏడెనిమిది విద్యుచ్ఛక్తిగంటలమర్చియుండెను. దాని నంతటిని చిన్నచిన్న గదుల క్రింద విభజించిరి. వివిధవృత్తులుగల వివిధ దేశములవారందరు నివసించుచుండిరి. ఎవరిగదిగొమ్మమునకు వారివారి పేరులను, వృత్తులను తెలుపు బల్లలు వ్రేలాడుచుండెను. వాటియందొకమూల లా రెన్నునతిబల్ల గూడ వ్రేలాడియుండెను. సగము చెరగిపోవుచున్న యక్షరములతో నున్న ఆబల్ల మరియొకరిబల్ల కడ్డముగ వ్రేలాడుచుండెను.

దరిద్రమంతయు నాబల్లపై మూర్తీభవించినట్లుండుటను జూచిన తోడనే నాకు పట్టలేనంతదుఃఖము వచ్చినది. లా రెన్ను డ్యూకు పేరు ప్రతిష్ఠలెంత హింసస్థితికివచ్చినవో చూచి యతడు మాత్రము విచారింపకుండునాయని నేను మీకనుగారివైపు చూచితిని.

న్యాయవాదులును, తదితరులును గలసి లా రెన్నునతిడబ్బు అంతటి నెటులనో హరించిరి. ఆమెతల్లి సగలుగూడ విక్రీతములైనవి. లా రెన్ను అరువుతెచ్చిపెట్టిన సగలన్నియు మరల నాయావర్తకులకడ జేరినవి. వాటియద్దెక్రింద నేను రెండువేలసవరనులను చెల్లింపవలసివచ్చెను. ఇంతియెగాక యింకెన్నియో ఋణములను, లా రెన్నుచేసినవాటిని నేను తీర్చుకొనవలసివచ్చినది. మొత్తముపై లా రెన్నుతరపున నేను చెల్లింపవలసిన డబ్బుంతయు సుమారొక లక్షసవరనులయ్యెను. ఈడబ్బు సేయనని నేను త్రోసివేయుటకు ఎంతేనియు నవకాశముండెను. కాని కుటుంబగౌరవమునకు లోపముగలుగునను ఉద్దేశ్యముతో వాటినన్నిటిని వాయిదాలపై క్రమక్రమమున తీర్చుకొంటిని.

మీకినుగార్చి విషయములలో చాలవరకు నాతో నేకీభవించుచుండిరి. డ్యూకుల కుటుంబగౌరవమున కెట్టి లోపమును గలుగకూడదను అభిప్రాయమున నతడు నన్ను మించిపోయెను. కాని ఫ్లోరెన్సు విషయములో మాత్ర మతడించుకయు గనికరింపకుండెను.

దొంగసంతకములనుచేసి కుట్రలపన్ని యొరుల ధనప్రాణముల నపహరింప ప్రయత్నించిన దుర్మార్గురాలిని పట్టుకొని తగినశిక్ష విధింప వలయునని యితడిచటికి వచ్చెను. ఎంతద్రోహ మొనరించినను గూడ లారెన్సు డ్యూకుభార్య యింతపాడువడిన గృహమునందింత నీచముగ జీవించుచున్నదిగదాయని నాకు పట్టలేనంత విచారము గలిగెను. ఆమె బల్లయొద్దనున్న విద్యుచ్ఛక్తిగంటను మ్రోయించితిమి. ప్రత్యుత్తరము లేకుండుటజూచి మీకినుగారు మరిమూడునాలుగుసారులు మ్రోయించినట్లు నాకు జ్ఞాపకము. అయినను ప్రత్యుత్తరములేకపోయెను.

ఇంతలో నొకవనిత వీధినూడ్చు పాకీవానికేడియో పని చెప్పనెంచి కాబోలు నీవలకు వచ్చెను. ఆమెమాటలధోరణినిబట్టి యింటి యజమానురాలేమో యని సంశయించి ఆమె నడిగినయెడల ఫ్లోరెన్సు గృహమునం దున్నదియు లేనిదియు తెలియగలదని మీకినుగారు నాతో ఒలుకుచుండగా నామె మావైపుతిరిగి “మీరేమి పనిమీద వచ్చిరి?” అని యడిగెను. ఆయడుగుటలో నైన నతినేర్పుగ నడిగెను. ఆముఖమునందు గాని స్వరమునందు గాని, స్నేహవిరోధభావములం దొకటియు గన్పించకుండెను. కాని ఆమరుక్షణముననే యతి స్నేహముగ గాని యతివిరోధముగ గాని మారు నట్లాముఖలక్షణములు చెప్పక చెప్పుచుండెను.

“డ్యూకు సతిగారిని చూడవచ్చితిమి. ఎన్నిమారులు గంట మ్రోయించినను కార్యములేకున్నది.” అని మీకినుగారు కొంచెము విసువు కొనునట్లు పలికిరి.

పాపమా ముదుసలి కాళ్లకు కళ్లకు చేతులకు, తలకు వలయు వస్తువులన్నిటిని పూర్తిగ నలంకరించుకొని దర్జాగా వచ్చియుండగా నాతని కసహ్యకరముగ గన్పించుచున్న యిట్లు అంతకంటె నసూయ గలిగించు యింటి యజమానురాలు తాను నిరీక్షించుచున్న మనిషి యెప్పటికి రాకుండుటయు, ఇవిచాలవేమో యనునట్లా సమయమునకె చెత్తనెత్తుకొని పోవువాడు వీధినూడ్చుటయు, ఆదుమ్మ అతని బట్టలపై బడుటయు, అతనికెంత విసువుదలనైన గలగించియుండును.

అయిన నతడెంతయో యోర్పివహించి మారుపలుక కూరకుండిన ఆ మనిషిని “మేము లోపలికి పోవచ్చునా ?” అని యడిగెను.

“ఏమో కనుగొనియెద” నని ఆస్త్రీ చెత్తనూడ్చువానితో నటులనే పోరాడుచుండెను. వాడామెకు నిర్లక్ష్యముగ జవాబు చెప్పుచు ధూళి రేపుచు తనపనిని చేసికొనుచుండెను. ఆధూళియంతయు మామీద పడుచుండెను. ఎన్నిమారులు గంట్రమోయించినను లోపలినుండి యెవరును గదలిరాకుండిరి.

*

*

*

*

మమ్మిగీతి నెంతయో సేపు విసువెత్తించినపిమ్మట దర్శనమియ నెంచి ఆకలహకంటి యిట్లూరకొనుచున్నదని నేననుకొంటిని. కొంత సేపటికి మరల నామె మావైపుతిరిగి ఏమియు నెరుగనిదానివలె “ఎందుకువచ్చిరి ?” ఎవరుమీరు ?” అని మరల నడిగెను. మీకినుగా రోషికపట్టి మరల పూర్వ ప్రత్యుత్తర మంతటి నేకరువుపెట్టిరి. ఇంతలో నేను తెలివితెచ్చుకొని అతడు చూడకుండ నామెచేతియందొకపిల్లింగు నుంచితిని. ఆపిల్లింగు నేననుకొనినంతకంటె నెక్కువ అద్భుతముగ పనిచేసినది. ఆమె వెంటనే నాదెసతిరిగి “ఇప్పుడామెలోపలనున్నదో లేదో నాకు తెలియదుగాని యెవరువచ్చినను యింటిలో లేనట్లు చెప్పుమని నాతో చెప్పినది. ఆమె యేమిచెప్పినను మీరిపుడు మేడ

మీది కరిగెదమని పట్టుదలగ చెప్పునెడల నేను నిర్బంధింపగలనా? మేడమీది రెండవగదియె యీమెది.”

మీకినుగారు చిరునవ్వు నవ్వుకొని తామింత తాలిమితో మాట్లాడుటవలననే యీమె యింత నెమ్మదిగ మాట్లాడిన రహస్యమునుగూడ జెప్పివేసినదని యుద్దేశించుకొని ఆమె చేతిలో రెండుపెన్నుల నుంచెను.

భగవంతుడు దయతలచి విచారములను సులభముగ మరిచిపోవు స్వభావము నాకు గల్పించెను. అందువలన నప్పటి దురవస్థల నెట్లు భరించితి నో చెప్పజాలను గాని మీకినుగారు తన మంచితనమువలననే ఫ్లోరెన్సు రహస్యమును కనుగొన గలిగితి నని నాడాలోచించుకొని నవ్వి న నవ్వు నాకిప్పటికిని జ్ఞాపకమున్నది. అడబ్బుగూడ సందుకొని యీమె మాముం దరిగి మాకు దారి చూపింపసాగెను. మహావదాన్యోత్తమునివలె మీకినుగా రామెవెంట నెంతయో “దర్జా”గా నడువ సాగిరి.

ఆగృహాంతరభాగము మరింత అసహ్యకరముగ నుండెను. ఆదుమ్మ, ఆకంపు, యిప్పటికి గూడ తలచుకొనినంత మాత్రమున వాంఛిపుట్టించు నట్లుండెను. అచటగూడ ఫ్లోరెన్సు గదిమీద నామె పేరున నొక యట్ట వ్రేలాడగట్టి యుండెను. ఎవరును తన్ను జూడనవసరము లేదను కొను మనిషి యీయట్టల నేల వ్రేలాడగట్టవలయునని నాకు సందేహము కలిగెను. ఆగుమ్మమునకు విద్యుచ్ఛక్తిగంట లేనందున మేము తలుపు తట్టితిమి. ఈమారెక్కువకాల మామెకొఱకు నిరీక్షింప నవసరము లేకపోయెను.

*

*

*

*

ఫ్లోరెన్సు స్వయముగనే తలుపు తెరచెను. తల దువ్వుకొననందున నామెముఖ మందవికారముగ గన్పించెను. ఆదినమామె స్నానము చేసినట్లు గూడ గన్పించుచుండెను. నాడు కారాగారమునకు నన్నంపినపు

డా మెధరించిన దుస్తులకును, యిప్పటిబట్టలకును, అప్పటి ముఖ విలాసమునకును, యిప్పటి ముఖవైఖరికి నెంతయో భేదముగలదని నేననుకొంటిని.

రాజీనిమిత్తము మీకినుగారి యొద్దకు మూడునాలుగుసారులు పోయి యుండుటవలన నామె మీకినుగారిని బాగుగ నెఱుగును.

“ఓహో మీరా ! లోపలికి దయచేయండి ! నేననుకొనలేదు. మీరు వచ్చెదరని—నేను ఎట్లయిననేమి ! మీరిప్పటిలో విచ్చేయుట యెంతయో సంతోషకరముగ నున్నది. ఒక్కగడియ మాత్రము శ్రమింపవలయును—”

అనుచు నామె మాకొక గదిని చూపించుచు లోపలికిరిగెను. జాట్టుదువ్వకొని మరియొకబట్ట మార్చుకొనుట కామె లోపలికేగి యుండవచ్చునని నేననుకొంటిని. ఆగది యెన్నిదినములనుండియో తుడువనట్లుండెను. గోడలకువేసిన రంగంతయు వెలసిపోయియుండెను. మీకినుగారా గది నతిజాగ్రూకతతో పరికించుచుండిరి. నాకెంతయో యసహ్యము గలిగి కన్నులు మూసికొంటిని. ఆగదిలో నొక మేజాపై రెండుగదులుగల “ట్రే” యొకటి యుండెను. దానిమీదనున్న డాగులనుబట్టి లోపలనుంచిన కల్లుసీసాలు వొలికిపోయి యుండవచ్చునని యెవరైనను సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. నేలమీద బరచియుంచిన కొబ్బరిత్రాళ్ళ చాపమీద గూడ నచ్చటచ్చట నల్లనిమరకలు కట్టి యుండెను. ఆమెను జూడవచ్చిన స్నేహితులు సగముకాల్చి పారవేసిన సిగరెట్టుపీకలవలన త్రాళ్లుకాలి యామచ్చలుగట్టినవని సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. భోజనములబల్లపై నున్న మచ్చలనుబట్టి చూడగా దానిని తఱచుగ బట్టలను చలువచేయుట కుపయోగించుచున్నారని యెవరికైన సప్తమముకాగలదు. చూరుచాపలు ధూళిధూసరితములై నిర్లక్ష్యముగ లాగుచుండుటవలన సగము జారిపోవుచుండెను.

కుర్చీమీటలు విరిగిపోవుచున్నట్లవి కదలునపుడెల్ల చప్పుడగు చుండెను.

ప్లోరెన్సు పేదరిక మనుభవించుచున్నదేమోయని యనుమానించి తినిగాని ఇంతదుర్భరస్థితియందున్నదని నేనూహింపలేదు. మనుష్యులు పేదటికము సనుభవించుచుండవచ్చును. కాని పేదవారముగదాయని యసూయాస్పదులమై, ధూళిధూసరులమై, కంపురోప్పుచు నుండనవ సరములేదు. నేను కటిక పేదటికము సనుభవించితిని. దానివలన నేనెన్ని కష్టముల నొందినను కొన్నిలాభములు గూడ లేకపోలేదు. నామట్టు నకు నాకు నష్టములకంటె లాభములె యెక్కువనుండునట్లు కన్పించెను. లేనిపోని యనవసరపు బాధ్యతలును, వేషములును తగ్గును. సామాన్య వర్తకులందరు బాగుగ పరిచితులయి, యెక్కువధరలనుచెప్పి యెక్కువ ధన మవహరింప ప్రయత్నింపరు. బట్టలానాటి కుండవలయు 'శేషను' ల ప్రకారము నుండనందున యెవరేమనుకుందురోయను భయముండదు. నాటకములకును, చిత్రప్రదర్శనములకును పోవునపుడు నాల్గవతరగతిలో కూర్చున్నను అడుగువారుండరు. ఆకలి యధికముగా నుండునపుడు రోడ్లప్రక్కలనమ్మి ఫలముల కొనుక్కొని యాప్రక్కనే తినవలసి వచ్చునపుడెవరైన జూచి యేమనుకొనియెదరోయను బిడియముండదు.

ఈ పనులన్నియు స్వయముగ నొనరించిన దాన నగుటవలన వివ రముగా చెప్పగలుగుచున్నాను. పుచ్చులేని కాయగూరల స్వయముగా నెంచి బజారులో కొని యింటికిపోయి వాని తరిగి వండి భర్తకు వడ్డించుటవలన నాకెంతయో సంతోషము కలుగుచుండెను. కాళ్లకు తొడగికొను మేజోట్లెన్నిసార్లు చినిగిపోయినను వానిని స్వయముగా బాగుచేసుకొని తొడుగుకొనుచుండగా నెవరు నాటకము చెప్పలేదు.

ఇటువంటి దారిద్ర్యబాధల నేనెరుగకపోలేదు. మాభర్తలు మా వివాహకాలములందు మాకిచ్చిన వివాహపుటుంగరములను తాకట్టు

పెట్టుకొనవలసిన దినములు గూడ నాకును రోజుమేరీకిని సంప్రాప్తము
లైనవి. లవుజాయి ఆసంగతి విని తనకేలముందుగా చెప్పకపోయితీ
మని యెంతయో నొచ్చుకొనెను. జూదమాడుటకుగాని వినోదముల
నేవించుటకుగాని మేమట్లాసరించిన యెడల నెవరేమయిన ననవచ్చును.
ప్రాణమునలబెట్టుకొను నిమిత్తము, ఆహారమునకై మేమట్లు చేయ
వలసివచ్చినది. అంత కిటికపేదరిక మనుభవించినను గూడ నేనెప్పుడింత
మురికిగా నుండలేదు. 'కుళ్లు' అని నెట్టిదియో నట్టి నిరుపేదరికమును
గూడ నేనెరుగకంటిని. మనిషి జీవముతో బ్రతుకుటకేమాత్రము
నవకాశమున్నను, చిన్న సబ్బుముక్క, చీపురుకట్ట, చింకికొల్లాయిగుడ్డ
సంపాదించుకొనుట కవకాశముండకపోదు. ఎప్పుడైన యట్టియవకాశము
గూడ లేకపోయినప్పుడు వానిని యిరుగుసొరుగులవారి నడిగి అరువు
తెచ్చుకొనుట కెట్టి యాటంకము నుండజాలదు.

పదినిముషములు మేమచట గూర్చుండిన పిమ్మట ప్లోరెన్ను తల
దువ్వుకొని, మంచి దుస్తుల ధరించివచ్చెను. మాటలాడుచుండినపు
డామె పెదవులు వడకుచుండినట్లు నాకు తోచెను.

“మీరా వీలును గురించియే వచ్చిరికాబోలును ?”

“మరియేమి ! మీకినుగారనిరి. ”

“ఆవీలునుబట్టి నాకు గల హక్కులన్నిటిని విడిచిపెట్టుకొనియెడ
ననియు, యెట్లైన రాజీచేసుకొనుటయే నామతమనియు నేనిపుడే
లోర్నా కొక జాబువ్రాసి—”

“బహుశా వీలులు దస్తావేజులు మొదలగు వాటినిగురించి శాస
నము లెట్లున్నవో మీకు తెలియక మీరట్లువ్రాసియుండవచ్చును.
దొంగ వీలులను సృష్టించుట యెంతద్రోహమో వ్రాసినవీలులను
కప్పిపుచ్చుటగూడ సంతద్రోహమేయగును. భేజనతీ అట్టిద్రోహమొన
రించుట కెన్నడును సమ్మతంపజాలదు. అనగా మీదగ్గరనున్నవీలు

చెల్లనోచెల్లదో అందునుగూర్చి యామె తగవులాడదని నేనుచెప్పను. కాని వ్రాసినవీలును కప్పిపుచ్చుటకై యామె యెట్టి లంచగొండిబేరమును చేయజాలదనిమాత్రము ఖండితముగా చెప్పగలను. మేము కోర్టులో నిపుడు దాఖలుచేసినవీలు కాదని దానివెనుక కీర్తి శేషులైన సర్ మార్టినుగారింకొక వీలును వ్రాయుటయు దానిప్రకారము మీరే వారియూ స్తికంతటికిని వారసులగుటయు జరుగునెడల మీరే ప్రస్తుత మామెయాక్రమించుకొన్న స్థితియందుందురు. మీకామెయందుదయ దాక్షిణ్యములంత యెక్కువగానున్నయెడల మీయాస్తిలో కొంత భాగమిచ్చి యామెను కటాక్షింపవచ్చును. కాని మీచేతులోనున్న వీలుప్రకారము జరిగింపక దానిని దాచివేయుదుననుటమాత్రము తప్పు. *

ఫ్లోరెన్సు రెప్పలు మూతపడినవి. ఆముడుచుకొనిన విధమును బట్టిచూడగా యామెకట్టియధికారమే లభించునెడల నాకొక చిల్లిగవ్వయైన నిచ్చుటకంగీరింపకుండునని నాకుతోచెను. తిరిగి యామెకన్నులు తెరువగనే” మంచిది. ఆవీలు నొకమారు నన్నుజూడనిచ్చెదరా!
“అని మీకినుగారడిగిరి.

ఒక నిమిషమామె తటపటాయించి ఆవెనుక నొక దీర్ఘనిశ్వాసము విడచి “తప్పకుండ చూడవచ్చును” అని యామె లోపలికరిగెను.

“అనవసరముగ నీ యువతి చిక్కులలో పడుచున్న” దని మీకిను గారుచేతులను నులిమికొనుచు బలికిరి. పరిస్థితులాయన కనుకూలముగ నుండుసపుడట్లు చేతులను నులిమికొనుట అతనికలవాటు. లోర్నా! ఆమె యాందోళనమును కనిపెట్టితివా? నేనా వీలుజూచుట ఆమెకిష్టము లేదు. నన్ను మోసగించుటకు వీలులేదని యామె యెరుగును.” అని యతడు సగర్వముగ బలికెను.

నా యప్పటి యాలోచన నతనిమాటల సంతగా చెవిని జొరనీయ కుండెను. ఏ స్త్రీయెంత తుచ్చురాలై నను పురుషులతో వాదించి, పరాభవమొందుట నా కెంతమాత్ర మిష్టముండదు. అందువలన నా కెంతయో బాధకలుగును. ఆ బాధ యిట్లుండునని నేను వివరించి చెప్ప జాలను. తనవిజయమున కానందించుచు నా రీతిని చేతుల నులిమి కొనుచు కూర్చుండిన మీకినుగారి మూర్తివంతము నాకా సమయములో కేవలమడవిమనిషి యాకృతివలె గన్పించెను.

ఆ గృహమందలి విపరీతపరిస్థితులకు శరీరము జలదరించుచుండ మీకినుగారి యందలి యసూయ యతిశయించుచుండ నేనతనితో “పాపమామెస్థితి అత్యంత నిరాశభూయిష్టముగా నున్నట్లున్నది” అని పలికితిని.

“అత్యంత అపాయకరముగా నున్నదను” అని యతడు నామాటల సవరింపజూచెను.

“అన్నవస్త్రము లిచ్చి తగినవసతులను నేర్పరచునెడల నామెకెట్టి ప్రమాదము నుండ” దని నే నంటిని.

“మన మెన్నిచేసినను కాదనదుగాని యామె మాత్రమందుల కించుకయు కృతజ్ఞతచూపదు” అని యతడు మారుపలికెను.

ఆ మాటనిజమె. ఆమె తప్పక కృతఘ్నురాలగును. ఎవరు కృతజ్ఞులగుదురో, ఎవరు కృతఘ్నులగుదురో యను సందేహము ప్రతివారు నాలోచించుచుండిరేని ప్రపంచముసందేహనియు జరుగదు. ప్లోరెన్సు నా కెంతమాత్రము కృతజ్ఞతజూప నవసరములేదు. కృతజ్ఞతజూపుట కామె కెట్టియవకాశము నుండదు. గాని యామె యంతరాత్మకు సర్వ సాక్షియగు పరాత్పరుడొకడు పైనున్నాడను సంగతి బాగుగా భోధ పడవలయును. అప్పుడు ఆమె దైవమునకైన కృతజ్ఞతను తెలుపగలదు. అని నేను ఆలోచించుకొంటిని.

కాని యీదయార్ద్రాపు టాలోచనలన్నియు నెంతనిష్ప్రయోజనములుగా పరిణమించునో మాతాశిశువుల మిరువురమిపు డెంతప్రమాద కరస్థితియందుంటిమో ఆ సంగతి నే నపుడించుకయు నూహింపనై తిని.

*

*

*

*

ప్లోరెన్సు తిరిగివచ్చునపు డామె శరీరమంతయు వెల్ల బారియుండెను. ఏదైన జబ్బు ప్రవేశించినదేమో యని నే ననుకొంటిని. మా యింటిలో నా కిదివరకు జూపించిన వీలు ఆమె చేతియందుండెను.

దాని నామె మీకినుగారి కిచ్చెను.

మీకినుగారందుకొని కళ్లజోళ్ల నించుక నవరించుకొని కాలుపై కాలు నినుమడించి కూర్చుండి మిక్కిలి జాగ్రత్తగా దానిని చదువనారంభించిరి.

ఆ గడియం దొక గోడకమర్చియుండిన చవుకరకము “అలారమ్” గడియారము టిక్కుటిక్కున చప్పుడుచేయుచుండెను. ఆ గడియారపు శబ్దము తప్ప మరేమియు వినిపించకనంతయు నిశ్శబ్దముగా నుండెను.

ప్లోరెన్సు “బిర్రబిగిసి” నట్లు కూర్చుండెను. కాని ముఖముమాత్రము మరియొక వంకకు త్రిప్పుకొనియుండెను. ఆ ముఖవైఖరి యేది యెట్లు నను సరియే యను యుపేక్ష భావమును ప్రకటించుచుండెను. మమ్ము మోసపుచ్చుట కామె యట్లు నటించుచున్నదని నేనూహించితిని.

ఇక నా సంగతియూ ! ఏదియో కలగనుచున్నదానివలె మనస్సంతయు కలవర మొందుచుండగా మీకినుగారి వైఖరి నంతటిని తడేక దృష్టితో చూచుచుంటిని. ఆతని ముఖలక్షణములను బట్టి చూడగా స్థితిగతులు నే ననుకొనినంత సులభముగ పరిష్కృత మగునట్లు కన్పించకుండెను.

ఆ దస్తావేజు నామూలాగ్రము సతిజాగరూకతో—పదిసార్లులే న—చదివిన పిమ్మట సతడు తలయెత్తి కంటిజోడు నించుక సవరించుకొని జేబులో నున్న భూతలద్దమును పైకి తీసి చేతిరుమాలుతో దానిని బాగుగా తుడిచి దానిని కళ్లయెదుట బెట్టుకొని మరల దస్తావే జంతటిని జదువ జొచ్చెను.

ఆతడు చదువు చాలించి మాతో తిరిగి మాట్లాడునప్పటి కెన్నియో జన్మాంతరములు గడచిపోయినట్లు నాకు తోచెను. అట్లెంతయో దీర్ఘ కాలము గడవిన పిమ్మట సతడు “ఇది యదార్థమైన దనుటకు సందేహము లేదు. దీనియం దెట్టి లోపములును లేవు.” అని నిర్ధారణగా పల్కెను.

స్థోత్రుని పెద్ద నిట్టూర్పు విడచెను. ఆమె ముఖము మరింత తెల్లబడెను. కాని కన్నులు మాత్రము విజయసూచకముగా నా కన్నుల నెదుర్కొనెను. నే నది జూచి తృప్తిపడి మీకినుగారి దెస జూచినట్లు జ్ఞాపకము.

“మీకినుగారూ ! మీరు చెప్పిన దంతయు నిజము. ఈ వీలును వెంటనే నేను కోర్టులో దాఖలు చేయవలసి యుండెను. కాని న్యాయముగ భేజనతికి రావలయు సపారమగు ఆస్తి నంతటిని నే నిట్లాక్రమించుకొనుట అన్యాయము కాదా యను కారుణ్యభావమున నింతకాల

మువేక్ష జేసితిని. నాకు పిల్లగాని, పిచ్చుకగాని లేదు. ఆమె పిల్లపిల్ల తరముగా దీని సనుభవింపవచ్చును. ఇన్ని సంగతుల నాలోచించి సంవత్సరమున కైదువేల సవరణలు మాత్ర మిచ్చిన జాలునంటిని. కాని నా తెలివితక్కువ యాలోచన యామె కెంతమాత్రము నచ్చలేదు. ఇంక నిపుడో—అంతయు మించిపోయినది—ఇటుపై నామెయె నాదయ కెదురు చూడవలసి యుండును.”

మీకినుగారి ముఖలక్షణములను బట్టి చూడగా నత డావీలు నాక్షణమున నె ముక్కలుముక్కలుగా జింపివేయుదురని మాకు తోచెను. కాని యతని న్యాయపద్ధతికాభిలాష యతని నట్టి పని చేయనీయకుండెను.

“సరియె. ఆవిషయమై మనము తరువాత మాట్లాడుకొందము. లారెన్ను డ్యూకున కీయాస్తి నిచ్చునప్పుడును, అతడు మరణించునపు డును మనస్థిమితము లేకుండెనను అంశము నాధారము చేసుకొని భజనతి వాదింపక మానదు. దీని నపుడె కోర్టులో దాఖలుచేసితి వను కొనియెదను.”

“దాఖలుచేసితిని. లారెన్ను డ్యూకు నా కెన్నియో యప్పుల నంట గట్టి మరణించెను. వానిని తీర్చుటకు యీ వీలు ప్రకారము రావలయు నాస్తి తప్ప మరే యాధారమును లేదు.”

“ఆ యప్పు లన్నిటి నింతవరకు భజనతియె తీర్చుచున్నది గదా?”

“సందేహ మేమి? నా భర్త యాస్తిలో నుండియే తీర్చుచున్నది.”

ఫ్లోరెన్ను వాక్యములు నిజమని నాకు తోచినవి. నెడ్డును నేనును నివసించుచుండిన కుటీరము నింకను నా స్వాధీనమం దుంచుకొనినందు లకు నే నపుడు సంతోషించితిని. ఫ్లోరెన్నును నేనును నిరంతరము దాగురుమాత లాడుట కీలోకమున జన్మించినట్లు నాకు తోచెను. పరిస్థితులు నా కనుకూలముగ నుండునపు డామెకు విషయముగా పరిణా

మించుచున్నవి. ఆమె సుఖముగ నుండు పరిస్థితులు నాకు దుఃఖభాజకములుగ గన్పించుచుండెను. ఈ వింతనాటక మెట్లంతమగునో యని నాకు సంభ్రమాశ్చర్యములు గలుగ జొచ్చెను.

*

*

*

*

నే నిట్లు తలచుచుండగా మీకినుగారి న్యాయశాస్త్రానుభవబుద్ధివైశద్యమున కా వీలును గురించి యెన్నియో యంశములు కాగితములకట్టలను బట్టుకొని కోర్టులలో తిరుగులాడుచుండుట అతని మనోప్రపంచమున బాగుగా గన్పించుచుండెను. ఈ వ్యవహార మంతయు పరిష్కృతమగువరకు నే నీ యాస్తిని తాత్కాలికముగ నైన మనుభవింపవచ్చునా, కూడదా యను సంశయము నా మనము గలంచుచుండెను. చిన్ని మార్చిను నిరుపేదరిక మనుభవింపవలసి వచ్చును గదా యని యాలోచించుచుంటేనే గాని లేకున్న వెంటనే జేతులు రెండింటిని జోడించుకొని “నీ కోర్టుల కొక దండము, నీ మాయలకు మరి పది దండములు. వాటితో నా కెట్టి సంబంధము సవసరము లే” దని చెప్పి ఆస్తి సంతటిని స్థోరెన్నున కప్పగించి మా పూర్వపుకుటీరమున కరుగుట మంచిదని నేను వెంటనే నిశ్చయించి యుందును. న్యాయశాస్త్ర సంబంధములగు లోపాలోపములను గూర్చియు యుక్తిప్రతియుక్తులను గూర్చియు విశేషముగ నాలోచించి కాల మంతటిని మరి వ్యర్థము చేయకుడని మీకినుగారిని ప్రార్థించి యుందును.

ఆమెయు నేనును పోట్లాడి కోర్టులవెంబడి తిరుగ నారంభించి, బంగారమువంటి యాస్తి సంతటి సప్పలచాలు చేయుట నాకు కష్టతరముగ దోచుటయె గాక యవమానకరముగ గూడ దోచెను.

ధనము సంపాదించుటయె పరమావధిగ నెంచినయెడల మీకినుగారి కా సమయమున నెంత ధనమునైన సంపాదించుట కవకాశ ముండెను. కాని అతని కట్టి యుద్దేశ మున్నట్టు నాకు తోచలేదు.

అదస్తావేజ న్యాయమైనదే యని మేముభయులముగూడ నంగీకరించితిమి. నాన్నగారి దస్తూరి నిరువురము నెరుగుదుము. మాకంటె నావిషయమం దెక్కువ పరిచయముగలవా రింకొకరులేరు.

“దీనిని వెంటనే మీన్యాయవాదులకడ నిచ్చుట” మంచిదని చెప్పుచు మీకినుగా రావీలు నామె కిచ్చివేసిరి.

“నాతరఫున తమరే వకాల్తి తీసికొనవలయునని నామనవి” అని ప్లోరెన్సు కోరెను.

“మీరొక లక్షనవరను లిచ్చినను నేనాపనికిమాత్ర మంగీకరింపను.”

“అయ్యాస్తి భద్రపరచుట కేర్పరచిన ధర్మకర్తలలో తమరు ముఖ్యులని దెలసినది.

“కావచ్చును. దస్తావేజ బుజ్జవై మీపక్షము తీర్పుచెప్పిన వెనుక ధర్మకర్తగ నేనెట్లు నడచుకొనవలయునో ఆరీతిగ ప్రవర్తించెదను. దైవముఖముజూచి చేయుపనులలో మీకెట్టి యన్యాయము జరుగదని నమృతమిచ్చును. కాని ప్రస్తుతము భేజనతిపక్షమున పనిచేయుచున్నాను. వారికి చాలకాలముబట్టి నేను న్యాయవాదిగ పనిచేయుచున్నాను. ఇప్పుడింకొకరి పక్షమున నెట్లు పనిచేయగలను?”

“దావాఖర్చుల నిమిత్తము నాకిప్పుడు కొంతడబ్బు కావలసి యున్నది.”

“ఇప్పటి పరిస్థితులలో మీయిరువురిలో నెవ్వరికిని గూడ నేను డబ్బీయజాలను. మీకు కావలయు ధనమును బుణముచేసి తెచ్చుకొనవలయును. ఈవ్యవహారమంతయు పరిష్కృతమై ఆమె పక్షముననో మీపక్షముననో తీర్మానమగువరకు నెవ రాయాస్తి నుపయోగించుటకు నేనంగీకరింపజాలను.”

“మరల నామె పక్షముగూడనా ? అని ప్లోరెన్సు క్రూరముగ నవ్వసాగెను.

“మరల నామె పక్షముననో అని సందేహాస్పదముగ చెప్పితిని. అంతియగాక ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఋణము తెచ్చుట కామెకంటె మీ కేవలము అవకాశములున్నవి. నా యనుభవమును బట్టి నాకు తోచిన నిశ్చయాభిప్రాయమిది. ”

ఈ మాటలు మరల నన్న నేక యూహాపరంపరలలోనికి దింపినవి. ఇదివరలో నేను స్వతంత్రించి యింటిక్రింద నాయొక్క ధనమంతయు వెచ్చించితిని. నెడ్డును నాన్నగారును మరికొంతడబ్బు బ్యాంకిలో కట్టుట మేలైనది. లేకున్న నాగతి యేమయియుండునో యని నేనపుడు పరితపించితిని.

* * * * *

పిమ్మట సంతాపహృదయములతో తలలను వ్రేలవైచుకొని నేనును మీకినుగారును గృహోన్ముఖులమైతిమి.

నా హృదయము మరల విచారాగ్ని పరితప్తము కాజొచ్చెను. నెడ్డు యింతలోనే రాగలడనియు, అతని కేదియో పెద్ద ఆస్తి దొరకినదనియు నాకు తెలియకుండిన యెడల నేను వెంటనే పూర్వకుటీరమున కరిగి యుండును. నెడ్డు సంపాదనతో మేమిగృహమును కొనుక్కుని యిచటనే వసియుంపవలయునని నేననుకొంటిని. నాన్నగారి యిల్లుగదాయను అభిమానమున తానెంత ధరచెప్పినను ఇచ్చెదనను యుద్దేశమున ప్లోరెన్సు నాయొద్ద నెక్కువ ధనము నవహరించు నేమోయని కొంతసంశయముగూడ గలిగెను.

మరికొన్ని రోజులవరకు మేము మరల నేవేవియో యోచనల బడితిమి.

నెడ్డుమరి రాడా యేమి ? ఈ సరి కెన్నిదినముల క్రిందటనో రావలసి యుండనే ? అని మేడగది కిటికీలోనుండి యనేకమారులతని రాక కేడురుచూడ నారంభించితిని.

రోజుమేరి నావిచారము నెరిగి నాయభిప్రాయముల మన్నింపనేంచి తన వివాహము నప్పటికి నిలిపివేసెను. నేనంత యాందోళనలో నున్నప్పుడు తానెట్లు సంతోషకరముగ వివాహమాడగలదని యామె వాదించుచుండెడిది.

ఎంతయోమంది న్యాయవాదులును, కంపెనీయద్యోగులును, సర్కారుద్యోగులును, యింకెవరెవరో తగుమనుష్యులును నిరంతరము వచ్చుచు బోవుచు నుండిరి. పగటిపూటయేగాక రాత్రిభాగముకూడ పెక్కుదినము లదియేపనిగ నేను మీకినుగారితో కాలము వెళ్లబుచ్చుచుండుట కతని భార్యయేమి యనుమానించునో యని నాకు సంశయము కలిగెను. అతడు నట్లే యుదయమనక, మధ్యాహ్నమనక నెల్ల వేళల వచ్చుచు బోవుచు నుండెను. ఒకనాటి యుదయమాత్రుడు వచ్చునరికి రోజుమేరీ యతనిపలుకరించి, జబ్బుతో పవ్వళించియుండిన నాగది లోనికి తీసికొని వచ్చెను.

*

*

*

*

నాకుచేసిన జబ్బు అంతగాఢమైనది కాకున్నను, మంచముపై పండుకొనియె యుండవలయునని డాక్టరు ఆజ్ఞాపించుటవలన నే నటులనే పండుకొనియుంటిని. గాలి యనుకూలముగ వీచుచుండినను, ఎక్కడ జబ్బుచేసిపోవునోయను భయమున రోజుమేరి నిప్పుచేసి గది నెప్పటి కప్పుడు వెచ్చగ నుంచుచుండెను. ఎక్కడెక్కడివియో మంచివాసనల నలరారు చక్కని పూవుగుత్తులను తెచ్చి యామె గదియంతయు నలంకరించెను. పలుచని కాశ్మీరపు దువ్వలువ గప్పుకొని నేను రాత్రి గొనుతో పండుకొనియుంటిని. లేనిపోని విచారములతో హృదయము కృంగిపోవకుండుటకై మనసు నెన్నియోవిధముల కట్టుకొనుచుంటిని. కాని నాయుచ్చవచ్చిన రీతినంత యనుకూలముగ గట్టుకొనిన యీయిల్లంతలోనే మరియొకరి వశమగునుగదాయను విచారము నన్నెంత

మాత్రమును విడువకుండెను. మరి యెవరికి చెందినను పోనీయని మనము నించుక నూరడించి యుందును కాని నాకా గర్భశత్రువుగ పరిణమించిన ప్లోరెన్సు వశమగునను యూహ జనించినంతనే హృదయము నీరగుచుండెను. పాపమా ముదుసలి మీకిను గారికిని, నాకును గూడ కొంత విశ్రాంతికరముగ నుండునుగదాయని యెంచి యీజబ్బు నిట్లనే మరికొన్ని దినములవర కుంచుమని భగవంతు సనేకవిధముల బ్రార్థించితిని. అంతలో రోజుమేరీ యచ్చటికి వచ్చి మీకినుగారు నాతో నేమియొ ముఖ్యాంశములను వెంటనే మాట్లాడవచ్చి రనియు, జబ్బు కుదురువర కూరకుండుటకు వీలులేదని చెప్పుచున్నారనియు పలికెను.

“బహుశా యేదైన శుభవర్తమానము గొనితెచ్చినేమో!” అని నేనంటిని.

“శ్మశానములో శవజాగరము చేయువానివలె నున్న ఆముఖమును జూచునెడల నట్టియాశలేవియు గన్పించవు.” అని రోజుమేరీ సవ్యుచు పలికెను.

“అయ్యో దైవమా! అట్లయిన చెడువార్తయే తెచ్చెనందువా యేమి?”

అనుచు పెద్దమూలుగు మూలుగుచు కర్పూరతైలమున పూర్తిగ తడసిన చేరుమూలును ముక్కున కదిమిపట్టుకొని యటులనే పండుకొని గోడవైపు తిరిగితిని.

మీకినుగారు చప్పుడుకాకుండ బొటనవ్రేళ్లనానుకొని నడచుచు మెల్లగవచ్చి “లోర్నా! మరలనీవు కటిక వేదరికమనుభవింపవలసి వచ్చినందులకెంతయు చింతించుచున్నా” నని పలికిరి. రాబోవు వకీలు నోటీసు చూచి నేనెచటబెంగపెట్టుకొనియెదనోయని యెంచి యాతడు స్వయముగ నావార్త నెరింగింపవచ్చెనట! ప్లోరెన్సుతో నెట్టిరాజీ యేర్పాటులును కుదరలేదట. కోర్టులో తీర్పుచెప్పవరకును నేనిల్లు ఖాళీచేయవలయునట! వారము రోజులలో యిల్లంతయు కాళీ చేయకతీరదట. ఇంతకష్టపడి, యింతసామ్మూవెచ్చించి, యిన్ని దినముల నుండియు, బాగుచేయించుకొనిన యిల్లు చెదలపాలు, పందికొక్కుల పాలు కావలయునట! హతవిధి యింకేమి తెచ్చిపెట్టెదవు?

నాకీ సంగతిని చెప్పవలసివచ్చినందులకు మీకినుగా రెంతయో నొచ్చుకొనిరి. రోజుమేరి యాతనిబోల్చిన పాత్రనతడు పూర్తిగ నటించినట్లు నాకుతోచెను. నా కప్పటిలో సంత్యక్రియలు చేయవలసివచ్చు నడల నతడే శవ జాగరము చేయవలయునేమో యని నా కపుడు తోచెను.

“బహుశా నా కాళ్లుచేతులను గట్టియైన నావలకు మోసికొనిపో యెదరేమో?” అని నే నతిదీనముగ బలికితిని. పడిశము బాధయొక మూలవిశ్లేషముగ బాధించుచుండెను.

మీకినుగారు “భయపడవలదు. భగవంతుడుగయతోచూడకపోడు” అని యేవేవియో యుపశమనవాక్యములను బలుకుచుండిరి. ఇంతలో నాకు పెద్దతుమ్మవచ్చుట చూచి నా జబ్బు తనకుగూడ ప్రాకునేమో యని భయపడి, తానింకను పెక్కుకాగితములను చూడవలసియున్న దను నెపముమీద పతనాలయమున కరిగిరి. దాని నతడు తనకచేరిగది

క్రింద మార్చుకొనియెను. నాన్నగారి మరణానంతరము కాగితములన్నిటిని జూచుటకు వీలులేకపోయెను. నా వారసత్వమును గూర్చి ప్రకటించిన వెంటనే మీకినుగారు లారెన్సుయొద్ద నుండిన కాగితములన్నిటిని తీసుకొనిరి. ఆయనకు మతిస్థిమితముగ లేకుండుటవలన ప్లారెన్సు మొదలు గాగల దుష్టవర్గము వాటినపహరించి యేమి కీడుచేయుదురో యని వాటి సత్యము తీసికొనియెను. వాటిని తీసికొనినప్పటి నుండియు సతనికి తీరుబడిలేనందున నింతవరకు వాటిని జాగరూకతతో బరిశీలించుటకు వీలులేకపోయెను.

*

*

*

*

ఆ కాగితపుకట్టలలో నేమియున్నదని మీకినుగారెంత యోషికతో నెమరుచుండిరో ఆ సంగతి భగవంతునకే తెలియవలయును. నాన్నగారి బంధువులు మిత్రులు మొదలగువారు వ్రాసిన శుభలేఖాదులును, బొమ్మలకార్డులు, క్రీస్తుకార్డులును, విందుల కాహ్వానించిన లేఖలును, యిరువదియేండ్లనుండి నిలువచేసి యుంచిన రశీదులును, బిల్లులును, యింకేవేవియో కాగితములు నుండెను. ఎన్నియున్నను మీకినుగారికి దైర్యమొనగూర్చు కాగితమొకటియు నా కాగితపురాసులలో గన్పించకుండెను. అత్యంతాద్భుతాహవాముగ నున్న న్యాయముగనే గన్పించుచున్న ఆ కడపటి వీలు నాక్షేపించుట కేమైన ఆ ధారముగల కాగితమొకటియైన లేకపోవునా యని యతనికాంక్ష.

అయిన నా దినమె నాకు శుభదినముగ పరిణమించునని నే నించుకయు నూహింపనేరక శరీరవేదనకు తోడు మనోవేదనగూడ నన్నట మటించుచుండ నా మంచముపై నటునిటు పొరలాడుచుంటిని.

నా కేమి కావలసియున్నను తెచ్చియిచ్చెదననియు, పుస్తకములను గాని, పత్రికలను గాని చదివి వినుపించెదననియు చెప్పుచు రోజుమీరినన్న పశమించుచుండెను. “ఏది కోరినను యిచ్చెదను కాని పిల్లవానిని

మాత్ర మిచటికి తేజాల" నని యామె చెప్పుచుండెను. నాకు కావల
సిన ఆ యొక్కపనిని చేయక తక్కిన వెన్ని వేలుచేసిన నాకు తృప్తికలు
గునని నేను బాడించుచుంటిని.

మీకినుగారేలనో మేడదిగి క్రింది కరిగిరి. గంటసేపైనను మీదికి
రాలేదు. ఏమియు తోచక నడుము విరిగినఫామువలె పండుకొనుట
నాకు కష్టముగ నుండెను. కొంతకాలమైన హాయిగ గడుపనెంచి యే
నాటకమునకో, సినిమా ప్రదర్శనమునకో పోవలయునని నే నుద్దేశించు
చుంటిని. ఇంతలో నెవరో మెల్లగ తలుపుతట్టుచున్నట్లు చప్పుడయ్యెను.
రోజుమేరి యేదియో చదువుకొనుచుండుట వలన నా చప్పుడు వినలేదు.
నే నొక నిముషమూరకుండి మరల చప్పుడగునేమో యని నిరీక్షించి
తిని. కాని మరిచప్పుడు కాలేదు. అంత నా కాశ్చర్యము కలిగి రోజు
మేరి కా సంగతిని చెప్పి, ఎవరువచ్చిరో చూడమని చెప్పితిని.

ఆమె తలుపుతీసి చూడగ ల్యూసీ యచట నిలచియుండెను.

వీధిలో మేడమెట్లయొద్ద నుండవలసిన ల్యూసీ మేడమీద పడక
గడులదగ్గర నుండుటకు తగినకారణము నరయలేక, రోజుమేరి
యామెపై సనుమానింపసాగెను.

“నీవేనా యిప్పుడు తలుపు తట్టినది” అని రోజుమేరి యాముక్కాలి
ముదుసలిని గద్దరించి యడిగెను.

అంత నామె బిక్కమొగము వేసికొని “ఘోర్నాకుమారి నొక్క
మారు చూడగోరి వచ్చితిని.” అని భయముతో వణకుచు బలికెను.

“మరి యెవరును లేరు. మన ల్యూసీయే ! మిమ్మెలనో చూడవలయు ననుచున్నది.” అని రోజుమేరీ చెప్పెను.

భాగ్యవిహీనయయ్య కారుణ్యనిధియగు ఆజ్ఞాంబరధారి నాశరీర స్థితి సరయవచ్చినదేమోయని నేను తలచితిని.

“నేను ట్రైమముగ నున్నాననియు, విచారమొంద నవసరము లేదనియు, యింతలో నే బయటికివచ్చెదననియు నామెతో చెప్పుము” అని నేను విసువుదలతో బలికితిని.

పాపము ల్యూసీకంటికి నేనెప్పటికిని లోర్నాకుమారి నే !

“నేను లోర్నాకుమారి నొక్కమారు చూచుటకు వీలులేదా ? ఎక్కువకాల మచటనుండను. ఆమెకెట్టి ఆయాసమునగల్గించను. ఒక్కక్షణము అదిగో ఆదిక్కుమాలిన యోకుహము గురించి యొక్క మాట అడిగి పోవలయునని వచ్చితిని.” అని యామె దీనముగ బ్రతి మాలుచుండిన మాటలు సాచేవులబడియెను.

ఇదివరలో నేను ప్రాణావసానకాలమం దున్నప్పుడు పాపమీ నిరక్షరకుక్షి నన్ను దయతో రక్షించినది. ఇప్పుడు గూడ నాకీయుభయ జ్వరద్వయవీడన విమోచనము చేయగలదేమో ?

“ఆమె నొక్కసారి లోపలికి విడచిపెట్టుమమ్మా రోజుమేరీ !” అని నేను కేక వేసితిని.

రోజుమేరీ ప్రక్కకు తప్పుకొనియెను. అప్పుడు ల్యూసీ లోపల ప్రవేశించెను.

నిరంతర పరిశ్రమవలన గడ్డలుకట్టిన సరిచేతులు నులిమికొనుచు, భరింపరాని మనోవేదన దేనినో యనుభవించుచున్నదానివలె నామె మోమున విన్నదనము దోప దీన భావమొన నిలచియుండెను.

“ఏమిట్లువచ్చితివి ల్యూసీ ?” అని నేనడిగితిని. “అమ్మా! ఇప్పుడు యోకుహము నాదగ్గరకువచ్చి తనగదిలో మరచిపోయిన కాగితముల కట్టను తనకిమ్మని కోరుచున్నాడు. ఆకట్టనిచ్చిన పదినవరనులు నిచ్చెదనని గూడ ఆశపెట్టుచున్నాడు. పదినవరను లక్కరలేదు, నాయొద్ద నపహరించిన ద్రవ్యము మరల నాకిచ్చిన జాలునని నేనంటిని. అతడందుల కంగీకరించెను. అయిన నిన్నడిగి యిచ్చుట మంచిదని వచ్చితిని. వాడికి కావలసినదో, మరియొకటియో యిచ్చి నాడబ్బు నేను రాబట్టుకొనుట న్యాయముకాదమ్మా ?”

వెంటనేలేచి పిచ్చియై తినదానివలె నిట్టనిలువున నిలచుండి, ల్యూసీ నేమేమియో ప్రశ్నలనడుగ నారంభించితిని. “ఆ ముష్కర జర్మనుడేనా ? మరల వచ్చినాడా ? ఏమి కావలెనన్నాడా దుర్మార్గుడు ? ప్లోరెన్సు బసలో వాడు కన్పించలేదేమి ? ఫ్రాన్సుజాడ గూడ గన్పించలేదే ? వీరపుడేమైపోయిరి ?”

ఇంటి యలవాటులన్నిటిని పూర్తిగ నెరిగిన వాడగుట వలన పని వారందరు మధ్యాహ్న సమయమున భోజనముల కరుగుదురనియు, ల్యూసీవారికి వడ్డించుచు నొక్కరైయె దిరుగులాడు చుండుననియు నెంచి ఆజోకీయిము సమయము కనిపెట్టి వచ్చెను. జోకీయిము పేరు వినునంతనే ల్యూసీ భయపడుచుండును. అట్టి స్థితిలో నా క్రూరుడామె గదిచెంతకరిగి యచట నొంటరిగ నామెతో మాట్లాడునపు డామె భావములెట్లుండెనో యూహింపవలయునేగాని వ్రాయనలవికాదు. తాను నౌఖరులందరికి యజమానుడగుటవలన వారియొద్ద లంచపంచముల గైకొనుట న్యాయమేయైనను, ల్యూసీయొద్ద ననవసరముగ నెక్కువడబ్బు పుచ్చుకొంటినని వాని యంతరాత్మ చెప్పగా నతడాడబ్బు నిచ్చివేయుటకు వచ్చెనట ! ఆరునవరనులు మాత్రమే గాక

వాటికి వడ్డీక్రింద మరిరెండు సవరనులను యిచ్చెదనని యతడు వాగ్దాన మొనరించెనట.

ఆమె యందు కంగీకరించిన పిమ్మట తన కామెవలన నొక చిన్న యువకారము కావలసి యున్నదని చెప్పెనట !

ఇప్పుడు ఫ్రెండిలున కిచ్చిన గదిలో అనగా పూర్వము తా నుండిన గదిలోని బీరువా గూటియందు తా నొక వార్తాపత్రికల కట్ట నుంచె ననియు తక్కిన సామగ్రిని తీసుకొనిపోవునపు డా కట్టను తీసికొనిపోవుట మరచిపోయె ననియు, దాని నెటులైన తెచ్చి తన కీయవలయు ననియు నతడు గోరెనట !

పాప మతని జాతక కాగితములును, ఆంగ్లేయునిగనే భావింపవచ్చు నని సర్కారువా రతని కిచ్చిన సర్టిఫికేటును, ఇం కేవియో నీవిధముగ తన కొక్కనికి మాత్రమె యుపకరించు కాగితములు మరికొన్నియు నా కట్టలో నుండిపోయిననట ! వాటి నెటులైన తన కీయవలసినదని యత డనేకవిధముల ప్రాధేయపడి యడిగెనట !

ఆ కట్ట యింతవర కచట నటులనే యుండునని వాని నమ్మకము. ఆబీరువా గూటియొద్ద నొక కుర్చీని గాని, ముక్కా లుపీటను గాని వేసి కొని దాని నెక్కి మీదికి చూచునెడల నా కట్ట కన్నించునని యతడు చెప్పెనట !

ఆనా డేపనిమీదనో తలవని తలంపుగ ఫ్రెండిలు బయటి కరిగెను. తలుపు తాళమువేసి యున్నందున ల్యూసీ కాగితములకట్ట తెచ్చుటకు ఏలులేకపోయినదట !

“ అట్లయిన జోకీయమున కేమి జవాబుచెప్పితివి ? ” అని నేనడిగితిని.

“ అటులనే తెచ్చియిచ్చెదనని చెప్పితిని. గాని తెచ్చుటకుముందు నీతో యీసంగతిని చెప్పెదననలేదు. ”

“ వాడింకను వేచియుండునా ? ”

“లేదు. సాయింత్రమేదియో మిషను పెట్టుకొని నేనాప్రక్కనందు లోని కాకట్టనుపట్టుకొని వచ్చునెడల తానచటికివచ్చి దానిని తీసికొని పోవునట!”

“అట్లయిన నీసామ్మ నిచ్చివేసినాడా?”

“లేదు లేదు. సాయంత్ర మాకట్ట తనచేతబడునపుడు డబ్బునట! ఏమో యిచ్చునో యివ్వడో యెవరెరుగుదురు? ఏదియెట్లున్నను ఫ్రెండిలు లేనపుడతని గదిలోనికరుగుట నాకిష్టములేదు. అయినను నాడబ్బు నెట్లులైన రాబట్టు కొనవలయునను కోరికగలదు. నేనీముసలి కాలములో దాచుకొనిన దంతయు సంతియె. అదియె నాయవసాన కాలమున కక్కరకురావలసియున్నది. ఎన్నియో యేండ్లనుండియు గూడ పెట్టుకొనిన ఆడబ్బు నత డపహరించుటవలన మరియొక గవ్వ యైన గూడ పెట్టుటకు నామస్సంగీకరింపకుండెను. ఏదిఎటులయినను ముందుగా నీతో చెప్పనిది ఏపనిచేయుటకుగాని ఇష్టములేక నిచటికి వచ్చితిని.”

“మంచిపనిచేసితివి. అదియె న్యాయము. నీడబ్బులో నొక్కగవ్వ యైన పోదు. వాడాసామ్మ నీయకపోయినయెడల నేను తప్పకుండ నిచ్చెదను. కనుక నీవేమియు భయపడకుము.”

అని యామె నూరడించి రోజుమేరీని పిలచి యీకథనంతటిని వెంటనే మీకినుగారికి జెప్పనియోగించితిని. వారావలకు నాలుగడుగులైన నిడిరో లేదో నేనొక్క చెంగున మంచముపైనుండి దుమికి మంచిబట్టలను కట్టుకొంటిని. నాజబ్బంతయు నెచటికరిగెనో నాకు తెలియదు గాని శరీరమందలి నిస్సత్తువంతయుపోయి మంచిబలము వచ్చి నట్లుండెను.

ఆకట్టలోనున్న కాగితములగురించి జోకీయిము చెప్పినదంతయు నిజముకావచ్చును. ఈవిదేశీయులు తమ యమూల్య వస్తుసామగ్రిని

గాపాడుకొనుట కిట్టికుయుక్తులనే పన్నుచుందురు. కాని యిన్ని దినములై నపిమ్మట నతడిపుడిచటికి వచ్చుటకును ప్రస్తుత పరిస్థితులకు నేమైనసంబంధముండకుండునా యని నాకనుమానముకలిగెను. ల్యూసీ డబ్బునిచ్చి వేయుటయెగాక మరికొంతనిచ్చెదననిగూడ వాడామెనేల మంచిచేసుకొన బ్రయత్నింపవలయును? వాడు నిజముగ తనవస్తువులనే మరచిపోయియుండినయెడల బహిరంగముగనే వచ్చి యడుగ కుండునా? అడుగసాహసింపలేకవచ్చును. నాటిరాత్రి వాడు నన్ను పెట్టిన బాధకేమి ప్రతిక్రియ జరుగునోయని వెరచి యీపన్నాగమును పన్నియుండును. నాకపుడొక వంక నాశయు మరియొక వంక భయమును పెరుగజొచ్చినవి. ఏదియెటులైనను ఆకట్టను తప్పకుండ శోధింపవలయునను మాటనిశ్చయము! నేనీదృఢసంకల్పము చేసికొని నంతనే మరల నాకెటలేని దైర్యసాహసములు నావిర్భవించినవి.

పదినిముషములలో నేనుగూడ మీకినుగారున్న గదిలోనికరిగితిని. మీకినుగారికీనూతనోదంతమువలన నెట్టిసంతోషముగాని విచారముగాని గలిగినట్లు గన్పించకుండెను. ఆ మనిషికావంతయైన భావనా శక్తియున్నట్లు నాకు గన్పించకుండెను. న్యాయశాస్త్రాభ్యాసానుసరణి నతని కిదివర కలవడిన “పంథా” ననుసరించి యతడేవేదియో ప్రశ్నల నడుగుచు నా ముసలిల్యూసీని వేధించుచుండెను. పాపమా ముదునలి తానుచెప్పిన కథలో నప్పుడే నేదియో పొరపాటు వచ్చినదనుకొని బెదిరిపోయి యవకతవకగ ప్రత్యుత్తరముల సిచ్చుచుండెను.

“నేనుపోయి ఆకట్టను తీసికొనిరానా?” అని రోజుమేరీ యడిగెను.

మీకినుగారందుల కసమ్మతిని సూచించుచు నెన్నిదినముల నుండియో ధూళిపట్టిపోయిన కాగితములను మలిపి చదువుచుండిరి. నేనట్టి దుర్బలస్థితిలో నచటికరిగి నందుల కతడు గట్టిగ చీవాట్లు పెట్టనా.

నారంభించెను. జోకీయిముగాడి కాగితముల కట్టకును మా వ్యవహారము నకును ముఖ్యముగ తనకు నెట్టిసంబంధము లేదని యతడు నిశ్చయపరచుకొనెను.

“రోజుమేరీ ఆలాగుననే తీసికొనిరమ్ము. దానియందే ముందునో చూత” మని నే నంటిని.

మీకినుగారి కనుబొమ్మలు పైకిలేచినవి. పెదవులను కొరకుచు నతడు నావైపుతిరిగి “ఆ కాగితములను ముట్టుకొనుటకు నీకేమైన యధికారమున్నదను కొనుచుంటివా ?” అని యేదియో యుపన్యాసము నారంభించునరికి పట్టలేనంత కోపమువచ్చి—

“అధికారమా? ఆ దుర్మార్గుడుచేసిన పనికి వానిని శిక్షించుట కధికారముగూడ కావలయునా? వారేయధికారముబొంది నన్ను చంపజూచిరి? ఈ మనిషి ఫ్లోరెన్సు తెచ్చిన వీలులో చేవ్రాలుచేసి యుండినసంగతిని మీరు మరచిపోయిరి కాబోలును?” అని బిగ్గరగ బలికితిని.

“అయిననేమి? ఆ వీలు నాక్షేపించుట కెట్టియవకాశమును లేదు. జోకీయిము జన్మనక్షత్ర కాగితము లావీలులోని సంగతుల నెల్లు మార్చగలవు?” అని యతడు నెమ్మదిగ బలికెను.

కాని అతడీమాటల నాడుచున్నపుడా సులోచనముల లోపల నా తని కన్నులయం దొకవిధమగు అస్వాభావికపు తళుకొకటి నా కన్నుల బడియెను. పురుషస్వభావము ననుసరించి తానీ యకార్యకరణమున కెట్టి బాధ్యతను వహింప నొల్లడనియు, మరియొకరా బాధ్యతవహించు నెడల తనకుగూడ నా కాగితములను జూడవలయునను అభిలాషగల దనియు నాతనిచూపులు నా కపుడర్థములయ్యెను. అంతగా కార్యము తప్పివచ్చునెడల తాను ముందుగనే హెచ్చరించెననియు తనమాట

నిర్లక్ష్యము చేసినందున తగిన పరాభవము గలిగినదనియు తరువాత చెప్పవచ్చునను యుద్దేశ్యమతని యెదలో నపుడు తోచియుండును.

ఇంక నా సంగతియూ? నా కట్టిసూక్ష్మతర న్యాయాన్వయవిచక్షణ మట్టిసమయమం దవసరమని తోచలేదు. మేమపుడు న్యవహరించుచుండినది న్యాయస్థులగు తగుమనుష్యులతో గాదు. వారియొద్ద నిష్కాపట్య మెంతమాత్రమును పనికిరాదు. జనులు పరపీడన మాచరింపకుండ, సాధువులుగ జీవింపవచ్చునుగాని తగిన ఆయుధములను ధరించియుండవలయును. లేకున్న లోకులందఱు వారి నదలించి వంచించుచుందురు.

అంతెయెగాక నాకు వారిపై ప్రబలమగు క్రోధ ముద్రేకించుచుండెను. రాక్షసునివంటి తనకతినహస్తమున నాతుచ్చుడు నా మూతిని బిగియబట్టి మూర్ఖవచ్చునట్లు బాధించెను. యజమానులయాజ్ఞ ప్రకారమతడట్లు చేసెనని యనుకొన్నను వానిని మాత్రము సులభముగ విడువరాదని మాత్రము నా మనస్సు బోధించుచుండెను.

రోజుమేరి యాకాగితముల కట్టను తెచ్చుటకరిగి యెక్కువకాళ్ళము కాకపోయినను నాకుమాత్ర మామె యసవసరముగ జాగుచేయు చున్నట్లు తోచెను.

పాప మెంతసేపటినుండియో నిలచియున్న ల్యూసీ నొకకుర్చీలో గూర్చుండమంటిని. ఒకమూల సగము విరిగియున్న కుర్చీపై నామె కూర్చుండెను. ఆముసలిదాని మనసపు డతివిశేషముగ బాధించు చుండిన మహాకఠిన సమస్య యొకటి గలదని నేనపు డూహించితిని. తన జీవితకాలమంతటను కష్టపడి కూడబెట్టుకొనిన తనధనము మరల తనకు వచ్చునా రాదా? అదియె యామె సంతవిశేషముగ నపుడు బాధించుచుండెను.

తనప్రాణోద్యోగముల గోల్పోవ సాహసించి నన్నారాత్రి కాపాడిన యాముసలిప్రాణి నుదుట నాడు గనుపించిన దీనభావము నాహృదయమును కలచివైచెను. అప్రయత్నముగ నాకనులవెంబడి రెండు నీటి బిందువులు రాలెను.

ఇంతలో రోజుమేరి కాగితములకట్ట బట్టుకొని వచ్చెను. జోకీయము చెప్పిన స్థలమం దాకట్ట యటలనే యుండెను. అదియంతయు ధూళి ధూసరితమై యుండెను. సన్ననిదారముతో గట్టియుండెను. అదియైనను గట్టిగ కట్టనందున విప్పుట కెక్కువ ప్రయాసమవసరము లేకపోయెను.

నేనాకట్ట నందుకొని మీకినుగారి కందిచ్చితిని. కట్టనందుకొనక నతడు నాముఖమువంక జూచెను. తాను సఠించుచున్న దొకటియు లోన నుద్దేశించినది వేరొకటియునని నేను గుర్తించితిని సంగతి నతడు గ్రహించెను. నాముఖమందలి కోపభావమును గూడ నతడు గుర్తించెను.

“మీ యిష్టమైన తీసికొని విప్పవచ్చును లేకున్న మానివేయవచ్చును. తగువాత నన్ను మాత్రము దూషింపవలదు. ఏదియెట్లు చేసినను మీరు న్యాయవాదులు. చక్కగ నమర్చించుకొనగలరు.” అని పలికి నేనాకట్ట సతనికెదురుగ నుంచితిని.

ఒకటిరెండు లిప్తలతడేదియో నాలోచించుకొనుచు నటులనే యూరకుండి, పిమ్మట దానిలోని కాగితము లెట్టివియో తెలిసికొనవలయునను కౌతూహలమున గానోపు నొకమారు రెండుమూడు కాగితములను మీదికెత్తి చూచెను. పిమ్మట నేమనుకొనియెనో ఆకట్టను దగ్గరకు తీసికొని దారమువిప్పెను.

ఆకట్టలోని దుమ్ము ముక్కురంధ్రములోని కెక్కుటవలన గాబోలు సతను రెండుతుమ్ములను తుమ్మి కట్టలో నేమి కాగితము లున్నవో చూడవలయునను తమకమున నాతని చెంతనె సలిచియున్న నన్ను జూచి, నాజబ్బు తనకు ప్రాకుచున్నదని నన్నదలించి యావలికంప జూచెను. అరగంట క్రిందట లేవలేక మంచముపై పడియుంటిననుమాట నప్పటిలో పూర్తిగ మరచియుండుట వలన నూతనాంశము లేమైన గనిపెట్టవలయునను యుద్దేశ్యమున నటులనే నిలచియుంటిని. ఆయన యెంతచెప్పినను కదలలేదు—.

జోకీయుము చెప్పిన జాతకముగాని మరియే కాగితముగాని దానిలో గన్పించలేదు. గాని ప్లోరెన్సు డ్యూకును, మరికొంతమందినిగూడ వెంటనే కారాగారమున కంపగల కాగితములు కొన్ని దానియందున్నట్లు నాకనుమానముగలిగెను. మీకినుగారి కట్టినందేహము కలుగుటకు ముందుగ నేనే నాసంశయము నిజమని గ్రహించితిని.

“నాన్నగారాదుమానములకు మరణించెదరనగా వ్రాసిరని చెప్పిన వీలేయిది. ఈవీలు వ్రాయుటకే శ్రెండిలు మూడునాలుగు వీలుకాగిత

ములను కొనితెచ్చెను. * అని నేనతడు చదువుచుండిన కాగితము చూచి పలికితిని.

“లాగెన్నునతి జూపించినదస్తావేజు దీనినకలుగ గన్పించుచున్నది. ”

అని మీకినుగారనిరి.

“అవును. ఒక్క తేదీతప్ప తక్కినదంతయు నచ్చుగ్రద్దినట్లు దీని నకలే యనుటకు సందేహములేదు.” అని పలుకుచు నతని భజము నొక చేతితో నానుకొని వేరొక చేతివేలితో నాకాగితమందలి తేదీని చూపించితిని. ఆతుడుపులు, ఆహంసపాదులు, ఆవంకరలు, ఆకామాలు చుక్కలు అన్నియు దాని ప్రతియె. దీనిపై శ్రేణిసింగుకాగితముపెట్టియో మరి యేకప్రతిమముచేసియో వారావీలును సృష్టించియుందురు. అదిగో ఆతేదీ యున్నచోట నేవియో కనుపడియు కనుపడని మచ్చలున్నవి ! కనుపించలేదా ? చూడండి. ఇక్కడ చూడండి మీకినుగారూ ? వాడో మరియెవరో నాన్నగారి ప్రాతపీలు కాపీతీసి తేదీనిమాత్రము మార్చిరి. అనగా “ ఫోర్జరీ ” చేసిననుమాట ! ఒక్కయంక మార్పునొందుటవలన నిది ఫోర్జరీయని మనము గ్రహింపలేకపోయితిమి. ”

నామాటలు నిజమని మీకినుగారు తిగి చెప్పనవసరములేదుగాని అతడేమియు బలుకక నూరకుండుట మాత్రము నాకు చాల భయము గలిగించెను. అందువలననే నూరకుండజాలక—

“తుచ్చులెవరు చేసిరోగాని చాలనేర్పుగ జేసిరి సుమండీ” అని నేను మరల బలికితిని.

“ఇంత కుచ్చితపు తంత్రము నింతవరకు నేనెచ్చటను చూడలేదు” అని మీకినుగారనిరి.

మా మాటల కర్థము నూహింపజాలక రోజుమేరీ క్రొత్తవిపత్తిం కేమి వచ్చినదో యని శంకించి—

“అనగా ఎవరిపై నా తంత్రము ? ” అని యడిగెను.

“మరి యేతంత్రము లేదు. వారి యంత్రము లేమియు మరి సాగవు.”

“అనగా యిప్పుడు లోర్నా సంగతి యేమైనది ?”

“ఆమె తండ్రి యాస్తి యామెకే స్థిరపడినది.”

జలుబుపడిశములు పట్టుకొనునేమో యను భయము లేని దగుట వలన రోజుమేరి నన్నమాంతముగ కౌగలించుకొనియెను. మీకినుగారి యుత్సాహము జూడ నతడు గూడ నల్లే చేయునని నాకు తోచెను. కాని యేండ్లు గడపినవా డగుటవలన బొచిత్తము నాలోచించి మరల నూరకుండెను.

ఇంతలో నామూల నటులనే కూర్చుండియున్న ల్యూసీ నాకంట బడియెను.

“ల్యూసీ నీకు తప్పకుండ మంచి బహుమాన మిచ్చెదను. నీవు కోరిన దెల్ల యిచ్చెదను. నీవు జీవించియుండునంతకాలము నిన్నింకొక పనినైన ముట్టనీయను. నీవలన నాడు ప్రాణము దక్కినది. నేడు ఆస్తి దక్కినది. నీ వింకేపనియు చేయ నవసరము లేదు.”

ఆమాట విని ల్యూసీ బిగ్గరగ నేడువసాగెను. ఆ యేడ్పు చూచి నేను వెఱగొందితిని. ఎన్ని ప్రశ్నల నడిగినను నామె బదులు పలుకక మరింత బిగ్గరగ నేడువసాగెను. చివరకు విశ్వప్రయత్నముపై నేల యేడ్చుచున్నావని యడుగగా, తన కాయెల్లు తప్ప వేరొక యిల్లదీయు లేదనియు, దానిని విడచుటకంటె మరణించుటయే మేలనియు తానిటు పై నచట పనిచేయకున్న మరి యెచట పనిచేసి జీవింపదగునో తెలియ కున్నదనియు నామె వెక్కివెక్కి యేడువసాగెను. ఎచటికి పో నవసరము లేదనియు, పని చేయకుండగనే యామెను పోషించెద ననియు యెంత బోధించి చెప్పినను ఆమెకు బోధపడకుండెను.

చివర కామె జీతమును కొలదిగ హెచ్చించి యెప్పటివని నెప్పటి యట్లు చేయనిచ్చెదనని యొప్పకొనువర కామె యూరడిలకుండెను. రిత్తగనే యామె జీతము నేల హెచ్చింపవలయునని తక్కిన పనివారికి యీర్ష్య గలిగెను. పోనీ నౌకరు లందరికి పెద్దగా జేసెద ననినను, చెలికత్తెగ చేసికొనెద మనుకొనినను పాప మామె కాపాటి తెలివి తేటలు భగవంతు డీయకుండెను.

ఇప్పు డింకొక నూతనావస్థ సంభవించెను. నా కప్పటికే ఆయాసము గలుగుటవలన తక్కిన కార్యక్రమ వివరముల నన్నిటిని మీకినుగారి కిష్టము లేకపోయినను వొప్పగించి పరుండవలసి వచ్చెను.

అయినను నొక సందేహము నన్నింకను విడచిపెట్టకుండెను.

ఇంత గుండెలుతీసిన పనిచేసిన, అపారప్రజ్ఞగల ఆ జోకీయియు తన దోషనిర్దేశమునకు ప్రబలనిదర్శనముగ పరిణమింపగల యీ నకలు కాగితమును చింపి యావలపారవేయక తనకాగితములతో నేల దాచి యుంచెనో యని యాశ్చర్యపడజొచ్చితిని. ఎంత యాలోచించినను తగిన సమాధానము కన్పించునందున మీకినుగారి నడిగితిని. “ఆమాత్రపు టాధారము లేకపోయిన యెడల వారి యెత్తుగడ యంతయు పూర్తిగ నఫలీకృతమగుటకు సందేహములేదు. వీడి పనిచేసినందులకు ప్లోరెన్సును తల్లియు వీనికెంత ధనమునైననిచ్చి యుందురు. వారు విజయ మొందిన పిమ్మట తరచుగవారిని బెడరించి డబ్బుగైకొనుటకీది యుపయోగించునను యుద్దేశమున వాడికాగితమునింత భద్రముగ డాచియుండవచ్చును” అని మీకినుగారు చెప్పిరి. అప్పుడది నిజమేనని నేననుకొంటిని.

ప్రస్తుతకర్తవ్యమును గూర్చి మే మేదియు నిశ్చయింపజాలకుంటిమి. ఈ మోసపుటెత్తుగడను వెంటనే యపరాధ పరిశోధక వర్గమువారికి తెలుపవలయునని మీకినుగారి పట్టుదల. వలదనినేను. చివరకాతడు చెప్పినదానికి నే నంగీకరింపవలసివచ్చినది. పోలీసువారితో కావలయు నంత వ్యవహారము పెరిగినది. వారిపేరెత్తిన నాకాపాదమస్తకము కంపమెత్తును. ఇంకవారిని జూచునపుడెట్లుండునో యూహింపవలయునే గాని వ్రాయశక్యముగాదు. ఆ భయమువలన పోలీసువారి జోక్యము వలదని నే నెంతచెప్పినను మీకినుగారు వినరైరి. చివరకు వారిప్రమేయము గలిగించుకొనక తీరినదికాదు. జోకీయియు ప్లోరెన్సులవంటి దుర్మార్గులను చేజిక్కినప్పుడు విడువరాదనియు అట్లు విడచునెడల

మనము రాష్ట్రప్రజలకు ద్రోహమొనరించిన వారమగుదుమనియు మీకినుగారనిరి. వారు మోసగించుటయె వృత్తిగ పెట్టుకొని ప్రజలనతి విశేషముగ బాధించుచుందురని యతని యభిప్రాయము. అదినిజమె. నేను కాదనను. కాని స్లోరెన్నును జైలులో పెట్టునెడల సిగ్గువలన నా శరీరమంతయు చివికిపోవునని నాకు తోచుచుండెను. లార్సెను పెండ్లియాడుటయెగాక డ్యూకునతియను పేరున నామె వ్యవహరించు చున్నది. అది నాపుట్టింటి పేరు. నా తండ్రితాతలా పేరున కపరిమిత మగుకీర్తి ప్రతిఫల నొనగూర్చిరి. ఈ యపకీర్తి వలన నవి యన్నియు మట్టిగొట్టుకొని పోవును.

కుటుంబగౌరవప్రతిఫల విషయమున నేను పూర్తిగ పూర్వచార పరాయణురాలనని యొప్పుకొనియెదను. నాకావిషయమం దొక పిచ్చి సమ్మతము గలదు. ఎన్నితరములనుండియో యశేషశ్రీముషితో మెలంగుచున్న మాకులప్రతిఫలను చెడగొట్టు కొనుటకు అనాలోచిత ముగ లార్సెన్ను విశ్వప్రయత్న మొనరించెను. చాలవరకు సఫలత నొందెను. దానినింకను పెరుగనీయరాదు. ఇంతియగాక మాచిన్ని మార్చినునకు డ్యూకుభేజని పేరుపెట్ట నిశ్చయించుకొంటిని. అందువలన డ్యూకుల ప్రతిష్ఠ కెట్టిలోపమును రానీయకూడదని నాయభీష్టము.

తరతరములనాటి యాకంపెనీ యెంతకాల మీవిశ్వమందు సుస్థిరమై యుండునో యంతకాలమును గూడ డ్యూకుల పేరుప్రతిష్ఠలు నిష్కళంకముగ నుండవలయుననియు, నాచిన్ని మార్చిను యశము దానిని మరింతవిశేషముగ వ్యాపింపజేయవలయు ననియు నేను కోరుచుంటిని. ఈసంగతులన్నియు మీకినుగారికి చెప్పి స్లోరెన్నును కారాగారమున కంపు ప్రయత్నముల మానుడని మీకినుగారిని బ్రతిమాలుకొంటిని.

నే నాడుదానననియు, అందువలన కేవలభావనావీచికలకు కలంగి లేనిపోని యట్టహాసములను చేయుచుంటిననియు, ఇపుడు స్లోరెన్నుపై

తగినచర్య చేయనియెడల నేను కృత్రిమోద్దేశమున నట్లు చేసినట్లు పోలీసువారు భావించుకొనియు, అందువలన లేనిపోని ప్రమాదములు గలుగుననియు మీకినుగారు వాదించసాగిరి. చివరకు ఫ్లోరెన్సును తప్ప కుండ శిక్షింపవలయునని నిశ్చితమాయెను.

మావాద ప్రతివాదములు ముగియునప్పటికి అపచారపరిశోధ కోద్యోగి వచ్చెను. మీకినుగారును అతడును గలసి యేవేవియో యేర్పాటుల నొనరించుకొనిరి. నాటి సాయంకాలము జోకీయిమును పట్టుకొనులోపల సాక్ష్యమునిమిత్తమై చేయు సర్వసన్నాహములు పూర్తికావలయునని వారి సంకల్పము.

జోకీయిము కాగితముల కట్టను మరల నెప్పటియట్ల గట్టి యథా స్థానము నందుంచితిమి. ఆ కట్టలో నీ దస్తావేజుండగా చూసినట్లు ఆరు గురు మనుష్యులయొద్ద ప్రమాణపత్రికలను తీసికొనుటయు వీలునకు చాయాపటములు తీసికొనిన పిమ్మట నా కట్ట యప్పటిస్థలమున కరిగెను. మాయింటి సమీపమందున్న ఛాయాపటముల దీయువాని నొకని దెప్పించి, ఆ కట్టకొకటియు, ఆ వీలున కొకటియు ఛాయాపటముల నతడు దీయించెను.

“గడియకే గండమో యెవరు చెప్పగలరు ? అందువలన మన మెల్లప్పుడు జాగరూకులమై యుండవలయు”నని మీకినుగారు పలుకుచుండిరి. జోకీయిము ఆ కాగితములకట్టను పట్టుకొనియుండగా వానిని పోలీసువారి కొప్పగించవలయునని యతని యుద్దేశ్యము. ఒకవేళ వాడీనంగతి నెరిగి యా కాగితములను చింపివేయునేమో ! అప్పుడు సాక్ష్యము లేక చిక్కుపడవలసి వచ్చునని అత డీఛాయాపటము లన్నిటిని దీయించెను.

సాయంకాల మేడుగంటలపుడు ల్యూసీయాకాగితముల కట్టను రహస్యముగ దీసికొనిపోయి జోకీయిము కీయవలయుననియు ఆ సమయ

మున నందరును పొంచియుండి సమయము కనిపెట్టి జోకీయిమును పట్టు కొనవలయుననియు ఏర్పాటు. ఎంతయో బ్రయత్నముమీద ల్యూసీ యట్లు చేయనంగీకరించెను.

ఈ పోలీసువారు, యీ సందడి, యీరహస్యపుటాలోచనలుచూచి యామె యేమియు బోధపడక బెడరిపోయెను. ఎంతడబ్బు నిచ్చెద మనినను ఏమిచేసెదమనినను గూడ ఆమె యాపనిచేయుటకు సమ్మతిం పకుండెను. తానా కట్టను తీసుకొనివెళ్లవలసిన గడియలో నురిపెట్టు కొని ప్రాణత్యాగము చేసుకొనుట మేలుగ నుండునని యామె యను కొనుచుండెను.

అట్టి విపరీతము జరుగకుండుటకై రోజుమేరీ ఆమెకెన్నియొ కథలను చెప్పి తానతివిశేషముగ ప్రేమించుచుండిన యజమానురాలి కామా త్రమైన సహాయము చేయకున్న తనువే నిర్దోకమనియు, జోకీయిము యీయవలసిన బాకీ నంతటి నామె యిచ్చివేయుననియు బోధించి హితవుచెప్పుచుండెను.

ఆ రోజున నాకు శరీరము దుర్బలముగ నుండెనని యిదివరకె చెప్పి నట్లున్నది. కాని జోకీయిము కాగితములకట్టను పరీక్షించునందడిలో నా జబ్బు యెచటికో పారిపోయెను. ల్యూసీచేయవలయు మహాసహాయ సమయమా సన్నమగుచుండెను. నా శరీరమున బడలిక విశేషముగ నుండెను. అయినను నేను తాలిమిపట్టలేకుంటిని. ఫ్లోరెన్సు చావు బ్రతు కులు నా చేతిలోనున్నట్లు నా కవుడుతోచెను. అందువలన నా మన సెంతయో కలవరమొందుచుండెను. మీకినుగారి కెంతచెప్పినను నా హృదయతాపమతడు గుర్తింపకుండెను. అందువలన నాడు ఫ్లోరెన్సు నకు నే నొనరించిన సహాయమిప్పటివరకు గూడ మీకినుగారికి తెలియ కుండ గప్పిపుచ్చితిని.

ఈ పోలీసు వ్యాపారము నాకు చాల అలజడిని గలిగించుచున్న దనియు అందువలననే నెచటికైన బయటికరిగి యొకగంటలో వచ్చెద ననియు రోజుమేరీకి చెప్పితిని. ఫిన్లేసతిని చాలకాలము నుండియు చూడ లేదుగనుక నామె యింటికొకమారు పోయివచ్చెద నంటిని. రోజుమేరీ నన్ను వారింపజూచెను గాని నాకు నేనే యజమానినగుటవలన నన్నా పజాలకపోయెను.

ఒయటి కరుగుటకు నలయు బట్టలను ధరించినపిమ్మట నింటియం దెచ్చటెచట నేమేమిడబ్బున్నదో దాని నంతటి నా చేతినంచిలోనికి చేరవేసితిని. మొత్తముపై నంతయు నిరువది సవరనులయ్యెను. వెంటనే గుర్రపుబండి నొకదాని మాట్లాడుకొని ఫ్లోరెన్సు క్రొత్తగా నాక్రమించుకొనిన హూటేలున కరిగితిని.

రాత్రి భోజనమున కందరు నెదురు చూచుచుండు సమయమున నే నచటి కరిగితిని. ఆ యిల్లు చాలమనోహరముగ గన్పించుటయెగాక నచటి మనుష్యులందరును హాస్యము లాడుకొనుచు వినోదముగ కాలక్షేపము చేయుచుండిరి.

అచట నిలచియుండిన యువతి యొకరై లేనిపోని ఆలస్యముచేయక వెంటనే నాకు ఫ్లోరెన్సు గదినిజూపించెను.

ఫ్లోరెన్సు ఆ గదిలో పెద్దకొలుపు చేయుచున్నంత అట్టహాసము చేయుచుండెను. బాగుగ మెలికలు తిరిగిన మీసకట్టులతో నొక యిటలీ యువకుడామె చెంతనే కూర్చుండి యా సభ కలంకార మొనగూర్చుచుండెను. ఆ ప్రక్కనే మధ్యవయసు దాటిన యబలయొకరై పెద్దటోపీయును, వదులుగా నుండిన యొక గౌను ధరించుకొని కూర్చుండెను. సుందరముగ గన్పించుచుండిన బాలికయొకరై అప్పుడే యేదియొ పనిచేసుకొని వచ్చి యచట నిలచుండెను. మరియొకస్త్రీ కొంచెము

దూరముగ గూర్చుండియుండెను. ఆమెను మనిషియని చెప్పటకంటె అస్త్రీమంజరమని చెప్పట ఎక్కువసమంజసముగ నుండును.

*

*

*

*

స్థోరెన్ను సిగరెట్టు కాల్చుచుండెను. సాయంకాలము లందరిసంతోషకరముగ నుండుసమయములందాపె ధరించు ఆకుపచ్చని పట్టువస్త్రముల గట్టి యామెచేతులను ద్రిప్పుకొనుచు, నవ్వుచు నేమేమియో మాట్లాడుచుండెను. ఇంతవేగ మీమె తన వైధవ్యస్థితి నెట్లు మరవగలిగినదని నే నాశ్చర్యపడుచుంటిని. ఆ నాటిరాత్రి లారెన్ను శస్త్రుఘాతమున సమసి యేదియో కొన వెండ్రుక నూపియుండి విధివశమున జీవించిన శ్రీయేనా యిప్పుడిచట నీ రీతి మాట్లాడుచున్నదని నే నక్కజ పడి చూచుచుంటిని.

సాధారణముగ నట్టిసమయములందు తలవని తలంపుగ లోనికరుగుట యుచితముగ నుండదుగావున నేను గుమ్మములో నిలచుంటిని. తన వ్యవహారములన్నిటి నామె ఈ సభికులకు చెప్పుచుండెను. ఆ యిటలీ దేశీయుడామాటల సతియాదరముతో వినుచున్నట్లుండెను. తానిం తలోనే మహదైశ్వర్యసంపన్నురాలు కాగలదనియు, తనమేడ నపు డింతకంటె నూరుకెల్లెక్కువ మనోహరముగ నలంకరింపవచ్చుననియు, నామె చేతులను కండ్లను త్రిప్పుకొనుచు చెప్పుచుండగా నతడు తనస్మయత నొంది యామె దెసనట్లే జూచుచు నితరవిశ్వమంతటిని మరచి యుండెను.

ప్రక్క నిలచున్న కుర్రది యావలించుచు “మీ కథయంతయు నొక నవలవలె నున్నదండి డ్యూకుగారూ? ఎంత వినినను వివలయుననియె యున్నది గాని యిప్పుడు గంటలయినది. ఇంక తడవు చేయనెడల పదార్థములన్నియు చల్లారిపోవును.” అని పలికెను.

“మీరామహదైశ్వర్యమనుభవించు రోజులలో మీపూర్వమిత్రులను మరువరనుకొనియెదను.” అని పెద్దటోపీ ముసలిది పలికెను. “అయ్యో చెప్పమరచితిని. నేనత్యంతవిభవమనుభవించుచుండిన రోజులలో అనగ సర్వస్వమునకధిపతినిగనుండిన రోజులలో నాయొద్ద కొందరెందరో స్త్రీలు పురుషులు వచ్చుచు బోవుచునుండెడివారు. వారినందరిని నాకు శోచనరీతి ననుననము సంతోషపెట్టుచుండెడిదానను. అంతియేగాని నేనెవరిని మరచెడిదాననుకాను. ఒకనాడు కాలీసులో నాభర్త పందెమువేసి అశ్వారోహణముచేసి గుఱ్ఱమును పరుగెత్తించుచుండిన సమయములో “మీరు సమ్మెదరో నమ్మరోగాని అప్పుడు” అని యేమేమియో చెప్పుచు నొకసారి వెనుకతిరిగిచూచెను. అంతట నేనామెకంటబడితిని.

స్లోరెన్సు తనసంభాషణ సంతటితో కట్టిపెట్టెను. అత్యంతాస్వాసమయమున ననవసరముగ సంతరాయము కలిగెనుగదాయని పాపమాముదునలి విశేషముగ విచారింపసాగెను.

ఆమె సన్నుచూడగనే నాకాపాదమస్తకము కంపముపుట్టెను. నేను మాట్లాడనారంభించునప్పటికి కుతుక బొంగురుపోయి నోటమాట రాకుండెను. చివరకెట్లనో కుతుక స్వాధీనముచేసుకొని “నీతో రెండు నిమిషములొక రహస్యాంగమును మాట్లాడవలసియున్నది. వచ్చెదవా?” అని యడిగితిని.

ఏమి మునిగినదో యని లోపల సందేహించుచున్నను గర్వాతిరేకమున నామెనన్నాపాదమస్తకము తిలకించుచు “ఎందుకో కొంచెము సెలవీయవచ్చునా?” అని యడిగెను.

గదిలోని వారందరు మాయరువురి సంభాషణ సతియాశ్చర్యముతో వినజొచ్చిరి.

“మనమిప్పుడు మాట్లాడవలసిన రహస్యము లేమున్నవి ? నాతో రాజీచేసుకొనుట కిప్పుడు సమయము తప్పిపోయినది. ఇక నేమి పరిష్కారము కావలసియున్నను కోర్టులో న్యాయవాదులద్వారా పరిష్కారము కావలయు.”

ఫ్లోరెన్సు యీ రీతినిట్లు పలుకుట వినినంతనే యాయిటలేదేనీ యుని కనుకొనకులందొక విధమగు మెఱపు మెరసినట్లయ్యెను. ఆ పెద్ద టోపీముదుసలియామె సొత్తేదియో నేనపహరించి నటులతి రోషముతో నా దెసజూడ నారంభించెను. డ్యూకునతిని వంచించి యామె నింతకటిక వేదరికము నందుంచిన యామె మరదలిని నేనేయని యాముదుసలి తనప్రక్కనున్న శిల్పపంజరపు మనిషితో చెప్పుచుండెను.

ఈ తుచ్ఛసంభాషణల కెంతమాత్రము పాటింపక “ఫ్లోరెన్సా ! నీతో నేనిప్పుడవసరముగ మాట్లాడవలసిన పనియున్నది. ఇప్పుడెవరనుకొనని కొన్ని విశేషాంశములు తెలిసిపోయినవి. ఇంతమందిలో మన మానంగతిని మాట్లాడ కూడదు.” అని పలికితిని.

అంత నామె తన సంశయము నిజమైయుండునని వెఱచి వెంటనే నాతో బయలుదేరి రెండు అంతస్తులు దాటిన పిమ్మట నొక గదిలోనికి తీసికొనిపోయినది. ఆ గది చిన్నదికాదు. విద్యుద్దీపములును, విద్యుద్వ్యంతములును గలిగి యాగది విశాలముగ నుండెను. కాని దానిలోని వస్తువులన్నియు కలగూరగంపవలె ప్రోవులు ప్రోవులుగ పడియుండెను. వస్తువుల ససందర్భముగ నెరజిమ్ముటయం దామె కమానుష ప్రజ్ఞ యున్నట్లున్నది. ఆపరుపుమీద నప్పుడే యెవరో పండుకొని లేచి నట్లుండెను. ఆపరుపుమీది దుప్పటియు తలదిండులును, నూనెమెతగ బట్టినట్లుండెను. బట్ట లచ్చటచ్చట బడియుండెను. అలంకరణ మొనరించుకొను మేజాబల్లమీద ప్రపంచములో సర్వసామాన్యముగ గన్పించు వస్తువులన్నియు చిందరవందరగ పడియుండెను. సిరాబుడ్డి,

కలము, కాగితములు, వార్తాపత్రికలు, నవలలు, పొడరుడబ్బీలు, రంగు డబ్బీలు, తాళముచెవులు, పూలగుత్తులు యింకేమేమియో పడి యుండెను.

“మంచిది. నీవు చెప్పవలసిన దేమిటో యిక చెప్పవచ్చును.”

ఆమె నపుడు చూచినంతనె నాకపరిమితమగు జాలి కలిగినదని చెప్పిన జాలును. అంతకంటె నధిక మవసరములే దప్పటి పరిస్థితుల నూహించుకొనుటకు.

“స్లోరెన్ను ! నీతంత్రమంతయు తెలిసిపోయినది. * ఆరంభముననె నేనెట్లీ యనందర్భపు మాటనంటినో నాకే తెలియకుండెను.

*

*

*

*

కాని స్లోరెన్నున కామాటల భావము పూర్తిగ తెలిసిపోయినది. నిట్టనిలువున నామె కొయ్యగట్టిపోయెను.

“జోకీయము నీసరికి పోలీసువారు జైలులో పెట్టియుందురు. ఇంక రెండుమూడు గంటలలో నీమీదను, ప్రాప్తమీదను “వారంట్లు” పట్టు కొని పోలీసువారు వచ్చెదరు. వారు వచ్చులోపల మనము బయలుదేర వలయును.” అని నే నన్నియంశము లామెకు బోధపడునట్లు చెప్పితిని.

“నాతల్లి యిచట లేదు. జర్మనీవెళ్లినది. అచట నామె జోకీయము బట్టిని కలుసుకొనును. ఈ వ్యవహారమంతయు పూర్తియైన పిమ్మట వారుభయులు పెండ్లిచేసికొనియెదరు. వారి యుద్దేశములు నాకు సరి పడనందున వారితో కలహించితిని.” అని మనసునందెట్టి యారాటము లేనటు లామె నటియింపసాగెను. కాని యామెగుండె లతి తీవ్రముగ కొట్టుకొనుచుండిన సంగతిని నేను గ్రహింపగలిగితిని. కొంతసేపూరకుండి పిమ్మట నామె “లోర్నా ! నీవు నిజముగ నామేలెంచి నేను తప్పించు కొనునట్లు హెచ్చరించుటకే వచ్చితివా ? లేక —” అని సందేహముతో నాదెన జూచెను.

“లేకలేదు కాకలేదు. నిశ్చయముగ నీ మేలు గోరి నిన్ను రక్షించుటకే వచ్చితిని. వెంటనే నీ వీ తొమ్మిదిగంటల ప్యాసిస్ ఎక్స్ప్రెస్ బండి కరుగవలయును. వేశకు నీయొద్ద డబ్బుండునో వుండదో యని టిక్కెట్టున కగు డబ్బు గూడ తెచ్చితిని. ఇప్పుడు నిన్నా బండి నెక్కించినగాని నాకు శాంతి గలుగదు. నీవు విదేశమునం దుండునంతకాల మేదియో కొంత భృతి నిచ్చెదను. ఈ యేర్పాటు లన్నియు మన యిద్దరికీ తప్ప వేరెవ్వరికిని తెలియకూడదు. నీ వెచట నుండునదియు నెలనెలకు నాపేర నొక జాబును వ్రాయుచుండుము. అప్పుడు నీపేర నొక “చెక్కు”ను పంపుచుండును. నీకంటె నేనే ముందుగ మరణింప వలసి వచ్చునెడల నీవు జీవించి యున్నంతకాల మా డబ్బు నటులనే పంపునట్లు తగిన యేర్పాటు చేసెదను లెమ్ము.”

ఆమె యీ మాట లన్నిటిని నమ్మునని నేను చెప్పుచుంటినే గాని చివర కామె నమ్మనట్లు తెలిసిపోయినది.

“నీ వెందుకు నా కీ యుపకారము చేయ నెంచెదవు? ” అని యామె యనుమానించుచు నడిగెను.

“ఎందు కమ్మా ఎందుకు?—” అని మీకినుగా రడిగినట్లే యున్న దీ ప్రశ్నయును.

“ఎందు కేమిటి? నా యన్న లారెన్న డ్యూకును పెండ్లియాడితివి గనుక! అంతకంటె వేరే కారణము చెప్పలేను. నీ కీ యాపద వచ్చిన దాతనివలననే యని నా యుద్దేశ్యము. ఆ స్తికి మించిన వేషమువేసి యిల్లు గుల్లచేసికొను యీ వైభవేచ్ఛ నీకు గలిగించిన దతడే! ఆ తగులములలో బడి న్యాయాన్యాయ విచక్షణలేక నీ వీ యకార్యకరణ ములకు బూనుకొనుచుంటివి.”

“పాప మత జేమియు చేయలేదు. చచ్చి స్వర్గలోకమునం దున్నాడతని నేల ననవలయును? ఈ పన్నుగడల నన్నిటిని పన్నినది మాతల్లి. ఘోరమైన దీపము సంగతి యాతని తల కెక్కించిన దామెయె. నేను భాగ్యవంతుని భార్యను కావలెనని సంకల్పించి యామె యీ కుట్ర నంతటిని కల్పించినది. అమ్మో! మా తల్లి సంగతియా? ఎవరికిని గూడ తెలియ శక్యముకాదు. ఆమె సామాన్యురాలు కాదు.”

ఫ్రాస్టు చాల దుర్మార్గురాలని నేను గూడ నెరుగుదును. కాని యామె యెంత క్రూరాత్మురాలై నను ఆమె కడుపున బుట్టిన కుమార్తెయె యామె నిట్లు దూషించుట కేవల మనుచితమని నాకు తోచినది. అనుచితమను మాట యేమి? అది లోకవిరుద్ధమని గూడ చెప్పవచ్చును.

ఆ సమయముననే నే నామెతో మరికొంత కాలము ప్రస్తావించి ఖర్చు ద్వీప చరిత్ర మంతటిని దాని స్వాధీనము చేసికొనుటకై యామె తల్లి పన్నిన పన్నుగడలను అడిగి తెలసికొనవలసి యుండెను. స్కోరెన్సు నా సరళస్వభావమును గాంచి తన నిర్దోషిత్వమును స్థాపించుకొనుట కదియె యెదనని యేమేమియో చెప్పుచుండెను.

కాని నాపై తన కెంతయో యభిమాన ముండినటు లామె సటిం చుట కారంభింపగా నా కనహ్యకరముగ దోచెను. కాలము ననుసరించి మనుష్యుల పరిస్థితులు మారుచుండవచ్చును గాని వారి యభిప్రాయ ములును ప్రవర్తనములును అంతగ మారజాలవు. ఆమె కాదు మరి యెవరు వచ్చి చెప్పినను గూడ నా కామెపై నదివరకు గలిగిన యభి ప్రాయ మిప్పు డించుకయు మారకుండెను. ఆవెంటనే నెల కెంత పంపి చెదవని యామె యడిగిన ప్రశ్నను బట్టి నా కదివరకుండిన యభిప్రాయము మరింత బలపడియెను.

నేను పంప నెంచిన సా మ్మిత్యని చెప్పగనే యామె యొక వింత నగవు నవ్వెను. ఆ నవ్వునం దాశాభంగము, కొంత సంతృప్తియు గూడ గన్పించినది. కొంతకాల మూరకుండి “సరియే యేదియో విధముగ దానితో కాలక్షేపము చేసికొనియెదను లెమ్ము.” అని యామె సణగి కొనెను.

“ఏదియొవిధముగ నేమి ? బాగుగనే కాలక్షేపము చేయవచ్చును. సంవత్సరమునకు వేయినవరనులనిన నొకకుటుంబమునకు కుటుంబము హాయిగ బ్రదుకవచ్చును. అందులో యూరపునందన్నియు నింతకంటె కారుచౌక. కాని మనచెంతచేరు స్నేహబృందము మాత్రము మంచిది

కావలయును. లేకున్న నెన్ని వేలైనను చాలవు. ఇక రైలునకు వేళయైనది.*

భోజనములకు గంటకొట్టి చాలసేపైనది గనుక వెంటనే భోజనము చేసి రావలయునని యామెను తొందరపెట్టితిని. ఆమె భోజనముచేయ నిష్టపడకుండెను. భోజనము చేయకుండునెడల చాల చిక్కుపడవలసి వచ్చుననియు దూరదేశ ప్రయాణమగుటవలన నామాట వినుట మంచిదనియు నేను చెప్పగా చివరకామె సమ్మతించెను. చాలకాలము నుండియు నామెరాక కెదురుచూచుచుండిన ఆమిత్రులందరి కామె యేమిసమాధానము చెప్పనోయని నేనాశ్చర్య పడుచుంటిని.

ఆగదిలో రెండు బ్రంకుపెట్టెలుండెను. గదిలోని వస్తువులన్నియు నా రెండు పెట్టెలలో నిముడవలయును. చాల కష్టమయినపనియె ! అయినను ప్రయత్నించి చూతము అని ప్రయత్నించితిని. నేననుకొని నంతకంటె నెక్కువసామగ్రి నెటులనో పట్టించితిని. ప్లోరెన్సు గూడ నచట నుండునెడల ఆపని అంతత్వరలో కాకపోవును. ఇద్దరు మనుష్యులు కలసి చేయునెడల నెక్కువపని జరుగునని కొందరందురు. కాని నాకా మాటనచ్చదు. సామాన్యముగ నేనొకరై నుండునపు డెక్కువపనిని తక్కువకాలములో చేసికొనుచుందును. మరియొకరుండునెడల యొక్కువ కాలముపట్టును. ప్యాకెట్టులు కట్టుట మొదలుగాగల పనులలోగూడ నాకింకొక రుండినయెడల పని సరిపడదు.

ప్లోరెన్సు భోజనముచేసి వచ్చుసరికి రెండువంతులపని ముగిసినది. ఆమెదుస్తులను సడలించుకొని కట్టుకొనులోపల ఉన్నపనిగూడ పూర్తియయ్యెను.

“హఠాటేలు వారితో లెక్కలను పరిష్కారము చేసుకొని వారి కీయవలయు డబ్బిచ్చివేసితి” నని యామె. కొంతగర్వముగ పలుకుచు ముఖమునకు పొడరు రాసుకొనుచుండెను.

“ఇంతలోనే పనిమసిషి బండిని తీసికొనివచ్చును. నీపనియింకను ముగియలేదాయేమి?”

*

*

*

*

“చాలవరకు పూర్తియైన” దనుచు నామె యప్పుడే విప్పిన ఆకు పచ్చని శౌనుదులిపి పెట్టెలోపెట్టితిని. కాసి ఆమెకున్నంత ధైర్యము నాకులేకుండెను. మీకినుగారు వెనువెంటనుండి యావలిపనినంతటి నతి త్వరితగతిని సడపించుచున్నారు, అతని ప్రేరణమున పోలీసువారేక్షణమున వారంటుతెచ్చి యామెను పట్టుకొందురోయని నాకుభయముగ నుండెను. నేరస్థురాలిని తప్పింప బ్రయత్నించువారు గూడ నేరస్థులగు దురని నేనెరుగుదును, అందువలన నేనచటనుండగా పోలీసువారచటికి వచ్చునెడల ప్లోరెన్సు ఒక్కరైయెగాక నేనుగూడ కారాగార ప్రవేశ మొనరింపవలసివచ్చును. అందువలన నాయావేదనమరింత యధికమయ్యెను. న్యాయశాస్త్రపద్ధతులతో చాల కాలమునుండియు నెడతెగని పరిశ్రమ చేయవలసివచ్చుటవలన చాలవరకవి నాకు పట్టుపడినవి.

అచ్చట మగకూలీలెవరును దొరకనందున ఆడువారి నిద్దరిని మాట్లాడి ఆపెట్టెలు రెంటిని క్రిందికి దింపించితిని. ఆలోపల ప్లోరెన్సు రగ్గును, గొడుగును చేతిసంచీని చేరదీసి క్రిందికిదిగితిని.

ఆమె సల్లనిదుస్తులను ధరించెను. ముఖమునకు సల్లని ఆచ్ఛేదనము వేసికొనియెను. ఆముఖాచ్ఛేదనమువలన పోలీసువారామెను మరింత వేగమనుమానించి పట్టుకొందురేమోయని నాకు సంశయము గలిగెను.

ఆ యిటలీ దేశపు పెద్దమనిషి క్రిందిచావడిలో పచారుచేయుచుండెను. వానితో మాట్లాడకుండ తప్పించుకొనవలయునని ప్లోరెన్సు ప్రయత్నించెనుగాని కార్యము లేకపోయెను.

“మీరెచటికో ప్రయాణమగుచున్నట్లున్నదే!” అని యతడడిగెను.

కష్టప్రయత్నముపై లేనినవ్వు తెచ్చుకొని “మరల నింతలోనే వచ్చెదను. తలవనితలంపుగ వెళ్లవలసి వచ్చినది?” అని యామె బదులు చెప్పెను.

“ఇంత యాకస్మికముగనా? ”

“అవును. అట్లే వెళ్లవలసి వచ్చినది” అని యామె యేమేమియో యిటలీభాషలో చెప్పి యతనియొద్ద సెలవు పుచ్చుకొనెను.

అతడు బండివరకు వచ్చి, మమ్ము బండి నెక్కించి, ఆమె చేతిని ముద్దిడుకొని సెలవు పుచ్చుకొనెను. బండి కదలినప్పిమ్మట ఆయువకుడు తన్ను పెండ్లియాడగో రెదననియు, ఇటలీ దేశమునం దతడు పెద్దరాజో, రెడ్డియో యనియు, గొప్పయాస్తి గలవాడనియు చెప్పెను. ఆమాటలను నేను విశ్వసించునని యామె తలంచెను. గాబోలును.

*

*

*

*

“అంగ్ల దేశమం దతని కేమిపని? ” అని నేనడిగితిని.

“ఏదియో యోడలకంపెనీలో నుద్యోగమని చెప్పినాడు.”

సాలునకొక లక్షనవరనుల రాబడిగల యావన వితంతువు. ఇటలీ దేశమున పెద్దరాజో, రెడ్డియో యగునుందరాంగుని మహావైభవో పేతముగ వివాహ మాడబోవుచున్నటు లామె నాటకమాడుచున్నది కాబోలును. నిజమరసి చూడగా, ఏదియో నావికాలయమున చిల్లర గుమాస్తాపనిచేయు యువకుడు తప్పుచేసి కారాగారమున బడనున్న వితంతువును పెండ్లియాడ ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇటువంటి మహా గాధ లీ లండనునగరమం దనుదిన మెన్నిహా టేళ్లయం దెన్ని జరుగు చున్నవో యెవరికెరుక? నిజముగ లండనునగర మిట్టివారి కెంత మందికో యపరిమితావకాశ మిచ్చుచున్నది.

టిక్కెట్టు కొనుట, సామాను తూపించుట, తూచినవానికి లంచ మిచ్చుట, సామాను పట్టించుకొని లోనికరుగుట మొదలుగాగల

హడావిడి యంతయు పూర్తియైన పిమ్మట స్తోత్రము లండనునగరము దాటిపోయెను. మీకినుగారి క్రోధము మరింత రవిలిపోయెను. ప్రయాణికు లెక్కువగలేసి పెట్ట నెమకి దానియం దామె నెక్కించి, ఆమెకు కావలయు వార్తాపత్రికలను, పుస్తకములను కొనిపెట్టి ఆమె సుఖముగ ప్రయాణము సాగించుట కన్ని సౌకర్యముల నొనగూర్చి బండి కదలువరకుగూడ నామె కిటికీయొద్ద వేచియుంటిని. నేనచట నట్లు వేచియుంటినేగాని క్షణముక యేడుగ నుండెను. మీకినుగారంపిన రక్షకభటు లేక్షణమునం దచటికి వత్తురోయను భయము నన్నెప్పటికప్పుడు వేధించుచుండెను. రైలు కదలినపుడు “నీవు చాల పుణ్యాత్మురాలవమ్మా లోర్నా! అనేకవందనములు” అని యామె పలికెను.

ఆమాట నామె యుద్దేశపూర్వకముగ నన్నట్లు నాకు తోచెను. ఆపలుకు లామె నోటినుండి వెడలునపుడు కనుకొలకుల సృజించువులు చిందులాడుచుండెను.

ఆమెను జూచుట కదియె యాఖరు. పిమ్మట నొక సంవత్సరము వరకు మాకిరువుర కుత్తరప్రత్యుత్తరములు మాత్రము జరుగుచుండెను.

ఇచటినుండి బయలుదేరిన కొన్ని మాసములవర కామె ప్యారిసు నగరప్రాంతమునం దొక గ్రామములో నివసించుచుండెను. యుద్ధ మారంభమైన పిమ్మట నామె యిటలే దేశమున కరిగెను. లండనునగర మం దామె గలసికొనిన ఇటలీయువకు నామె పెండ్లియాడినదో లేదో ఆసంగతిని వ్రాయలేదు.

సాధ్యమైనంత త్వరితముగ నేనిల్లు చేరుకొంటిని. నేను భయపడి నంత యల్లరియు జరిగెను. ఫిన్లేసతి యింటికిమాత్ర మింకెవరును పోలేదు. పోవుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను. అదృష్టవశమున ఫిన్లేసతి

యింటికి తెలిపాను లేకపోయెను. లేకున్న నాటక్కరితనమంతయు వారు గ్రహించి యుందురు.

ల్యూసీ ఎందరెన్ని విధములనో ప్రోత్సహించి చెప్పిన పిమ్మట జోకీయమున కాగితములకట్ట నందిచ్చుటకు బయలుదేరెను. కాగితము లచటికి తీసికొనిపోయి యెంతసేపు వేచియుండినను జోకీయము రాకుండెను. వానికేదియో యనుమానమును, భయమును గలిగియుండ వలయును. అందువలననే రాలేదనియు, చుట్టుప్రక్కల నెచటనో పొంది యుండి పోలీసువారి రాకపోకల నతడు కనిపెట్టి యుండవచ్చుననియు మీకినుగా రనిరి.

ఏకారణములవలననో గాని మొత్తముపై సతజావేళి కనుకొనిన చోటుకు రాలేదు. అటుపై వానిజాడయే గన్పించకుండెను. ప్రాప్త సతీని గలసికొనుటకు వాడు మరల జర్మనీ కిరిగి యుండవచ్చును. లేదా లండనునగరమున మరి యెచటనో నివసించుచుండవచ్చును. నాకు మాత్రము మరి కన్పించలేదు.

జోకీయిము బెట్టి తప్పించుకొని పారిపోయినట్లు రూఢియైన సమాచారము తెలిసినపిమ్మట మీకినుగారు వానిని పట్టుకొను ప్రయత్నము నాపి, ఫ్లోరెన్సును పట్టుకొనుటకై ప్రయత్నింప సాగిరి. న న్నా విషయమందే పని చేయగోరినను లేవు మాపనుచు కాలయాపనము చేయుచుంటిని.

“ఈ వేష మంతటిని జూడగ నా దుర్మార్గు రాలిని శిక్షించుట నీ కష్టములేనట్లున్న” దని యత డొకనాడు కోపముతో బలికెను.

“అవును. నిజమే” యని నే నంటిని.

ఇప్పుడు నా యాస్తిపాస్తులను గాపాడుకొనుట నాకెంత ముఖ్యమో, ఫ్లోరెన్సు సంగతి సమాచారము తెవరికిని తెలియకుండ కప్పిపుచ్చుట యంతకంటె ముఖ్యమయ్యెను. లేకున్న నేరము చేసినదాని తప్పించిన నేరమునకై నేను శిక్ష నొందవలసి వచ్చును.

ఫ్లోరెన్సు సంపకముపెట్టిన రాత్రి షడునొకండు గంటలవేళ కెటులనో మంచముపై బడితిని. తరువాత నా యెడలిపై నాకు తెలివిలేకుండెను. తెల్లగ తెల్లవారిన పిమ్మట నొకమారు తెలివివచ్చెను. ముఖము కడగి కొనుటకు గాని తల దువ్వుకొనుటకు గాని బుద్ధివుట్టలేదు. రాత్రి భోజనము చేయకనే పండుకొంటినను మాట మరచిపోతిని.

మంచముపై నుండి లేవ బ్రయత్నించునరికి శరీర మతిదుర్బలముగ గన్పించెను. కొంతసేపటికి మరల తెలివి తప్పిపోయినది. తెలివి తప్పట కాదు. అది యెట్లు పోయినదో గాని శరీరయంత్రము వదలి నా ప్రాణ శక్తి యావలి కరిగెను. ప్రపంచ సంబంధములగు బాధ లన్నియునింతటితో వదలును గదా యని సంతోషించుచుంటిని. కాని మీకినుగారు నెడ్డు నిదివరకు జూచియుండలేదు. అతని కీ యాస్తి నిచ్చునో యీయడో యని మాత్రము సందేహము గలిగెను.

రెండురోజు లటులనే గతించినవి. నోటి మాటలేదు. కంట చూపు లేదు. శరీరముపై వైతస్యము లేదు. ఆతరువాత మరల నా ప్రాణ మెట్లు శరీరములో ప్రవేశించెనో తెలియదు గాని మెలమెల్లన నా నొడలిపై తెలివియు, కంట చూపును, నోటి మాటయు క్రమముగ వచ్చిన ట్లయ్యెను. రోజురోజునకు దుర్బలము తగ్గి, బలము హెచ్చి, రోగము కుదిరి కొన్నాళ్లకు స్వస్థత నొందితిని.

జబ్బులో నేను లేవకూడదని బాధపెట్టుచుండిన రోజుమేరి యిప్పుడు నేను లేవకుండుట బాగులేదని బాధపెట్ట నారంభించెను. లేచి తీరుగాడ కుండినయెడల నొడలి కాహారము పట్టి బల మెక్కదని యామె వాదింప సాగెను.

ఒకనాడామె “నీకిప్పుడు పరిపూర్ణారోగ్యము లభించినది. ఆసంగతి నీవెరిగియు గూడ మమ్ము బాధించుట కిట్లు వేషము వేయుచున్నావు. మూడుపూట్ల తినుచున్నదాన వేలతిరుగాడజాలవు ? పిల్లవానిని చూడ వలయునని యున్నదికాబోలును తీసుకొనిరానా ?” అనెను.

నేను పిల్లవానిని జూచితిని. ఆక్రిందటి సాయంత్రాలమె దాది వానిని తెచ్చి నాకు చూపించెను. రెండుగంటలసేపు నాయొద్దనుంచెను. మరల నాటియుదయమె తీసికొనివచ్చెను. ఆసంగతిని రోజుమేరీకి తెలియ బరచి నాయందేల నామె యిట్లు విసపుకొనుచున్నదో తెలియ కూహించుచుంటిని.

“పిల్లవాని కిప్పుడు చక్కనిగౌను తొడిగించితిని. చూడుచూడుమని యున్నాడు. ఒక్కమారు వానిని జూచివచ్చెదవుగాని రమ్మ. ఒక్క గడియసేపు వానితో నాడుకొనునెడల నీకు బలమువచ్చును.” అని యామె నన్ను హెచ్చరించెను.

లేచి సడువగలనేమో యని నాకాశగలిగెను. సరియెయని సమ్మతించితిని. ఇంతలో నామె నాక్రొత్తగాను తెచ్చియిచ్చెను. అదిచూచి నాకు పట్టరాని కోపమువచ్చెను.

“ఈ హడావిడియంతయు నెందులకు ? నేనును పిల్లడును నలంకరించుకొనుట ఎవనిదర్శించుటకు ?” అని కేకలువేసితిని.

రోజుమేరి సవ్యచు సిగ్గుతో తలవంచుకొనెను. “జానుమెట్లీ మిమ్ము చూడవచ్చె సక్కా. మీయిరువురిని చూడవలెనని యతడంతయో యువ్వీళ్లూరుచున్నాడు.” అని యామె మెల్లగ బలికెను.

నాకోపము మరింత ప్రజ్వరిల్లెను. “జానుమెట్లీ మరల నేముఖము పెట్టుకొని సన్ను చూడవచ్చెను. తప్పుచేసినవానికే యట్టి సాహసముండునెడలనే నేల యూరకుండవలయును ? కానిమ్ము వానియొగడమునకు తగినకట్నమిచ్చెద.” అని యంటిని.

చివరకు కథ ముగిసినది. ఏమాత్రము తరువాయి యున్నను ముగిసినట్లే భావింపవచ్చును. ప్రపంచమందన్నిటిలో నొక్క కథలకు మాత్రమే ముగింపు గన్పించుచున్నదని నాయుద్దేశము.

గ్రీన్విచ్చిలో నున్నప్పుడు జానుమెడ్లీనిగురించి వ్రాసిన కథను చాల తగ్గించి వ్రాసితిని. దానిని విపులముగ వ్రాసియుండవలసినదని ఇప్పుడు నాకుతోచుచున్నది. జానుమెడ్లీ సామాన్య పురుషుడుగాడు. చాల అద్భుతప్రవర్తనగలవాడు. మొదటినుండియు సతని చరిత్ర వింతగానే యుండెను. యుద్ధాంతమువరకుగూడ సది యద్భుతాహవాముగ నుండెను. ఐరోపా మహాసంగ్రామము నందతడెన్నియో బిరుదులను పతాకములను సంపాదించెను. నెడ్లుజీవితము మెడ్లీజీవితము రెండును అద్భుతమైనవియె. అందువలననే యవి వారి భార్యలకత్యంతప్రియ తరములైనవి.

రోజుమేరీ నాకుక్రొత్తగాను తొడిగించి కచేరీసావడిలోనికి తీసికొని పోయెను. ఈయట్టహాసమేమియు బాగులేదని లోలోన కుపితురాల నగుచు రోజుమేరీ కెప్పుడో గట్టిగ బుద్ధిచెప్పవలయుననుకొంటిని.

మెడ్లీగారప్పటికప్పుడే దయచేసిరి. ఫ్రెండిలు వానికెక్కువ మర్యాద జేయనొల్లక మేమువచ్చువరకటులనే నిలపెట్టియుంచెను. మెడ్లీ యందులకేమియు కోపగించుకొనక టోపీ చేతపట్టుకొని నవ్వు చుండెను.

నాకతడు వందనమొనరించుటకు తగిన యవకాశమియకను, ఆయనకు నేను వందనమాచరింపకను నేవకునికాజ్ఞాపించురీతి సతని నావెంట పఠనాలయములోనికి రానాజ్ఞాపించి వెంటనే యచటికరిగితిని.

పాపమతడేమనుకొనియెనో గాని నేనుచెప్పినట్లుచేసెను. రోజుమేరీ గూడ నతనివెనువెంటనె వచ్చెను. కాని నావైఖరికిమాత్రము కొంచెము కోపగించుకొనుచుండెను.

పఠనాలయమున ప్రవేశించినంతనె దర్జాగా నొక సోఫాపై కూర్చుండి యతని కూర్చుండమనక న్యాయాధికారి నేరస్థునడిగినరీతి—

“నీయసందర్భపువైఖరి కేమిసమాధానము చెప్పెదవు మెట్లీ?” అని యడిగితిని.

“నేను చెప్పగలుగునది చాలకలదు. కాని కూర్చుండునెడల బాగుగ చెప్పగలను” అనెను.

ఈదుందుడుకు మాటకు నాకోపము మరింత యధికమయ్యెను. నేనేమియు ప్రత్యుత్తర మీయకుండుట గాంచి యతడు మంచి విలువ గల కుర్చీయం దొకదానిలో నుపవిష్టుడై టోపీతీసి కాలిముణుకులపై నుంచుకొని, తనవంతగాధను చెప్పనారంభించెను. ఈచేష్టలు నాకోపాగ్ని నెంతయు మండించుచుండెను. కాని రోజుమేరీ యేమనుకొనెనో యని యోషికపట్టి యతనికథను విన నారంభించితిని. ఆకథ వినుకొలది నాకోపమంతయు వానకుతడియు నిష్పకణములవలె చప్పున చల్లారి పోయెను. అయినను నేనాతని కథసంతటిని నమ్మజాలకుంటిని.

చెప్పవలయు రీతిగ చెప్పనెడల అతడానాడు చెప్పిన సంగతులు మరియొక గ్రంథముగ పరిణమించును. అందువలన చాల సంకుచితము చేసి వ్రాయ నుద్దేశించితిని.

“అమ్మా! మీభర్త నెడ్డుభేజుగారు మీ కీకథను తనయాంతరంగిక మిత్రునిద్వారా తెలుపనెంచి నన్ను స్వయముగ చెప్పగోరుట వలన—”

ఆమాటలు నాకత్యంత సంభ్రమాశ్చర్యములు గల్గించినవి. నాదర్జాయను, నావీగా కూర్చుండుటయును ఎచటి కరిగినవో నాకు తెలి

యను. నేనపరిమితమగు నాతురతతో “నీవు నాభర్త నెఱుగుదువా? అతని సమాచారమంతయు తెలియునా? ఇప్పుడెక్కడ నున్నారో చెప్పగలవా?” అని యడిగితిని.

“తెలియునమ్మ అంతయు నెరుగుదును. సావకాశముగ చెప్ప నెంచియె కర్చీలో కూర్చుంటిని.” అని పలికి యతడు తనకథను, నెడ్డు కథను ఏకరువు పెట్టెను.

నెడ్డు తండ్రియు, తన తండ్రియు వారి బాల్యమునుండి కలసిమెలసి తిరుగుచుండెడు వారు. యశావనము ప్రాప్తిచగనే వారుభయులు గలసి నావలలో నెక్కడలేని సముద్రములను గ్రుమ్మరుచుండెడివారు. వారిద్దరొకేరకము ఉద్యోగమునం దుండకున్నను వారిలో నెక్కువ తక్కువ పాటింపులేమియు లేకుండెను. అద్రిమ్మరులలో నొకనాడు వారుభయు లనాలోచితముగ ఘర్షణద్వీపమును చేరుకొనిరి. మెట్లీ తండ్రి దృఢగాత్రుడు కానందున అనతికాలముననే మరల స్వగృహమున కరిగి యచట కాయగూరల వర్తకము నారంభించెను. పాపమాముసలివానికి ఘర్షణద్వీపము యొక్క నిలున భాగుగ తెలియకుండెను.

ఇంగ్లండులో నెడ్డును చదువవేసినపు డతని తండ్రి కుచూరుని మెట్లీ తండ్రి యాధీనమందుంచి తన తనయు నొకకంట జూడవలయునని మరి మరియు కోరెను. సెలవుదినములందు నెడ్డు మెట్లీయింటికివచ్చి అదియె పుట్టిల్లునలె దిరుగుచుండెడివాడు. అందువలన తనకును నెడ్డునకును బాల్యస్నేహము. ఒకరినొక రెల్లప్పుడు సత్యంత గారాబమున ప్రేమించుకొనుచుందురు. ప్రాప్తునతి నెడ్డుతల్లిని పెంచి పెద్దజేసెను. అందువలన నెడ్డు తండ్రిగారి యింటనే నివసించుచుండెను. నెడ్డు తల్లిదండ్రులు మరణించిన పిమ్మట నామె చాకచక్య మధికమయ్యెను. నెడ్డునకొక తమ్ముడుండెను. తనకొక తమ్ముడున్నాడను సంగతి పాపమా యన్నకు

మొన్న మొన్న టివరకును గూడ తెలియకుండెను. ఈ రెండవ కుమారుడు పుట్టిన యనతికాలముననే యతని తలిదండ్రులు గతించుటవలన ప్రాప్తునతి ఆ రెండవవాని సతిగారాఁమున కన్నకొడుకువలె పెంచుచుండెను. పెద్దవాని సతనితండ్రి యెచటనుంచెనో యామెకు తెలియదు. అందువలన తానుపెంచుచున్న పిల్లవానికి ఖెర్న ద్వీపమంతయు రావలెనను యుద్దేశమున నామె వానికి చిన్నప్పటినుండియు నాసంగతి చెప్పుచుండెను. వానికి లభించు ఖెర్న ద్వీప మెచట తనకు చెందక పోవునోయను సంశయముతో నామె ఆపిల్లడు తనకుమారుడే యని యందరితోడను వ్యవహరించుచుండెను. పాపమా చిన్నవానికి గూడ తెలియదు యదార్థము. ఖెర్న ద్వీపమందు బంగారు గనులున్న సంగతి యామెకెట్లు తెలిసినో తెలియదుగాని ఆమె కాసంగతి తెలియుట మాత్రము వాస్తవము.

చదువుసంధ్యలు లేనందునను, అదుపాజ్ఞలు లేనందునను ఆ కుర్రడు గాలిపట్టిపోయి తుంటరిగ పరిణమించెను. వానిపై పెంచిన మోహ మధికముగ నుండుటవలనను బంగారుగనుల ఆశవలనను తన కూతురు ప్లోరెన్ను నాయనకిచ్చి వివాహమొనరింప వలయునని ప్రాప్తునతి తలచుచుండెను. కాని ఆ పిల్లవాడు గజదొంగగ పరిణమించుటయు లారెన్ను డ్యూకు తన వలలోపడునను సన్నిగలుగుటయు జూచి ఆమె వానికిం కొకరైనుకట్టి తన కూతురు ప్లోరెన్ను నెటులయిన లారెన్నున కీయ వలయునని నిశ్చయించుకొనెను. క్రమక్రమమున నా ముసలిది తనయల్లి మాసమును లారెన్ను డ్యూకువంక ద్రిప్పుకొని వానికెటులైన ఖెర్న ద్వీపము లభింపజేయవలయునని ప్రయత్నింపసాగెను. నాడు మీనాన్న గారియింట ప్రవేశించి యతని తుపాకితో గాల్చినదాతడే ! అతని పేరు జార్జి. ఆ జార్జిని పోలీసువారు పట్టుకొనుటవలన తనకంతగా లాభము లేదని యెంచి ప్రాప్తు ఆ నేరము నెడ్డుమీదవేసి వానిని బంధింప

జూచెను. చివరకు జార్జి నిజముగ్రహించి తాను చేసిన దానికి చాల విచారించి నెడ్డున కొకలేఖ వ్రాసెను.

తానీ యనందర్థపుపని నేలచేసెనో యాసంగతి నతడేమియు వ్రాయ లేదు. కాని దానివలన కొన్ని వివరములు మాత్రము తెలిసినవి. ఫ్రాన్సునతి తగినయదను కనిపెట్టి నెడ్డు విడచిపెట్టిన కోటుజేబులలో నాడు నాకుగన్పించిన దుర్మార్గపు వస్తువులనుంచెనట. ఆమెయెయాపని చేసినట్లు మెట్లీ నొక్కిచెప్పెనుగాని యతడది స్వయముగ జూచినది గాదని నా యభిప్రాయము. ఏదియెటులయినను నెడ్డు జేబులోని వస్తువులామెయె యుంచియుండ వలయుననుటకు సందేహములేదు. ఆ దుర్మార్గురాలు ఘర్షుదీప్త పటముచు నెడ్డు జేబులోనుండి యపహరించి దాని ప్రతినికొకటి వ్రాయించి దానిని జార్జికిచ్చి, అసలుప్రతిని తన యొద్దనుంచుకొనియెను. ఆ జార్జియె రోజుమేరీభర్త. అతనికే పోలీసువారు “వింతపురుషుడని” పేరుపెట్టిరి.

* * * * *

నెడ్డు తనసోదరుడే యని తెలియక తానింత కాలమతనికి వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించినందులకు పరితపించి, జార్జి, సిహాచేయుటలో మరి కొంచె మెక్కువగా నల్లమందు వేసికొని యుద్దేశపూర్వకముగ నాత్మ హత్యగావించుకొని యుండునని నే నపుహాహించితిని. అంతియగాక పోలీసువారొక మూలనుండి తనకై గావించి వెదకుటజూచి భయపడి గూడ యతడాపని చేసికొనియుండును.

అతడేమి యాలోచించి మరణించెనోగాని మొత్తముపై నాత్మ హత్య గావించుకొనుట మాత్రము నిజము.

నెడ్డు తన సోదరుడే యని ఆతనికెవరో తెలియబరచిరి. బహుశా ఫ్రాన్సునతియె చెప్పియుండవచ్చును. నెడ్డునమాచారము తెలిసినవాడొక మెట్లీ తప్ప మరియెవ్వరి నాతడెరుగకుండెను. ఆ మెట్లీని జూడ

గోరి యతడొక లేఖను వ్రాయగా దానికి మెట్లీజవాబు వ్రాయుచు తనకంపెనీ పేరుగల “విజిటింగు” కార్డు నాతని కంపెను. తనయొద్ద నుండిపోయిన సమూహాపటమే అసలు పటమనియెంచి దాని నెటులైన నెడ్డున కందజేయవలయునని పాపమత డుద్దేశించెను. ఆ సమయమున కితడు తననడవడికను దిద్దుకొని ప్రపంచములో న్యాయముగ ప్రవర్తించవలయునని భావించుకొనుచున్నట్లుండెను. కాని తన సదుద్దేశములు సగలము కాబోవునంతలో మరి యేయవాంతరము వచ్చెనో తెలియదుగాని, అతడా యవాంతరమును తప్పించుకొనజాలక నాత్మహత్యగావించుకొనెను ఏమో? అదియైన నూహింపవలసినదే గాని అతడుద్దేశ పూర్వకముగ నాత్మహత్య గావించుకొని నల్లెవరు చెప్పగలరు? అతడు మెట్లీవిలాసమున నెడ్డునకొక యుత్తరమువ్రాసెను. దానిలోనైన తా నెందులకు మరణించినదియు సతడు తెలుపలేదు. ఆ లేఖ నెడ్డునకీ దేశములోనే యందియుండిన కథ యెట్లు మారియుండునో తెలియదుగాని అతడు అమెరికా కరిగిన పిమ్మట సచటనందెను.

ఫెర్నూద్వీపపటము అనగా తనయొద్దనున్న సకలు ఎచటనుండెనో ఆ వివరములన్నిటి సతడాయుత్తరములో వ్రాసెను. అనగా గ్రీన్విచ్చి యందలి 16 వ గృహమందు మేడమిడిగదిలో మంచముక్రింద చాప కట్టియుండిన కన్నములో నదియున్నదని యతడు వ్రాసెను. అదిచూచుకొని నెడ్డా వివరములన్నిటిని జాను మెట్లీకి తెలుపుచు వెంటనే ఆకన్నము నందుండు వస్తువులన్నిటిని తనయొద్దకు తీసుకొని రావలసినదని వ్రాసెను. మెట్లీ ప్రాణస్నేహితుడగుటవలన నెడ్డెన్ని యక్షరములను వ్రాసెనో ఆయక్షరముల ప్రకారమా వస్తువులన్నిటిని పట్టుకొని యమెరికా కరిగెను. అచట నేను దాచుకొనిన అసలుపటమును, బ్యాంకు నోట్లను అన్నిటినిగూడ సతడు తీసికొనిపోయెను. నే సచటనున్న సంగతిని, ఆ వస్తువులన్ని యచట కెట్లువచ్చినవో ఆ సంగతిని తెలసికొనిన

పిమ్మట నెడ్డు ఆ డబ్బంతటిని మరల నా కంపవలసినదని యాజ్ఞాపించెను.

ఇప్పటికిని నెడ్డు రహస్యములు చాలవరకు బోధపడినవి. కాని మే మిరువురము కాపురము చేయుచుండిన రోజులలో నతఁడాక్క డర్థరాత్రములం దెచటి కరుగుచుండెనో, కొన్నాల్లెచటికో పోయి తిరిగి గ్రాంటుపేరున లండను నగరమున కేలవచ్చెనో ఆ వివరము లింకను తెలియవలసియున్నవి.

*

*

*

*

స్నాన్యసతి యీసంగతి సందర్భములన్నిటిని చాలవర కెరింగి యుండుటవలన జార్జిచేసిన దుండగములన్నియు నెడ్డుచేసిన ట్లారోపించి నెడ్డు నెట్టులైన జైలు కంపవలయునని ప్రయత్నించుచుండుటను నెడ్డు గ్రహించి తన యూరుపేరులను కార్యములధోరణిని మార్పుకొనుట మంచిదిగ తలంచి ఆమె తంత్రములకు ప్రతి తంత్రములను పన్నుచు వచ్చెను. లండనునగరమునం దెంతయో కాలమునుండి ముగ్గురు భూతత్వశాస్త్రజ్ఞులు రహస్యముగ రాత్రిందినము లీ ఖెర్నూద్వీపము నందలి గనులతత్వమును గనుగొన బ్రయత్నించుచుండిరి. వారందరును పేదవారై యగుటవలన వారి ప్రయత్నములను బహిరంగము చేయుటకు వీలు లేకపోయెను. ఏధనవంతున కీసమాచారము తెలిసిపోయిన తమకేమి ముప్పువాటిల్లునో యని వారు ముగ్గు రతిగోప్యముగ మారు వేషములతో సంచరించుచుండిరి. చివరకెలులనో లారెన్ను డ్యూకున కీసంగతి తెలిసి యతడు వీరిని వంచింప ప్రయత్నించెను. అప్పుడు నెడ్డు ప్రతివంచనము చేయవలసి వచ్చి తన పేరుప్రతిష్ఠల నన్నిటిని మార్పు కొనవలసి వచ్చెను. లారెన్ను ప్రయత్నములు చాల ప్రబలమైనవని నేనప్పటిలో నూహించుచుంటిని. కాని నెడ్డు నవి ఎక్కువగ బాధింప లేదు.

కొంతమంది సంపన్నులయొద్దనుండి ఋణము గ్రహింపదలచి నెడ్డు గ్రాంటుపేరున వారితో రాయబారముల నెరపి వారియొద్ద కరిగి తనకు కావలయుద్రవ్యమును సంగ్రహించెను. తన నిజనామమున వ్యవహరించునెడల తనపేదస్థితిని జూచి వారుగూడ లాఠెన్నువలె తననెచట మోసము చేయనెంచెదరో యని యతడు భయపడి యుండును.

నన్ను వివాహమాడుటకు ముందు నెడ్డును అతని సహచరు లిద్దరును అందులో మెట్టి యొకడని వేరుగ చెప్పనవసరములేదు. తమ రహస్యప్రయత్నములను ఘోర్నద్వీపమునం దీగనులున్నవను సంగతిని తమ ప్రయత్నములు ఫలించువర కెంతటియాపులకైనను చెప్పకూడదని ప్రమాణము చేసికొనిరట ! అందువలన నెడ్డు నా కీసంగతుల నెప్పటి కప్పుడు చెప్పవలసి వచ్చినను గూడ చెప్పజాలకుండెడివాడు. డబ్బు చాల తొందరగ కావలసి వచ్చుటవలన సతడు నాన్నగారి నడిగి ఋణము తెచ్చుకొన బ్రయత్నించెను. నాన్నగారప్పుడు ఋణమిచ్చినను, ఏమైనను సరియెయని సాహసించి నే నతనివలన ఋణమిప్పింప బ్రయత్నించి సఫలమనోరథమైన యుండినను ఈకథ యంతయు జరుగక పోయి యుండును.

ప్రాప్తసతియె జార్జి శవమును మాంచెప్పరునకు తీసికొనిపోయి యుండును. ఆతని అంత్యక్రియలను లండనునగరముననే జరిపించునెడల నేనును, రోజుమేరీయును గుక్కసారియె యొకపురుషుని మరణమునకు వితంతువనసముల ధరింపవలసి వచ్చి తన యుద్దేశములు నెరవేరుట కభ్యంతరము కలుగునని సంశయించి, ఎందులకైన మంచిదని యామె యట్లు గావించెను. నెడ్డు మరణించినట్లు నేను నమ్మవలయునని యామె యుద్దేశము. నేనట్లు నమ్ముకొనునెడల, నెడ్డు నెట్లయిన నామె చంపింప గలుగునెడల నేనతని యాస్తిని సంపాదించుకొనుట కిట్టిప్రయత్నములను జేయ కూరకుందునని యామె యూహ.

నాన్నగారి కనసానకాల సమయమున నాయం దెట్లు దయగలిగెనో నేను చెప్పజాలను. లారెన్ను ప్రాప్తునటు లిరువురును గలసి తన్ను మోసగించిరని యతడు గ్రహించి యుండవలయును. లేక చివరదశలో తన కన్నబిడ్డ యొక్క తెయు తనయొద్ద లేనందుల కతనిమనసు కలిగెనో చెప్పజాలను. కాని నేను గర్భవతి నైతినిని మాత్ర మతడు గ్రహించుట వాస్తవము. పూలనర్తకునియొద్ద నొంటరిగనుండు సమయమున నేను పనికితైగ నుంచుకొనిన మనిషి నాన్నగారికి జబ్బుచేసినపు డతని కపచారము చేయవచ్చిన సర్కులలో నొకతైగ నుండెను. తాను నని చేయుచుండు సమయమున నేను గర్భిణితోనున్న సంగతి నామె గ్రహించి నాన్నగారికి తెలియబరచి యుండును. లారెన్ను బుద్ధిహీనత నానాటికి ప్రబలమగుట జూచి యీసమాచారము తెలిసిన పిమ్మట నతడు తనబుద్ధిని మార్చుకొని ప్రాతవీలును మార్చి వింతగదోచుచున్న యీక్రొత్తవీలును వ్రాసి యుండవచ్చును.

నాపేర నిట్లొక వీలు వ్రాసినసంగతి సతడామెతో చెప్పెనో లేదో తెలియదుగాని తమ సంభాషణను గూర్చి మాత్రము నాతో చెప్పవలదని యామె కాజ్ఞాపించి ప్రమాణము గూడ చేయించుకొనె నట. అతడు మరణించువర కామె యతనియొద్దనే యుండి పిమ్మట కొన్నాళ్లకు నన్ను చూడవచ్చి యీసంగతిని చెప్పెను.

*

*

*

*

ఇంక నాయాస్తి సహపరించుటకు మెట్లీ నెట్టి సమాధానమడుగుటకును వీలులేదు సరికదా నెడ్డునందంత ప్రేమాభిమానములు గలిగి యెప్పటికప్పు డతని కపరిమిత సహాయ మొనరించుచుండినందులకు నాకృతజ్ఞతావందనము లర్పించవలసివచ్చెను. అతని సహాయమునకు మెచ్చి నెడ్డప్పుడే తగిన పారితోషిక మిచ్చెనట !

జాను చెప్పుచుండిన వినుకొలది నాసంతోష మతిశయించి శరీర మంతయు ఫలకరింపసాగెను. నెడ్డునకు నాచిన్ని కుర్రని పట్టుకనంగతి యేమియు తెలియకుండుట నాకాశ్చర్యము గలిగించెను. క్రొత్తగ కుట్టించి తొడగించిన గుస్తుల నిటునటు జిమ్ముచుండగ రోజుమేర నాచిన్ని మార్చిను సచటకెత్తుకొని వచ్చెను.

మార్చినువిషయమై మెట్లీ యెట్టి సంశయము నొందక వాని సత్యం తాదరమున నెత్తుకొని లాలింపసాగెను. వాని కాడుకొనుటకు తన బంగారుగొలుసు నిచ్చెను. అదిచూచి పిల్లడు సవ్వుకొనుచు నాడుకొన సాగెను.

మేమీ విధముగ సంతోషముతో కాలక్షేపము చేయుచుండగా ఫ్రెండిలు మెల్లగ తలుపుత్రోసికొనివచ్చి యేదియో రహస్యము చెప్పవలసియున్నదని పలికెను.

నా కచటనుండి లేచుటకెంతమాత్రము యిష్టములేకుండెను. అయినను ఫ్రెండిలు యెంతయో పనియుండినగాని యట్లు పిలువడనియెంచి “ఎందుకు ఫ్రెండిలు ? ” అని యావలికరిగితిని.

“ఎవరో పెద్దమనిషి మిమ్ము జూడవచ్చెను. తనతోకొంతసామాను గూడ పట్టుకొనివచ్చెను. ఆయన యెవరో యెరుగనుగాని విదేశము నుండి వచ్చినట్లున్నది.

ఆ మాటలు వినినంతనే నాకు బ్రంహ్మాండ మైనంత సంతోషము గలిగెను. కొంచెము జాగ్రత్తగా మెలంగకుండిన యెడల మూర్ఖవచ్చి నేల గూలియుండును.

“అతడెచట నున్నా” డని నేనడిగినట్లు జ్ఞాపకము.

“గదిలో నొక కుర్చీయందు కూర్చుండబెట్టి నేనిటు వచ్చితిని.”

ఇంకెవరు? ఆమరుక్షణముననే నేను నాప్రియభర్త బాహువల్లరుల జక్కికొంటిని. తప్పించుకొనుట కిష్టములేకపోవుటయెగాక నేనట్టి ప్రయత్న మొనరించినను కార్యములేకుండునంత బిగ్గరగా నన్నతడు కౌగలించుకొనియెను.

ప్రయాణములన్నియు చాలవరకు ప్రాణప్రియుల సమాగమమున ముగియుచుండునట్లు వ్రాయుదురు. కాని మేమానాడు కలసికొనినది మాత్రము నాకట్టికథవలె గన్పించలేదు. నాప్రాణప్రియునిరాక నాకప్పుడెంత యానందదాయకముగ నుండెనో చెప్పటకు మాటలు చాలవు.

అప్పుడు మేమాడుకొనిన మాటలు నాకు జ్ఞాపకముండినను గూడ నిచట వ్రాయకపోదును.

ప్రపంచమందలి మనుష్యులందరికంటెను, వస్తువులన్నిటికంటెను సధికముగ నాప్రేమజూఱుగొని నాకనుదినమునారాధనదైవముగనుండిన నాబహిప్రాణమె ఆకుర్చీలో కూర్చుండెనని చెప్పితినిగదా! జానుమెట్లీని వరించినందులకు రోజుమేరీ కెంతసంతోషముగ నుండెనో నెడ్డును వరించి నందులకు నాకంతకంటె వేయిరెట్లెక్కువ సంతోషముగనుండెను. ప్రబలమగుశత్రువులను, నిరోధములను నిర్మించి గెలచి నాభర్త విజయుడై వచ్చెను. “డ్యూకు అండు డ్యూకుకంపెనీ” వారి ప్రతిష్ఠకు మించిన కీర్తి ప్రతిష్ఠల గాంచెదనని నాన్నగారితో బలికిన భీషణప్రతిజ్ఞ సతడు నెరవేర్చుకొని, ప్రాథతమమగు ఆయింటి బిడ్డను వరించుటకు తగిన పురుషుడు తానొక్కడేయని జగమునకు చాటెను.

*

*

*

*

*

కాని ఆకథయంతయు వేరు. ఆయాస్తిపాస్తుల నొక చిల్లిగవ్వ విలువైన నేను సరకుగొనలేదు. గర్వమనుమాట యెట్టిదియో యెరు

గని మహాసాధువుంగవుడగు నావివాహకాలము నాటి నామనోహరుడు
నాప్రాణధవుడు మరల నాకండ్ల బడియెన్ను. నాకదియె కోటానుకోట్లు !
ఈధనమేల? భూములేల? మేడలేల? నాభర్త దీప్తాయుష్మంతుడై
నన్నెప్పటికి నిల్లే ప్రేమించుచుండిన నాకు చాటును.

కొంచెము దూరమరిగి నేను నెడ్డు ముఖమును మరియొకసారి చూచి
తిని. ప్రయాణపరిశ్రమమున కొలదిగ గిడనబారిన ట్లుండెను.
ఆతలవెంట్రుకలం దొకటి తెల్లబడియెను. అది చూడగనె నాకతని
యందు మరింత ప్రేమ యతిశయించెను.

“ఓహో! మామెడ్లీ గూడ నిచటనే యున్నట్లున్నదే! మంచి
వాడు. నాయుత్తరములేవియు నీకందకున్నవని నాయాగమసవార్తను
స్వయముగ నీకు తెలుపవలయునని యతని గోరితిని.”

“సరియెమంచిది. డ్రాయింగు హాలులోనికిరండు. అచటమీశోక
చోద్యమునుజూపించెదను” అని యెటులనో పలికితినిగాని యా సమయ
మున నా ముక్కు రంధ్రముల నూపిరి యాడుచుండెనో లేదో భగవం
తునకెరుక !

మేముభయులము యొకరి మెడలపై నొకరము చేతులనువేసుకొని
డ్రాయింగు హాలులోనికరిగితిమి. అచట జాను పిచ్చియెత్తినవానివలె
పిల్లవాని నాడించుచుండెను. అంతలో మేము వచ్చుటనుగాంచి యతడు
“ఓహో గవర్నరుగారూ! యీ ప్రక్కకొక్కసారి చూడండి” అని
మెడ్లీపలికెను.

“ఓహోహో! ఈసుభవార్త నింతకాలమునుండియు నాకేల చెప్ప
కుంటివి? ఇంతప్రాణన్నేహితులమయ్య నా యొద్ద నీ రహస్యము దాచి
తివా?” అని నెడ్డు హాస్యముగ పలికెను.

రోజుమేరీ సంతోషమున కంతములేకుండెను.

“ఈ బిడ్డమీదేనండి? మీరేచెప్పక దాచినారీసంగతిని. ఆ ముక్కు తీరు, ఆ కన్నులసాగసు, అంతయు మీ పోలికయే ! మీ ప్రతిబంబమే!! అద్దములో వేరుగ చూచుకొన నక్కరలేదు. అతని పేరుగూడ భేజు గారేనట !” అని మెట్టి బదులుబలికెను.

ఎంతయో యాశ్చర్యముతో “నిజమేనా?” యనునట్లు నెడ్డు నావైపు చూచెను. ఆచూపునేనిప్పటికిని మరువలేదు. మరియెప్పటికిని మరువననియె నానమ్మకము. “అవు” ననునట్లు నేను తలనూచి మాట్లాడజాల కూరకుంటిని. అప్పుడు నాకన్నుల మందానందకందళితాశ్మకణ ప్రపూరితములయ్యెను.

నేనపుడనంత మహదానంద తరంగముల నూపిరితీయుటకైన తెరపి లేనంత తీవ్రగతి నోలలాడుచుంటిని. తక్కినకథ చెప్పట కెక్కడివేళ?

ద్వితీయ భాగము సంపూర్ణము.

సరిక్రొత్త టైపులు!

ఇంజను పవరుతో నడుచు మెషీనులు!!

విలువగల పనిముట్లు!!

పవరుతో నడుచు ట్రైటింగ్స్!!!

సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్, రాజమహేంద్రవరము

సాటి లేని ముద్రాక్షరశాల అనేక రకముల టైపులు

తెక్కలేనన్ని చక్కని బోర్డులు

తెనుగు English தமிழ్ దేవనాగరి

గ్రంథములు, ప్రకటనపత్రికలు, మాసపత్రికలు, పక్షపత్రికలు,

వారపత్రికలు, శుభలేఖలు, వాల్ పోస్టర్లు, రసీదులు, హుండీలు,

అన్నిరకముల అచ్చుపనులు సక్కు- గా సరసముగా వాయిదాకు సరిగాచేసి ఈయబడును

బైండింగు, గిట్ట అక్షరములతో గూడ చేయబడును. మాయొద్ద అన్నిరకములలో

అన్నిరంగులలో అన్ని పైజాలలో గ్లేజు, రఫ్ కాగితములు, అద్దు కాగితములు,

టైటిలు కాగితములు, శుభలేఖ కాగితములు, కార్డులు, కవర్లు,

విజిటింగు కార్డులు నుండును. సగసముగా ఈయబడును. క్యాలిగ్రాఫ్ అన్ని

రంగులలోను దొరకును. మంచిరకముల సిరాలు అన్నిరంగులలోను సిద్ధముగానుండును.

మే మెప్పుడును చిల్లర నోటీసులకు గూడ తక్కువ రకముల సిరాలు

వాడనేరము. అన్నియు వెలగల సిరాలు.

ప్రాఫు రీ డరులుగలరు

HEADING TYPES OF VARIOUS STYLES IN ENGLISH

SEVERAL FINE **SCRIPTS** BROUGHT

FROM ENGLAND RECENTLY

TRIAL ORDER SOLICITED

ఒకమారు దయచేసి చిత్తగింపుడు

మరియొకచోట పని యిచ్చుటకు ముందు మా ఆఫీసు

నొకమారు పరీక్షింపుడు

అ డ్డెస్ ల్ ల ట్టు ణ్స్ సామి

ప్రాప్రయిటరు: సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్

కంభంవారి సత్రంనీధి, రాజమహేంద్రవరము.

ఆయుర్వేద యోగ ముక్తావళి

గ్రంథకర్త - పండిత శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు.

ఇందులో, కషాయాలూ, చూర్ణాలూ, మృతాలూ, తైలాలూ, లేహాలూ, కజ్జలిఔషధాలూ, పంటఔషధాలూ, అనవాలూ, అరిష్టాలూ వీటికి సంబంధించిన ముఖ్యమోగాలన్నీ కూర్చబడ్డాయి. ఒక్కొక్క ఔషధానికి విద్యద్వైద్యుల వాడుకలో వుండిన ఒక్కొక్క యోగమే పొందుపరచబడ్డది. శ్రీ శాస్త్రిగారు, తమ గంధర్వశార్మసీలో ఔషధాలు తయారుచెయ్యడంలో 30 సంవత్సరాలుగా ఆర్జించిన అనుభవం అంతా ఇందులో ప్రోడికరించారు. తెనుగుభాషలో, ఇంత పరకూ, ఇంత ఉపయోగకరమైన వైద్యగ్రంథం మరొకటి లేదు, శ్రీ శాస్త్రిగారి రచనామాధుర్వం తెలిసినవారికి వారి టీక ఎంత సులభగానూ, ఎంత సరళంగానూ వుంటుందో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. 800 పేజీల గ్రంథం, కాలికోబైండు. వెల 4-0-0 మాత్రమే.

వైద్యక పరిభాష

ఇదిన్నీ పండిత శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు రచించినదే.

ఆయుర్వేదవైద్యానికి సంబంధించిన పరిభాషాపదాలు ఎన్నో ఇందులో చక్కగా వివరింపబడ్డాయి. ఇది యెంత ఉంచుకున్నవారు ఎలాంటి గొప్ప వైద్యగ్రంథం అయినా సుభవుగా బోధపరుచుకోవచ్చు. ప్రతి వైద్యునకూ ఇది మిక్కిలి అగత్యమైనది. అచ్చులో నున్నది.

గృహదహనం

శ్రీ శరచ్చంద్రచటర్జీ బంగాళీమూలం అనుసరించి, వాహిత్య శిరోమణి శ్రీ పిలకా గణపతిశాస్త్రిగారు ఆంధ్రీకరించిన నవల ఇది. శరచ్చంద్రుని గొప్ప రచనలలో ఇదొకటి. ఎక్కడి కక్కడే ఆవేగం కలిగించే ఘట్టా లిందులో ఎన్నో వున్నాయి. రెండు సంపుటాలు 4-0-0 విడిగా, ఒక్కొక్క సంపుటం 2-0-0

పుస్తకములు చేతుపట్ట అన్ని బుక్ షాపులలోను ఈ ధరలకు దొరుకును.

సతస్వతి ఇంగ్లీషు - తెలుగు పాకెట్టు డిక్షనరీ

Saraswathi English-Telugu POCKET DICTIONARY.

గ్లాజాగిరిము-సుమారు 17000 ఇంగ్లీషు

పదములకు సులభమగు తెలుగు అర్థములు

బాలబాలికలకు మిక్కిలి యుపయోగకరము,

చక్కని క్యాలిగ్రాఫీ, మరల అచ్చు అగుచున్నది.

వస్తు గుణ ప్రకాశిక

పేజీలు 1168

మొ 6-0-0

సమస్తమూలికల వ్యుత్పత్తిస్వరూపములు, రసవీర్యవిపాకములు, గుణగుణములు, గొప్ప బొవధయోగములు తెలుగువచనమున అభివర్ణింపబడినవి. సవినవైద్యరమతము సనుసరించియే గుణములు తెలుపబడినవి. ప్రతి యింటను ఉండలేనిది. రు 6-0-0 మరలచ్చు పంపి దొర్ల వైలు స్టేషన్ పేరు తెలుపునడల ఛార్జీలు మేమే భరించి పుస్తకము పంపుదుము.

సంపూర్ణ భక్తి విజయము

పేజీలు 840

రాయల్ సైజు

మొ 6-0-0

మన ఆంధ్రులెరుగని మహాభక్తుల చరిత్రము లెన్నో యిందున్నవి. కావుననే యిది సంపూర్ణ భక్తి విజయము. హిందూ దేశమంతయు తిరుగలేనివారును, అనేకభాషలెరుగనివారును, స్వయముగ మహాభక్తులను నేవించి యుండనివారును ఇది చదివిననే భక్తియొక్క సంపూర్ణత తెలిసికొనగలరు. దశసరి కాగితాలు. క్యాలిగ్రాఫీ, ముద్రము 60 గురు మహాభక్తుల చరిత్రలు. రు. 6-0-0 ముందే పంపి తెలుస్తేషన్ పేరు తెలుపువారికి ఖర్చులు మేమే భరించి పుస్తక మంపెదము.

సరస్వతి పబ్లికేషన్, రాజమండ్రి, అన్ని వ్రాయవలెను.

ఈ పుస్తకములు సేవకై అచ్చు లోక బాధకలలోను ముద్రింపబడినవి.

